

# သိန်းပေမြင့် စစ်အတွင်းခရီးသည် ၁

ပဉ္စမအကြိမ်



စာအုပ်ရေးရုံး - စာအုပ် ၂၉

စာအုပ်စာတမ်း စာနယ်ဇင်း

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုအမှတ်

၆/၂၀၀၂ (၂) |

စာအုပ်စာတမ်းပျက်နှာရုံး

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုအမှတ်

၁၃/၂၀၀၂ (၅) |

■

အထူးအကြမ်း၊ အခန်းဆက်။ ။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၁- ၅၂)

အထူးအကြမ်း၊ ပထမပိုင်း။ ။ ရှုမဝစာအုပ်တိုက် (၁၉၅၃)

အထူးအကြမ်း၊ ဒုတိယပိုင်း။ ။ ဓမ္မတိပိဋကစာအုပ်တိုက် (၁၉၆၃)

အထူးအကြမ်း၊ နှစ်ပိုင်းပေါင်း။ ။ ပုဂံစာအုပ်တိုက် (၁၉၆၆)

အထူးအကြမ်း၊ ပထမပိုင်း။ ။ ဧကမ္ဘာစာအုပ်တိုက် (၁၉၉၉)

အထူးအကြမ်း၊ ဒုတိယပိုင်း။ ။ စာအုပ်ရေးစာအုပ်တိုက် (၂၀၀၁)

အထူးအကြမ်း၊ ပထမပိုင်း။ ။ စာအုပ်ရေးစာအုပ်တိုက် (၂၀၀၂)

ရက်စွဲ

စာအုပ်ရေးရုံး၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၂

အုပ်ရေး | ၅၀၀ |

ရက်စွဲ

■

စာအုပ်အုပ်

■

ရန်ကင်းစာအုပ် အတွင်းပိုင်း

Minerva Group

အမှတ် ၅၇၊ ၉ လမ်း၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။ ဖုန်း- ၂၂၂ ၁၂၁

ရန်ကင်း (၀၃၁၃)၊ စိန်ပန်းမြိုင်စာပေ၊

အမှတ် ၂၃ အေ၊ ဦးကောင်းလမ်း၊ ကရင်အမျိုးသားရပ်ကွက်

မြိုင်မြိုင်တိုင်း၊ ရန်ကင်းမြို့၊ ထုတ်ဝေ၍

ရန်ကင်း (ယာယီ ၁၆၃၆)၊ သီရိမေ့ ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၁၃၊ လမ်း ၉၀၊ ကန်တော်ကလေး၊ ရန်ကင်းမြို့တွင်

ရန်ကင်းစာအုပ် အတွင်းစာသားများကို ပုံနှိပ်သည်။

တစ်အုပ်



2000

ကျပ်



စာအုပ်

ဟာဘိကာ

နိခါန်း	၄
ဆုတ်ခွာလာသော အင်္ဂလိပ်နှင့် တက်လာသောဂျပန်	၇
ရေတွင်းဘေးမှအစည်းအဝေး	၁၁
ခရီးအစကို စခြင်း	၁၆
ဒီးဒုတ်ဦးဘချိတ်မှ အကူအညီ	၂၃
ကုမင်တန်တရုတ်တပ်မကြီး ၃၈	၂၆
သခင်စိုးနေရစ်ခဲ့ပြီ	၃၀
ဂျပန်တပ်များက ဆုတ်လမ်းကိုပိတ်ခြင်း	၃၅
မဲအတောင်ခြေ	၃၉
တုံ့ငယ်သခင်မ	၄၃
ဧရာဝတီကိုဖောင်စီး၍စုန်	၄၇
မာပြေတွေ့လိုက်ခြင်း	၅၀
သေနတ်ပြောင်းတိုက်ခိုင်းသော ဂျပန်	၅၄
ဘီအိုင်အေဘယ်လိုလဲ	၅၇
ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တွေ့သောအခါ	၆၂
ဗိုလ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်နေဝင်းတို့နှင့်တွေ့ခြင်း	၆၆
ဗိုလ်လက်နက် အကာအကွယ်	၆၉
ငှက်အိုးရွာမှာ ပုန်းရခြင်း	၇၂
ကွန်မြူနစ်မဟုတ်သေးသော သခင်သန်းထွန်း	၇၄
သခင်စိုးပါလိုက်မည်	၇၇
ဘီအိုင်အေမှစစ်ဘင်ခရာ	၈၁
ဂျပန်ကင်းရှင်းရာလမ်းကိုရှာ	၈၆
အခြေအနေမပျက်သော ဟင်္သာတ	၉၀
ရခိုင်ဗိုလ်တောင်စွယ်ကို ဖြတ်ကျော်ရခြင်း	၉၃
ရခိုင်အဘိုးကြီး၏ မျိုးချစ်စိတ်	၉၇
ပြည်သူလူထုအတွက် ရေချိုးဆိပ်	၁၀၃
တစ်နာရီ လေးပိုင်နှုန်းလျှောက်	၁၀၇
မော်တော်ဘုတ်နှင့် လှိုင်းလုံးကြီးများ	၁၁၀

ဗိုလ်ရန်အောင်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ	၁၁၄
သခင်စိုးတို့ ပြန်လှည့်ခြင်း	၁၁၇
ကုလားတန်မြစ်ကို ဆန်ကြပြီ	၁၂၀
ကျောက်တော်မှ တညင်းသီး	၁၂၄
ပလက်ဝသို့	၁၂၇
ခမိန်တို့နှင့် ခေါင်ရေသောက်ပြီးလျှင်	၁၃၀
တစ်တောင်ဆင်း တစ်တောင်တက်	၁၃၃
နယ်နိမိတ်ကို ဖြတ်ကြပြီ	၁၃၇
ခမ္ပလင်မယား သနားသွားခြင်း	၁၄၀
ဝါးဖောင်ကိုစီး၍	၁၄၄
'မောက်' အမျိုးသား ရာဇဝတ်အုပ်မင်း	၁၄၇
အဖမ်းခံကြရပြီ	၁၅၀
အင်္ဂလိပ်မေဂျာဆစ်၏ ကျေးဇူး	၁၅၅
စစ်တကောင်း စစ်တပ်ထဲတွင်	၁၅၈
ဒုတိယတန်းခရီးသည် ဖြစ်သွားခြင်း	၁၆၁
ကွန်မြူနစ်ပါတီရုံးသို့	၁၆၄
ဒေလီမြို့သို့ရောက်ခြင်း	၁၆၈
အိန္ဒိယမှ ထွက်သွား	၁၇၁
အကျယ်ချုပ်နှင့် စာအုပ်တစ်အုပ်	၁၇၅
တရုတ်ကုလား မဟာမိတ်များ	၁၇၈
ဆင်းမလား စစ်ပြေးအစိုးရ	၁၈၁
ဟိမဝန္တာ၏ အရိပ်အာဝါသ	၁၈၄
ဆင်းမလား စီမံကိန်းများ	၁၈၈
ပပဝတီ၏အန္တယ် မနှင်းနွယ်	၁၉၄
ဗမာပိုး ပိုးခြင်း	၁၉၈
လေနတ်သား ထုတ်ဝေစဉ်	၂၀၁
တရုတ်ပြည် ချုံကင်းမြို့သို့	၂၀၄
စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း	၂၀၆
လူပုဂ္ဂိုလ်အမည်အညွှန်း	၂၀၁

နိဒါန်း

ကျွန်တော်သည် ၁၉၅၀-၅၁၊ ၅၂ ခုနှစ်များ တစ်ဝိုက်  
လောက်တွင် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း၌ 'စစ်အတွင်းခရီးသည်' ဟု  
သော ခေါင်းစီးဖြင့်လည်းကောင်း၊ 'မဟာမိတ်နှင့် မြန်မာ  
တမန်' ဟူသော ခေါင်းစီးဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်းပါးများ  
ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထိုအကြိမ်ကို ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်  
ထုတ်ဝေခြင်း ဟု ခေါ်ရမည် ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ပုံပြောသလို ပြန်လည်ပြောသော  
ဟန်ဖြင့် ရေးထားသော်လည်း အမှန်စင်စစ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်  
အတွင်းက မြန်မာပြည်သူတို့သည် ကမ္ဘာတိုးတက်သော  
အင်အားစုများနှင့်အတူ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ လွတ်မြောက်  
ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးတို့အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပုံ တစ်စိတ်  
တစ်ဒေသကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ပုံပြောသလို ပြန်လည် ပြော  
ဟန်ဖြင့် ရေးသားထားခြင်းကြောင့် သာမန် သမိုင်းမှတ်တမ်း  
တစ်ခုထက်ပို၍ (လူအများအဖို့) ဖတ်လိုကောင်းနေလေ  
သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်အတွင်းခရီးသည်နှင့် မဟာမိတ် နှင့်  
မြန်မာတမန်ကို လူကြိုက်များခဲ့လေသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပထမပိုင်းဖြစ်သော စစ်အတွင်းခရီး  
သည်ကို ရှုမဝစာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။  
၎င်းနောက် ၁၉၆၂ တွင် ခေတ်မြန်မာစာပေတိုက်က 'မဟာ  
မိတ်နှင့် မြန်မာတမန်' ကို စာအုပ်အဖြစ်ဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ  
လေသည်။ ၎င်းတို့ကို ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းဟု  
ခေါ်ရပေမည်။

ယခုအခါ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည်မှာ (၂၁) နှစ်  
ကျော် ကြာခဲ့လေပြီ။ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရသည်မှာ  
လည်း (၁၉) နှစ်ထဲသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်  
ကြီးပြီးမှ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှ မွေးဖွားကြသော  
လူငယ်လူရွယ်တို့ကား သန်းချီ၍ ရှိနေပေပြီ။

ယခုအခါ မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး  
အတွင်းက မြန်မာပြည်သူတို့နှင့် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ၏  
ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲများကို  
လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။ ရတတ်သမျှ ရှာဖွေ၍ လေ့  
လာဖတ်ရှုနေကြပေသည်။ ထိုအကြောင်းများကို စိတ်ဝင်စား  
ခြင်း၊ လေ့လာခြင်းမှာ အားပေးထိုက်သောကိစ္စဖြစ်သည်။  
ထို့ကြောင့် 'ပုံ' နှင့် စီစဉ်ပြီး စစ်အတွင်းခရီးသည်နှင့် မဟာ  
မိတ်နှင့် မြန်မာတမန်တို့ကို စာတစ်အုပ်တည်းအဖြစ် ပုံနှိပ်  
ထုတ်ဝေလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအကြိမ်ကို တတိယ  
အကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းဟု ခေါ်ရမည်ဖြစ်သည်။

သိန်းဖေမြင့်

တစ်ခု သတိပေးလိုပါသည်။ ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေချိန်၏ 'ယခု' နှင့် တတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေချိန်၏ 'ယခု' တို့ မတူပုံဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ စာအုပ်ထဲတွင် ဦးကျော်ငြိမ်း (ယခု ဆိုရှယ်လစ်ခေါင်းဆောင်) ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထို 'ယခု' မှာ ၁၉၅၀ ခုတစ်ပိုက်၏ 'ယခု' ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဦးကျော်ငြိမ်းသည် အထိန်းသိမ်းခံ ဖဆပလဝန်ကြီးဟောင်းဖြစ်သည်။ ထို့အတူ သခင် လွန်းဘော် (ယခု ရာထူးခန့်ထားရေးဝန်) မှာ (ကွယ်လွန်သူ သခင်လွန်းဘော်)။ မောင်လွင် (ယခု မြန်မာ့တပ်မတော်မှာ မေဂျာအဆင့်ဖြင့် အမှုထမ်းနေသော ဒေါက်တာမောင်လွင်) မှာ (တော်လှန်ရေးကောင်စီဝင် ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်လွင်)။ သခင်ဗတင် (အလုပ်သမားသမဂ္ဂ) မှာ (ကုန်သွယ်ရေးဌာန အထူးအရာရှိဟောင်း ကွယ်လွန်သူ သခင်ဗတင်)။ ဗိုလ်မင်းခေါင် (ယခု ဖဆပလဝန်ကြီး) မှာ (အထိန်းသိမ်းခံ ဖဆပလ ဝန်ကြီးဟောင်း ဗိုလ်မင်းခေါင်)။ ကိုကျော်ရင် (ယခု တက္ကသိုလ် မြန်မာစာကထိက ဦးကျော်ရင်) မှာ (မန္တလေး ပိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်ဟောင်း၊ ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်ရင်)။ မန်းဝင်းမောင် (လက်ရှိ ဖဆပလဝန်ကြီး) မှာ (အထိန်းသိမ်းခံ၊ သမ္မတဟောင်းမန်းဝင်းမောင်)။ ကိုဘဲစော (လက်ရှိ ဖဆပလဝန်ကြီး) မှာ (ဆိုဗီယက်ယူနီယံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးဘဲစော)။ မစ္စတာရာရှစ် (ယခု အလုပ်သမားဝန်ကြီး ဦးရာရှစ်) မှာ (အထိန်းသိမ်းခံ ပထမ ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးရာရှစ်) စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲသည့်အားလျော်စွာ နားလည်မှတ်သားကြရန် ဖြစ်ပါကြောင်း။

သိန်းဖေမြင့်

၁၄၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၆၆

ဆုတ်ခွာသော အင်္ဂလိပ်နှင့် တက်လာသောဂျပန်

၁ ၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအကုန် မေလအကူး၊ မန္တလေးမြို့ကြီး မီးတဟုန်းဟုန်းလောင်လျက်ရှိသည်မှာ တစ်လနီးပါးမျှ ကြာလေပြီ။ သို့နှင့်လည်း မီးခိုးတိတ်ရန် အလားအလာ မမြင်ကြရသေး။

ဂျပန်က ဗုံးကြဲ၍ မီးထတောက်စေသည်။ အင်္ဂလိပ်က မီးကျည်ဖြင့် ပစ်ဖောက်၍ ရှိသည်။ ဒိုင်းနမိုက်ဖြင့်လည်း တဖျက်တည်း ဖျက်နေလေသည်။ နောက်ဆုံးအင်းဝတံတားကြီးကိုပင် ဒိုင်းနမိုက်ဖြင့် ခွဲဖြိုလိုက်လေပြီ။

ကျွန်တော်တို့ရှေ့တွင်ပင် နန်းတော်၏ အဆောင်ပြာသာဒ်သည် မီးခိုးတိမ်တောင်တို့ကြားတွင် ကွယ်ပျောက်ခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် မဆီမဆိုင် နန်းတော်အဆောက်အအုံများကိုပင် မီးရှို့ကုန်ကြပြီလောဟု ခိုးရိုမိခြင်းဖြစ်မိလေသည်။

မန်းနေကလည်း ပူချက်သား ကောင်းလှလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် မန္တလေးမြို့ မြောက်ဘက် ၆ မိုင်လောက်ဝေးကွာသော ကပိုင်ရွာကလေးကို ဗဟိုပြုပြီး မန္တလေးတစ်ဝိုက်တွင် လှုပ်ရှား သွားလာ၍ အလုပ်များကာ နေကြ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် အင်္ဂလိပ်ကို မုန်းတီးကြ၏။ ဂျပန်ကိုလည်း မလိုလားကြ။ ယုံကြည်လည်း မယုံကြည်။ ဂျပန်က ပေးမည်ဆိုသော လက်နက်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်ကို ပုန်ကန်ရန် စီစဉ်ခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်ထံမှ လက်နက်ကို အညည မီးတပြဲနှင့် စောင့်သော်လည်း ဘာတစ်ခုမျှ မရောက်လာခဲ့။ အင်္ဂလိပ်ကို တိုက်ထုတ်ပြီးသော် ဂျပန်က မြန်မာလွတ်လပ်ရေးကို အသိအမှတ်မပြုခဲ့လျှင် ခုခံတော်လှန်မည်ဟု လျာထားခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလျာထားချက် အောင်မြင်မည့်အစား တစ်စုံတစ်ရာ ထိထိ ရောက်ရောက်မလုပ်နိုင်ဘဲ ဘီအိုင်အေ အလားကို စောင့်မျှော်နေကြရ၏။ ဂျပန်တပ်များနှင့် ဘီအိုင်အေမလားစီ အပုပ်နံ့တထောင်းထောင်းနှင့် စစ်ဦးမှ ချီတက်လာသော ဂျပန်သတင်းများကား ရောက်လာခဲ့ပြီ။

ဂျပန်များမှာ ငါတို့သာ မြတ်သောအမျိုးဟူသော အစွဲဖြင့် မောက်မာသည်။ မြန်မာတွေကို စော်ကားမော်ကား ပါးရိုက်သည်။ ဘီအိုင်အေတို့က တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းသော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များကို အသိအမှတ်မပြု။ ဘီအိုင်အေနှင့် ဂျပန်မကြာခဏ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုအဖြစ်အပျက်နှင့် ထိုသတင်းများကြောင့် စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်းဖြစ်ရ၏။ မချမ်းမြေ့သော ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်ကို မန္တလေးမြို့အား လောင်မြိုက်နေသော စစ်မီးက ညှိုးခြောက်အောင်ပြုနေပြန်သည်။ တစ်ဖန် မုန်းနေက စိတ်ကိုသာမက ကိုယ်ကိုပါ ညှိုးနွမ်းအောင် ပူပေးလျက် ရှိလေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ကား အင်္ဂလိပ်နှင့် ဂျပန်နယ်ချဲ့နှစ်ဦးတို့ အခက်အခဲတွေ့ကြုံနေရသည့်ကြားမှ တိုင်းပြည်အဖို့ တစ်စုံတစ်ရာ အမြတ်ရအောင် ထုတ်ရမည်ဟုကား စွဲစွဲမြဲမြဲ အဓိဋ္ဌာန်ချထားကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး နွမ်းနယ်မှု မချမ်းသာမှုကို အပထားပြီး လှုပ်လှုပ်ရှားရှားနှင့် အလုပ်များနေနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မန္တလေးထောင်အတွင်းတွင် အကျဉ်းချထားခြင်း ခံနေကြရသော သခင်နု၊ သခင်စိုး စသောခေါင်းဆောင်များ၏ ကံကြမ္မာမှာလည်း အလွန်တရာမှပင် မရေရာနိုင်လှသည်။ အင်္ဂလိပ်က လွတ်သွားမည်လား၊ အိန္ဒိယ ခေါ်သွားမည်လား။ ဂျပန်လက်သို့ပင် သော့ပါ အပ်သွားမည်လား။

သို့ကလို စိုးရိမ်စရာကောင်းနေချိန်တွင် သူတို့တစ်တွေ ထောင်မှလွတ်ပြီး မင်းကွန်းဘက် ရောက်နေသည်လိုလို သတင်းကြားရလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်

တော်နှင့် ကိုကျော်ငြိမ်း (ယခု ဆိုရှယ်လစ်ခေါင်းဆောင်) တို့သည် ကပိုင်မှ မင်းကွန်းသို့ လိုက်သွားကြလေသည်။

တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ မကူးရဲ မသန်းရဲ၊ မလာရဲ မသွားရဲ ဖြစ်အောင် ချောက်ချားနေချိန်ဖြစ်သည်။ ရွာတွင်းသို့ သူစိမ်းတစ်ရံဆဲ ဝင်လာလျှင်လည်း တစ်ရွာလုံး ဝိုင်း၍ သင်္ကာယနကြီးစွာဖြင့် ကြည့်လေ့ရှိသောအချိန်ဖြစ်သည်။ လူရိုး လူကောင်းများပင်လျှင် လစ်လျင်လစ်သလို ဓားပြတိုက်ရန် လက်ယားလာတတ်သည့် အချိန်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ တော်လှန်ရေးသမားကြီးများဟု ဆိုသော်လည်း လက်နက်ဆိုလျှင် ဓားမတိုတစ်ချောင်းမျှပင် မယူနိုင်ပါ။ ကိုကျော်ငြိမ်း၏ အကြံပေးချက်အရ ကျွန်တော်တို့သည် အိတ်ထဲမှာ အမြဲလက်နှိုက်၍ထားလျက် အိတ်ထဲမှာ ခြောက်လုံးပြူးဝှက်၍ ကိုင်လာလေဟန် ဆောင်ကြရသည်။ တစ်ခုသော ရွာထိပ်ကို ဖြတ်သွားသောအခါ ရွာသားအချို့က “ဗျို၊ ဆရာကလေးတွေ၊ ရဲလှချေကလေး” ဟု သတိပေးသလိုနှင့် စကားတောက်ကြလေရာ ကျွန်တော်တို့က “ဟာ ကိစ္စမရှိပါဘူးဗျာ” ဟု ခပ်တည်တည် ဖြေကြရသည်။ “ကျွန်တော်တို့မှာ ပါပါတယ်” ဟု ပါးစပ်က မဖွင့်ဟသော်လည်း ကိုယ်ဟန်ဖြင့် ပြကြရသည်။ ကိုကျော်ငြိမ်းကား ဟိုတုန်းကလည်း ခေါင်းကလေးတခါခါဖြင့်ပင်။

လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ရေကြည်တစ်ပေါက်မျှ မစဉ်ဘဲလျက် မင်းကွန်းသို့ ရောက်ခဲ့ရသော်လည်း မင်းကွန်းကျခါမှ ဓားပြတိုက်ခံရမလို ဖြစ်ပြန်ပါလေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အပေါ်အကျီအတွင်းအိတ်ထဲတွင် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သုံးရန် ငွေစက္ကူအနည်းငယ်ပါလေသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် မှန်တေတေမျက်နှာထားနှင့် အကြံများဟန်ရှိသော လူတစ်ယောက်က ထိုငွေစက္ကူများကို မြင်သွားရာ သူသည် ကျွန်တော်တို့နောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နေလေ၏။ ကိုကျော်ငြိမ်းနှင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဟန်ကိုယ့်ဖို့ဆိုသော သက်ကြီးတို့၏ စကားကို လက်ကိုင်ထား၍ ဟန်ပြကောင်းကောင်းနှင့် အရှောင် ကျင်လည်ကြသဖြင့်သာ အတိုက်မခံခဲ့ကြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မင်းကွန်းမှာ ကျွန်တော်တို့တွေ့လိုသော သခင်နု၊ သခင်စိုး စသည်တို့ကို မတွေ့ကြရပေ။ သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့ စခန်းချရာဆီသို့ ဦးတည်၍ ထွက်သွားကြပြီဖြစ်ရာ လမ်းမှာ လှဲခဲ့ကြပေ၏။

ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့ကျမှ ကပိုင်တွင် သူတို့နှင့် တွေ့ကြရလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် သခင်နုကား တိုက်ရိုက်ရော့ဒီယိုမှ လွှင့်နေသော ချယ်ရီပန်းကလေးများအောက်တွင် အဆိပ်ငွေများကို တွေ့မြင်စပြုနေလေပြီ။ သခင်စိုးကား အင်္ဂလိပ်တို့အား ယာယီမဟာမိတ်ပြုလျက် ဂျပန်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် လမ်းစဉ်ပေါ်တွင် မယိမ်းမယိုင် လျှောက်လျက်နေပြီ။

ကျွန်တော်ရေး၍ ဂျပန်တို့ထံမှ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီက ရထားသောငွေဖြင့် ထုတ်ဝေထားသော မော်စီတုန်း ဘာသာပြန်နှင့် ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး စာတမ်း တစ်ခုအတွက် သခင်စိုး ကျွန်တော်အား ချီးကျူးအားပေးမှုပြု၏။ ထိုစာတမ်းများအတွက် ဂျပန်က ကျွန်တော်အား 'တွေ့ရာသင်္ချိုင်း စားမဆိုင်းနှင့်' ဆိုသလို နှိပ်ကွပ်တော့မည်လားဟု သခင်စိုး များစွာ စိုးရိမ်လျက်ရှိလေ၏။

နောက်တစ်နေ့ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော်တို့သည် ကပိုင်ချောင်းတွင် ရေချိုးကြ၏။ ထိုအနီးအနား၌ စစ်ပြေးနေသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးဖေမောင်တင်ကို မြင်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့အဖို့ လျှို့ဝှက်ရေးကာလပင် ဖြစ်လျက်ရှိသေးရကား ဆရာကြီးအား အမြင်လည်းမခံ။ နှုတ်လည်း မဆက်လိုက်ပေ။ ချောင်းတွင် ရေမိုးချိုးပြီး နံနက်စာ စားကြလေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော်တို့သည် သတ်မှတ်ထားသော တစ်နေရာသို့ သွားကြသည်။

ရေတွင်းဘေးမှ အစည်းအဝေး

ကပိုင်ရွာ၏ တောင်ဘက် ချောင်းကမ်းဘေးတွင် ရေတွင်းအိုကြီးတစ်ခုရှိသည်။ ရေတွင်း၏ အုတ်ခုံမှာ တော်တော်ပင် ကျယ်ပြန့်၍ သွပ်အမိုးလည်းရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လယ်ကွင်းပြင်များဖြစ်၏။ ဆွမ်းခံဝင်ချိန် နေမှာ အတော်ပင်မြင့်ပြီး စူးရှသော အရောင်အဝါများကို လွှတ်လျက်ရှိပြီ။ သို့ရာတွင် တသုန်သုန်လာနေသော လေပြည်ကလေးနှင့် သွပ်မိုးပေါ်မှ စာကလေးတို့၏ သီချင်းသံများသည် အစည်းအဝေးလုပ်နေကြသူ ကျွန်တော်တို့အား ချမ်းမြေ့သာယာစေပေသည်။

သခင်နု၊ သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြသွင်၊ သခင်ကျော်ငြိမ်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ဖြစ်သည်။

သခင်နု၊ သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြသွင်တို့ကား မန္တလေးထောင်မှ လွတ်လာခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ လွတ်လာခဲ့ကြသည်ဆိုသော်လည်း အင်္ဂလိပ်က အကြည်အသာ လွတ်လိုက်ခြင်း မဟုတ်။ ရှေ့တစ်ဆင့် ဆောင်ယူမသွားနိုင်သော အခါ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်စေတော့၊ ဂျပန်လက်အောက်သို့ ကျရောက်အောင် ထောင်ဆရာပင် အလုပ်တပ်လျက် ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သခင်နုတို့က အလိမ္မာဖက်၍ ထောင်အားကပိုင်တို့အား နောင် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်မည်ဟု နှုတ်ကတိဖြင့် လာဘ်ထိုးလိုက်သဖြင့်သာ လွတ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကိုကျော်ငြိမ်းကား အောက်မြန်မာပြည်မှ ရောက်လာသည်မှာ မကြာသေး၊ သူသည် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် အခြားခေါင်းဆောင်များထံမှ စကားယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုစကားများကို အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြ၏။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဂျပန်ကို စိတ်မချနိုင်။ ကျွန်တော်တို့ အားရှိဖို့လိုသည်။ လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် တောင့်တင်းဖို့လိုသည်။ ၎င်းပြင် တရုတ်မှတစ်ဆင့် မဟာမိတ်ဘက်နှင့် လည်း အဆက်ယူထားဖို့လိုသည်။ ကိုကျော်ငြိမ်း၏ အခြားတာဝန်တစ်ရပ်မှာ မိုးကုတ်ထောင်ရှိ ဒေါက်တာဘမော်ကို ယာယီအစိုးရဖွဲ့ရေးအတွက် အောက်မြန်မာပြည်သို့ ခေါ်သွားရန်ဖြစ်၏။ ဂျပန်က ဒေါက်တာဘမော်ကို အပြကောင်း သဖြင့် အထူးလိုလားသည်ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် သူ့ကို ထောင်ထဲမှ ခိုးထုတ်ရန် ပင် ဖြစ်လေသည်။

သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြသွင်နှင့် ကျွန်တော်တို့က တစ်ဖက်၊ ကိုကျော်ငြိမ်းနှင့် သခင်နုက တစ်ဖက် အယူအဆ မတူမှုရှိခဲ့လေသည်။ သခင်စိုးနှင့် ကျွန်တော်တို့ကား ဂျပန်အပေါ်တွင် လုံးဝမျှော်လင့်ချက်မရှိ။ ဂျပန်ကို ခုခံတိုက်ခိုက် ရေးသာလျှင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး၏ ပြတ်သားသော လမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းစဉ်ကို လိုက်ရန် မဟာမိတ်ဘက်မှ အကူအညီယူရမည်။ သခင်နုနှင့် ကိုကျော်ငြိမ်းတို့ကား ဂျပန်ထံမှ လွတ်လပ်ရေး ရကောင်းရဦးမည်ဟု မျှော်လင့်သည်။ ဂျပန်ကို စောင့်ကြည့်ချင်သေးသည်။ ပြီးတော့ မဟာမိတ်ဘက်နှင့် မပေါင်းခင် အင်္ဂလိပ်က လွတ်လပ်ရေး ပေးပါမည်ဟု ကတိစကား ကြွေးကြော်ထားစေလိုသေးသည်။

သို့ကလို သဘောထား အယူအဆ ကွဲလွဲကြသော်လည်း အလုပ်တူ လုပ်စရာကို လုပ်မဖြစ်အောင် ကွဲလွဲခြင်းကား မဟုတ်ကြပေ။ တစ်ဖက်က မဟာမိတ်နှင့် အဆက်ယူထားဖို့ကိုကား အားလုံးသဘောတူကြပေသည်။ ၎င်းပြင် ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် လိုအပ်သောအချိန်တွင် လုပ်ရန် ကိုယ့်နည်းနှင့်ကိုယ် ပြင်ဆင်ထားဖို့ကိုလည်း သဘောတူကြပေသည်။

အမှန်အားဖြင့် တရုတ်မှတစ်ဆင့် မဟာမိတ်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးမှာ သခင်နုတို့ ထောင်ထဲမှာ ရှိတုန်းကပင် စတင်ခဲ့လေသည်။ ဧပြီလ ၁၉၊ ၂၀ ရက်နေ့များတွင် ချန်ကေရှိတ်ကိုယ်စားလှယ် ဂျင်နရယ် ပီအက်စ်ဝမ်းသည် သခင်နု၊ သခင်စိုး၊ သခင်ဗဟိန်း စသည်တို့အား မန္တလေးထောင်တွင်း၌ ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံလေသည်။ သ

ခင်နုက ဗြိတိသျှအစိုးရသည် မြန်မာပြည်အား ဒိုမီနီယန် အဆင့်အတန်းပေးမည်ဟု ကြေညာလျှင် မဟာမိတ်ဘက်က လိုက်ပါဆောင်ရွက်မည်ဟု အရေးဆိုသေးသည်။ ထိုတောင်းဆိုချက်ကို ပီအက်စ်ဝမ်း၊ ဒေါ်မန်စမစ်နှင့် ဂျင်နရယ် အလက်ဇင်းဒါး (မြန်မာစစ်မြေပြင်စစ်ဗိုလ်ချုပ်) တို့က ချာချီထံသို့ ကြေးနန်းရိုက်၍ အကြောင်းကြားကြလေသည်။ ချာချီက စကားမပြန်ပေ။ သခင်စိုးတို့ လူစုကား ချာချီတို့ ကတိပေးမပေးကို အရေးမထားကြပေ။ ဂျပန်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရေးနှင့် မဟာမိတ်တို့ထံက ထိရောက်သော အကူအညီရရေးတို့ကိုသာ အရေးထားကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်ခုခံရေးအတွက် လုပ်ငန်းစဉ် စီမံကိန်းတစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲပြီး တရုတ်အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ် ပီအက်စ်ဝမ်းသို့ ပေးခဲ့ကြလေသည်။

ထိုသို့ အရေးယူ စေ့စပ်နေကြစဉ် ဂျပန်တို့သည် မန္တလေးနှင့် နီးသည်ထက် နီးလာလေပြီ။ ဂျင်နရယ်ဝမ်းသည် သခင်နုတို့ လူစုအား တရုတ်ပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားရန်သာ စီစဉ်လေတော့သည်။ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သခင်နု၊ သခင်စိုးနှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့သည် တရုတ်ပြည်သို့ လိုက်ပါသွားရန် မန္တလေးထောင်မှ ကားဖြင့် ထွက်ခဲ့လေသည်။ သခင်ဗဟိန်းကား မလိုက်လိုတော့ပြီ။ ထောင်က လွတ်လျှင်လည်း သူမိဘများနှင့် ဇနီးထံသို့သာ သွားတော့မည်ဟုဆိုပြီး နေရစ်ခဲ့လေသည်။

သခင်နုတို့အား မေမြို့ (ယခု ပြင်ဦးလွင်မြို့) သို့ ရာဇဝတ်ဝန် စကော့က ယူဆောင်သွားရာ ပြင်ဦးလွင်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက်က သီပေါမြို့ကို ဂျပန်က သိမ်းပြီးပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ရှေ့ခရီးထွက်၍ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ရာဇဝတ်ဝန် စကော့လည်း သခင်နုတို့အား မန္တလေးသို့ပြန်၍ ယူခဲ့ပြီး ထောင်ထဲမှာပင် ထားပြန်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် မန္တလေးထောင်ထဲ၌ ကာလဝမ်းရောဂါဖြစ်လျက်ရှိ၏။ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဖရိုဖရဲဖြစ်လျက်ရှိရာ ဆေးကောင်းစွာ မကုသရချေ။ ၎င်းပြင် မန္တလေးထောင်တွင်းတွင် ရွှေတောင်တိုက်ပွဲမှ မိလာသော ဘီအိုင်အေတပ်ရဲဘော်အချို့ ရှိလေသည်။ သခင်နု၊ သခင်စိုးနှင့် အခြား ခေါင်းဆောင်များ မန္တလေးထောင်မှ ထွက်လာသောအခါ လူနာအများအပြားကို ထမ်းယူလာခဲ့ကြသည်။ သခင်ဗဟိန်းကား သူအိမ်သို့သာ ပြန်သွားလေ၏။

ဤသို့လျှင် အထက်ဖော်ပြပါ ကပိုင်အစည်းအဝေးကလေးတွင် တစ်ယောက်

နှင့် တစ်ယောက် မတွေ့မီက အဖြစ်အပျက်များကို အသီးသီး ပြောပြကြပြီး တစ်ယောက်သဘောထား တစ်ယောက် ဖွင့်ဟရှင်းလင်းပြကြသည်။ ၎င်းနောက် ဘယ်သူက ဘာလုပ်မည်ကို ဆွေးနွေးကြသည်။

သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့ကား ဆုတ်ခွာနေသော တရုတ်တပ်များနှင့် အဆက်အသွယ်ယူပြီး တရုတ်ပြည် သို့မဟုတ် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားကြရန် ခိုင်မြဲစွာ ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်လေသည်။ မြန်မာပြည် အပြင်ဘက်မှနေ၍ အကြံယူ အကူအညီတောင်းပြီး ပြည်ပတွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းတွင် လည်းကောင်း ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ရန်ဖြစ်လေ၏။

သခင်နုနှင့် ကိုကျော်ငြိမ်းကား သခင်အောင်ဆန်းတို့ အလာကို စောင့်ကြို၍ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဂျပန်နှင့် ပူးပေါင်းပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သမျှအားလုံး တိုင်တိုင်ပင်ပင် လုပ်သွားကြရန်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်မှာကား ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး ဝါဒဖြန့်ခြင်းကို စတင်ပြီးပြီဖြစ်ရကား အလင်းတွင်နေရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ မြန်မာပြည်တွင်နေပါက လျှို့ဝှက်၍ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ရမည်ဖြစ်လေသည်။ ပြည်တွင်းမှာပင်နေ၍ လျှို့ဝှက်ရေး မြေအောက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ရန် စိတ်ကူးလည်း ပေါက်မိပေ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်မှာ အိန္ဒိယတွင်နေဖူးပြီး တော်လှန်ရေး အဆက်အသွယ်များရှိသဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ တရုတ်အစိုးရကိုယ်စားလှယ် ပီအက်စ်ဝမ်း ထံမှ တရုတ်ပြည် ဂျပန်ကျူးကျော်စော်ကားမှု ဆန့်ကျင်ရေးကော်မတီတွင် ဝါဒ ပြန့်ပွားရေးမှူးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟူသော စာရွက်စာတမ်း ရှိထားသဖြင့် တစ်ကြောင်း အပြင်သွားကြသူများတွင် ကျွန်တော်ပါလျှင် များစွာ အကူအညီ ဖြစ်မည်ဟု သခင်စိုးတို့က ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့နှင့်အတူ မြန်မာပြည် အပြင်သို့ သွားရန်ဆုံးဖြတ်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ကပိုင်ရေတွင်းအို အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကျွန်တော်သည် သခင်စိုးတို့နှင့်အတူ စစ်အတွင်းခရီးသည် ဖြစ်ခဲ့ရပေ၏။

ဗိုလ်ချုပ် အလက်ဇင်းဒါးကား စစ်တပ်များ ရပ်သိမ်းရာတွင် အလွန်ကျင့်လည်ကြောင်း ကျော်ကြားသူဖြစ်၏။ နာမည်ကြီးသလောက်လည်း အဆုတ်အရပ်တော်ပေသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များသည် မြန်မာပြည်တွင်းမှ ရုန်းထွက်သွားရာ မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြီးပြတ်သွားလေသည်။ သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်တို့ တပ်ဆုတ်ခြင်းကို နောက်မှကာကွယ်ပေးသူများမှာ တရုတ်တပ်များဖြစ်လေသည်။ တရုတ်

စစ်တပ်များကလည်း သူတို့၏ အခန်းကို ပိုင်နိုင်စွာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။

တရုတ်တပ်များသည် မန္တလေးစစ်မျက်နှာ၌ ခုခံပြီးနောက် ရွှေဘိုသို့ စစ်နှစ်ကြောင်းဖြင့် ဆုတ်ခွာကြလေသည်။ တစ်ကြောင်းမှာ ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်း ရွာထောင် အုန်းတောစသည်တို့မှ တစ်ဆင့်ဖြစ်၍ အခြားတစ်ကြောင်းမှာ မြစ်အရှေ့ဘက် မတ္တရာမှတစ်ဆင့် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တရုတ်တပ်ကို ရွှေဘိုမှာ အမိလိုက်ရမည်။ ရွှေဘို၏ အနောက်ဘက် ဆိတ်ခွဲချီပါတွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘရီသည် စစ်ပြေးလျက်ရှိ၏။ ဦးဘရီထံမှလည်း အကူအညီ အကြံဉာဏ်များ ယူစရာရှိသေးသည်။ ကပိုင်မှနေ၍ မတ္တရာမှတစ်ဆင့် ရွှေဘိုဘက်သို့သွားရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေ၏။ ထိုအချိန်၌ မန္တလေးဘက်မှ အပစ်အခတ်သံများ မရပ်စဲသေးပေ။ ပစ်ခတ်ခြင်းမဟုတ်လျှင် ပေါက်ကွဲသံများဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ညဘက်တွင်လည်း မန္တလေးဘက် မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတွင် မီးရောင်ရဲရဲကို မြင်နိုင်ပါသေး၏။

ခရီးအစကို စခြင်း

ကျွန်တော်တို့ ခရီးစထွက်သောနေ့မှာ ၁၉၄၂ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့ဖြစ်သည်ကို ထိုစဉ်က သတိမထားမိကြပါ။ သတိသာထားမိပါလျှင် အတိတ်နိမိတ်ကို ယုံကြည်သူများမဟုတ်စေကာမူ အတိတ်နိမိတ်ကောင်းသည်ဟု ပါးစပ်က ထုတ်၍ ပြောမိကြပေလိမ့်မည်။ အားလည်း ပိုလို့ပင် တက်မိကြပေလိမ့်မည်။

သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့မှာ ထောင်ထွက်ကြီးများပီပီထောင်ထဲမှ ရယူခဲ့သော လုံချည်ကြမ်းကြီးများနှင့် ဖျင်ကြမ်းအင်္ကျီများကို ဝတ်ထားကြ၏။ ဝါးပုပ်ဦးထုပ်များကိုလည်း ဆောင်းထားကြ၏။ ၎င်းပြင် ထောင်ဖြစ်လွယ်အိတ်ကြီးများကို လွယ်ထားကြသည်။ လွယ်အိတ်များကိုကြည့်လျှင် ခရီးကြမ်းသွားရန် ထောင်ထဲမှာတုန်းကပင် စီစဉ် အားခဲထားကြောင်း ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

ကျွန်တော်ကား အဝတ်အဆင်တွင် သူတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ လုံချည်အင်္ကျီမှာ နူးညံ့ချောမွေ့၏။ ဦးထုပ်မှာ သက္ကလတ်ဖြစ်၏။ လွယ်ထားသော လွယ်

အိတ်မှာ ရှမ်းလွယ်အိတ် အကောင်းစားဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ချယ်ရီသား လက်ကိုင်တုတ်တစ်ချောင်း ပါလာသည်။ လက်ကိုင်တုတ်မှာ အဖုအထစ်ကလေးတွေ တမင်ထားရှိသော်လည်း ချိပ်ဆေးရောင် တဖိတ်ဖိတ်တောက်နေသည်။ လက်ကိုင်အကောက်မှာ သမင်ခြေထောက်ကလေးသဖွယ် ခွာအနက်ကလေးနှင့် လုပ်ထားသည်။

ခရီး၏ ပထမအထောက်တွင် ကပိုင်မှာ စစ်ပြေးလျက်ရှိသော ကိုကျော်ငြိမ်း၏ သူငယ်ချင်း ကိုဝင်းရှိန် (ပုလဲ အလှပစွည်းကုမ္ပဏီ) က ကားနှင့် လိုက်ပို့လေသည်။ မွေချောင်းသို့ရောက်သောအခါ ကားဖြတ်သန်း၍ မရတော့ပေ။

မွေချောင်းမှာ အတော်ကျယ်သော်လည်း တိမ်၏။ ကျွန်တော်တို့ အလျှင်တရုတ်များ ကျော်ဖြတ်ထားလေသည်။ တရုတ်တပ်များသည် ချောင်းကို အလွယ်တကူ ဖြတ်ရအောင် ယာယီတံတား လုပ်၍ထားလေသည်။ လုပ်ပုံမှာ သင်းလှဘီ၏။ အနီးအနားရွာမှ ခုတင်များနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ သလွန်ညောင်စောင်းများကို အတင်းဆွဲယူပြီး ချခင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တံတားမှာ အချို့နေရာ၌ မှန်စီရွှေချတံတား ဖြစ်နေလေ၏။

ချောင်းကို ကူးဖြတ်ပြီးနောက် ခြေကျင်လျှောက်ကြရသည်။ လမ်းဘေးတွင် ကွမ်းသီးခြံ၊ အုန်းခြံများရှိ၏။ သစ်ပင်ဝါးပင်များလည်း စည်ကားစွာ ပေါက်ရောက်နေ၏။ တောရိပ်ကောင်းပြီး ရေနည်းသဖြင့် စိမ့်နေပေ၏။ မတ္တရာကွမ်းသီး၊ မတ္တရာငှက် စသည်တို့ ဤနေရာမှာ ရှိပေလိမ့်ဟု အောက်မေ့မိ၏။

ပတ်ဝန်းကျင်က စိမ့်နေသော်လည်း အတန်ငယ်လျှောက်မိကြသောအခါ မောလာကြလေသည်။ ချွေးကလည်း စို့လာသည်။ ရေသောက်ရန် ရေရှာကြ၏။ ယာတဲကလေးတစ်ခုတွေ့၍ ကြည့်လိုက်ရာ ရေအိုး အဆင်သင့်တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ထောင်ထွက်ရဲဘော်များက ရေကို ရုတ်တရက် မသောက်ရန် တားမြစ်ကြ၏။ သခင်ကျော်စိန်က အိတ်ထဲမှ ဆေးနီမှုန့်ထုတ်ပြီး ရေထဲမှာ ထည့်၏။ ဒါမှ ရေထဲမှာ ရောဂါပိုးတွေ သေမည်။

ဆေးနီမှုန့်ဖြင့် သန့်စင်စေအပ်သောရေကို သောက်သုံးပြီး အတန်ကြာ လျှောက်ခဲ့ကြသော် ရေနံ့သာရွာသို့ ရောက်လေ၏။

ညနေစောင်းအချိန်ဖြစ်၍ ရေနံ့သာရွာကလေးမှာ အထူးသာယာလျက်ရှိသည်။ စိမ်းလန်းသော သစ်ပင်များနှင့် နေခြည်ရွှေရောင် ဆွတ်ဖျန်းထားသော သစ်ပင်

အဖျားများမှာ ရွှေနှင့်မြကဲ့သို့ ပန်ရလှသည်။ သို့ရာတွင် ခေတ်ကာလမကောင်း သဖြင့် ရွာဦးတွင် ရေခပ်နေကြသော လုံမပျိုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပလွေမှုတ်နေ သော လုလင်ပျိုတို့ကို လည်းကောင်း မတွေ့ရပေ။

ရွာအဝင်တွင် ဗိုလ်တဲကလေး ခပ်ငယ်ငယ်တစ်ခုရှိလေရာ တစ်ညတာ တည်းခိုရန် ရည်ရွယ်လျက် ဗိုလ်တဲပေါ်သို့ တက်ကြလေသည်။ သခင်စိုး၊ သခင် ကျော်စိန်တို့ ဆောင်းလာသော ဝါးပင်ဦးထုပ်များသည် ဗိုလ်တဲပေါ် အခုသား တက်နေခြင်းနှင့်ပေါင်းပြီး ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ အက်ခတ်လျက်ရှိကြသော ရွာသူရွာ သားများအား ဟိတ်ဟန်ပေးနေကြလေသည်။

မကြာမီရွာသားတစ်စုသည် ကျွန်တော်တို့ အခုသား တက်နေကြသော ဗိုလ် တဲကလေးအနားတွင် ရစ်သီရစ်သီ လုပ်နေကြလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့ က ဖော်ရွေသော အမူအရာပြုလျက် မိတ်ဖွဲ့ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် တရုတ် စစ်ဗိုလ်များလည်း မဟုတ်၊ အစိုးရအရာရှိများလည်း မဟုတ်၊ သခင်နိုင်ငံရေးသမား များသာဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြကြ၏။ သူတို့အထဲတွင် စကားပြန်လုပ်၍ ခေါင်း ဆောင်နေသူမှာ ကျွန်တော်တို့က သခင်နိုင်ငံရေးသမားများဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုက် သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူ့မျက်နှာကို ပျားရည်လူးလိုက်လေသည်။ ခုပဲ အုန်းပင် ပေါ်တက်၍ အုန်းသီးချိုငံပြီး ကျွန်တော်တို့ အမောပြေစေရန် ကျွေးတော့မလို လော ကွတ်ပျူငှာ လုပ်၏။ သူသည် ကျွန်တော်တို့အတွက် ထမင်းဟင်း စီစဉ်ခိုင်း၏။ ရွာတွင် အဆင်သင့်ပင်ရှိနေသော သခင်နိုင်ငံရေးကို အားပေးထောက်ခံ စကားပြော လေ့ရှိသူ မြေတိုင်းစာရေးကလေးတစ်ဦးအား အရှာခိုင်း၏။ ကျွန်တော်တို့က ထို ရွာသားတို့၏ ခေါင်းဆောင်အား ဘာအလုပ်အကိုင် လုပ်သနည်းဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းမှာ ပုလိပ်လူထွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ မျိုးချစ်စိတ်ရှိကြောင်း၊ ဂျပန်များနှင့် အတူလာ နေပြီဆိုသော သခင်အစိုးရနှင့် ပူးပေါင်းကာ ဘယ်ဘက်ကမဆို အမူထမ်းလို ကြောင်းများ ပြောလေသည်။ ထိုသူသည် ရှေ့ခရီးဆက်ဖို့ သူတို့ရွာမှ မထွက်မီ ကျွန်တော်တို့ထံမှ သခင်ထောက်ခံချက် လက်မှတ်များကိုပင် တောင်းယူထား လိုက်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းတို့အား ကျွန်တော်တို့၏ အကြောင်းမှန် ကို ပြောမပြဘဲ ရွှေဘိုသို့ စည်းရုံးရေးကိစ္စအတွက် ခရီးထွက်ခွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ ပြောကြလေသည်။

ထိုနေ့ည၌ ဗိုလ်တဲတွင် မအိပ်ကြဘဲ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ရွှေပြောင်းအိပ်ကြရ

သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာလည်း ပြင်ဆင်နေဆဲဖြစ်သဖြင့် တစ်ဖက် အကာ မရှိပေ။ ညဦးတွင် ရွာသူရွာသားများအား တရားဟောရ၏။ ကျွန်တော်မှာ ဒိုင်ခံ ဟောပြောရသူဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုအချိန်က လူအများအား ဂျပန်ဆန့် ကျင်ရေးကို တိုက်ရိုက်မပြောကြပေ။ အင်္ဂလိပ်ပြေး၍ ဂျပန်ဝင်လာရာ ကြားထဲမှ နေ၍ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးကို အရယူမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘယ်နိုင်ငံခြားသား အောက်မှာမှ ကျွန်မဖြစ်ရန် အားထုတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအချိန်အခါမျိုးတွင် တစ်မျိုးသားလုံးညီညွတ်ရေး၊ ရွာသူရွာသားအားလုံး သွေးစည်းရေး၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ကာကွယ်နိုင်ရေး စသည်တို့မှာ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ပြော ဟောကြ၏။ ရှေ့ခရီးတစ်လျှောက်လုံးတွင်လည်း ဤနည်းနှင့်နှင်သာ ပြောဟော ကြလေ၏။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ရေနံ့သာရွာသားတို့၏ အကြံပေးချက်အရ မတ္တရာ ဘက်သို့ မသွားတော့ဘဲ မြွေနဂါး၊ မြွေဒဝယ် စသော ရွာများမှဖြတ်၍ ဧရာဝတီ အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ ခဲသင်ရွာသို့ကူးရန် လှည်းနှင့် ခရီးထွက်ခဲ့ကြ၏။ လမ်း၌ ဆေးရွက်ခင်း အများအပြားတွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့အနက် အများအပြားမှာ မန္တလေးမြို့ နဂါးနီဆေးလိပ်ရုံပိုင်၏ ဆေးခင်းများဖြစ်သည်ဟု သိရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် မြွေရွာတစ်ရွာရှိ သခင်အဘိုးကြီးတစ်ဦးအိမ်တွင် အပန်း ဖြေနားနေရင်း နံနက်စာ စားကြလေသည်။ ထိုရွာ၌ မန္တလေးစစ်ပြေးအများ တည်းခို လျက်ရှိရာ အသိအကျွမ်းမတွေ့အောင် တမင်ရှောင်၍ ထွက်ခဲ့ရလေသည်။

ယင်းဒေသတစ်ဝိုက်၌ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းသည် ကျယ်ပြန့်လှပြီး လက် တက်များ ဖြာထွက်နေ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် လက်တက်ကလေးတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ လှည်းကို ထားခဲ့ပြီး ဆယ့်လေးငါးနှစ်ရွယ် လှေသမားကလေး များလှော်သော လှေကလေးနှင့် ဆန်တက်ကြရလေသည်။ လှေကလေး၏ ရွက်မှာ အလွန်ဟောင်းနေပြီဖြစ်သော တင်းထိမ်စောင် ဖြစ်၏။ လှေမှာ ပါးလှလေရာ လှေ သမားကလေးသည် လေချွန်၍ လေကို ခဏခဏ ခေါ်ရ၏။ သို့ဖြင့် တရွေ့ရွေ့ ရွက်တိုက်လာစဉ် ကောင်းကင်မှ လေယာဉ်ပျံသံများ ပွဲတင် ဟည်းလာလေသည်။ ဂျပန်ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံများဖြစ်မည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိချေ။ သခင်စိုးကား ထိတ်လန့် တကြားဖြစ်ပြီး လှေကို ကမ်းကပ်ပေးရန် တောင်းဆိုလေသည်။

သူ့အကြံမှာ သစ်ပင်အောက် ဝင်ကွယ်ရန်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့က

အစိုးရိမ်မကြီးဖို့ ပြောသောအခါ သခင်စိုးက ဖက်ဆစ်ဂျပန်တို့သည် လှေမြင်လည်း စက်သေနတ်နဲ့ ရမ်းပစ်ချင်ပစ်မှာပဲဟု ထင်ကြေးပေးလေသည်။ ကမ်းနားသို့ လှေမရောက်နိုင်မီပင် လေယာဉ်ပျံများသည် ကျွန်တော်တို့အား ကျော်လွန်သွားတော့၏။ ကျောအတော်ပင် စိမ့်လိုက်ရသေးသော်လည်း ဘာမျှ ဘေးမသိရန်မခသောကြောင့် လေခေါ်သော လှေသမားကလေးနှင့်အတူ လေချွန်မိလိုက်ကြလေသည်။

သို့ဖြင့်ပင် ညနေစောင်းတွင် ခဲသင်ရွာသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ခဲသင်ရွာ၌ သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန်တို့၏ ထောင်တွင်းမိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သူ မြေတိုင်းစာရေးကြီးဟောင်း တစ်ယောက်ရှိရာ သူ့အိမ်တွင် တည်းခိုကြရ၏။ သူတို့ ရွာကလေးတွင်ကား စစ်ကြောင်း မဖြတ်သေးသဖြင့် ဘာမျှ အခြေအနေ မပျက်ချေ။ ၎င်းသည် နောက်တစ်နေ့တွင် သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းကပ်ကျွေးမွေးမည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့အား ဆွမ်းကျွေးနေ့ကျော်လွန်မှသွားရန် တောင်းပန်နေသေး၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ မင်းပြောင်းမင်းလွဲ ကာလကျပ်ကြီးတွင် စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းသည် မည်မျှ အရေးကြီးကြောင်း ရှင်းပြပြီး ခရီးဆက်ထွက်ရပါမည့်အကြောင်း မနည်းကြီးတောင်းပန်ယူရလေသည်။

သို့ဖြင့် မေလ ၃ ရက်နေ့ နံနက် လင်းကြက်ဆော်သည်ဆိုလျှင်ပင် ခရီးဆက်ကြရ၏။ ပထမအထောက်တွင် ခြေလျင်လျှောက်ကြရ၏။ မှောင်ကြီးမည်းမည်းဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့က မလင်းခင် အမှိုက်ဆုံးအမှောင်ဆိုတာ ဒါပါပဲ ထင်ပါရဲ့ဟု ပြောလိုက်မိသေး၏။ မကြာမီ ချောင်းကလေးတစ်ခုသို့ရောက်ရာ လှေကလေးနှင့် ကူးဖြတ်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းတွင် အသင့်ပြင်ထားသော လှည်းပေါ်သို့ တက်ကြ၏။ လှည်းဦးက မီးခွက်ကလေးမှာ မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ်ဖြင့် လမ်းပြလျက်ရှိသည်။

အရုဏ်ကျင်း၍ စင်စင်လင်းချိန်တွင် မြစ်မှ အတော်ကွာခဲ့လေပြီ။ ရှားပင်၊ ဒဟတ်ပင်၊ သန်းပင်များ ပေါက်ရောက်လျက်ရှိသော ကျောက်စရစ်ကုန်းများ ပေါ်တွင် ဖြတ်ကျော်၍ မောင်းကြရလေသည်။ ယုန်ထောင်ထားသော ဆူးစည်းရိုးကလေးများကို မကြာခဏတွေ့ရ၏။ နေမင်းကြီးသည် နီမြန်းဝင်းစက်သော မျက်နှာဖြင့် ကျွန်တော်တို့အား နှုတ်ဆက်လျက်ရှိ ၏။ ဤရှုခင်းကား အညာဒေသ၏ မူမှန်သောရှုခင်း ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ပသို့သွားရန် စိတ်သန်နေကြသော်လည်း မြန်မာ

ပြည်တွင်း၌လုပ်ရန် လုပ်ငန်းများအတွက် နောက်ဆင်င်လျက်ရှိကြသည်။ ဘယ်သူလုပ်မည်နည်းဟု ချိန်ဆကြည့်ကြ၏။ သခင်ဗဟိန်းကား ထောင်ထဲမှာတုန်းကပင် ဂျပန်လွှမ်းမိုးသောခေတ်တွင် ဘာမျှမလုပ်တော့ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ သခင်သန်းထွန်း လုပ်နိုင်လျှင် ကောင်းလေစွာဟု မှန်းထားမိကြ၏။ သို့ရာတွင် သခင်စိုးသော်လည်းကောင်း၊ သခင်ကျော်စိန်သော်လည်းကောင်း၊ သခင်မြသွင်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်သော်လည်းကောင်း သခင်သန်းထွန်းနှင့် မတွေ့ခဲ့ကြရ။ မဆွေးနွေးခဲ့ကြရ။ သခင်သန်းထွန်းမှာ မရေရာလှ။

ကျွန်တော်တို့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်သားတစ်စု၏ ထိုစဉ်က အတွေးအတော လုပ်ပုံကိုနည်းစသည်တို့ကို ပြန်လည်ဆင်ခြင်လျှင် ကျွန်တော်တို့သည် ပြည်ပအင်အားစုကို အဓိကထား၍ ပြည်တွင်းအင်အားစုကို သာမညသာ ထားကြောင်းတွေ့နိုင်ပေသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးမှု ဒုတိယထား၍ အပြင်တစ်ပါးကို အားကိုးမှု ပထမထားကြောင်း တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဆွမ်းခံဝင်ချိန်တွင် ဟလင်းကြီးသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ခဲသင်မှ စာရေးကြီးညွှန်ကြားလိုက်သောအိမ်တွင်ဝင်၍ ထမင်းစားကြရသည်။ ထူးခြားသော ဟင်းတစ်ခွက်မှာ အမဲသားချဉ်ဖြစ်၏။ ထိုအိမ်တွင် လူရွယ်တစ်ယောက်သည် ခါးတောင်းမြှောင်အောင်ကျိုက်ထားပြီး သစ်တုံးတစ်ခုပေါ်တွင်ထိုင်နေရာ အလေးမခြင်းဖြင့် ကာယဗလပြုပြင်ထားလေသလောဟု ထင်မှတ်ရသည်။ ကြွက်သားအချိုးအစားနှင့် အဖုအထစ်အဆစ်အပိုင်းတို့မှာ ပထမတန်း လှပတိုးတက်သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။ အလေးမပြီး လှေကျင့်ထားသလားဟု မေးကြည့်ရာ မဟုတ်ကြောင်း၊ လွှဲသမား ရိုးရိုးသာဖြစ်ကြောင်းသိရ၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ ၎င်းအား အံ့ဩချီးကျူး၍မကုန်ကြပေ။

ဟလင်းကြီးမှာ ရှေးကပျူလူမျိုးတို့ အခြေစိုက်ရာမြို့ဖြစ်သဖြင့် ထင်ရှားခဲ့၏။ ထိုမြို့တွင် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းပြတိုက်တစ်ခုလည်းရှိရာ ကျွန်တော်တို့ သွားကြည့်ကြ၏။ ဟုတ္တိပတ္တိ လုပ်ထားသော ပြတိုက်မဟုတ်ပေ။ တူးဖော်ရှာဖွေရေးမှာလည်း ဘာမျှ မည်မည်ရရ ဖြစ်ပုံမပေါ်ချေ။ ကျောက်စာတစ်ခုတွေ့ရာ ကျွန်တော်ဖတ်ရန်ကြိုးစားသေး၏။ သို့ရာတွင် မဖတ်တတ်ချေ။

ဟန်လင်းကြီးမှ ထွက်ခွာလာကြရာ တစ်နေရာတွင် မုဆိုးချုံရွာမှ စက်ဘီးနှင့် ပြန်လာသော သခင်စံဝင်းနှင့် တွေ့ရလေသည်။ သခင်စံဝင်းမှာ အထက်မြန်မာ

ပြည် ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ စည်းရုံးရေးမှူးတစ်ယောက်ဖြစ်ရာ ယင်းပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်သော ကျွန်တော်နှင့် အထူးရင်းနှီးပြီးသား ဖြစ်သည်။ ၎င်းအား နိုင်ငံရေးအခြေမှန်များကို ဖွင့်ထုတ်ပြောပြပြီး ဂျပန်ကို ခုခံ တော်လှန်ရန်မှာ မလွဲမရှောင်သာကြောင်း၊ ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်းများ ပြောခဲ့ရလေသည်။

ညနေ နေဝင်ရီတရောတွင် ဆိတ်ခွဲချီပါသို့ ရောက်ကြလေ၏။ မြန်မာ့ အစဉ် အလာများတွင် ချီပါသည် ပခန်းနှင့်အတူ စကားအကပ်အကောက် ဆီလျော် အောင် ယုတ္တိထုတ်၍ ငြင်းခုံတတ်သောကြောင့် ထင်ရှားခဲ့၏။ ယခုချီပါကား ထိုအစဉ်အလာ ရှိတော့ဟန်မတူချေ။

ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုထံမှ အကူအညီ

ချီပါရွာတွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုသည် အိမ်သူအိမ်သားများနှင့်အတူ စစ်ပြေးရင်း တည်းခိုလျက်ရှိ၏။ ဆရာချိုအား အကြောင်းပြုလျက် အလုပ်သမားဌာန ဦးကွန်းဇော်၊ ဦးအေးချို၏ဇနီး ဒေါ်အေးချို၊ ၎င်း၏သမီး ရှားလက်ချို စသည်တို့ လည်း ရောက်နေကြသည်။ ၎င်းတို့နှင့် တစ်နွယ်ငင် တစ်စင်ပါဆိုသလို ဆက်သွယ် ၍ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးဘရှင်၊ ယခုအတွင်းဝန်ကလေးဖြစ်နေသူ ကိုသက်တင် စသည်တို့လည်း ရောက်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်ကြသောအခါ ဆရာဦးဘချိုသည် ထမင်းစားလျက် ရှိ၏။ ထမင်းစားပြီးလျှင်ပင် ကျွန်တော်က တရုတ်ပြည်ဘက်သို့ သွားကြမည့် အကြောင်း၊ ဆရာချိုလည်း လိုက်နိုင်လျှင် လိုက်ခဲ့ဖို့အကြောင်းပြောပြလေသည်။ ဆရာချိုသည် အတန်ကြာ ငဲ့၍ စဉ်းစားနေပြီးနောက် ဆရာမှာ အသက်အရွယ်ကြီး ပြီဖြစ်၍ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါနိုင်တော့သည် တစ်ကြောင်း၊ ဇနီးနှင့် သမီးတို့ အား ခွဲထားခဲ့ရမည်လည်း တစ်ခက်၊ အားလုံး စရိုးထွက်ရမည်ကလည်း ပိုခက် သည်က တစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် မလိုက်နိုင်တော့ကြောင်းဖြင့် ဆိုလေသည်။

ဆရာထံမှ အဆက်အသွယ်နှင့် အခြားအကူအညီများကိုကား ရကြပေ၏။ ဆရာ ချိုသည် ကျွန်တော်တို့အတွက် ကိုသန်းမောင်ထံမှ ခရီးစရိတ် ငွေ ၃၀၀ အလှူခံ ပေးသေးသည်။ ကျွန်တော်မှာ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီမှ ရန်ပုံငွေ လက်ကျန် အနည်းငယ် ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် ခရီးစရိတ်မှာ ဖူလုံပြီဟု ဆိုလောက်ပေ၏။

ကျွန်တော်တို့ခရီးစဉ်မှာ ဆိတ်ခွဲချီပါဘက်မှ ခင်ဦးကိုဖြတ်လျက် ထိုမှတစ်ဖန် ဧရာဝတီမြစ်ဆီသို့ သွားပြီး လှေနှင့် အထက်တက်ရန် ဖြစ်သည်။ မီးရထားရလျှင် လည်း မီးရထားစီးပြီး အထက်တက်ရန်ဖြစ်၏။ ရွှေဘိုမြို့နှင့် ကျောက်မြောင်းတို့ တွင်ကား ကူမင်တန်တရုတ်တပ်များ တပ်စွဲထားသဖြင့် ဖြတ်သန်း၍ ရန်ပုံငွေ မရှိချေ။ အထက် ကသာ၊ ဗန်းမော် စသည်တို့ကို ရောက်မှ တရုတ်ပြည်ဘက်သို့ ကူးရန် ဆက်လက်စဉ်ရမည်ဖြစ်၏။

ချီပါရွာတွင် ရွှေဘိုထောင်မှလွတ်မြောက်လာကြသော တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဝင် သခင်အများပင် သောင်တင်လျက် ရှိကြ၏။ ၎င်းတို့အနက် သခင်လွန်းဘော် (ယခု ရာထူးခန့်ထားရေးဝန်) နှင့် ခုနစ်ထောင်စံ သခင်လှမောင်တို့သည် ထင်ရှား သူများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့နှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေကို ဆွေးနွေးကြသော်လည်း ကျွန် တော်တို့ သွားမည့်ကိစ္စကိုကား ပြောမပြကြချေ။

မေလ ၄ ရက်နေ့တွင် ချီပါ၌ တစ်ရက်နားပြီး နောက်တစ်နေ့ မေလ ၅ ရက် နေ့နံနက်တွင် ခရီးစထွက်ကြလေသည်။ ခရီး ပထမအထောက်တွင် ခင်ဦးအထိ ကားနှင့် လိုက်ပို့မည့်သူမှာ အလုပ်သမား ညွှန်ကြားရေးဝန်ဟောင်း ဦးကွန်းဇော် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကားရှေ့တွင် ကိုသန်းမောင်တို့၏ ကားက ရွှေဘိုဘက်သို့ မောင်းနေသည်။ ဆိတ်ခွဲအလွန်လောက်သို့ ရောက်သောအခါ တရုတ်တပ်စိတ် တစ်ခုက ဆီးရပ်လိုက်၏။ ကိုသန်းမောင်တို့၏ ကားကို တရုတ်များက ရှာကြ သောအခါ ယမ်းတောင့်၊ ကျည်ဆံအမျိုးမျိုး၊ နှစ်လုံးပြူးသေနတ်တစ်လက်နှင့် ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက် တွေ သွားလေသည်။ ကူမင်တန်တပ်သားများသည် ရှူးရှဲနှင့်ဖြစ်ကြလျက် လူတွေကို အဆင်းခိုင်းပြီး ခဲယမ်းနှင့် လက်နက်များကို သိမ်းကြ၏။ လူများကိုလည်း သေနတ်နှင့်ချိန်ရွယ်ကာ ဝိုင်းထားလိုက်၏။ ကိုသန်းမောင်နှင့် ကိုသက်တင်တို့က ခဲယမ်းများမှာ လမ်းမှ ကောက်လာခြင်းဖြစ် ကြောင်း၊ ခြောက်လုံးပြူးနှင့် နှစ်လုံးပြူးမှာ လိုင်စင်နှင့် ကိုင်နေကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း

မြန်မာလိုရာ အင်္ဂလိပ်လိုပါ ရှင်းလင်းကြ၏။ ကူမင်တန်တပ်သားများကား နား မလည်ကြချေ။ လိုင်စင်များထုတ်ပြသော်လည်း ပို၍သာ ရှုပ်ထွေးကုန်၏။

ကျွန်တော်သည် ကားပေါ်မှဆင်းပြီး တပ်စိတ်မှူးနှင့် တူသူထံသို့ ချဉ်းကပ် ထာ ကျွန်တော်အား ဂျင်နရယ်ဝမ်းက ထုတ်ပေးထားသော ဂျပန်ကျူးလွန်မှု ဆန့် ကျင်ရေး ဝါဒဖြန့်မှုအဖြစ် ခန့်အပ်စာကို ပြလိုက်လေသည်။ တရုတ်စာဖြစ်၍ သူက ကောင်းစွာ နားလည်ပြီး ကျွန်တော်အား မျက်နှာသာပေးပါ၏။ သို့ရာတွင် ကိုသန်းမောင်၊ ကိုသက်တင်၊ ကိုကွန်းဇော်တို့ကိုသာမက သခင်စိုး၊ သခင်ကျော်စိန် နှင့် သခင်မြသွင်တို့ကိုကား သေနတ်များနှင့် ချိန်ရွယ်၍ ဖမ်းလိုက်လေသည်။ ကျွန်တော်ကား လက်ဟန်၊ ခြေဟန်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်ထဲတွင်ပါနေသော ချယ်ရီသားလက်ကိုင်တုတ်ကလေးဖြင့်လည်းကောင်း အားလုံးအတွက် ကျွန်တော် တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်နက်ခဲယမ်းတင်လာသော ကားမှာ ကျွန်တော်ကား ဖြစ်ကြောင်း သိစေလေသည်။ ၎င်းပြင် ဂျင်နရယ်ဆိုသော အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြော ပြီး ကျွန်တော်တွေ့လိုကြောင်းပြောရာ ကိုသန်းမောင်အား ကားမောင်းစေ၍ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းကို ရွှေဘိုဘက်သို့ ခေါ်သွားလေသည်။

ထိုစဉ်က မုံရွာဘက်မှနေ၍ ဆိတ်ခွဲချီပါလမ်းဖြင့် ရွှေဘိုသို့ ဂျပန်ဘက်သား မြန်မာစစ်သားများ အရပ်ဝတ်အရပ်စားနှင့် ချီတက်လာမည်ဟု ကူမင်တန်တပ် တို့က သတင်းအစအန ရထားသဖြင့် အလွန်သတိထားနေကြလေသည်။ ကျွန် တော်တို့လူစုအား ဂျပန်ဘက်သား မြန်မာစစ်သားများဟု ထင်မှတ်မှားသည်မှာ အပြစ်မဆိုသာချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း အားလုံး အဖမ်းခံကြရခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဝစ်ဇာအမျိုးအစား ပစ်စတိုအကြီးများကို မောင်းတင်၍ ကိုင်ထားသော စစ်သည် အချို့က ဝိုင်းထားပါသည်။

နေအတော်မြင့်ပြီဖြစ်၍ မန်ကျည်းရွက်များသည် ပူပြင်းသည့်နေ့မှ လုံလောက်သော အကာအကွယ်ကို မပေးနိုင်။

ကျွန်တော်သည် လွယ်အိတ်ကို ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ တွဲလဲချိတ်ထားသည်။ ချယ်ရီသား လက်ကိုင်တုတ်ကလေးကို ခြေထောက်နှစ်ဖက်ကြားမှာ ဖိုပြီး ကိုင်ထား၏။ လက်နက်ကိုင်စစ်သားများ ဝိုင်းရံထားသော်လည်း ကျွန်တော်အား ဖမ်းထားသည်ဟု ကျွန်တော်မယူဆ။ ဂျင်နရယ် (ဗိုလ်ချုပ်) နှင့် တွေ့၍ ရှင်းလင်းပြလျှင် ပြီးပြောသွားမှာပဲဟု မုချယုံကြည်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ချောက်ချားခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း လုံးဝ မဖြစ်။

ကျွန်တော့်အမူအရာမှာရော မျက်နှာမှာပါ ချောက်ချားတုန်လှုပ်သော လက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ဟန်မရှိပါ။ အကြောင်းမူကား မကြာမီပင် ကျွန်တော့်အား ဝိုင်းရံနေသော စစ်သားအချို့၏ အမူအရာပြောင်းလာသည်ကို တွေ့ရပါ၏။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်တော့်အား ရိုရိုသေသေ ဆက်ဆံလာကြ၏။ တစ်ယောက်သော သူမှာ စားစရာ အနည်းငယ်ပင် ပို့လာ၏။

ဂျင်နရယ် (ဗိုလ်ချုပ်) ကား စစ်မြေပြင်သို့ ဆင်းလျက်နေ၏။ အချိန်က ကုန်ခဲလှသည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။ စောင့်ရင်းစောင့်ရင်း ထွေရာလေးပါး စိတ်ကူးတွေပေါ်လာသည်။ မြန်မာပြည်အပြင်သို့ မထွက်မီ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် ပတ်သက်သော ကိစ္စတစ်ခု ဆောင်ရွက်ခဲ့ရန် စိတ်ထဲမှာ ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မဆောင်ရွက်ဖြစ်ခဲ့ပေ။

ကျွန်တော့်ချစ်သူက ကျွန်တော့်အား ဥယျာဉ်မှူးဟုခေါ်၏။ သူ့ကိုယ်သူ နှင်းဆီနှင့်နှိုင်း၏။ ကျွန်တော်က ရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်းများ နောက်သို့ လိုက်နေသောအခါ ပြုပြင်သူ ဥယျာဉ်မှူးနှင့် ဝေးနေသောကြောင့် နှင်းဆီကလေး ညှိုးနေပြီဟု သူက ဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ခရီးမထွက်မီ ယင်းသို့သော နှင်းဆီကလေးကို ပြန်လည်ချဉ်းကပ်ပြီး ၁၂ ရာသီ လတ်ဆတ်ပွားပွင့်နိုင်ရန် ရေလောင်းပေးခဲ့ဖူးနှင့် မြေတောင်မြောက်ပေးခဲ့ဖို့ ကြံရွယ်ပါသည်။ ကြံရွယ်သည့်အတိုင်း မပြုခဲ့ရပါ။

သို့ဖြင့် သေနတ်ကြားထဲမှ လွမ်းခန်းဆွေးခန်းဖော်နေစဉ် သခင်စိုး၊ သခင်

ကူမင်တန် တရုတ်တပ်မကြီး ၃၈

ကျွန်တော်မှာ ဂျင်နရယ်အားတွေ့၍ ဖြေရှင်းရန်သာ စိတ်စောပြီး တပ်စိတ်မှူးကလေး ခေါ်ရာသို့ အမြို့ငုံသား ကားစီး၍ လိုက်ပါလာခဲ့ရသော်လည်း အဖမ်းခံနေရသော ရဲဘော်များအတွက် ရတက်မအေးချေ။ ကားမောင်းလိုက်ပါလာခဲ့သူ ကိုသန်းမောင်မှာ ထိုအချိန်တွင် စိန်လက်စွပ်၊ နာရီ၊ ဖောင်တိန်များ မရှိတော့ချေ။ ဖမ်းကြသူ ကူမင်တန်တပ်သားများကြားဝယ် အစအန ရှာမရအောင် ပျောက်ကွယ်သွားလေပြီ။

ကူမင်တန်တရုတ် ဒီပီစံတပ်မကြီး အမှတ် ၃၈ ၏ ဌာနချုပ်မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုထဲတွင် စတည်းချနေလေသည်။ ၎င်းနေရာသို့ရောက်သောအခါ ကိုသန်းမောင်နှင့် ကားကို ပြန်လွှတ်လိုက်ရသည်။ ကူမင်တန်စစ်ဗိုလ်ကလေးသည်လည်း ကျွန်တော့်အား မန်ကျည်းပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်တွင် နေရာချထားခဲ့ပြီး ကိုသန်းမောင်နှင့်ပင် ချီပါဘက်သို့ လိုက်ပါသွားလေသည်။

ကျွန်တော့်မှာ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်တွင် ဂုန်နီအိတ်ခင်းထားသော ပက်လက်ကုလားထိုင်တစ်လုံးဖြင့် သက်သာစွာ နေခွင့်ကားရပါ၏။ သို့ရာတွင် ဟောင်

ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့ ရောက်လာကြသည်။ သူတို့ကား မျက်နှာ မသာယာကြ၊ ကုမင်တန်စစ်သားတို့၏ ရိုင်းပျဉ္စာ ပြုမဆက်ဆံခြင်းကို မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြသည်။ ၎င်းတို့ရှေ့မှာပင် အပြစ်ကင်းမဲ့သော ခပ်ကြောင်ကြောင်ဖြစ်နေရာသည့် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအား ပစ်သတ်သည်ကို မြင်ခဲ့ရသည်။ ၎င်းနောက် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုကိုသက်တင် (ယခုအတွင်းဝန်တစ်ဦး)၊ ကိုတင်စိန် (ဦးချန်ထွန်းအောင်၏ညီ)၊ ကိုသန်းမောင်နှင့် ကိုသိန်းမောင်တို့ ရောက်လာကြသည်။ ဦးဘချိုမှာ အပေါ်အကျို၊ ခေါင်းပေါင်းစသည့်တို့ဖြင့် သပ်ရပ်စွာ လူကြီးလူကောင်းသဖွယ် ဝတ်ဆင်ထား၏။ သူလက်ထဲ၌ ချန်ကေရှိတ်နှင့် သူတို့ ချစ်ကြည်ရေး မိတ်ဆက်အဖွဲ့ဝင်များ တွဲရှိက်ထားသောဓာတ်ပုံနှင့် တရုတ်အစိုးရထံမှ လက်မှတ်များပါရှိ၏။ ဦးဘချို၏ အကြံမှာ ၎င်းတို့ကိုပြုလျက် တရုတ်တပ်မှ အဖမ်းခံရသူ အားလုံးအား လွတ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်လေ၏။ သို့ရာတွင် ဦးဘချိုကိုယ်တိုင်ပင် အဖမ်းခံခဲ့ရ၏။

ကိုသက်တင်မှာ ထိုစဉ်က ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ပေရာ ပန်းတွင် သရဖူများရှိပေ၏။ ကိုတင်စိန်ကား ဗြိတိသျှစစ်တပ်ထံမှ လက်ဖတ်နှင့် တစ်ဦးဖြစ်ရာ သူ၏ ပန်းတွင်လည်း သရဖူရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ယင်းသရဖူတို့သည် မကယ်တင်နိုင်ကုန်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် အဖမ်းခံကြရပေ၏။ ကိုသန်းမောင်နှင့် ကိုသိန်းမောင်တို့ကား အထူးပြောဖွယ်မလို၊ တစ် တရားခံများ ဖြစ်နေကြပါလေပြီ။

ဂျင်နရယ်ကလည်း ရောက်လာတော် မမူသေး။ သည်အစွပ်ကို သည့်ပြင်လူလည်း မရှင်းနိုင်။

အားလုံးသား စိတ်တော်တော်ညစ်သဖြင့် ခပ်နာနာညည်းညူပြီးတော့မှ ညနေစောင်းသည်။ ညနေစောင်းပြီးတော့မှ ဂျင်နရယ်ရောက်လာသည်။

ဂျင်နရယ်လာသည်ဆိုလျှင်ပင် မဆင့်ဆိုရာဘဲလျက် ကျွန်တော်တို့အားလုံး စိတ်တန်းရပ်ကြသည်။ ဂျင်နရယ်ကား ကျွန်တော်တို့အရေးတွင် စိတ်ဝင်စားလှဟန်မရှိ။ သုတ်သီးသုတ်ပျာနှင့် ကျွန်တော်တို့အနီးမှ ဖြတ်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ၎င်းအား လှမ်း၍ တိုင်ကြတောကြသည်။ သက်သေခံအထောက်အထားများကို အတင်းသွားပေးကြသည်။ ဦးဘချို၏ ချန်ကေရှိတ်နှင့် ယှဉ်တွဲရှိက်ကူးထားသော ဓာတ်ပုံကိုလည်း ထိုးပြသည်။ သခင်ကျော်စိန်၏လက်ထဲတွင်ကား မဟာမိတ်တို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဂျပန်အား ခုခံတိုက်ခိုက်ရေး စစ်တမ်းဖြစ်သော မြင်းခြံစစ်တမ်း ကော်ပီစာအုပ်ရှိသည်။

ဂျင်နရယ်နှင့်အတူ မျက်နှာဖြူ ကာနယ်ကြီးတစ်ဦးပါလာလေသည်။ ဂျင်နရယ်သည် ၎င်းအား ကျွန်တော်တို့ကိစ္စကို ရှင်းလင်းပေးလိုက်ရန် လွှဲပေးပြီး အလုပ်စားပွဲဆီသို့ သွားလေသည်။ ဂျင်နရယ် (သူ့နာမည်မှာ ...ဆိုင်) သည် တပ်ဆုတ်ခွာရေး (ဝါ) သူ့ဒီပီစံ အမှတ်၃၈ လွတ်မြောက်ရေးမှာသာ စိတ်အာရုံစူးစိုက်နေရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ လွတ်မြောက်ရေးတွင် စိတ်မဝင်စားနိုင်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူလေသည်။

မျက်နှာဖြူကာနယ်ကြီး၏ နာမည်မှာ မာတင်ဖြစ်သည်။ သူသည် အမေရိကန်စစ်တပ်မှဖြစ်၍ စစ်သတင်းထောက်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လေသည်။ သူကား ဖော်ဖော်ရွေရွေ ဆက်ဆံတတ်၍ ပျော်ပျော်နေတတ်သော စစ်သားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ သူ့အား ကျွန်တော်တို့၏ အဖြစ်သနစ်အလုံးစုံကို ပြောပြကြသည်။ သက်သေသက္ကာယ ပြစရာရှိသမျှ ပြကြသည်။ သူကလည်း ချက်ချင်းပင် ယုံကြည်ပြီး ဘာမျှစိုးရိမ်စရာမရှိကြောင်း၊ အားလုံး ကောင်းသွားလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်းများ ပြောလျက် အားပေးလေသည်။

ကာနယ်မာတင်သည် ဂျင်နရယ်ဆိုင်းနှင့် တိုင်ပင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကိစ္စကို ရှင်းလင်းပေးလိုက်သည်။ တရုတ်ပြည်သို့ လိုက်ကြမည့် ကျွန်တော်တို့ လေးယောက်မှတစ်ပါး အားလုံး လိုရာသို့ သွားနိုင်ကြပါပြီ။

ကာနယ်မာတင်က စစ်ပစ္စည်းများ သယ်ယူရန် လှည်းအစီး (၁၅၀) ငှားပေးစေလိုကြောင်း ပြောပြသည်။ ဦးဘချိုနှင့် ဦးသန်းမောင်တို့က ငှားပေးပါမည်ဟု ဝန်ခံကြလေသည်။ ကာနယ်မာတင်သည် အရက်တစ်ပုလင်းလောက်ရှာပေးနိုင်မည်ဆိုလျှင် ဆိတ်ခွဲချီပါဘက်သို့ သူလည်းလိုက်လာလိုကြောင်း ပြောပြန်၏။ ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်သွား ၄ ယောက်လည်း ဆိတ်ခွဲချီပါသို့ ခဏပြန်လိုက်လိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာဦးဘချိုတို့ လူစုပြန်သောအခါ ကျွန်တော်တို့နှင့် ကာနယ်မာတင်ပါ လိုက်သွားကြလေသည်။

**သခင်စိုး နေရစ်ခဲ့ပြီ**

**သ**ခင်စိုးကား ကူမင်တန် စစ်တပ်နှင့်အတူ ခရီးသွားရမည်ကို သည်းမခံနိုင် လောက်အောင် စိတ်ပျက်စပြုလေပြီ။ ကူမင်တန် စစ်တပ်များလက်တွင် သူ့အသက် ကို ဖက်ရွက်နှင့် ထုပ်ထားရမည်ကဲ့သို့ စိုးရိမ်စပြုလေပြီ။

ဆိတ်ခွဲချိပါတွင် ညစာစားကြပြီးနောက် သခင်ကျော်စိန်နှင့် ကျွန်တော်သည် ကာနယ် မာတင်နှင့်အတူ ပြန်ခဲ့ကြလေသည်။ သခင်စိုးက လိုက်သင့် မလိုက်သင့် ထပ်မံ စဉ်းစားဦးမည်။ လိုက်ဖြစ်လျှင် နောက်တစ်နေ့နံနက်မှ သခင်မြသွင်နှင့် အတူလာခဲ့မည်ဟုဆိုကာ နေရစ်ခဲ့လေသည်။

ညတွင် ကျွန်တော်တို့သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းအနီး တဲအိမ်ကလေးတစ်ခုတွင် အိပ်ကြရလေ၏။ တဲအိမ်ကလေးမှာ ထန်းရွက်မိုး၊ ဝါးခင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ အား ထိန်းသိမ်းရသူမှာ စစ်ဘက်အထူးဌာနမှ ကပ္ပတိန်တစ်ဦးဖြစ်၏။ ၎င်းသည် အင်္ဂလိပ်စကား ချောက်တီးချောက်ချက် တတ်၏။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ပူးတွဲနေ ရသူများတွင် စစ်မြေပြင်စာပို့ဌာနမှ အရာရှိတစ်ယောက်နှင့် စကားပြန်ဆိုသူတစ် ယောက် ပါရှိ၏။ ပထမလူမှာ အင်္ဂလိပ်စာ ထမင်းစားရေသောက် တတ်သည်။

ဒုတိယလူမှားကား မြန်မာစကား အနည်းငယ် တတ်လေသည်။ အိန္ဒိယသို့ပြန်ရန် ထုလားစစ်ပြေးနှစ်ယောက်လည်း ပါလေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် တရုတ် ဒီပီစံ အမှတ် ၃၈ သည် ရွှေဘိုမြို့မှ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာခဲ့လေသည်။ ဒီပီစံသည် ရေနံချောင်း တစ်ဝိုက်တွင် ဂျပန်ကို အတော်နာအောင် နှိမ်နှင်းခဲ့သဖြင့် နာမည်ရှိသော ဒီပီစံဖြစ်၏။

နံနက် အစောကြီးပင် ဆုတ်ခွာကြသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အမိုးမပါသော ထရပ်ကားကြီးတစ်စီးပေါ်သို့ တက်ကြရ လေ၏။ လူမစုံသေးသဖြင့် စောင့်နေဆဲ သခင်မြသွင်နှင့် တရုတ်စစ်ဗိုလ်အချို့ ရောက်လာကြသည်။ “သခင်စိုးကော ဘယ်မှာလဲ” ဟု ဆီးမေးကြသောအခါ သခင်မြသွင်က မျက်နှာမသာမယာဖြင့် “ခင်ဗျားလူကြီး အလကားလူကြီးပါဗျာ။ မလိုက်တော့ဘူးတဲ့” ဟု ဖြေလေသည်။ ထရပ်ကားပေါ်သို့ သခင်မြသွင် တက်ပြီး သောအခါ ထရပ်ကားကြီးလည်း ထွက်လေသည်။

ယင်းသို့ ဆုတ်ခွာရာ၌ ထရပ်ကားနှင့် အခြားယာဉ်စီးသူမှာ အနည်းစုသာ ဖြစ်၏။ စစ်သားရိုးရိုးနှင့် တပ်ကြပ်စသော အောက်ပိုင်းအရာရှိများမှာ ခြေလျင် လျှောက်ကြရလေသည်။ ခြေလျင်စစ်သားတို့ အလယ်တွင် ဗိုလ်ကြီးအချို့ မြင်းစီး ခဲ့ လိုက်ပါလာသည်ကို တွေ့မြင်ရရာ ရှင်လောင်းလှည့်သည်ကိုသာ သတိရမိ တော့သည်။

ဆုတ်ခွာသောလမ်းမှာ ပေတစ်ရာလမ်း၊ ကျောက်လမ်းများမဟုတ်။ လယ် ယာများကို ဖြော်ကျော်ထားသော လှည်းလမ်းနှင့် သစ်တောများကို ထိုးဖောက် ထားသော တောလမ်းများသာဖြစ်ပေရာ ကျွန်တော်တို့ စီးနင်းလာသော ထရပ်ကား များအတွက် များစွာ အဆင်မပြေဖြစ်လေသည်။

နေ့ခေါင်ခေါင်ဖြစ်သဖြင့် ဖုန်တထောင်းထောင်းလည်း ထနေလေသည်။ ကျွန် တော်တို့သည် မျက်နှာများကို ပဝါဖြင့် အုပ်ထားကြတော့မှသာ အသက်ရှူ ချောင် ပေတော့သည်။ ချောင်းဆိုး ရင်ကျပ် သက်သာပေတော့သည်။ ဆံပင်များမှာလည်း ဖုန်အလိမ်းလိမ်းကပ်ကြတော့၏။ စိမ်းစိုသော အင်္ဂလက်၊ အင်ဖက်များပင်လျှင် ဖုန်လိမ်းကျလျက် ဝါလေကုန်၏။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ရေကလည်း ရှားလှ ဘိသည်။ ရွာတစ်ရွာရောက်လျှင် ရေတွင်းမှာ စစ်သားတွေ ခဲနေ၏။ မကြာမီ ရေတွင်းဟူသမျှ ခန်း၏။ ရေကန်ရှိလျှင်လည်း နွားအုပ်ကျသည်ထက်ဆိုးသေး၏။

ကျွန်တော်တို့မှာ ရေပုလင်းများကို ဆောင်ထားရ၏။ မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းကို ဖြစ်သလို ပြုကြရ၏။ မဖြစ်လျှင် မပြုဘဲ နေရလေ၏။ ရေတွေ့လျှင်လည်း တရုတ်စစ်သားတွေနှင့် အပြိုင်အဆိုင် ဝင်၍ယူရ၏။

တစ်ခါသော် ရေဝင်တိုးရင်း သခင်ကျော်စိန်နှင့် စစ်သားတို့ စကားများကြပါလေသည်။ သခင်ကျော်စိန်အား စစ်သားတို့က ထိုးကြိတ်မလို လုပ်ပြီး ပိုင်းဖမ်းထားရာ ကျွန်တော်တို့မှာ ရွေးယူကြရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရင်ဘတ်များတွင် ဒီဝီဇံ ၃၈ အမှတ်အသား ဖဲပြားများ တပ်ဆင်ထားသဖြင့်သာ သက်သာရာ ရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တွေ့ရာနေရာ၌ လွယ်ကူသလို အိပ်ကြရ၏။ ထန်းတပင်မှာ ဆိုလျှင် တာရီးပေါ်မှာ အိပ်ကြရ၏။ ပါလာသော အဝတ်များကို ခင်း၍ ကျောဆန့်ပြီး လွယ်အိတ်ပေါ်မှာ ခေါင်းတင်ကာ ကျယ်ပြန့်ခုံညားသော ကောင်းကင်ပြင်ကြီးကို ကြည့်လိုက်ရသည်မှာ စိတ်တစ်မျိုးပင် ပျော်စရာကောင်းသေးတော့သည်။ တောက်ပြောင်သော ကြယ်ကြီးများမှသည် မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ်ကြယ်ကလေးများသို့ ခုန်ကူးကာကြည့်ရင်း စိတ်ကစားရသည်မှာ အညောင်းပြေအညာပြေ ခြေလက်ဆန့်သလို ရှိပေသေးတော့၏။ ချပ်သင်းရောက်သောအခါမှာမူ မီးရထားသံလမ်းဘေး ကျောက်စရစ်များပေါ်မှာ အိပ်ရာခင်းကြလေသည်။ မည်းမှောင်နေချိန် ဖြစ်သဖြင့် မီးရထားပေါ်မှ စွန့်ကြဲသော အညစ်အကြေးများ ရှိမရှိ မသိနိုင်ပေရာ စိတ်သန့်ခြင်းဖြစ်ကြရသည်။ သို့ရာတွင် လှဲလျောင်းလိုက်ကြသော အခါ အညစ်အကြေးကိုကား အနံ့မရ။ ဆူးလေတွေ စူးကုန်ကြသဖြင့် လမ်းဘေးရှိ စက်ရုံဝင်းတစ်ခုသို့ ရွှေ့ပြောင်းကြရ၏။

ကျွန်တော်တို့အိပ်ရန် ရွေးချယ်လိုက်သောနေရာမှာ ကုက္ကိုပင်ကြီးတစ်ပင် အောက်မှာဖြစ်၏။ ကောက်ရိုးများ ဖြန့်ကြဲလျက်သား ရှိနေသဖြင့် အတော် 'ဇိမ်' ရှိသောနေရာဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဝန်းသို ရောက်သောအခါ ဝန်းသိုအနီး ရွာကလေးတစ်ရွာတွင် စတည်းချကြသည်။ ရွာကလေးမှာ အုန်းပင်၊ ငှက်ပျောပင် စသည်များဖြင့် သာယာစိုပြည်၏။ ရွာဘေးပတ်လည်တွင် လယ်ကွင်းများရှိ၏။ မြောက်ဘက် တော်တော်ဝေးဝေးတွင် တောင်ကမူကလေးတစ်ခု ရှိလေ၏။ ၎င်းပြင် သွပ်အမိုးအဆောင်ပြာသာဒ်တို့ဖြင့် အတော်ခုံညားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိလေသည်။ ရွာသူ ရွာသား

တို့သည် ဘယ်ဘက်ဆီသို့ ပြေးကြသည် မသိ၊ ပူပူနွေးနွေးထွက်ပြေးကြလေပြီ။ ပေါးပုတ်များကို မဖုံးခံနိုင်။ ထမင်းအိုး ဟင်းအိုးများကို လက်စမသိမ်းခံနိုင်။ ကြက်၊ ဝက် တို့မှာ ဖရိုဖရဲနှင့် ပြေးလွှားနေရစ်ကြ၏။ တရုတ်စစ်သားများအတွက် အချို့ရာသကာတွေ့လေပြီ။

ယင်းရွာကလေးရှိ အိမ်ကလေးတစ်အိမ်တွင် တက်၍ အိပ်ကြရာ ရေနံဆီနှင့် မီးခွက် အဆင်သင့် တွေ့သဖြင့် မီးထွန်းကြလေသည်။ အိမ်နံရံတွင် မှန်ဘောင်နှင့် ချိတ်ထားသော လက်မှတ်တစ်ခုကို မြင်၍ မီးခွက်ဖြင့် ဖတ်ကြည့်သောအခါ ဝံသာနုခေတ်က ဂျီစီဘီအေ အသင်းဝင်လက်မှတ်ဖြစ်နေကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထိုဟာကို မြင်၍ ကျွန်တော်တို့မှာ ကြည့်နူးခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်ရပေ၏။

ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူလူထု၏ ရင်ထဲတွင် ကိန်းအောင်းနေသော ဝံသာနုစိတ်ဓာတ် (ဝါ) အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးဆန္ဒကို ချီးကျူး၍မဆုံး ဖြစ်နေကြလေ၏။ ကျွန်တော်က သခင်မြသွင်နှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့အား ဝန်းသိုစော်ဘွားကြီးက အင်္ဂလိပ်အား ခုခံတိုက်ခိုက်ခုံပုံများကို အတိတ်ဆောင်၍ ပြောပြလိုက်သေးသည်။ ထိုနေ့ညတွင် တရုတ်အဖော်များက သူတို့အမျိုးသားသီချင်း (စံမင်းချူမီ) ကို သီဆို၍ အိပ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း တို့ဗမာသီချင်း သီဆို၍ အိပ်ကြလေသည်။

လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ပုံမှန်စားကြရသည်မှာ လုံးတီးဆန် ထမင်းနှင့် ကြက်သွန်ဟင်းချိုသာလျှင်ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကံကောင်းထောက်မမသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ ပစ်ပြေးသော ငါးသေတ္တာများ၊ နို့မူန့်ဘူးများနှင့် နို့ဆီများကို ရကြလေသည်။ တရုတ်စစ်သားများကား ရပ်သူရွာသားများတို့၏ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ စသည်တို့ကို ဖမ်းယူချက်ပြုတ်စားကြသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရေထဲတွင် လက်ပစ်ဗုံးပစ်ခွဲပြီး ငါးဖမ်းကာ စားကြလေသည်။

ထမင်းဟင်းချက်သည်မှာ ဒယ်အိုးကြီးများနှင့်ဖြစ်၍ တူးရွင်းပြားကြီးများနှင့် မွေ့သည်။ လမ်းခရီးတွင် စစ်သားလူမမာတစ်ယောက် သေလေရာ အဖော်စစ်သားများက မော်တော်ကားရပ်ပြီး မြေတူး၍ မြှုပ်ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မြေတူးနေကြသူများအား ကြည့်လိုက်သောအခါ ထမင်းမွေ့ချော တူးရွင်းပြားကြီးတို့ပင် တွေ့ရလေသည်။

ထည့်စားစရာ ပန်းကန်ခွက်ယောက်မပါသဖြင့် တစ်နေရာမှာ တွေ့သည့်

ဘုရားဆွမ်းတော်တင် ပန်းကန်ပင် ဖြစ်ဟန်တူသော နှုတ်ခမ်းတွန့် ဖန်ပန်းကန်ပြား ကိုပင် ယူခဲ့ကြရလေသည်။ သခင်မြသွင်ကမူ သစ်ကိုင်းခြောက်နှင့် ဝါးခြမ်းများကို ယူ၍ မောင်းချဖားနှင့် မကြာခဏ တူလုပ်လေ့ရှိသည်။

ကန့်ဘလူသို့ ရောက်သောအခါ မီးရထားတွဲများနှင့် ခေါင်းတွဲများကို တွေ့ရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပါလာသော ကုလားများက သူတို့သည် မီးရထား ခေါင်းတွဲမောင်းသမားများဖြစ်ကြောင်း၊ ရထားဖြင့် ခရီးဆက်နိုင်အောင် သူတို့ စီစဉ်နိုင်ကြောင်း ပြောကြလေသည်။ ထိုအခါ ဂျင်နရယ်ဆိုင်းက ဝမ်းသာအားရပင် စီစဉ်ပေးရန် ၎င်းတို့အား အမိန့်ပေးသည်။ စစ်ဆေးကြည့်ကြသောအခါ ရထားတွဲ များကို အင်္ဂလိပ်များက ရစရာမရှိအောင် ဖျက်သွားပြီဖြစ်သည်ကို တွေ့ရလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ဖုန်တထောင်းထောင်းဖြင့်ပင် ထရပ်ကားစီး၍ လမ်းကြမ်းခရီး ဆက်ကြရပြန်လေသည်။

သို့ဖြင့် နဲ့သဲရွာသို့ ရောက်ကြလေ၏။ နဲ့သဲရွာမှာ မဲစာနှင့် ကပ်လျက်ရှိ၏။ နဲ့သဲရွာတွင် ကျွန်တော်တို့သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အိမ် တစ်အိမ်တွင် တည်းကြလေသည်။ အိမ်သူအိမ်သားများကား တိမ်းရှောင်နေကြ ၏။ ကျွန်တော်တို့ တည်းအိမ်အနီးတွင် စစ်မြေပြင် ဝိုင်ယာလက်စက် နေရာချထား ၏။ ဂျင်နရယ်ဆိုင်းကား ဘုန်းကြီးကျောင်းအောက်မှာ တည်းခိုလျက်ရှိလေသည်။ ကျောင်းမှ ဆရာတော်များကား ဘယ်ကိုမျှ တိမ်းရှောင်၍ မနေကြပေ။ ကျွန်တော် တို့သည် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးနှင့်လည်းကောင်း၊ ဦးပဉ္စင်းကလေးနှင့်လည်း ကောင်း အလွှာပစကားများ ဆိုခဲ့ကြသေး၏။

ဂျပန်တပ်များက ဆုတ်လမ်းကိုပိတ်ခြင်း

နဲ့သဲရွာတွင် ရပ်နားကြခိုက် ဗန်းမော်နှင့် မြစ်ကြီးနားတို့ကို ဂျပန်က သိမ်းလိုက် ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကသာမှာ အဆက်ပြတ်သွားပြီဖြစ်၍ ဂျပန်နှင့်တရုတ် အပြင်း အထန် တိုက်နေကြောင်း ဝိုင်ယာလက်သတင်း ရောက်လာလေသည်။ ကျွန် တော်တို့ အပါအဝင်ဖြစ်သော ဒီဝီဇံ အမှတ် ၃၈ သည် ရှေ့သို့ဆက်၍ မသွားနိုင် တော့ပြီ။

ကျွန်တော်တို့ကား အရပ်ဝတ်အရပ်စားနှင့်ဖြစ်၏။ ဂျပန်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့က တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း အသုံးမဝင်ဘဲ သူလျှိုအဖြစ်နှင့်သာ အဖမ်းခံရဖို့ ရှိလေသည်။ သည့်အရင် အစောကတည်းကလည်း ဂျင်နရယ်ဆိုင်းအား ကျွန်တော်တို့ကို ဗန်း မော်သို့ မီးရထားနှင့် အမြန်ပို့ပေးပါရန် တောင်းဆိုခဲ့၏။ ဗန်းမော်မှနေ၍ လေယာဉ် ပျံဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ တရုတ်ပြည်သို့ သွားကြရန် ရည်ရွယ်ကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ဂျင်နရယ်ဆိုင်းကား ကျွန်တော်တို့အား တရုတ် ပြည်သို့ပို့ရန်ထက် သူ့တပ်မှာ စကားပြန်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လမ်းပြအဖြစ် ဖြင့်လည်းကောင်း အသုံးပြုရန်သာ ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားလေသည်။

ထိုနေ့အဖို့ ကျွန်တော်တို့သည် ဂျင်နရယ်ဆိုင်းနှင့်အတူ ထမင်းစားကြလေသည်။ တရုတ်တပ်နှင့်အတူ ခရီးထွက်ခဲ့ကတည်းက ပထမဆုံးအကြိမ် ဟင်းစုံစုံနှင့် ထမင်းစားရခြင်းဖြစ်၏။ ဂျင်နရယ်ဆိုင်းအား ကျွန်တော်တို့ကို တရုတ်တပ်နှင့်ခွဲ၍ ခရီးဆက်ခွင့်ပြုပါမည့်အကြောင်း တောင်းပန်ကြလေသည်။ ဂျင်နရယ်ဆိုင်းက ကျွန်တော်တို့သည် ရန်သူလက်သို့ ရောက်သွားပြီး ကျွန်တော်တို့က ပြောချင်၍ ပြောလိုဖြစ်စေ၊ ဂျပန်ညှဉ်းဆဲလွန်း၍ ပြောရသောကြောင့်ဖြစ်စေ ပြောပါက သူ၏ အမှတ် ၃၈ ဒီပီစံ အန္တရာယ်များမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သူနှင့်လိုက်ပါလာပြီး သူ့အား လမ်းပြအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စကားပြန်အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြန်မာတို့နှင့် ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း အကျိုးဆောင်ရွက် လိုက်ခဲ့ရမည့် အကြောင်း ပြောလေသည်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့က လမ်းခွဲခွင့်တောင်းပြန်ရာ ခွင့်မပြုနိုင်ဟု တူးတူးခါးခါးငြင်းလိုက်လေသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင် တရုတ်တပ် ထွက်ခွာလေသည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်၏ အကျပ်ကိုင်၍ တောင်းဆိုချက်ကြောင့် မလိုက်ချင်လိုက်ချင် လိုက်ပါသွားရလေပြီ။

ရွာအထွက် လယ်ကွင်းပြင်များတွင် ရိုးပြတ်များကို ကျော်နင်းရင်း ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသား တိုင်ပင်ကြသည်။ 'တရုတ်တပ်မှ ထွက်ပြေးကြစို့' ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်သို့ သခင်ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့က အရင်ရောက်သည်။ ကျွန်တော်ကမူ "မထူးတော့ပါဘူး၊ လိုက်သွားကြပါစို့ရဲ့" ဟု ဆိုလိုက်သေးသည်။ နောက်မှ ရဲဘော် နှစ်ဦးနှင့် ညီညွတ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရောက်လေသည်။ တရုတ်တပ်မှ ထွက်ပြေးကြစို့။

တရုတ်တပ်သည် ကသာသို့ ဦးတည်ကာ မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်နေရာမှ မဲဇာဘူတာ၏ တောင်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်ကာ ထွက်ခွာလေသည်။ တောင်ဘက်သို့ အတန်ငယ်သွားပြီးနောက် အနောက်စူးစူးသို့ တောတောင်များကို ကျော်ဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ မြေပုံအတိုင်းဆိုသော် ဧရာဝတီ မဲဇာအရပ်မှသည် ချင်းတွင်းဖန်းမောက်ဘက်ဆီသို့ ဦးတည်၍ ချီရန်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် လမ်းအထင်အရှားမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်က ကျွန်တော်တို့အား လမ်းအရှာခိုင်း၏။ အချို့တပ်များက ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှ ကိုက် ၂၀၀ ကျော် ခွာ၍ လျှောက်၏။ ကျွန်တော်တို့ နောက်မှ ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်နှင့် ကျန်တပ်များသည် ကိုက် ၂၀၀ ကျော်ခွာ၍ လိုက်ပါ

ခဲ့သည်။ သို့ကလို ကြားချန်၍ ထားခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အရပ်ဝတ် အရပ်စားနှင့် မြန်မာအမျိုးသားများဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသားအား ကျွန်တော်တို့ချည်း သက်သက် မြန်မာ ရွာသူရွာသားများက မြင်နိုင်ရန် ဖြစ်လေ၏။ မြန်မာများသည် တရုတ်တပ်အနီးသို့ မချဉ်းကပ်ကြသော်လည်း ဝပ်လှမ်းလှမ်းမှချောင်းကြည့်နေတတ်၏။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်တော်တို့ချည်းသက်သက်မြင်လျှင် အနီးကပ်ကောင်း တပ်ကြမည်။ ကျွန်တော်တို့ အနီးကပ်ကြပါလျှင် ကျွန်တော်တို့က လမ်းမေးရန်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ကူမင်တန်ဗိုလ်ချုပ်၏ အကြံကားမဆိုးလှပါ။ အကယ်၍ ၎င်းက ကျွန်တော်တို့အား အကျပ်မကိုင်ဘဲ ရှင်းပြလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ကူမင်တန်စစ်တပ်၏ အမူအရာများသည် ကျွန်တော်တို့၏ ယုံကြည်လေးစားမှု၊ ကြည်ညိုမှုတို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိသော အမူအရာများဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း ကျွန်တော်တို့သည် ထိုဗိုလ်ချုပ်၏ အကြံအတိုင်း အကျိုးဆောင်ရင်း လိုက်ပါသွားခဲ့ကြပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ရကား ကျွန်တော်တို့သည် ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း တရုတ်တပ်မှ ထွက်ပြေးရန်သာ အခွင့်ကောင်း ရှာနေကြလေတော့သည်။

ယင်းသို့ ချီတက်နေစဉ် တရုတ်တပ်တွင်ပါလာသော ကားနှင့် ထရပ်ကားများသည် ကျွန်တော်တို့အား ဖြတ်လျက် ၃၃ ဟိုသွားနေကြ၏။ ၎င်းတို့အား စွန့်ချန်ထားခဲ့ရတော့မည်ဖြစ်ရာ မစွန့်ချန်မီ အစွမ်းကုန်သုံးနေကြခြင်းဖြစ်လေ၏။ တစ်ခါသော် ထရပ်ကား လေးငါးစီးသည် ဖုန်တထောင်းထောင်းနှင့် ကျွန်တော်တို့အား ကျော်ဖြတ်သွား၏။ ကံအားလျော်စွာ အနီးတွင် လျှိုကလေးတစ်ခုရှိ၏။ ရေမရှိ၊ သဲသာရှိသည်။ "ပြေးကြစို့ဟေ့" ဟု တိုးတိုးအော်ပြီး ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသား လျှိုကလေးထဲသို့ ခုန်ချကြလေသည်။ လျှိုကလေးတစ်လျှောက်ပြေး၍ တောထဲသို့ ဝင်ကြသည်။ ပြေးရသော်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ မျက်စိအာရုံသာ ရှေ့မှာရှိ၍ နားအာရုံကား နောက်မှာရှိသည်။ တရုတ်စစ်သားများ နောက်က လိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား ပစ်ခတ်မည်လေလော။

တရုတ်စစ်ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တပ်များသည် အနောက်ဘက်ဆီသို့ ချီတက်နေကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား အရှေ့တောင်ဆီသို့ မှန်း၍ ပြေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ လွယ်အိတ်များအပြင် စားစရာထည့်သော ခြင်းတောင်းကလေး တစ်လုံး ပါရှိ၏။ ကျွန်တော်လက်တွင် သမင်ခွာပုံနှင့် ချယ်ရီသား တုတ်ကလေးလည်း မလွတ်တမ်းပါရှိလေသည်။ နောက်ကလိုက်၍ ပစ်သံ၊ ခတ်သံ၊ ဖမ်းဆီးသံ

လည်း မကြားရ။ တောကလည်း အတော်ကလေး နက်ပြီဖြစ်၍ ရုပ်နားကြလေသည်။ ရေပုလင်းမှ ရေထုတ်ယူပြီး နို့ဆီနှင့် အစိမ်းဖျော်ကာ သောက်ကြလေသည်။ ကျွန်းဖက်အရိပ်အောက် သဲစပ်ကလေးပေါ်ဝယ် အတန်ကြာ ဖိမ်ယူကြလေသည်။

အမောပြေ၍ ရှေ့ဆက်လိုက်ကြသောအခါ ဘွားခနဲ မီးရထားလမ်းနားသို့ ရောက်သွားကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ဝမ်းသာဖွယ်မဟုတ်ချေ။ တရုတ်စစ်သား အများအပြားသည် မြောက်ဘက် မဲဇာဘူတာဆီသို့ ရထားလမ်းအတိုင်း လျှောက်နေကြသောကြောင့်တည်း။

ကျွန်တော်တို့သည် မီးရထားလမ်းဘေး ချုံပုတ်များတွင် ကွယ်၍ တရုတ်စစ်သားများ အဆက်ပြတ်သွားအောင် စောင့်နေရသည်။ တရုတ်စစ်သားများ အဆက်ပြတ်၍ လစ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မီးရထားလမ်းကို အပြေးအဖြန်း ကူးဖြတ်ကြရ၏။ ရိပ်ခနဲမြင် လှမ်းပစ်တတ်သော အချိန်အခါဝယ် သေနတ်သံကို နားစွင့်မိသည်မှာ ဉာဉ်တစ်ခု ဖြစ်နေပါလေပြီ။

မီးရထားလမ်း ဟိုဘက်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ချုံပုတ်ထဲ တိုးကြပြန်၏။ ချုံပုတ်တိုး၍မျှ မဆုံးတတ်သေးခင် ရေပြည့်နေသော လျှို့ဝှက်ခုံနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရလေသည်။ ဘေးကွင်း၍လည်း သွားစရာမရှိ၊ သည်အထဲတွင် သခင်ကျော်စိန်ကလည်း ရေမကူးတတ်။ ရေကူးတတ်သော ကျွန်တော်နှင့် သခင်မြသွင်တို့က ရေတွင် ဆင်း၍ ထောက်ကြည့်ကြရသည်။ ရေမှာ မကြည်လင်လှပေ။ ရွံ့လည်းရှိ၏။ အနက်မှာလည်း ရင်ခေါင်းထိလောက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လုံချည် အင်္ကျီ အားလုံး ချွတ်ပြီး လွယ်အိတ်များပါ ထုပ်ပြီးလျှင် ခေါင်းပေါ်မှာတင်၍ ကူးဖြတ်ကြရလေသည်။

ကျွန်တော်မှာ ထိုစဉ်က ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာလုပ်ဖူးပြီဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ပြေးရလွှားရပုံကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ရရင်ကောင်းမှာပဲဟု ပြောမိသေးသည်။ လျှို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောအခါ တောင်ကမူကလေးပေါ် တက်ကြရသည်။ တောင်ကမူကလေးပေါ်ကျမှ လူသွားလမ်းကလေးတွေ့သဖြင့် စွတ်လိုက်သွားကြရာ အဆုံးတွင် ချောင်းကြီးတစ်ခုသို့ ရောက်လေသတည်း။

ပဲတောင်ခြေ

ထိုချောင်းကြီးမှာ မဲဇာချောင်းကြီးဖြစ်၏။ နွေခေါင်ခေါင်တွင်ပင် ရေအတော်အများအပြား စီးလျက်ရှိ၏။ ရေကား ကြည်လှပေ၏။ ညနေစောင်း နေသည် ချောင်းရေနှင့် ကမ်းနားသစ်ပင်များပေါ်တွင် ခပ်စောင်းစောင်းထိုးကျနေ၍ ဆလိုက်မီးရောင် ထိုးထားသလို ဖြစ်နေလေ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ရှေ့အဖို့ ဘာမျှ မစဉ်းစားသေးဘဲ သာယာသော မဲဇာရေဝယ် ရေချိုးကြလေ၏။ သခင်စိုးသည် ရေချိုးလျှင် စွပ်ကျယ်ပါ ဝတ်၍ချိုးပြီး ကိုယ်မှာ ဝတ်ရင်းလျှော်လျက် ကိုယ်မှာပင် ခြောက်စေတတ်၏။ ကျွန်တော်သည် ထိုအတုကိုယူကာ ရေချိုး၏။ ရေထဲမှ တက်သောအခါလည်း စွပ်ကျယ်ကိုမချွတ်၊ ကိုယ်မှာပင် ခြောက်စေရန် ထားလိုက်၏။ ရေချိုးပြီးသောအခါ ချောင်းရေအနည်းငယ်ကို ပုလင်းထဲမှာတည့်၊ ဆေးနီမှုန့် (ပိုတက်) ထည့်လျက် သန့်ရှင်းစေပြီးနောက် တရုတ်တပ်မှ ရလာသော နို့ဆီအကျန်ကို ထည့်ဖျော်ကာ သောက်ကြလေသည်။

ယင်းသို့လျှင် အားသစ်ဆောင်ပြီးနောက် နေမဝင်မီ ရွာတစ်ရွာရွာတွေ့အောင် သွားဖို့ စီစဉ်ကြလေ၏။ ဘယ်မှာရွာရှိသည်မသိ၊ လမ်းလည်းမသိ။ သို့ဖြင့် အကျပ်

အတည်းကလေးတွေ နေချိန် ကြက်တိန်ညင်တွန်သံကလေးကို ကြားရလေ၏။  
 “ဟော၊ အနားမှာ ရွာရင်လည်း ရှိရမယ်၊ တောရဘုန်းကြီးကျောင်းရင်လည်း ရှိရမယ်” ဟု ကျွန်တော်က ခန့်မှန်းပြော၏။ သုံးဦးသား အားတက်လာကြပြီး လမ်းရှာကြပြန်၏။ လူသွားလမ်းကလေးတစ်ခုတွေ့ ရ၍ စွတ်လိုက်သွားကြပြန်ရာ ကျွဲခလောက်သံ ကြားရပြန်၏။ မကြာမီ ကျွဲကိုပါ တွေ့ရလေ၏။ အားတက်သည် ထက်တက်ပြီး ရှေ့ဆက်ကြပြန်ရာ ရွာတစ်ခုကို မြင်ကြရလေသည်။ ရွာတံခါး ဆီသို့ ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက်ကြပြန်ရာ ရွာတံခါးကို ကပ်မိသည်ဆိုလျှင်ပင် “ဟေ့ ဘယ်သူတွေလဲ၊ ရွာထဲမဝင်ခွဲနဲ့” ဟူသော ခက်ထန်သည့် ဟန့်တားသံကို ကြား ကြရလေတော့သည်။

အိမ်တစ်အိမ်တွင် လူအများစုရုံးလျက်နေလေသည်။ ၎င်းတို့လက်များ၌ကား တုတ်၊ ဓား၊ လှံ စသည်တို့ကို ကိုင်လျက်၊ ၎င်းတို့၏ သင်္ကာမကင်းသော မျက်လုံး အစုံတို့ကား ကျွန်တော်တို့အား စူးစိုက်လျက်။

သခင်မြသွင်နှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့သည် ဝါးပပ်ဦးထုပ်များကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်ဦးထုပ်ကိုလည်းကောင်း ချွတ်လျက် ရိုးရိုးလူများဖြစ် ကြောင်းကို ပြကြ၏။ “ကျွန်တော်တို့ လူကောင်းတွေပါဗျာ၊ စစ်သားတွေလည်း မဟုတ်ပါဘူး၊ တရုတ်တပ်တွေ ဖမ်းသွားတာ ခုတော့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ကြပါတယ်” ဟု သနားလောက်အောင် အပိုအမိုထည့်ပြီး ရှင်းလင်းကြရ၏။ ရွာသူရွာသား တို့သည် အချင်းချင်း တီးတိုးတိုင်ပင်ကြ၏။ နောက် ခက်ထန်သည့် ဟန့်တားသံ ပိုင်ရှင်ကပင်လျှင် “ဝင်ခဲ့တော့” ဟု ဖိတ်ခေါ်လေသည်။

ထိုရွာကား ကွမ်းချောင်းရွာဖြစ်သည်။ နေမဝင်သေးမီပင် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက် မိပြီဖြစ်၍ များစွာ ဝမ်းမြောက်ရပေသည်။ ရွာသူရွာသားများအား တရုတ်တပ် ဆုတ်ခွာသွားပုံကို ပြောပြကြရ၏။ စစ်ရေးအခြေအနေကို ရှင်းပြရ၏။ မြန်မာ့ ကံကြမ္မာ ဘယ်လိုဘယ်ဝါ ဖန်လာမည်ကို နိမိတ်ဖတ်ပြကြရ၏။ ရွာသူရွာသား တို့သည် ကျွန်တော်တို့အား သနားရုံမက ကြည်လည်း ကြည်ညိုလာကြဟန် ရှိလေသည်။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း တိုက်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့က ဧရာဝတီမြစ်သို့ ဆင်းမည်ဟုဆိုရာ ရှေ့ရွာသို့ သူတို့လိုက်ပို့မည်ဟု အာမခံကြ၏။ ၎င်းတို့ထဲက လူငယ်တစ်ယောက်ကို ရှေ့ရွာသို့ အရင်ပြေးနှင့်စေပြီး ညစာ စီစဉ်ထားစေ၏။ ကျွန်တော်တို့ ညစာ စားသောရွာမှာ သောင်မြင်ရွာဖြစ်လေသည်။

ရှေ့ဆက်ကြသော် ဂျိုးဂျိုးကျရွာသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုရွာမှာ ရပ်နားတည်းခို ကြပေရာ ဘုန်းကြီးလူထွက် ပရဆေးဆရာတစ်ဦးက ဧည့်ခံလေသည်။ သူသည် တို့ဗမာနိုင်ငံရေးနှင့် မတောက်တခေါက်ရင်းနှီး၏။ စစ်ပြေးရင်း ရောက်ရှိနေကြ သော မီးရထားရုံပိုင် ကိုမြစိန်ကား ထိုရွာ၏ စကားပီ နားလည် ဆရာကလေးဖြစ် လေ၏။ အခြားတစ်ယောက်မှာ ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်း၏ အစွန့်အဖျားများနှင့်ပင် အဆက်ရှိခဲ့သော ခေတ္တရာဇဝတ်အုပ် ကိုဘမြိုင်ဆိုသူဖြစ်၏။ ၎င်းတို့အား ကျွန် တော်တို့ ဘယ်သူတွေဖြစ်သည်ကို အသိပေးလိုက်ကြလေသည်။ ဧရာဝတီသို့ ထွက်၍ ကျောက်မြောင်း (ရွှေဘို) သို့ ဆင်းမည့်အကြောင်း၊ ထိုခရီးအတွက် ဂျိုးဂျိုးကျရွာမှာပင် ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြလေသည်။

ဂျိုးဂျိုးကျတွင် နှစ်ညအိပ်ကြရ၏။ လှေတစ်ခုဝယ်၏။ ထမင်းအိုးဟင်းအိုး များနှင့် ဆီ၊ ဆားနှင့် ငရုတ် စသည်များဝယ်ကာ လှေပေါ်မှာ တင်ကြရ၏။ ကျွန်တော်တို့အား ကျောက်မြောင်း ရွှေဘိုအရောက် လိုက်ပို့မည့်သူများတွင် သုံးဦး ရှိရာ တစ်ဦးမှာ ကိုထွေးဆိုသူဖြစ်၏။ သူသည် ထိုရွာ၏ သူကြီးအဖြစ်ဖြင့် အရွေး ခံရပြီးနောက် အရေးပိုင်ကဖြုတ်ပြီး ရိုးရာသူကြီးကို ပြန်ခန့်လေသည်။ ယခု မင်း ပြောင်းမင်းလွဲ တို့ဗမာသခင်တွေ အာဇာနည်တော့မည့်အချိန်တွင် အထက်ပါ မတရားမှုကို ပြုပြင်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု သူယူဆထားလေသည်။ အခြားတစ် ယောက်မှာ ဘုတလင်တွင် ခေတ္တမျှနေဖူးသဖြင့် ကျွန်တော်အား ရပ်ဆွေရပ်မျိုး သဖွယ် ခင်မင်နေသူ မောင်ခံပဖြစ်၏။ သူသည် ဘုတလင်တွင် မြို့အုပ်လုပ်သွားသူ ဦးကြာစို၏ တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ခေတ္တရာဇဝတ်အုပ် ကိုဘမြိုင်က ထီးချိုင့် အထိ လိုက်ပို့မည်ဖြစ်လေသည်။

ဂျိုးဂျိုးကျရွာမှ မဲဇာချောင်းတစ်လျှောက် လှေငယ်ဖြင့် ထွက်ခဲ့ရာ မင်းလက်ဝဲ သူဖြူ နေသွားရသောအရပ်ကို ဖြတ်သွားရလေသည်။ ထိုအရပ်တွင် အထိမ်းအမှတ် သဖွယ်ဖြင့် စေတီတစ်ဆူ တည်ရှိ၏။ တောတောင်အခြေအနေ တည်နေဟန်နှင့် မဲဇာချောင်းသာယာပုံတို့သည် လက်ဝဲသူဖြူအား ‘မဲဇာတောင်ခြေ’ ရတုကိုရေးရန် ခေ့ဆော်ပေးခဲ့သည်မှာ အံ့ဩဖွယ်မရှိပေ။ ကျွန်တော်တို့အားလည်း ကြည်နူးအောင် ခေ့ဆော်ပေးလိုက်ပေ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ‘မဲဇာတောင်ခြေ’ သံသာသောင်မြေ ‘ပွဲခါညောင်ရေ’ ရတုပိုဒ်များကို အော်ဟစ်ကာ ကျူးရင့်မိကြလေသည်။ မဲဇာ တောင်ခြေမှ သံသာသောင်မြေတွင် ပျော်မြူးနေကြသော ဟင်္သာမိုတို့ကိုလည်း

ကြည့်မြင်ကြရလေ၏။ ငှက်တော်၊ ကြီးကြာ ကျူးရင့်သာသည်ကိုလည်း နာခံကြရလေ၏။

ညနေစောင်းတွင် သက်ငယ်ကျင်းဆိုသော ရွာသို့ ရောက်ကြ၏။ ဓားပြအလွန် သောင်းကျန်းလျက်ရှိပေရာ သက်ငယ်ကျင်းရွာသူရွာသားတို့မှာ ကျီးလန်စာစား ဖြစ်နေကြရှာသည်။ ညဆိုလျှင် အိမ်မှာမအိပ်ရဲကြ။ သစ်ပင်၊ ဝါးပင်များအောက်မှာ ရှိသမျှအထုပ်အပိုးကလေးများ ဖက်လျက် ငိုက်မျဉ်းကြရရှာသည်။ ထိုရွာကား အလွန်မနိုးကြားသောရွာဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရပြေးသောအခါ “အစိုးရ ပျက်ပြီတဲ့” ဟု ယူကျုံးမရဖြစ်ကာ ငိုကြွေးသော ရွာသူရွာသားများပင် ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ရွာသူရွာသားများကို ပုန်းအောင်းနေကြရာမှ ခေါ်ပြီး အခြေအနေ ရှင်းပြကြသည်။ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို စွန့်ပယ်ပြီး ရွာသူရွာသားများ ညီညွတ်စည်းလုံးလျက် ဓားပြရန်ကာကွယ်ရန် ဟောပြောရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသောညတွင်ပင် ဓားပြတိုက်မည်ဟု စာပစ်ထားလေရာ ကျွန်တော်တို့က ဓားပြလာရဲ၍ လာပါက ဘယ်ပုံဘယ်နည်းခုခံမည်ဟု ကြီးဝါးပြကြလေသည်။ ဂျုံးဂျုံးကျမှရလာခဲ့သော လက်ပစ်ဗုံးခြောက်လုံးကို ထုတ်ပြကြပြီး “ဒီတစ်လုံးနှင့် နံလိုက်လျှင် ဓားပြတစ်အုပ် ပြုတ်သွားနိုင်တယ်” ဟု အကြောင်းပြကြသည်။ ထိုအခါမှ ရွာသူရွာသားများ ရဲတင်းလာကြလေသည်။ ဓားပြများလည်း သခင်များရှိလျှင် မတိုက်ရဲဟုဆိုပြီး ရှောင်ကွင်းသွားကြလေ၏။

ရှေ့အဖို့ သတင်းပလင်းနာလိုက်သော် ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့မည်ဟု သိနားလည်ကြပေသည်။ ကျွန်တော်သည် ကြိုတင်ကာကွယ်သောအနေနှင့် တရုတ်ဂျင်နရယ် ပီအက်စ်ဝမ်းက ကျွန်တော့်အား ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး ဝါဒပြန့်ပွားရေးမှူးအဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုထားသော စာရွက်စာတမ်းများကို ပုလင်းမှာထည့်ပြီး မြှုပ်ခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ လှေမှာ မြစ်နှင့် မသင့်လျော်အောင် ငယ်သဖြင့် ငွေအနည်းငယ် အလိုက်ပေး၍ သဗ္ဗန်တစ်ခုနှင့် လဲကြရသည်။

တုံငယ်သခင်ပ

မဲဇာချောင်းနှင့် ဧရာဝတီမြစ် ပေါင်းဆုံရာအနီးတွင် တုံငယ်ဆိုသောအရပ်ရှိ၏။ ထိုအရပ်တွင် တုံငယ်သခင်မဆိုသော နတ်သမီးသည် တန်ခိုးကြီးလှသည်။ ဇိတ်ထက်လှသည်။ မလိုလျှင် ဝဲထစေပြီး လှေကိုမှောက်လှေရှိသည် စသည်ဖြင့် အဆိုရှိလေ၏။ ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်ပို့ကြသော ကိုထွေး၊ မောင်စံပ စသူတို့က ခရီးချောမောပါစေကြောင်း ဆုတောင်းကာ တုံငယ်သခင်မအား ပသကြလေ၏။ ကျွန်တော်သည် သမ္ဗန်ဦးတွင် တုတ်တစ်ချောင်းကိုင်လျက် မတ်တပ်ရပ်ပြီး “ဟယ် တုံငယ်သခင်မ၊ ငါ့ထံသို့ အစားဝင်ရောက်လော့၊ နယ်စား ပယ်စား ငါပေးအံ့” ဟု ခပ်တည်တည်ဆိုလိုက်၏။ ၎င်းနောက် ရေကို ကြိမ်ဖြင့်ရိုက်ဟန်ပြု၏။ ကိုထွေးတို့လူစုမှာ ပျာပျာသလဲဖြစ်ကာ အကြောက်ကြီး ကြောက်နေကြ၏။ ကျွန်တော်က ရယ်ပြသော်လည်း သူတို့အကြောက်မပြေ။ နောက် ဘေးမသိ ရန်မခတ်တုံငယ်အရပ်ကို လွန်မြောက်လေမှ “လူမင်းဘုန်းကြီး နတ်မင်းမနေသာ ဆိုတာ ဒါပဲထင်ပါရဲ့ဆရာ” ဟု ကိုထွေးက အားရစွာ ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်ဟို့က တော့ ရယ်မောပစ်လိုက်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ထီးကျိုက် (ထီးချိုင့်) ၌ တစ်ညအိပ်ကြ၏။

ထီးချိုင့်မှာ ဧရာဝတီမြစ်ပေါ်ရှိ မြို့အုပ်ရုံးစိုက်ရာ မြို့ကလေးဖြစ်သည်။ တည်းခိုရသောနေရာမှာ ဆန်စက်ဝင်းတစ်ခုတွင် သပ်ရပ်တင့်တယ်စွာ ဆောက်လုပ်ထားသော စက်ပိုင်၏ အိမ်ကလေးဖြစ်သည်။ စက်ပိုင် တရုတ်အမျိုးသားသည် ဂျပန်ရန်ကို ကြောက်ရွံ့သဖြင့် တရုတ်ပြည်ဘက်သို့ ပြေးသွားလေပြီ။ မန်နေဂျာလုပ်သူ တရုတ်စာရေးသည် သူ့အား စက်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် အစိုးရသစ်က အသိအမှတ်ပြုပါမည်လောဟု မေးစမ်းလျက်ရှိ၏။ ထိုခဏ၌ ထီးချိုင့်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးမရှိ။ ဂျုံးဂျုံးကျမှနေ၍ ကျွန်တော်တို့အားလိုက်ပို့သူ ခေတ္တရာဇဝတ်အုပ် ကိုဘာမြိုင်သည် သခင်တွေနှင့် အဆက်ရှိခဲ့သည်ဆိုသော အကြောင်းခြင်းရာကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိသဖွယ် ဖြစ်လာလေသည်။ ကိုဘာမြိုင်ကမူ အဆိုပါ တရုတ်စာရေးအား စက်ပိုင်ဖြစ်ရမှာပေါ့ဟု စီရင်ချက်ပေးနေလေသည်။

ရှေ့ခရီးဆက်သောအခါ ကိုဘာမြိုင်မပါတော့ချေ။ ကျွန်တော်တို့သည် သောင်ကြီးရွာတွင် တစ်ထောက်နားကြပြန်၏။ သောင်ကြီးရွာမှာ ဧရာဝတီမြစ်သို့ မဲဇာချောင်း ပေါင်းစီးရာနေရာ ထိပ်တည့်တည့်လောက်တွင် တည်ရှိသည်။ ၎င်းရွာမှ လူတို့သည် ဂျပန်ကို မြင်ဖူးကြလေပြီ။ အချို့မှာ ဂျပန်စေခိုင်းသော အလုပ်ကိုပင် လုပ်ဖူးရလေပြီ။ ဂျပန်ပေးသော လုပ်ခသည် နည်းလှကြောင်း ပြောသူကပြော၍ ဂျပန်၏ ဆက်ဆံပုံမှာ ကြမ်းကြုတ်ကြောင်း ဆိုသူက ဆိုလေသည်။ ထိုရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ကသာမှပြေးလာရင်း ဒဏ်ရာရကာ ဆေးကု အယုယခံနေသော သခင်တစ်ဦးရှိသည်ဆို၏။ ကျွန်တော်တို့သည် သခင်ဆိုသူအား သွားရောက်တွေ့ဆုံကြရာ သခင်စစ်မဟုတ်ဘဲ သခင်တုဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ မော်လမြိုင်ထောင်မှ ကသာထောင်သို့ ပြောင်းလိုက်သော ရိုးရိုးထောင်ကျတစ်ဦးသာဖြစ်၏။ အနေချောင်အောင် သခင်ယောင်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ဧရာဝတီမြစ်ကို သမ္ဗန်ဖြင့်ပင် စုန်ကြသည်။ ရာသီဥတု ပူပြင်းသလောက် မြစ်ရေက အေးမြကြည်လင်ချိန်ဖြစ်၏။ လေမှာ မြစ်ညှာသို့ ဆန်တက်နေပေရာ ရေစုန်ဖြစ်သော်လည်း ခရီးမတွင်လှပေ။ လမ်းတွင် မကြာမီကလေးကမှ မြုပ်သွားသော သင်္ဘောများနှင့် ဆိပ်ခံ သမ္ဗန်ကြီးများကို တွေ့ရလေ၏။

ညနေစောင်းတွင် တကောင်းသို့ ဆိုက်ကပ်မိလေ၏။  
တကောင်းမှာ မြန်မာအစ တကောင်းကဆိုသော မြို့ပင်ဖြစ်ပေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် လှေကို ကမ်းခြေမှာကပ်ပြီး သောင်ခုံကလေးပေါ်မှာ ထမင်းချက်ကြသည်။ ပါလာသော ခရမ်းသီးများ၊ အာလူးများနှင့် ငါးခြောက်များကို ရောမွှေကာ ကုလားဟင်းချက်စားကြသည်။ စားသောက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်သန်ခင်းခြင်းများကို ပြုပြီးမှ မြို့ပေါ်သို့ တက်ကြလေ၏။

မြို့တည်ရာမှာ မြစ်ပေါ်မေးတင်ထားသော တောင်ကမူကလေးနှင့်တူသည်။ ရာဇဝင် အစဉ်အလာကြောင့် နာမည်ကြီးသော်လည်း အိမ်ခြေရာခြေမှာ တောရွာဖာသာ ရှိပေ၏။ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံဟူ၍လည်း မည်မည်ရရ ဘာမျှမရှိ။ မြို့ရိုးမှာ မြေကတုတ်ဟောင်းကြီးအသွင်ကိုသာဆောင်၍ ကျုံးဆိုသော အမှတ်အသားများမှာလည်း ကောလျက်ရှိလေပြီ။ အစိုးရ ကျောက်စာဌာနမှ တူးဖော်စုစုခြင်းကိုလည်း ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် ပြုလုပ်ဟန်မရှိပေ။ ရှေးဟောင်းဘုရားဟု ပြောစမှတ်ပြု ကျန်ရစ်ခဲ့သော စေတီပျက်များမှာလည်း တကောင်းအဘိရာဇာသာကီဝင်မျိုးလက်ထက်က စေတီများမဖြစ်နိုင်ချေ။

တကောင်းမြို့ထဲ လျှောက်ကြစဉ် သခင်ကိုကိုကြီးနှင့် သွားတိုးကြလေသည်။ အချင်းချင်း လူချင်းတွေ့ဖူးကြသည်မဟုတ်။ သူ့အကြောင်းကို ကသာမှ မိတ်ဆွေများမှ တစ်ဆင့် ကျွန်တော်တို့က သိဖူး၏။ သူကလည်း ကျွန်တော်တို့အကြောင်းကို ကြားဖူး၏။

ညတွင် သခင်ကိုကိုကြီးအိမ်၌ အိပ်ကြသည်။ မြို့ပေါ်မှ နိုင်ငံရေး ဝါသနာပါ သူတစ်စု စုဝေးရောက်လာကြပြီး အခြေအနေကို မေးမြန်းစုံစမ်းကြလေရာ နိုင်ငံရေးရင်းလင်းပွဲကလေးသဖွယ် ဖြစ်သွားလေသည်။ တကောင်းမြို့သို့ ဂျပန်များ ခဏတစ်ဖြုတ် ဝင်သွားလေသည်။ ရာဇဝင်တွင်သည့်နေရာဖြစ်၍ ဝင်ရောက်အလေးပြုသွားဟန် ရှိပေ၏။ တကောင်းမြို့သူ မြို့သားများထံမှ ဂျပန်၏ မကောင်းသတင်းများကို မကြားရ။ အချို့မှာ ဂျပန်ကို အားကျသောကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ကို မုန်းတီးပုံ ပေါ်လွင်စေရန်တစ်ကြောင်း ခေါင်းတုံးပြောင်လှအောင် ရိုက်ထားကြလေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် လှေထွက်သောအခါ လေအတော် ပြင်းထန်စွာ တိုက်သည်နှင့် ကြုံရလေသည်။ လေမှာ တောင်မှမြောက်သို့ မြစ်ကြောင်းအလိုက် ဆန်တက်သောလေဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လှိုင်းများမှာ အထက်သို့ ဆန်တက်လျက်ရှိရာ အောက်သို့ စုန်ချနေသော ကျွန်တော်တို့၏ လှေကို ပုတ်ခတ်တားဆီးနေကြလေ

သည်။ ခရီးဖင့်လှ၏။ သစ်ကိုင်းများကို အောက်၌ ချထားလျှင် ဆန်နေသော လှိုင်းများ၏အောက်မှ စုန်နေသောရေက လှေကို ဆွဲသွားနိုင်သည် ဆိုသဖြင့် လှေကို ကမ်းကပ်ပြီး သစ်ကိုင်းဖြတ်ကြသည်။ ညွှန်သည့်အတိုင်း သစ်ကိုင်းတပ်ဆင်၍ ရှေ့ဆက်ကြည့်ကြသည်။ ကံကောင်း၍သာ လှေမမှောက်။ သစ်ကိုင်းကို ဖြုတ်ပစ်ကြရ၏။ ၎င်းနောက် တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်ပြီး လှော်ကြရ၏။ တစ်နေ့ တစ်လံ ပုဂံ ဘယ်ရွှေ့မလဲ။

ကြည့်ပုံဆိုသောရွာသို့ရောက်ရာ ကသာထောင်မှ လွတ်လာသော မုံရွာဘက်မှ သခင်တစ်ယောက်သည် ကျွန်တော်တို့နှင့် လှေကြိုလိုက်ပါလာလေ၏။ လေသည် ပို၍ပို၍ ပြင်းထန်လာပြီး လှိုင်းလုံးကလည်း ကြီး၍ကြီး၍သာ လာလေရာ ရေကူးမတတ်သော သခင်ကျော်စိန်သည် စိုးရိမ်သောကပို၍ လာလေ၏။ ထို့ကြောင့် လေငြိမ်သည့်တိုင်အောင် ကမ်းခြေမှ ခြေလျင်လျှောက်လိုက်မည်ဆိုသဖြင့် ကမ်းကပ်ပေးကြရ၏။ သူနှင့် မုံရွာဘက်မှ သခင်တို့က ကမ်းစပ်သောင်ခြေမှ လျှောက်ကြသည်။ ကျွန်တော်နှင့် သခင်မြသွင်တို့က မောင်ထွေးတို့နှင့်အတူ လှေလှော်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့ထက် ရှေ့ရောက်သွားသဖြင့် စောင့်၍စောင့်၍ နေကြရ၏။

ဆရာတော်ကို ဖောင်စီး၍ရန်

သို့ ကလို ခရီးဆက်နေကြစဉ် တအိအိမျှောချလာသော ဖောင်ငယ်တစ်ခုနှင့် တွေ့လေ၏။ ဖောင်ပေါ်တွင် အဘိုးအိုတစ်ယောက်ပါလာသည်။ ၎င်းသည် ဖောင်ပေါ် တံကလေး၏အရိပ်တွင် ဓားမတိုတစ်ချောင်းနှင့် နီးသပ်လျက်ရှိလေသည်။ “ဦးအဘိုး၊ အဘိုးဖောင် ဘယ်အထိ မျှောမလဲ” ဟု မေးလိုက်ရာ မင်းကွန်းအထိ ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့လှေကို သူ့ဖောင်နှင့် တွဲရပါရန် ခွင့်ပန်သောအခါ သူမှာလည်း အဖော်မပါသဖြင့် “အတော်ပဲ” ဟု ဆိုလေသည်။ ၎င်းပြင် ထမ်းမှာ ရန်သူတွေ့က ခုခံရန် ဆိပ်လူးမြားပါကြောင်းပြော၍ ကျွန်တော်တို့အား နှစ်သိမ့်စေသေးသည်။

ဖောင်နှင့် တွဲမိသောအခါ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်နည်းတစ်လမ်းဖြင့် ပျော်သလိုလို ဖြစ်မိ၏။ ဖောင်တွယ်၍ ရေချိုးကာ ကိုယ်လက်ခွမ်းနယ်မှုကို လန်းဆတ်စေခြင်းဖြစ်ရ၏။ ဖောင်ပေါ်မှာပင် လက်ဖက်ရည်အိုးတည်၊ ထမင်းချက်၊ ဟင်းပြင်၊ စားကြသောက်ကြ၊ သီချင်းဆိုကြ။ သခင်ကျော်စိန်လည်း လှိုင်းထဲသော ရေကို ကြောက်ဖို့မလို။ ကသိုဏ်းရှုလိုလျှင်သာ ရှုနိုင်လေပြီ။

တစ်ညနေခင်းတွင် မလယ်ဟူသောအရပ်သို့ ရောက်ကြသည်။ မလယ်မှ တာတ်သီနားလည်သော အဘိုးအိုတစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ချည်း ရှေ့ခရီးဆက်ဖို့ မသင့်လျော်ကြောင်း၊ မလယ်မှာ ခဏတည်းခိုပြီး အဖော်စောင့်ကာ အစု

အဝေးနှင့်သွားမှ သင့်တော်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် နဂါးဗွတ်မှာ ဓားပြများ သောင်းကျန်းလျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် ကျော်လှေးဝဲကို ညကြီးမည်းမည်းတွင် မကျော်ဖြတ်အပ်ကြောင်းများ ဆိုလာပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ရွှေဘို မန္တလေး သို့ ပြန်ရောက်ရန်ကိုသာ ရှေ့လောကြီးနေကြသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ မက်မောစရာ မပါသဖြင့် ဓားပြတိုက်ဦးတော့ စိုးရိမ်စရာမရှိ။ ၎င်းပြင် ဓားပြများကို ကျွန်တော်တို့၏ အကြောင်း ရှင်းပြကြမည်။ သူတို့သည် ဆင်းရဲ၍ ဓားပြဖြစ်နေကြပေရာ ကျွန်တော်တို့လို သခင်နိုင်ငံရေးသမားများက တရားဟောဖျောင်းဖျလျှင် ရနိုင်ဖွယ်ရှိပေသည်။ သို့ကလို ကျွန်တော်တို့က ဆင်ခြေတက်သောအခါ အဘိုးအိုက ဓားပြတို့သည် လူမိုက်များဖြစ်၍ ဘယ်သူမျှ ရှောင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အသက်ကိုလည်း ရန်ရာတတ်ကြောင်းပြော၍ တားပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ကား ရှေ့လောကြီးလျက် ရှိနေကြသည်။ လေကြိုလိုက်လာသူ မုံရွာမှ သခင်မှာမူ မလယ်မှာပင် နားနေရစ်ခဲ့ရန် ဆုံးဖြတ်လေသည်။ ဂျုံးဂျုံးကျမှ လိုက်လာခဲ့ကြသူ သူကြီးလောင်းမောင်ထွေးတို့လည်း အားလျှော့ပြီး အဘိုးအိုအကြံပေးသည့် အတိုင်း မလယ်မှာ ခဏတည်းခို၍ အဖော်စောင့်ရန် ပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့က မလျှော့ပေ။

သို့ဖြင့် ညနေ နေဝင်ရီတရောတွင် ကျော်လှေးဝဲနားသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေ၏။ ဤနေရာ၌ ဧရာဝတီမြစ်သည် ကျဉ်းလာပြီး ဘေးနှစ်ဖက်တွင် တောင်ကုန်းကလေးများ ရှိသည်။ လေမှာ စောစောက ခဏငြိမ်သွားသော်လည်း ယခု တဖြည်းဖြည်းနှင့် ပို၍ပို၍ ပြင်းထန်လာလေသည်။ နောက်ဆုံးဖောင်နှင့် သမ္ဗန်တို့မှာ ရှေ့မရွေ့တော့သလောက် ဖြစ်ရုံမက လှိုင်းပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ကမ်းနားဆိုက်ကာ သစ်ပင်မှာ ကြီးချည်ထားကြရတော့သည်။

မှောင်ထုမှာ ပို၍ပို၍ နက်လာလေသည်။ လေမှာ ပို၍ပို၍ပြင်းထန်လာသည်။ သစ်ပင်များ လေငှေ့သံသည် တဝေါဝေါနှင့် ညံနေ၏။ ကမ်းကို ပုတ်ခတ်နေသော လှိုင်းတံပိုးများမှာ တဝန်းဝန်းနှင့် ဆူနေ၏။ ကျွန်တော်တို့ သမ္ဗန်ကလေးနှင့် ဖောင်တို့မှာ ဟိုယိမ်းသည်ထိုးနှင့် လှိုင်းမူးလျက်ရှိလေသည်။ ထိုအခိုက် မိုးထစ်သံနှင့် ဇိမ်းသံများကို ကြားရလေသည်။ ထိုစဉ်ကကြားနေကျ လေယာဉ်ပျံမှ စက်သေနတ်သံနှင့် အမြောက်သံတို့နှင့် ခွဲမရအောင် တူသည်ကို သတိပြုမိလေသည်။

မှောင်ထွေးတို့ လူစုကား ဘုရား ဘုရားနှင့် မြည်တမ်း၍ သမ္ဗန်ပေါင်းထဲတွင်

ကုပ်နေကြသည်။ သူတို့စိတ်တွင် တုံငယ်သခင်မကို ကျွန်တော်က မရိမသေ သရော်တော်တော်လုပ်ခဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဥပဒ်ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နေကြပေမည်။ အရေးထဲတွင် သခင်ကျော်စိန် ဝမ်းကျ၍ နေပြန်လေရာ တညောင်နာနာနှင့် မရှောင်သာအောင် ဒုက္ခများနေလေ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် သခင်ကျော်စိန်အား ဆေးကုရန် ထန်းလျက်ရည်ကျိဖို့ ကြိုးစားကြရလေသည်။ ကမ်းပေါ်တက်၍ ထင်းရှာရသည်မှာ မောင်ဒါသ မယ်ပဋာအတွက် ထင်းရှာရသည်ထက် ခက်သေး၏။ မြေကိုက်မခံရသည်မှာ ကံကောင်းသေး၏။ မှောင်ကြီးမည်းမည်းတွင် ထင်းရှာ၍ ရပြီးသည်နောက် လေကြီးမိုးကြီးကြားထဲ မီးမွှေးရသည်မှာလည်း လွယ်သော အလုပ် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြင့် နောက်တစ်နေ့ နံနက် ရောက်လေသည်။

လေမှာ တိတ်လျက်ရှိ၏။ ကောင်းကင်မှာလည်း မိုးသားတိမ်တိုက် ကင်းစင်ပြီး အရက် လင်းရောင်ခြည်ဖြင့် နီမြန်းနေပေ၏။ မြစ်ရေပြင်မှာ တည်ငြိမ်လျက် လှိုင်းငယ်များသာ ရှိပေရာ ပြုံးနေသော မျက်နှာနှင့်သာ တူပေ၏။

မနေ့ညက သခင်ကျော်စိန်အတွက် ထန်းလျက်ရည်ကျိသော မီးဖိုတွင် ထမင်းဟင်း ချက်ပြုတ်ရပြန်၏။ ထို့ကြောင့် နေ ထန်းတစ်ဖျားရောက်သည့်တိုင် ကျွန်တော်တို့ မထွက်ကြသေး။ ထိုခဏ၌ လူအုပ်ကောင်းကောင်းနှင့် လေကြီးများ ဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းတို့ကို စောင့်ကြည့်ကြလေသော် မော်လမြိုင်မှ သခင်သင်းလှိုင်နှင့် နတ္တလင်း သခင်သန်တို့ပါကြောင်းတွေ့ရလေသည်။ သူတို့လည်း ကသာထောင်မှ လွတ်လာပြီး အောက်ပြည်အောက်ရွာသို့ ရှေ့လောကြီးကြီးနှင့် ဆင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အား သူတို့နှင့်အတူ လိုက်ရန်ခေါ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့က လိုက်လာပါမည်။ သွားနှင့်ပါဟု ဆိုလိုက်၏။ အမှန်စစ်စစ် ဤမျှများပြားသော ခရီးဖော်တို့နှင့်သွားလျှင် မည်မျှ ကောင်းလေမည်နည်း။ ဘေးမသီ ရန်မခ လိုရာခရီးရောက်နိုင်မည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အတန်ကြာမှ ထွက်ကြလေသည်။ နံနက်ခင်း အလင်းဖြစ်၍သာ ကျော်လှေးဝဲကို ရှောင်ကွင်းနိုင်ကြသည်။ ကျော်လှေးဝဲကို ကျော်လွန်ပြီးသော် ကျွန်တော်တို့သည် အေးအေးသက်သာ လှော်ခတ်လာကြ၏။ ရာသီဥတုနှင့် ရှုခင်းမှာ သာယာလှသဖြင့် သီချင်းဆိုချင်စိတ်ပင် ပေါက်လာသည်။ ထိုအခိုက် “ဟေ့ရပ်ဦး” ဟူသောအသံသည် မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းမှ ပေါ်ထွက်လာလေ၏။

တို့မှာ ဘာတစ်ခုမှ မပါ။ ဖောင်ရှင်အဘိုးအိုလည်း ဆိပ်လူးမြားဆိုတာကို ပြောဖော်  
မှ မရတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် အလွတ်ပြေးဖို့သာ ဆုံးဖြတ်ရတော့၏။ သေနတ်ကို  
ဆက်၍ဆက်၍ ပစ်သောအခါ မောင်ထွေးတို့လူစု နေစရာမရှိလောက်အောင်  
ကြောက်ကုန်ကြပြီ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အား ဝမ်းကျပြီး ချည်နေသော သခင်  
ကျော်စိန်နှင့်အတူ လှေဝမ်းထဲမှာပင် နေစေလေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဖောင်ရှင်  
အဘိုးကြီးက လှော်ကြ၍ သခင်မြသွင်က ပဲ့ကိုင်သည်။ ကျွန်တော်က “ဘာမှ  
မကြောက်ကြနဲ့ဗျို့၊ ဒီကောင်တွေ သေနတ်ကို တည့်အောင် မပစ်တတ်ပါဘူး”  
ဟူ၍သာအားပေးရတော့သည်။ တကယ်ပင် ဓားပြတို့သည် သေနတ်တည့်အောင်  
မပစ်တတ်ကြပေ။ အထက်သို့ ထောင်ထောင် ပစ်မိသည်သာ များ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ငေါက်သံကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ သေနတ်သံကိုလည်း  
ပဓာနမထားမှန်း သိသောအခါ ဓားပြများသည် လှေတစ်ခုကိုစီး၍ အတင်းလိုက်  
လာကြလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့သည် ဖောင်ကို စွန့်ခွာပြီး သမ္ဗန်ဖြင့်  
လှော်ပြေးရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ဖောင်ရှင်အဘိုးကြီးကား ဖောင်ကို မစွန့်ရက်။  
ပြန်လိုရာဖြစ်စေ၊ သူ့ဖောင်နှင့် သူပင် မျှောတော့မည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်  
တို့သည် ပစ္စည်းအချို့ကို ဖောင်ပေါ်မှာထားခဲ့ပြီး လွယ်အိတ်ကိုယ်စီလွယ်၍ သမ္ဗန်  
ပေါ်သို့ ပြောင်းကြသည်။ ကျွန်တော်ကား ကိုင်နေကျ သမင်ခွာပုံနှင့် ချယ်ရီသား  
တုတ်ကလေးကို မခွဲတမ်း ဆောင်ယူလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ သမ္ဗန်နှင့် ပြေး၍  
အရှေ့ဘက်ကမ်းကပ်စဉ် ဓားပြတို့သည် ဖောင်ပေါ်တက်၍နေခဲ့ကြ၏။ ကျွန်တော်  
တို့သည် သမ္ဗန်ပေါ်တွင် ပစ္စည်းအချို့ထားခဲ့ပြီး ကမ်းပါးပေါ်တက်ကြ၏။ ၎င်း  
နောက် ခြေဦးတည့်ရာ ပြေးကြ၏။ သို့ပြေးကြစဉ် ဓားပြများမှာ လှေပေါ်သို့ တက်  
၍ ရှာကြဖွေကြ ယူငင်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် သကာစားရာ၌ ယင်အုံ မခံရ  
အောင် သကာအချို့ကို စွန့်သော မဟောသကေသို့ ကျင့်ကြခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ထိုနေရာ၌ ဧရာဝတီကမ်းပါးမှာ ရိုးရိုးကမ်းပါးမဟုတ်၊ တောင်ရိုးတောင်  
တန်းများဖြင့်ပြီးသော ကမ်းပါးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ ပြေးရာလမ်း  
သည် ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲများ၊ သစ်ပင် ဝါးပင်များနှင့် အတိပြည့်ပြီး ကြမ်း  
တမ်းနေလေသည်။ အတက်အဆင်းမှာလည်း ထောင့်လှသည်။ ကျွန်တော်သည်  
ဓမ္မာရုံအိတ်ကိုလွယ်၍ လက်တစ်ဖက်မှ သမင်ခွာပုံနှင့် ချယ်ရီသားတုတ်ကို ကိုင်  
ထား ပြေးနေဆဲ မျက်မှန်က ကျွတ်ကျပြန်ပါလေသည်။ ပြုတ်ကျသော မျက်မှန်

ဓားပြတွေလိုက်ခြင်း

ဤ နေရာသည် နဂါးဗွက်ဖြစ်၏။ နဂါးဗွက်ကား ဓားပြရွာဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့  
အား အရပ်ခိုင်းသူမှာ ဓားပြဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းတပ်အပ်သိကြပေသည်။  
ကျွန်တော်တို့သည် မကြားချင်ယောင်ဆောင်၍ ဟန်မပျက်နေကြသည်။ ခတ်  
တက်နာနာသုံးပြီး အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ပဲ့ပေးကြသည်။ “ဟေ့ ရပ်ဦးဆိုတာ  
မကြားဘူးလား” ဆိုသော အော်ငေါက်သံနှင့်အတူ လူလေးငါးခြောက်ယောက်  
ပေါ်လာသည်။ တစ်ယောက်မှာ ရှမ်းဘောင်းဘီအပြာနှင့် ဖြစ်၍ လက်မှာ သေနတ်  
ကိုင်ထားသည်။ အခြားလူတစ်ယောက်မှာလည်း သေနတ်ပါဟန် ရှိသည်။ ကျန်  
လူများတွင် ဓား၊ တုတ် အစုံအလင် ရှိကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ စကားမပြန်  
ကြ။ ဟန်လည်းမပျက်ကြ။ ထိုအခါ ဓားပြများက သေနတ်နှင့်တစ်ချက် လှမ်းပစ်  
လိုက်လေသည်။ “ဒီဘက်ကပ်ခဲ့ကြ၊ မကပ်ဘူးလား” ဟူ၍လည်း အော်ငေါက်  
လိုက်သေးသည်။

ဓားပြများအား တရားဟော ဖျောင်းဖျရန် အကြံကို မူလကမူင် လက်လျှော  
ထားပြီးဖြစ်လေသည်။ ခုခံရန်လည်း အားချင်းမမျှ။ အားမမျှရုံမျှမက ကျွန်တော်

ကို ကတိုက်ကရိုက် ကောက်ယူပြီး ပြေးရင်းလွှားရင်းပင် တပ်ဆင်ရပေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဝမ်းကျထားသဖြင့် ဟောဟဲလိုက်အောင် မောနေသော သခင်ကျော်စိန် သာလျှင် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ရှိတော့၏။ သခင်မြသွင်နှင့် ကိုထွေးတို့လူစုကား၊ ဦးတည့်ရာ ပြေးရင်း လမ်းကွဲသွားကြလေပြီ။ ဓားပြများသည် ကမ်းပေါ်တက်ကာ ကျွန်တော်တို့နောက်သို့ လိုက်ပါလာခဲ့ကြလေသလောဟု ခဏခဏ လှည့်ကြည့်ကြရသည်။ လိုက်လာသည်ကို မတွေ့ရ။ ဓားပြများသည် ကျွန်တော်တို့ နောက်က လိုက်လာပြီး သေနတ်နှင့် ပစ်များပစ်သလောဟု ခဏခဏ နားစွင့်ကြရသည်။ သေနတ်သံ မကြားရ။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်တော်တို့ ထောင်ထားခဲ့သည့် ထောင်ချောက်တွင် မိနေကြလေပြီ။ စွန့်ပစ်ခဲ့သော ဖောင်နှင့် လှေပေါ်တွင် ဟိုရှာဒီရှာလုပ်ရင်း ကျွန်တော်တို့အား ၎င်းတို့ မျက်ခြည်ပြတ်လေပြီ။

ဓားပြများထံမှ ကင်းလွတ်ပြီဟု စိတ်ချရသောနေရာသို့ ရောက်သောအခါမှ ရေငတ်အားကြပေတော့၏။ ကံအားလျော်စွာ တောင်ကမ်းပါးမှ စမ်းကလေးတစ်ခု စီးကျနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရေကို ပုလင်းဖြင့် ခံယူပြီး ပိုတက်ဆီယမ် ဆေးမှုန့်ဖြင့် သန့်စင်စေပြီးမှ သောက်သုံးကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ လွယ်အိတ်ကိုယ်စီ ပါခဲ့ကြသေး၏။ သေမင်းကို ပြေးဖက်ကြရဦးတော့၊ ဤလွယ်အိတ်များဖြင့် ပြေးဖက်မည့်သူများ ဖြစ်ပေသည်တကား။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်သည် ပြေးရ လွှားရ ရှောင်ရ တိမ်းရသော်လည်း ကိုင်နေကျ သမင်ခွာ ပုံသဏ္ဍာန် လက်ကိုင်ပါသော ချယ်ရီသားလက်ကိုင်တုတ်ကိုကား မလွတ်တမ်း ကိုင်လျက် ရှိပေသည်။

၎င်းနောက် ဖြည်းဖြည်းသာသာ လျှောက်ကြသည်။ ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲများပေါ်၊ ဝါးရုံများကြား၊ အင်ကြင်းပင်များအောက်ဝယ် လမ်းရှာ၍ လျှောက်ကြရ၏။ ကျွန်တော်တို့ မျက်ခြည်အပြတ်မခံသည့်အရာမှာ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းကြီးဖြစ်၏။ မြစ်ကြောင်းမှ သွေဖည်သွားပြီဟု အထင်ရှိလာလျှင် သစ်ပင်ပေါ်တက်၍ မြစ်ကြောင်းဘက် တူရုမျက်နှာမူပြီး လမ်းရှာကြရပြန်ပါသည်။ ထိုအချိန်၌ ကံကောင်းထောက်မသည်မှာ သခင်ကျော်စိန် ဝမ်းကျ ရပ်စဲသွားခြင်းဖြစ်ပေ၏။

သို့ဖြင့် ရွာကလေးတစ်ရွာသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ထိုရွာမှာ ရွှေဘိုမြို့၏ ဆိပ်ကမ်းဖြစ်သော ကျောက်မြောင်းရွာနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်လောက်မှာ တည်ရှိသည်။ ထိုရွာမှ ထောက်လှမ်းကြည့်သဖြင့် သခင်မြသွင်တို့လူစု ဘယ်ရောက်နေပြီဆိုသည်ကို သိရလေသည်။ ထိုရွာမှ လူများမှာ ဓားပြရွာဖြစ်နေသော နဂါးဗွက်ကို

ကော်ဆုပ်မှန်းတီးနေကြသည်။ ကျောက်မြောင်းမှာ မြန်မာစစ်တပ်များနှင့် ဂျပန်စစ်တပ်များ ရောက်နေကြောင်း၊ မြန်မာစစ်ဗိုလ်များသည် ရပ်ရွာဒေသအုပ်ချုပ်ရေးကို စာရားသဖြင့် စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိကြောင်း ထိုရွာသူရွာသားများက အားတက်သရော ပြောပြကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ၎င်းတို့ကပင် ကျောက်မြောင်းအရောက် လိုက်ပို့ကြလေသည်။

ကျောက်မြောင်းမှာ မီးလောင်ထားသော ရွာဖြစ်ပေ၏။ ရွှေဘိုသွား ပေတစ်ရာလမ်းမပေါ်မှာလောက်သာ အိမ်များ သစ်ပင်များသည် သဲကန္တာရအလယ် အိုအေစစ်သဖွယ် ကျန်ရစ်လေသည်။ မီးလောင်ငုတ်တိုင်များသည် ဖြစ်သမျှ ကုန်းခံနေကြဘိသည့်အလား တိတ်ဆိတ်စွာ တည်နေကြ၏။ ပြာပုံကြားမှ မီးလောင်သစ်ပင်များမှာလည်း ကုန်းထနေကြဟန် ဆောင်သော်လည်း ၎င်းတို့မှာ မီးသွေးပင်စည်နှင့် မီးသွေးအကိုင်းသက်သက်မျှသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုစဉ်က ကျောက်မြောင်းကို အုပ်ချုပ်နေသူမှာ ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ ဘီအိုင်အေတပ်မဟာမှ ထားဝယ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့အားချဉ်းကပ်၍ ကျွန်တော်တို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံကို လုံးဝဥသံ ပြောပြကြရလေသည်။ လုံးဝဥသံဆိုသော်လည်း တရုတ်စစ်တပ်နှင့် လိုက်ပြေးရန် ကြံရွယ်ရင်းကိုကား အမှန်အတိုင်း မဖွင့်ဟကြပေ။ ထားဝယ်ဗိုလ်သည် ဓားပြများကို နှိမ်နင်းပစ်မည့်အကြောင်း လုံးဝ တာဝန်ထုလိုက်၏။ (သို့တာဝန်ယူသည့်အတိုင်း နဂါးဗွက်မှ ဓားပြများကို ထားဝယ်ဗိုလ်ထိုက်တိုင်သွား၍ ဖမ်းယူခဲ့သည်ဟု သိရလေသည်။)

နှက်မည့် အမူအရာကို ပြုလာလေသည်။ ထိုအခါ အနီးအနားတစ်ဝိုက်၌ ရုတ်ရုတ် ချက်ချက်ပင် ဖြစ်သွား၏။ ထားဝယ်ဗိုလ်သည် ချက်ချင်းရောက်လာပြီး ကျွန်တော် သည် လူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ မခိုင်းစေအပ်ကြောင်း ဂျပန်များအား ပြောကြားလျက် ကိစ္စပြီးပြတ်စေလေသည်။

သို့ရာတွင် လက်ကိုင်တုတ်ကလေးကိုတော့ ပြန်မရတော့ချေ။ သမင်ခွာပုံ လုပ်ထားသော လက်ကိုင်ရိုသည့် ချယ်ရီသားလက်ကိုင်တုတ်ကလေး။ ယင်း တုတ် ကလေးကို စစ်အတွင်းခရီးသည် ဖြစ်စကတည်းက အနှောင့်အယှက်အမျိုးမျိုးကို ကောက်နင်း၍ ကိုင်ယူ ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ပါသည်။ ယခု ဂျပန်တို့၏ လုယူခြင်း ခံရလေပြီ။ ဤမည်သော ချယ်ရီသားလက်ကိုင်တုတ်ကလေးသည် ကျွန်တော့်အား အဖုံဖုံ ကျေးဇူးပြုသွားခဲ့၏။ နောက်ဆုံးပြုသော ကျေးဇူးကား ၁၉၄၄ ခုနှစ်က ဖြစ်လေ သည်။ ကျွန်တော်သည် အိန္ဒိယမှထုတ်ဝေသော အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်၌ ထိုချယ်ရီသားတုတ်ကလေးနှင့် ထိုဂျပန်တို့၏ အကြောင်းကို မီးလောင်ထားသော ကျောက်မြောင်းကို နောက်ခံကားထား၍ ရေးသားပေရာ ရေးခဏှ အသပြာ တစ်ရာ ရရှိလေသည်။ ဤချယ်ရီသား လက်ကိုင်တုတ်ကလေးကို ဘယ်တော့မျှ မမေ့နိုင်။ မမေ့စကောင်း။ မမေ့ပါ။

ထိုနေ့တွင်ပင် ကျွန်တော်တို့ ရွှေဘိုသို့ ကားကြိုဖြင့် ကူးကြလေသည်။ မြို့ ထိပ်၌ ဂျပန်ကပ္ပတိန်တစ်ဦးသည် ငြိမ်းချမ်းရေးရုံးတစ်ခု ဖွင့်ထား၏။ သူငြိမ်းချမ်း ရေးမှာ မြန်မာကို ဂျပန်က လက်ဝါးကြီးအုပ် သွေးစုပ်ရာ၌ လိုအပ်သော ငြိမ်းချမ်း ရေးဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် သူ့ရုံးပေါ်သို့ ကျွန်တော်တို့မှန်း အသိမပေးဘဲ တက်ကြရသည်။ ကပ္ပတိန်မာစတာကြီးရှေ့မှောက်တွင် အစစအရာရာကနေကြသော မြန်မာအမျိုးသား အတော်များများ တွေ့ရလေသည်။

ဂျပန်ငြိမ်းချမ်းရေးရုံးမှ ဦးလှဖေ (ဘီအေ ဘီအယ်) ၏ နေအိမ်သို့ လိုက်ပါ သွားကြ၏။ (ဦးလှဖေမှာ ဒေါက်တာဘမော်၏ တပည့်ရင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် ဂျပန်ခေတ်တွင် ပြန်ကြားရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန် ဖြစ်လာလေသည်။) သခင် ကျော်စိန်၊ ကျွန်တော်နှင့် အခြားသူများသည် ဦးလှဖေ၏ တိုက်အိမ်ရှေ့တွင် ထိုင်၍ စကားပြောနေကြရာ ဘေးတွင် ဂျပန်စစ်သားအချို့ရှိ၏။

သခင်ကျော်စိန်သည် သူ့လက်ထဲတွင် ဂျပန်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရေးနှင့် မဟာ မိတ်များနှင့် ပူးပေါင်းရေးအစီအစဉ်များပါသော စာရွက်စာတမ်းများကို လိပ်၍

သေနတ်ပြောင်းတိုက်ခိုင်းသောဂျပန်

ကျွန်တော်တို့သည် ကျောက်မြောင်းရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ရေမိုးချိုးကြ၏။ ကျွန်တော်သည် ယခုတိုင် ပါလာသေးသော ပိုးလုံချည်နှင့် ပိုးအပေါ်အင်္ကျီ အနက်ကို ဝတ်ဆင်ပြီး သမင်ခွာပုံသဏ္ဍာန်လက်ကိုင်ရိုသော ချယ်ရီသားလက်ကိုင် တုတ်ကိုကိုင်ကာ ထားဝယ်ဗိုလ် တည်းခိုရာအိမ်မှ ထွက်ခဲ့လေသည်။ ယင်းအိမ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်သို့ ဝင်သွားရာ ဂျပန်စစ်သားများကို ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့မြင်ရ လေသည်။ ဂျပန်စစ်သားများကား ထုံးစံအတိုင်း နံငယ်ပိုင်းနှင့်ဖြစ်၏။ စစ်သားမှန်း သိသာရုံ စစ်ဦးထုပ်ကိုကား ဆောင်းထားလေသည်။ သူတို့သည် သေနတ်ပြောင်း များတိုက်လျက် ရှိကြပေရာ တစ်ယောက်သောသူသည် ကျွန်တော့်အား လက် ယပ်၍ ခေါ်၏။ အနားသို့ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်အားလည်းကောင်း၊ ကျွန် တော်တုတ်ကိုလည်းကောင်း လက်ညှိုးထိုးပြပြီးသော် သေနတ်ပြောင်းတိုက်ရမည် ဟု ဟန်အမူအရာဖြင့် အမိန့်ပေး၏။

ကျွန်တော်သည် ဗမာမြင်လျှင် အခိုင်းအစေသူငယ်သဖွယ် သဘောထား စေခိုင်းလိုသော ဂျပန်၏ ယင်းအမူအရာအတွက် များစွာ ဒေါသထွက်မိလေ၏။ ကျွန်တော်က ခုံညားသော ဣန္ဒြေကိုဆောင်လျက် မလုပ်နိုင်ဟု ငြင်းပယ်သော အခါ ဂျပန်တို့သည် တဝုးဝုး တဝါးဝါးဖြင့် မြည်တမ်းကြိမ်းမောင်းလျက် ရိုက်မည်

ကိုင်းထားလေသည်။ ၎င်းပြင် သူ့ကိုယ်ပေါ်မှာ 'Japan's Feet of Clay' ခေါ် ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးစာအုပ်တစ်အုပ် ရှိလေသည်။ သခင်ကျော်စိန်သည် အဆိုပါ စာရွက်စာတမ်းနှင့် စာအုပ်ကို မိမိကိုယ်ပေါ်မှာ မပါပါအောင် ဆောင်ယူခဲ့၏။ မဲစာချောင်းရွာတစ်ရွာ၌ တရုတ်အစိုးရနှင့် အဆက်အသွယ် ကျွန်တော်၏ စာရွက် စာတမ်းများကို မြှုပ်ထားခဲ့စဉ်ကလည်း သူက သူ့စာရွက်စာတမ်းများကို ချန်မထား ခဲ့။ ဓားပြများမမိအောင် အလွတ်ပြေးကြစဉ်ကလည်း လှေပေါ်မှာ ချန်မထားရစ်ခဲ့။ ဂျပန်တွေအလယ်မှာလည်း ၎င်းတို့ကို တကိုင်းကိုင်းဖြစ်ချေသည်။

ဂျပန်တစ်ယောက်သည် ရူးသလိုလို ပေါသလိုလို နောက်ပြောင်သလိုလိုနှင့် သခင်ကျော်စိန် ဆုပ်ကိုင်ထားသော စာရွက်လိပ်များကို ဖမ်းယူလိုက်၏။ ထိုအခါ သခင်ကျော်စိန်နှင့်တကွ ကျွန်တော်တို့ပါ အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားကြလေသည်။

သခင်ကျော်စိန်သည် စာရွက်များကို ပြန်ယူရန် ကြိုးစား၏။ ထိုအခါ အဆိုပါ ဂျပန်သည် အင်္ဂလိပ်လိုတတ်သော ဂျပန်တစ်ယောက်ထံသို့ လှမ်းခေါ်ကာ 'စပိုင် စပိုင်' (သုလျှို သုလျှို) ဟုဆိုလေသည်။ စာရွက်များကို အဖတ်ခိုင်း၍ ဖတ်ကြည့် ကြတော့မည်ဟန်ပြုနေစဉ် ဦးလှဖေသည် ဂျပန်များလက်မှ အတင်း ဆွဲယူလိုက်ပြီး ခပ်ကျယ်ကျယ် ရယ်လိုက်လေသည်။

၎င်းနောက် ဂျပန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဗမာ သုံးဘာသာရောမွှေလျက် ဤမည်သော စာရွက်တို့သည် ကောင်မကလေးချောချောနှင့် ဤမိတ်ဆွေ (သခင်ကျော်စိန်ကို ဆိုလိုသည်။) တို့ အပြန်အလှန် ချစ်က၍စယ်သမ္မ ပြုသောစာများဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။ ၎င်းတို့နောက်ထပ် စောဒကမတက်နိုင်မီ ဟိုဘက်လမ်းမှာ ကောင်မလေးတွေ ရနိုင်တယ်ဟု အာရုံပြောင်း လွှဲပေးလိုက်ပြန်လေသည်။ ဂျပန်တို့ သည် ကောင်မကလေးအကြောင်း အချိအချပြောနေစဉ် ဦးလှဖေသည် နောက်ဖေး အိမ်သာသွား၍ စာရွက်စာတမ်းများကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်လေသည်။ ဂျပန်ဆန့် ကျင်ရေး စာအုပ်ကိုလည်း မသိမသာ ထောင့်ကွယ်တစ်ခုမှာ ပစ်ထားလိုက်လေ၏။

ဦးလှဖေ၏ တိုက်အိမ်ရှေ့မှာ ထိုင်နေစဉ်ပင် ဘီအိုင်အေမှ ဗိုလ်အချို့ မော်တော် ကားဖြင့် ဖြတ်သန်းသွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းတို့သည် ကားကိုရပ်၍ ကျွန်တော့်အား လာရောက်နှုတ်ဆက်ကြပြီး ဗိုလ်ရန်နိုင်က ကျွန်တော့်အား တွေ့လို သဖြင့် ခုံစမ်းလျက်ရှိကြောင်း ပြောပြကြလေသည်။ လိုက်လိုပါက ကျွန်တော့်အား ဗိုလ်ရန်နိုင်ထံသို့ ဆောင်ယူ သွားနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဘီအိုင်အေဘယ်လိုလဲ

ကျွန်တော်လည်း ဗိုလ်ရန်နိုင်အား များစွာတွေ့လို၏။ ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့် ကျွန်တော် စသိကြသည်မှာ ကြာမြင့်လေပြီ။ ၁၉၃၆ ခု ကျောင်းသားသပိတ်တုန်းက ကျွန်တော်သည် နယ်တွင် သပိတ်များဖြစ်ပွားအောင် စည်းရုံးရေးထွက်ရစဉ် ပြည် မြို့၌ အစိုးရအထက်တန်း ကျောင်းသားကလေး မောင်ထွန်းရှိန်ကို တွေ့ရလေ သည်။ မောင်ထွန်းရှိန်သည် အတက်ကြွဆုံးသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်လာ၏။ နောက် ကျွန်တော်တို့သည် ညီရင်းအစ်ကိုသဖွယ် ခင်မင်ရင်းနှီးလာကြလေသည်။

ယခု ဂျပန်မှ ပြန်လာသောအခါ မောင်ထွန်းရှိန် သို့မဟုတ် ဗိုလ်ရန်နိုင်သည် ကျွန်တော့်အား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ရင်းနှီးခင်မင်မည် မှန်၏။ သို့ရာတွင် ဘယ်သို့သော နိုင်ငံရေးသဘောထားအမြင် အယူများရှိမည်နည်း။ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်း တွင် ဘယ်အခန်း၌ ပါဝင်လိမ့်မည်နည်း။ ၎င်းပြင် ဘီအိုင်အေ မြန်မာ လွတ်လပ်ရေး တပ်ဆိုသည်မှာ ဘယ်ပုံဖွဲ့ထားသနည်း။ ဂျပန်ဩဇာ ဘယ်အထိ ဝင်ရောက် သနည်း။ စစ်ဗိုလ်များ၏ စစ်အရည်အချင်းနှင့် စိတ်ဓာတ်ကား မည်သို့ ရှိသနည်း။

ဘီအိုင်အေစစ်တပ်များမှာ မြန်မာ့ဘက်သားလော၊ ဂျပန်ဘက်သားလော စသည်များကို စုံစမ်းလေ့လာလိုပေသည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်သားများအား ကိုယ်တွေ့ကြုံလိုပေသည်။ စေ့စေ့စပ်စပ် နားလည်လိုပေသည်။

ထို့ကြောင့် သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြသွင်တို့နှင့် ခွဲခွာ၍ ဗိုလ်ရန်နိုင်ရှိရာသို့ လိုက်ပါသွားခဲ့လေသည်။ သခင်ကျော်စိန်တို့ကလည်း ဆိတ်ခွံချီပါဘက်သွား၍ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုထံမှာ တည်းခိုရင်း ကျွန်တော့်အားစောင့်နေမည်ဟု ဆိုလေသည်။

ရွှေဘိုမြောက်ဘက်သို့ ထွက်ရသော ကားလမ်းမှာ ကြမ်းတမ်းလှပေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်အား ခေါ်ဆောင်သွားနေသော ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်မှ ကားကလေးမှာ ကားနုကလေး ဖြစ်လေသည်။ တံတားများပျက်နေသဖြင့် မကြာခဏ အောက်လမ်းက ဆင်းမောင်းကြရ၏။ မြောက်သွေ့နေသော နေရာတွင် ပပ်ကြားအက်နှင့် အဖုအထစ်များ၊ စွတ်စိုနေသော နေရာများတွင် ရွံ့ဗွက်များနှင့် ခလုတ်တံသင်းများ။

တစ်နေရာတွင် ဗွက်နစ်လေရာ ကားပေါ်မှာပါသော ဗိုလ်ကြီး၊ ဗိုလ်ကလေး၊ စစ်သား အားလုံး ဆင်းတွန်းကြရ၏။ စက်က တဝှူးဝှူးလျက်ရှိသော်လည်း ရွံ့ပေါ့မှ ကားဘီးမရွေ့။ ဘီးကရွေ့သော် စက်ကမနိုး။ အမျိုးမျိုးဒုက္ခရောက်လေ၏။ နောက်ဆုံး ဂျပန်စစ်သားတွေက ပိုင်းကွဲကြသောကြောင့်သာ ရှေ့ဆက်နိုင်ကြလေသည်။

ရှေ့ဆက်ထွက်ကြသောအခါ နေဝင်ဆည်းဆာဖြစ်လျက်နေလေပြီ။ သို့ကြောင့် ဗိုလ်ရန်နိုင်စခန်းချနေသော ထန်းတပင်သို့ အရောက်မသွားနိုင်ဘဲ ရွာတစ်ရွာသို့ ဝင်၍ ညအိပ်ကြရလေ၏။

တည်းခိုကြရသောနေရာမှာ တဲအိမ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်၏။ တဲ၏ ခလောက်ဆွဲသို့မဟုတ် ဖိနပ်ချွတ်မှာ ကြမ်းပြင်မရှိ၊ ခုတင်ရှည်ကြီးတစ်လုံးသာရှိလေသည်။ ထိုခုတင်ပေါ်တွင် ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ လက်အောက်ဝယ် စစ်ဗိုလ်အဖြစ်ဖြင့် အမှုထမ်းနေကြသော ကောလိပ်ကျောင်းသား အသိဟောင်းများနှင့်အတူ အိပ်ကြလေသည်။ များသောအားဖြင့် ဂျပန်တို့၏ ကောက်ကျစ်ပုံနှင့် ၎င်းတို့က မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်သားများအား မနာလိုပုံကို ပြောကြသည်။ တစ်ယောက်သောသူကမူ ဂျပန်တို့မကောင်းသော်လည်း ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော ကျွန်တော်၏ ရေးပုံသားပုံ လုပ်ပုံ ကိုင်ပုံတို့မှာ စောလွန်းသေးကြောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ဆန်လွန်းကြောင်း

ပြောဆိုသည်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ထားလိုက်မိ၏။ သို့ရာတွင် ဘယ်သူက ပြောသည်ဟုကား ကောင်းစွာ သတိမရတော့ချေ။ ထိုနေ့ညက မအိပ်ခင် စကားစမြည် ပြောကြရာဝယ် ဘယ်သူဘယ်ဝါ ပါသည်ဟုလည်း ကောင်းစွာ သတိမရတော့ချေ။

ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်တွင် ကောလိပ်ကျောင်းသား ၁၅ ဦးထက်မနည်း ပါသည်ဟု သိရသည်။ မောင်ကြီးမောင်(ယခု ကာနယ်ကြီးမောင်)၊ ကိုတင်မောင် (ရုပ်ရှင်မင်းသားကိုတင်မောင်)၊ မောင်တင်ဦး(ယခု ဗိုလ်မှူးတင်ဦး)၊ မောင်ဘကလေး၊ မောင်အေးဖေ၊ မောင်သန်းဝင်း (ယခု ဗိုလ်မှူးသန်းဝင်း)၊ မောင်ထွန်းရှိန် စသည်တို့ဖြစ်၏။

ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ စစ်တပ်အင်အားမှာ ဘန်ကောက်ကထွက်စဉ်က ၂၄ ယောက်ဖြစ်၍ မြိတ်မြို့မှထွက်စဉ် ၉၀၀ ဖြစ်လာကြောင်း သိရလေသည်။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတွင် ၁၂၀၀ ဖြစ်လာပြန်၍ ယခု ကျွန်တော်နှင့် တွေ့သောအခါ ၁၀၀၀ သို့ လျော့ကျသွားလေသည်။ သို့ လျော့ကျခြင်းမှာ ဤသို့တည်း။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲပြီးသောအခါ ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်သည် အလွန် ဂုဏ်သတင်းကြီးလေသည်။ သို့ရာတွင် ခန်းမော်မြို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် ခဲရာခဲဆစ် မတိုက်ရတော့ချေ။ 'ပျော်ပွဲစားထွက်' သလို ဖြစ်လာသည်ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် စစ်သားများမှာ ပေါ့ပေါ့ဆဆ ဖြစ်လာကြသည်။ ဂုဏ်သတင်းကြီးသောကြောင့် မာန ထောင်လွှားလာကြသည်။ ညည်းကမ်းပျက်မှု ပွားများလာလေသည်။ ဗိုလ်ရန်နိုင်သည် လူစစ်ထုတ်ရတော့၏။ အပြစ်ရှိလျှင်လည်း မညှာမတာ အပြစ်ပေးရတော့၏။ ဥပမာ အောက်ချင်းတွင်း ဇီရင်စု ဆားလင်းကြီး၌ စစ်သားနှစ်ဦးသည် အရပ်သူအရပ်သား၏ ပစ္စည်းကို စတုရားယူမှုဖြစ်ရာ စစ်ခုံရုံးဖွဲ့၍ စစ်ဆေးပြီး သေဒဏ်အပြစ်ပေးခဲ့လေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ထန်းတပင်သို့ ရောက်ကြလေ၏။ ရန်နိုင်ဘွန်တိုင်းဌာနချုပ် လုပ်ထားသော အိမ်ပေါ်သို့ တက်သွားသောအခါ ပထမဆုံးတွေ့ရသူမှာ ရုပ်ရှင်မင်းသား ကိုတင်မောင်ဖြစ်လေ၏။ ကျွန်တော့်မှာ အံ့ဩ၍လည်း မဆုံး၊ ခမ်းသာ၍လည်း မဆုံး ဖြစ်ရလေသည်။ အကြောင်းကား ဘီအိုင်အေမှာ မျိုးချစ်စိတ် ရှေ့ဆောင်သောတပ်ဖြစ်၏။ မျိုးချစ် မြန်မာမှာ ကျွန်ဘဝ ရောက်နေရသည်မှာ ကြာလေပြီဖြစ်ရာ လွတ်လပ်ရေး စစ်သားအနေနှင့် သက်စွန့်ဆံဖျား အပင်ပန်းခံ၍ လက်နက်ကိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခွင့် ပထမဆုံးအကြိမ်ပေးသော တပ်လည်းဖြစ်၏။ ယင်း

သို့သောတပ်တွင် ရုပ်ရှင်မင်းသားပင်လျှင် ပါဝင်လျက်ရှိလေပြီ။

ကိုတင်မောင်အပြင် မင်းသားကိုတင်ဖေနှင့် ဒါရိုက်တာဦးရှင်ကြီးတို့လည်း ရန်နိုင်တပ်တွင် ပါလာကြသည်ကို တွေ့ရ၏။

ရန်နိုင်တပ်တွင် မြတ်သား အများဆုံးပါဝင်၏။ တပ်သားများ၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ လူငယ်များသာ ဖြစ်ဟန်ရှိလေ၏။ ကျွန်တော်သည် တပ်သားများ၏ အခြေအနေကို လေ့လာလိုသဖြင့် တပ်သားများ စတည်းချနေကြသော အိမ်များသို့ သွား၏။ တစ်အိမ် လေးငါးဦးစီ ခွဲ၍ စတည်းချကြသည်။ အိမ်သူအိမ်သားများနှင့် ဆက်ဆံပုံမှာ ပြေပြစ်ကျစ်လျစ်လှလေသည်။ အစားအသောက်အတွက်လည်း တတ်နိုင်သလို ချက်ပြုတ်ကျွေးကြရ၏။ ခက်ခက်ခဲခဲ ရှာဖွေ၍ ဟင်းကောင်း ဟင်းလျာများ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးရန် မတောင်းဆိုကြချေ။ ရန်နိုင်တပ်သည် လှည်းလှေစသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက်လည်း အတင်းအကြပ် ဆင့်ဆိုခြင်းမရှိ။ တရားဟောပြော သိမ်းသွင်းကာ ခေါ်ယူ၏။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အတွက် အခကြေးငွေကိုလည်း ရက်ရောစွာပေးကမ်း၏။ လူထုကလည်း အစဉ်အဆက်က မလိုလား မနှစ်သက်နေသော အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ခံ စစ်တပ်များနှင့် ဖွတ်ဖွတ်ကြေအောင် ညှဉ်းပန်းသွားသော ကူမင်တန် တရုတ်စစ်တပ်များကို တိုက်ထုတ် မောင်းနှင်နေသော ရန်နိုင်တပ်အား ကျေးဇူးမတင်ဘဲ နေပါမည်လော။ ကိုယ့်သွေးကိုယ့်သား စစ်တပ်လို မထင်ဘဲ နေပါမည်လော။ စိတ်ပါ ကိုယ်ထိ မကူဘဲ နေပါမည်လော။

ယင်းသို့ ရန်နိုင်တပ်အား လူထုအများက အားပေးကြည့်ညိုသည်ကို ဂျပန်စစ်တပ်များက မနာလို မရူဆိတ်ပေ။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့သည် မြန်မာမှန်သမျှအား သူတို့ အခိုင်းအစ ထင်းခွေရေခပ်သဖွယ် သဘောထား၍ ဆက်ဆံကြ၏။ လှည်း၊ လှေစသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးများကို အကျပ်ကိုင်၍ ဆင့်ဆိုကြ၏။ အစစားနားပေးရာ၌ တွန့်တိုကြ၏။ သူတို့ မရောက်ခင် မြန်မာကို မဟာမိတ်ဟု ခေါ်ဆိုကာ ဝါဒဖြန့်ချိပြီး ရောက်လာသောအခါ ဖိနှိပ်သိမ်းပိုက်ထားရမည့် ရန်သူသဖွယ် ပြုမူကြလေ၏။ မြန်မာလူထုမှာ ဂျပန်က မူမမှန် ဖောက်ပြန်လေ။ ရန်နိုင်တပ်အား အားကိုးတစ်ခုပြု၍ ထောက်ခံကြလေ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်တပ်များနှင့် ရန်နိုင်တပ်တို့၏ ပဋိပက္ခမှာ တစ်နေ့တခြား များပြားလာလေသည်။

ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတုန်းက ဂျပန်တပ်များနှင့် ရန်နိုင်တပ်များသည် ကိုယ့်ဆိုင်

ရာ စစ်မျက်နှာမှာစွဲလျက် ရန်သူကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ၏။ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲကြီးသောအခါ ရန်နိုင်တပ်များသည် ဧရာဝတီမြစ်၏ အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာမှာ နေရာယူ၍ ချီတက်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းနောက် ချင်းတွင်းမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းမှာ ချီတက်ရလေသည်။ ဆားလင်းကြီး၊ ညောင်ပင်ကြီး၊ မုံရွာတို့သို့ ရောက်မှ အရှေ့ဘက်သို့ ကူးခွင့်ရကြလေသည်။ ထိုမှ တစ်ဖန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဗိုလ်လက်ျာတို့၏ စီမံချက်အရ ရွှေတိုဘက်သို့ စစ်ကြောင်းပြောင်းခဲ့ရ၏။ ရွှေတိုမှနေ၍ ဗန်းမော်သို့အရောက် ချီတက်ရမည်ဖြစ်လေသည်။

ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်တွင် စနစ်တကျဖွဲ့စည်းထားသော ဆေးဌာနတစ်ခု ပါရှိလေ၏။ ထိုဆေးဌာနကို ဦးစီးနေသူမှာ ဒေါက်တာမောင်လွင် (ယခု မြန်မာ့ တပ်မတော်တွင် မေဂျာအဆင့်အတန်းဖြင့် အမှုထမ်းလျက်ရှိသော ဒေါက်တာမောင်လွင်) ပင် ဖြစ်ပေ၏။ ၁၉၃၆ ခု ကျောင်းသားများသပိတ်တုန်းက ပြည်မြို့ဘက်တွင် ကျောင်းသားသပိတ်များဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးရင်း ကျွန်တော်သည် ထွန်းရှိန် (ဗိုလ်ရန်နိုင်) နှင့် မောင်လွင်စသော ၁၄-၅ နှစ်အရွယ် ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ငယ်များကို ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ခဲ့ရလေသည်။

ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့် တွေ့သောအခါ

ယခု ထန်းတပင်၌ ဗိုလ်ရန်နိုင်ကိုတွေ့သောအခါ ကျွန်တော့်မှာ ထွန်းရှိန်ဟု ခေါ်လိုက်ရန်ပင် နှုတ်လေးသလို ဖြစ်နေမိပေ၏။ သူကား ဂုဏ်သတင်းကြီးသော စစ်ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီ။ လူထုအများ အားထားရာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီ။ စစ်သားကလေးများ၏ ကြည်ညိုလေးစားခြင်း ခံရသော ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေလေပြီ။ သို့ရာတွင် တွေ့တွေ့ချင်း သူက ကျွန်တော့်အား "ကိုကြီးသိန်း" ဟု ငယ်ခေါ်အတိုင်း ခေါ်လိုက်တော့မှ အဆီးအတား ကြားမခြားဘဲ ငယ်ငယ်တုန်းကလိုပင် ခေါ်နိုင်ပြောနိုင်ပေတော့၏။ ဗိုလ်ရန်နိုင်က မြင်းစီး၍ ခရီးထွက်မည်ဆိုလျှင် စစ်သားရဲဘော်တစ်စုက ကုန်းနှီး အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော မြင်းကြီးကို ချက်ချင်းယူလာကြ၏။ ခြေနင်းကွင်းကို အသင့်ကိုင်ပေးကြ၏။ ထိုအခါ ဗိုလ်မှူးကြီးအဆောင်အယောင်နှင့် ဝတ်ဆင်ထားသော ဗိုလ်ရန်နိုင်က ခြေနင်းကွင်းတွင် ခြေတစ်ဖက်လှမ်းတင်ပြီး လွှားခနဲ မြင်းပေါ်ခုန်တက်လိုက်၏။ ယင်းသို့သော ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ မြင်းတက်ဟန်ကို မျက်စိထဲမှ မထွက်ပါ။ ကျွန်တော်သည် ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်လျက် ဗိုလ်ရန်နိုင်အား "ငါ့လူက တကယ့် စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်နေပါပကော" ဟု လှမ်းပြောလိုက်မိလေသည်။ ဗိုလ်ရန်နိုင်က ရွှေတောင်တိုက်ပွဲတွင် စစ်သားရဲဘော်များနှင့်အတူ ပခုံးချင်းယှဉ်၍ ရိုင်ဖယ်ကို

တိုင်ကာ တိုက်ခဲပုံကို မြန်ရေရက်ရေ ကျွန်တော့်အား ပြောပြသောအခါ "အေးအေး၊ တစ်နေ့နေ့ မင်း ဒီလို ရွပ်ရွပ်ရွံ့ရွံ့လုပ်မယ်လို့ ငါ့အထင်သားပဲ" ဟုချီးကျူးမိလေ၏။

ရန်နိုင်တပ်သည် ထန်းတပင်မှ ဧရာဝတီမြစ်ပေါ်ရှိ မလယ်သို့ ချီတက်ကြရာ ကျွန်တော်လည်း အတူလိုက်ပါသွားလေသည်။

ဗိုလ်ရန်နိုင်နှင့်အတူ ဂျပန်အရာရှိ သုံးဦးပါလာသည်။ ၎င်းတို့အား ကျွန်တော့်အကြောင်း ဘာမျှ အသိမပေးကြပေ။

မလယ်တွင် တပ်ချထားပြီး ဗန်းမော်သို့ ရေကြောင်းချီတက်ရန် လှေများ စီစဉ်ကြရလေသည်။ မလယ်မှ မထွက်ခွာမီညတွင် တပ်သားများသည် လှေကြီးများပေါ်သို့ တက်၍ အိပ်ကြရ၏။ ကျွန်တော်သည် စစ်သားများ၏ စိတ်နေသဘောထားကိုသိရအောင် လှေကြီးများပေါ်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်၏။ အားလုံး စိတ်ဓာတ်တက်နေကြသည်။ ရန်သူ အင်္ဂလိပ်ကို အပြင်းအထန် လိုက်လံတိုက်ခိုက်လိုကြသည်သာမက လွတ်လပ်ရေးမပေးလျှင် ဂျပန်ကိုပြန်ချမည်ဟု သိန္နဲဌာန်ပြုထားကြောင်း ပြောတိုင်း ဆိုတိုင်း အကဲခတ်တိုင်း တွေ့ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ရှေ့ရေးအတွက် အားတက်လှပေ၏။ လှေကြီးတစ်စင်းပေါ်တွင် ဗိုလ်ညို (ခေါ်) ဗိုလ်သူရအား တွေ့ရလေသည်။ သူသည် လှေသူကြီး၏ ပဲ့ကိုင်နေရာမှထိုင်ကာ တယောထိုးလျက်ရှိ၏။ ဧရာဝတီမြစ်ရေမှာ ညင်သာစွာ စီးလျက်ရှိသည်။ ညဉ့်မှာလည်း သာယာတိတ်ဆိတ်နေသည်။ ယင်းသို့သော ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တယောသံမှာ အံ့ကိုက်လှပေရာ ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်သူရ တယောထိုး၍ ပြီးသည့်တိုင်အောင် စောင့်၍ နားဝင်ပီယံ အရသာခံ၍နေမိလေ၏။ ပြီးမှ စကားစမြည် အချီအချ ပြောကြရပေ၏။

ရန်နိုင်တပ် ဗန်းမော်သို့မထွက်ခွာမီ တစ်နေ့တွင် ထန်းတပင် မလယ်တစ်ဝိုက်၌ ဆူပူသောင်းကျန်းနေကြသော ဓားပြအများအပြားကို ဖမ်းမိလာလေသည်။ မလယ်အိမ်တစ်အိမ်၌ ချုပ်နှောင်ထားပြီး ညတွင် စစ်ခုံရုံးက စစ်ဆေး၏။ အပြစ် ထင်ရှားလှသဖြင့် သတ်ပစ်ရန် အမိန့်ချရန်ပင် ရှိလေတော့၏။ ကျွန်တော်က ဓားပြများအား နိုင်ငံရေးတရား ဟောလေတော့သည်။ ဓားပြများက ငိုယိုကာ မိုက်မှားမိသည်ကို ဝန်ခံတောင်းပန်ကြလေသည်။ အသက်ကို ချမ်းသာပေးပါမည့်အကြောင်း၊ တပ်က ဘာမဆို ခိုင်းပါက လုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုကြလေသည်။ စစ်ခုံရုံးနှင့် ကျွန်တော်

တို့သည် တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် အသက်ချမ်းသာပေးမည်။ တပ်နှင့်အတူလိုက်ပြီး အခိုင်းအစေလုပ်ရမည်။ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းလျှင် ကောင်းသလို စစ်ဘက် တာဝန်များ ပေးသွားမည်ဟု စီရင်ချက် ချမှတ်ကြလေသည်။ ထိုစားပြများသည် စီရင်ချက်ကို အထူးနှစ်သက်စွာ လက်ခံကြရုံမက ယင်းဒေသတစ်ဝိုက်၌ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဓားပြဖြစ်၍ ဘယ်သူ လက်နက်ရှိနေကြောင်း အစီရင်ခံကြပြီးလျှင် ၎င်းတို့ ပါ လက်နက်ချပင်ရောက်နိုင်ရန် အစီအစဉ်များ ပြုပေးကြလေသည်။

ကျွန်တော်သည် မလယ်မှ အထက်သို့ ရန်နိုင်တပ်နှင့် မလိုက်တော့ပေ။ တကောင်း၊ ကြံညပ်၊ မြတောင်၊ ဗန်းမော် စသည်တို့တွင် ဘီအိုင်အေကို အကူအညီ ပေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အမည်နာမနှင့် အဆက်အသွယ်များ ပေးလိုက်၏။ ဗိုလ်ရန်နိုင်ကလည်း ကျွန်တော့်အား နိုင်ငံရေး၌ လုပ်စရာ အများ အပြား ရှိသေးသည်။ စစ်ရေးတွင်ကား သူတို့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေး ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်စရာရှိတာ သွား၍ ဆောင်ရွက်ပါလေဟု ပြောပြီး ဟိလမင် ကားကလေးတစ်စီးနှင့် ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက် ပေးလွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်ကား အပြောင်းအလဲမြန်သောအချိန်ဖြစ်ပေ၏။ စစ်ရေး နိုင်ငံရေးတို့ တွင်သာမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတွင်လည်း အပြောင်းအလဲ မြန်ပေ၏။ ကောင်းတာဖြစ်ချင် လည်း အကောင်းမြန်၏။ မကောင်းတာဖြစ်ချင်လျှင်လည်း မကောင်းမြန်၏။ ကောင်းသူက သိပ်ကောင်း၍ မကောင်းသူက သိပ်မကောင်း၊ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်သွား တတ်ကြသည်။

ယုတ်စွအဆုံး၊ ကားတစ်စီးရချင်လည်း တစ်ခဏအတွင်းရ၏။ ရော့ အင့်ခနဲ ပေးနိုင် ယူနိုင်၏။ ခြောက်လုံးပြူးကိုချင်လည်း ခဏအတွင်း ကိုင်ရတတ်၏။ ရော့ အင့်ခနဲ ပေးနိုင် ယူနိုင်၏။ တစ်ဖန် ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်လာသော ကားနှင့် ခြောက်လုံးပြူးကို စွန့်ရမည်ဆိုလျှင်လည်း နောက်ဆံမငင်၊ တွယ်တာမူ လုံးဝမရှိ၊ ပက်ခနဲ စွန့်လိုက်၏။ ဗိုလ်ရန်နိုင်ပေးသော ကားကို ကျွန်တော်သည် ရွှေဘိုမှာ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ပြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ ကားကြိုနှင့် စီးကာ မန္တလေးသို့ လိုက်ပါသွားခဲ့၏။ မန္တလေးရောက်၍ ဂျပန်က ကျွန်တော့်အား ရှာနေပြီဟု သိ သဖြင့် ပုန်းရှောင်ရသောအခါ ဆောင်ယူရန်ခက်သဖြင့် ခြောက်လုံးပြူးကို လမ်းမှာ ပင် စွန့်ထားခဲ့ရ၏။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ မပြောင်းမလဲ ခိုင်မြဲစွာ ဆုပ်ကိုင်ထား

သော အရာတစ်ခုကား ရှိပါလေ၏။ ထိုအရာကား မြန်မာပြည်ကို နိုင်ငံခြားသား အုပ်စိုးသူ အားလုံးအောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးပင်တည်း။

ဗိုလ်ရန်နိုင်ပေးလိုက်သော ဟိလမင်ကားကိုစီးလျက် ခြောက်လုံးပြူးကို လွယ်အိတ်မှာထည့်ကာ ထန်းတပင်သို့ ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထန်းတပင်မှာ မျိုးချစ် ဝါတီဝင် သစ်ကုန်သည်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုကျော်မြင့်က ကျွန်တော့်အား ဧည့်ခံ ကျွေးမွေး၏။ ထိုစဉ်တလောတုန်းက စားရသောက်ရသည့်အထဲမှ အကောင်းဆုံး ဖြစ်လေသည်။ ဗိုဥနက်ချက်ကလေးကို ယခုတိုင် မမေ့နိုင်သေးပါ။ ပန်းကန် ခွက် ယောက်များမှာလည်း စပ်ကူးမပ်ကူးကာလ မြေမှာ မြှုပ်နေခဲ့ရာ ယခု ကျွန်တော် လာမှ ဖော်ယူပြီးခါစ ဖြစ်လေသည်။

ထိုမိတ်ဆွေသည် ရန်နိုင်တပ် စစ်ဗိုလ်များနှင့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေမှာ အင်္ဂလိပ်ပြေးသည့်တိုင်အောင် အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြောတုန်းရှိသေး၍ မကျေနပ်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်စိတ်မကုန်သေးဟု စွပ်စွဲလေသည်။ သူကမူ ဂျပန်စကား သင် လျက် နေလေပြီ။ ထိုအချက်ကိုဖော်ထုတ်ပြီး ကျွန်တော်က တုံ့ပြန်ချေပရာ သူ့မှာ စွက်ကိုးရှက်ကန်း ဖြစ်သွားလေသည်။

ထိုအချိန်၌ ထန်းတပင်ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ဂျပန်များ စတည်းချလျက်နေ ရာ စာတိုက်ဗီရိုကို ထင်းခွဲဆိုက်ကြသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးများမှာ များစွာ စိတ် သောမယာ ဖြစ်နေကြလေ၏။

တန်းတပင်မှ ရွှေဘို၊ ရွှေဘိုမှ ဆိတ်ခွဲချီပါသို့ ဆက်သွားလေသည်။ ဒီးဒုတ် ဦးဘချိုတို့ကို မတွေ့လိုက်ရတော့ပေ။ ကျွန်တော်မရောက်မီ တစ်နေ့ကပင် မန္တလေးဘက်သို့ ထွက်သွားကြလေပြီ။ သခင်မြသွင်နှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့ကား ငှက်ဖျားမိကာ အလူးအလဲ ခံနေကြရလေသည်။

ကျွန်တော်ကား သခင်ကျော်စိန်၏ ညည်းညူသံကို နားစွင့်ရင်း အကြံအိုက် လျက် နေလေ၏။ ရှေ့ဘာလုပ်ရမည်နည်း၊ တရုတ်တို့နှင့်အတူ ဂျပန်ရှေ့မှ ပြေးရန် အား မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ တရုတ်ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယပြည်သို့ လည်း ကောင်း ဘယ်လမ်းမှ ထွက်ကြမည်နည်း။ ပြည်ပသို့ ထွက်ရန်ကိုပင် စွန့်လွှတ် နေသည်လော။ သခင်မြသွင်နှင့် သခင်ကျော်စိန်တို့ကား မဲဇာငှက် ဖိစီးခြင်း ခံနေရ သဖြင့် ကျွန်တော်၏ အဖော်မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးရန်ပင် မဖြစ်နိုင် အောင် အဖျားတက်နေကြလေ၏။

လေသည်။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုရာမှ ကျွန်တော် အကဲခတ်မိသော အရာမှာ သူသည် ဂျပန်များနှင့် ဟန်ဆောင်ပေါင်း ပေါင်းနေပြီး တစ်နေ့တွင် ဂျပန်ကို ပြန်ချမှန် ဖြစ်ကြောင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် ကျွန်တော် အားတက်မိလေ၏။

သခင်စိုးကား ထိုစဉ်က ဗိုလ်အောင်ဆန်းအပေါ်၌ သင်္ကာယနမကင်းဖြစ်နေသည်။ ဗိုလ်အောင်ဆန်းတို့ လူစုအား ဂျပန်၏ ပဉ္စမံတပ်သားများအဖြစ်ဖြင့် ထိုအချိန်က တထစ်ချ သတ်မှတ်ထားလေသည်။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့သမားကို မဲတိုက်နေရင်း ကမ္ဘာ့အခြေအနေ အလားအလာများကို မျက်ခြည်ပြတ်ပြီး ဂျပန်ဘက်သို့ မှားယွင်းစွာ ရောက်သွားသဖြင့် တစ်နေ့တွင် အမှန်သို့ ပြန်ရောက်နိုင်သည် ဟူသော နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အလားအလာကို ထည့်တွက်ဟန်မတူချေ။

စစ်ကိုင်းတံတားကြီး(အင်းဝတံတားကြီး) မှာ ကျိုးလျက်နေလေရာ ရုတ်တရက် မကူးနိုင်သေးသည်နှင့် စစ်ကိုင်းမှ မိတ္ထီလာဦးဘရင်၏ အိမ်တွင် ခဏနားကြရလေသည်။

ဂျပန်စစ်ဘက်မှ မော်တော်ဘုတ် နှစ်စင်းကို ဘေးချင်းယှဉ်၍ ဖောင်ဖွဲ့ထားပြီး မော်တော်ကားများကို တစ်ဖက်ကမ်းသို့ တင်ဆောင်လျက်ရှိရာ ဂျပန်စစ်ဘက်မှ ခွင့်ပြုမှု ကားများ ဖြတ်သွားနိုင်မည်ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းပြင် ဗိုလ်အောင်ဆန်းမှာ ဘီအိုင်အေ စစ်သေနာပတိဖြစ်လေရာ မန္တလေးအဝင်တွင် အကြိုအဆို အဆောင်အယောင် အနည်းအကျဉ်းတော့ ရှိရှိလိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်သော အပြင်အဆင် အစီအရင်များလုပ်ရန် ကျွန်တော်တို့နှင့် ပါလာသော ဗိုလ်နေဝင်း (ယခု ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း) က မန္တလေးဘက်သို့ အရင်သွားနှင့်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းနှင့် ကျွန်တော်ပါ လိုက်ပါသွားလေသည်။

မြစ်ဆိပ်တွင် မော်တော်ဘုတ်ပေါ်သို့ တက်ကြမည်လုပ်ရာ ဂျပန်စစ်သားများက “ခူးရကား” ဝူးဝါးလုပ်ကြလေသေးသည်။ ဗိုလ်နေဝင်း၏ စစ်အဆောင်အယောင်များကိုပင် ၎င်းတို့က နောက်ပြောင်သလိုလို လုပ်နေကြလေသည်။ ထိုအခါ ဗိုလ်နေဝင်းက “မိနမိမိ ဘွန်တိုင်း” ဟု အထိမ်းအမှတ်စကားကို ဆို၍ ရှင်းပြရလေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ရောယောင်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို မိနမိမိဘွန်တိုင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။ ကျွန်တော်ကား မိနမိမိ (ဗိုလ်မိုးကြိုး)၏

ဗိုလ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်နေဝင်းတို့နှင့် တွေ့ခြင်း

ကျွန်တော်သည် ရှေ့အဖို့ တစ်စုံတစ်ရာလုပ်ရန် မဆုံးဖြတ်မီ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း၊ သခင်အောင်ဆန်းစသည်တို့နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှ ဖြစ်မည်ဟု ယူဆလေသည်။ သူတို့နှင့် ဘယ်မှာတွေ့နိုင်သနည်း။ မန္တလေးမှာ တွေ့နိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ရွှေဘိုသို့သွားရာ ကံအားလျော်စွာပင် ဗိုလ်တေဇ ခေါ် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့လေသည်။ သူနှင့်တွေ့သောနေရာကား နေရှင်နယ် ကျောင်းအပေါ်ထပ် ခန်းမကြီးထဲမှာဖြစ်၏။ သူက ဗန်းမော်ဘက်မှ ပြန်အလာ ရွှေဘိုမြို့လူကြီးများက ဆီးကြို ဧည့်ခံနေကြသည်။ တွေ့တွေ့ချင်း သခင်အောင်ဆန်းက ကျွန်တော့်အား “ခင်ဗျားတို့ တရုတ်တပ်နဲ့ ပါသွားပြီထင်လို့ ခင်ဗျားတို့ကို တရုတ်တပ်က ဖမ်းသွားတယ်ဆိုပြီး ဂျပန်တွေဆီ သတင်းလွှင့်ထားတယ်” ဟု ဆိုလေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော့်အား မန္တလေးလိုက်ခွဲရန် ခေါ်လေသည်။ ဟိုကျမှ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ပြီး ဘာလုပ်ကြမလဲဟု ဆုံးဖြတ်ကြမည်ဟု ဆိုသည်။

သို့ဖြင့် ဗိုလ်အောင်ဆန်းကားနှင့် မန္တလေးသို့ ကျွန်တော်လည်း လိုက်ပါသွား

တပ်သားအဖြစ်ဖြင့် အကာအကွယ်ယူရသည်မှာ ပထမအကြိမ်ဖြစ်သဖြင့် စိတ်နှလုံး မသာမယာဖြစ်သော်လည်း ရွံ့တွန့်တွန့် ကြောင်တောင်တောင်ကား မဖြစ်ပါချေ။

တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောအခါ ပေတစ်ရာလမ်းပေါ်သို့ရောက်အောင် သံသောင်များကို ကျော်ဖြတ်၍ အတော်ကြာပင် လျှောက်ကြရလေ၏။ ဗိုလ်နေဝင်းက အသွားမြန်သလို ကျွန်တော်လည်း လိုက်၍ မြန်ရ၏။ ညနေစောင်းသော်လည်း နေက အတော်ပူတုန်း ရှိသေးသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းကား တစ်လမ်းလုံး ဂျပန်တွေ မကောင်းကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောနေ၏။ ထုံးစံအတိုင်း ဂျပန်တို့အား အမေနှင့် ကိုင်ကိုင်တုတ်သေး၏။ “ဒီကောင်တွေကိုလည်း ပြန်ချရဦးမှာပဲ။ မချမဖြစ်ဘူး” ဟု ပြောလေသည်။

ထိုအချိန်က ဘီအိုင်အေ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှာ မန္တလေးဟု ဆိုသော်လည်း အမရပူရမြို့တွင် တည်ရှိလေသည်။ ဂျပန်ထရပ်ကားကြိုကို ဖမ်းရပ်ပြီး “မိနမိမိ ဘွန်တိုင်း” ဟူသော စကားကို သုံးလျက် စီးကြရလေသည်။ အမရပူရမြို့ အဝင်ဝနားတွင် စစ်ကိုင်းမှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို မြင်မိလေသည်။ သူတို့ကလည်း ကျွန်တော့်ကို မြင်ကြလေသည်။ သူတို့ကား ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ၊ ပါတီဝင် ကျွန်တော့်ရဲဘော်များဖြစ်ကြ၏။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ကိုမြင်သောအခါ အံ့အားသင့်နေကြဟန်ရှိလေသည်။ ညှိုးငယ်သော မျက်နှာကိုလည်း ပြကြလေ၏။ လက်မြှောက်ပြခြင်း၊ ဟစ်အော်နှုတ်ဆက်ခြင်းများကိုကား မပြကြ။ အဘယ့်ကြောင့်သည်လို့ ဖြစ်ရသနည်း။

နောက်မှ ကျွန်တော် စဉ်းစားမိပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်တို့သည် ကျွန်တော် ရေးသားသော ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးစာများကိုလည်း မိပြီးပြီ။ ကျွန်တော်တို့၏ အစီအစဉ်များကိုလည်း အတော်သိထားပြီးလေပြီ။ စစ်ကိုင်းမှ ကျွန်တော်တို့နှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် လူရင်းဖြစ်သော ရဲဘော် သိန်းတန်ကိုပင် ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ပြီး သတ်ဖြတ်ခဲ့လေပြီ။

ထိုအချိန်မျိုးတွင် ကျွန်တော့်အား ဂျပန်ထရပ်ကားပေါ်တွင် ပါသွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသော စစ်ကိုင်းက ရဲဘော်များကား အဘယ်မှာလျှင် စိတ်နှလုံးကြည်သာ ဖြစ်နိုင်ကြပါအံ့နည်း။ ကျွန်တော့်အားလည်း ဂျပန်တို့သည် ကြိုးစင်သို့ ခေါ်သွားလေပြီဟု စစ်ကိုင်းက ရဲဘော်များ မထင်ဘဲ ရှိနိုင်မည်လော။

ဗိုလ်လကျော်၏ အကာအကွယ်

**အ** မရပူရရောက်သောအခါ ဘီအိုင်အေ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်တွင် ဆင်းကြလေသည်။ ဗိုလ်ဗတင် (ယာဉ်အလုပ်သမားသမဂ္ဂ သခင်ဗတင်) သည် အဝင်အထွက်ကို ကြီးကြပ်လျက်ရှိလေသည်။ ဗိုလ်လကျော်ကား စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှူး ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ရောက်ရောက်ချင်း အထက်ထပ်သို့ တက်သွားလေသည်။ ဗိုလ်လကျော် ခေါ် သခင်လှဖေကား အဆင်သင့်ပင်ရှိပါ၏။ သခင်လှဖေနှင့် ကျွန်တော်မှာ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားတုန်းက အတူတူဖြစ်ရုံမက ကလကတ္တားမှာ အတူတူနေကြပြီး ရန်ကုန်သခင်ဘဝမှာလည်း အတူတူနေကြသည်သာ များသဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးပုံကို အထူးပြောဖွယ်မလိုပေ။

ဂျပန်သို့ သူထွက်သွားကတည်းက ကွဲသွားကြရာ ပြန်လည်တွေ့ဆုံရန်လည်း များစွာ စိတ်ထက်သန်ခဲ့ပေ၏။ သို့ရာတွင် တွေ့တွေ့ချင်း ဖက်လဲတကင်း ဝမ်းသာအယ်လဲ မဖြစ်နိုင်ကြပေ။ ဗိုလ်လကျော်သည် တည်ငြိမ်သော မျက်နှာဖြင့် ကြည့်နေပြီး ဘာမျှ မပြောဘဲ ကျွန်တော့်အား အိမ်ခန်းထဲခေါ်သွားလေသည်။

“ခင်ဗျားတော့ ပုန်းနေမှဖြစ်မယ်၊ ငပုတွေက လိုက်နေကြပြီ” ဟု ပြောလေသည်။

“ငပုဆိုတာ ဘယ်သူလဲဗျ” ဟု ကျွန်တော်က မေးသောအခါမှ သူက ပြုံးလာပြီး “ဂျပန်၊ ဂျပန်။ ခင်ဗျားကို လိုက်ရှာနေပြီ။ ဘယ်သူမှ မမြင်စေနဲ့။ ခု ဒီမှာနေဦး၊ နက်ဖြန်မှ ခင်ဗျားကို ပိုလုံခြုံတဲ့နေရာကို ပို့မယ်” ဟု ပြောလေသည်။ ချက်ချင်းပင် ဗိုလ်လက်ျာ ထွက်သွားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်တို့သည် ကျွန်တော့်အား ဒေါင်းတောက်အောင် ရှာလျက် ရှိလေပြီ။ မန္တလေးမှ တိုင်းချစ် ကိုသိန်းဖေအားလည်း ဖမ်းဆီးပြီး နှိပ်စက်လျက် ရှိလေပြီ။ အချို့က တိုင်းချစ် ကိုသိန်းဖေအား ကျွန်တော်နှင့် နာမည်တူ၍ ဂျပန်ဖမ်းသည်ဟုဆိုကြ၏။ ထိုအဆိုမှာ မှန်သည် မထင်ပေ။ အကြောင်းမူကား တိုင်းချစ် ကိုသိန်းဖေသည် ဂျပန်ကို ဆက်ချရေး မချရေး သဘောတူသည် မတူသည် အပထား၍ သူသည် ကျွန်တော်တို့နှင့် များစွာ ရင်းနှီးသည်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းများကို လူရော ငွေရော ကူညီသူဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ မန္တလေးဌာနချုပ်ကို သူပုံနှိပ်စက်တွင် စတည်းချထားရသည်မှာလည်း အကြိမ်သောင်းများစွာပင် ဖြစ်လေ၏။ ကျွန်တော်တို့ စာရွက်စာတမ်းများကိုလည်း သူပုံနှိပ်တိုက်မှာ ပုံနှိပ်ခဲ့ကြလေသည်။

ဤအကြောင်းကို ထိုစဉ်က စစ်ကိုင်းတောင်တွင် စစ်ပြေးနေသော မန္တလေးမှ အရာရှိကြီးများလည်း သိကြလေသည်။ ထိုအရာရှိကြီးများပင် စစ်ကိုင်းမှ ရဲဘော် သိန်းတန်ကို ဂျပန်လက်သို့ အပ်သည်ဟုသိရ၍ တိုင်းချစ်ကိုသိန်းဖေ အကြောင်းကိုလည်း ၎င်းတို့ပင် ဂျပန်အား သံတော်ဦးတင်သည်ဟု ထင်ရလေသည်။

သို့ဖြင့် အခန်းတွင်းပုန်းအောင်းနေရလေ၏။ သို့ ပုန်းအောင်းနေစဉ် သခင်ဗဟိန်းတစ်ယောက်ကိုသာလျှင် တွေ့ရ၏။ သူက ကျွန်တော့်နားနားကပ်၍ လေသံကလေးဖြင့် အခြေအနေအကြောင်းအရာများကို ပြောပြလေသည်။ တိတ်ဆိတ်သော အခန်းခံရံများမှာပင် ဂျပန်သူလျှိုနားများ ရှိနေလေဟန်ထား၍ သူပြောဆိုလေသည်။

“ဘယ်သူယုံလို့ ဘယ်သူမယုံရမှာလဲ မသိနိုင်တော့ဘူး။ လူတိုင်းကို မယုံတာက အလိမ္မာဆုံး အလုပ်ဖြစ်နေပြီ” ဟု သူက ဆိုလေသည်။ ဂျပန်တို့၏ ရက်စက်ဆိုးရွားပုံကိုလည်း တုန်လှုပ်ခြင်းဖြင့် ပြောပြပေ၏။ ထိုစဉ်အခါက သခင်

ဗဟိန်းမှာ အတော် သွေးပျက်လျက်ရှိကြောင်း ထင်ရှားလှပေ၏။ ထိုအချက်ကို သခင်ဗဟိန်းကလည်း စစ်ကြီးပြီးစ ကျွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် အစီရင်ခံခဲ့ဖူးလေသည်။

အခန်းပုန်းအောင်းနေစဉ် အခန်းအပြင်ဘက်မှာ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေအချို့ ရောက်နေ၍ ပြောဆိုလှုပ်ရှားနေသံတို့ကို ကြားရ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့နှင့် တွေ့ခွင့် မရချေ။ တစ်နည်းအားဖြင့် မိတ်ဆွေရင်းများနှင့် နီးလျက်ဝေးနေရသော အခြေအနေသို့ ရောက်နေပေရာ သူတို့အား တွေ့ဆုံကာ ရယ်လားမောလားနှင့် နှုတ်ဆက်ပြောဆိုလိုသော ဆန္ဒမှာ ရင်တွင်းမှ ကလိထိုးနေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေ၏။

နိုင်ငံရေး အခြေအနေများကို ဗိုလ်လက်ျာနှင့် ဆွေးနွေးကြရာ ဗိုလ်လက်ျာက We don't know where we stand (ကျွန်တော်တို့ ဘယ်အခြေ ဆိုက်နေကြပြီမသိ) ဟု အဆုံးသတ် ကောက်ချက်ချလိုက်လေသည်။

လွတ်လပ်ရေးရမည်ဆိုသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ဘီအိုင်အေသည် ဂျပန်စစ်တပ်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး အင်္ဂလိပ်ကို မောင်းထုတ်ခဲ့ကြလေသည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဘက်တော်သားအားလုံးသည် မြန်မာ့မြေပြင်မှ အလျင်အမြန် ဆုတ်ခွာပြေးရလေပြီ။ လွတ်လပ်ရေးရဖို့ကား ဝေးသေး၏။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်၏ စစ်သံတလိမ့်ကြီးကား မြန်မာပြည်ပေါ်ဝယ် လိမ့်ကာလိမ့်ကာ သွားရင်း တွေ့သမျှကို ကြိတ်နင်းနေလေပြီ။ ဘီအိုင်အေနှင့် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဘယ်သို့ လုပ်ကြမည်လဲ။ လွတ်လပ်ရေးလမ်းဝယ် ဘယ်လိုခရီးဆက်ကြမလဲ။ ထိုခဏ၌ လွတ်လပ်ရေး လမ်းပေါ်ဝယ် မှောင်ထုကျနေသလို ဖြစ်နေ၏။

ထားခြင်းတို့သည် ကျွန်တော်တို့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးသမားများအား အချက်ပေး မီးပြလိုက်သည်နှင့် တူနေ၏။ ဂျပန်တို့သည် ရက်စက်ခြင်း၊ ရမ်းကားခြင်း၊ လုယူခြင်းစသော မကောင်းမှုများကို ကျူးလွန်ရုံမက အနေအထိုင် အစားအသောက် အမူအရာတို့၌ ရိုင်းစိုင်းကြခြင်းကြောင့် မြန်မာလူထု၏ မုန်းတီးခြင်းတို့သာမက အထင်သေးစက်ဆုပ်ခြင်းလည်း ခံရလေသည်။ နောက်ဖေးအိုးကို နောက်ဖေးအိုးမှန်း သိလျက်ပင်လော၊ မသိဘဲနှင့်လော မပြောတတ်၊ ထမင်းထည့်စားသည်ကို တွေ့မြင်ကြရ၏။ ထမင်းထဲ သကြား၊ ထန်းလျက်၊ လက်ဖက်ရည်၊ ပဲတွေ့သမျှလောင်းထည့်ပြီး ရောကျိုကာ စားသည်ကို တွေ့မြင်ကြရ၏။ ဂျပန်ယောက်ျားမိန်းမတို့ လူမြင်ကွင်းတွင် ကိုယ်တုံးလုံး ရေချိုးနေသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရ၏။ ဂျပန်များသည် ဗုံးအိုးဈေးသို့ မကြာခဏလာတတ်၏။ ကြိုက်တာဆွဲယူပြီး ပေးချင်သလောက် ပေးထားခဲ့တတ်၏။ ယင်းသို့သော အကြောင်းများကြောင့် ဗုံးအိုးတစ်ရွာလုံး ဂျပန်မြင်လျှင် အော့နလုံးနာသလို ဖြစ်နေကြလေပြီ။

ကျွန်တော်တို့မှာကား အော့နလုံးနာရုံမက တထိတ်ထိတ်နှင့်လည်း ဖြစ်နေရလေသည်။ ဘယ်အချိန် ဗြုန်းခနဲ ဂျပန်စစ်တပ်တွေ အိမ်ပိုင်းထားပြီး သေနတ်ဖြင့် တောဖမ်းကာ ထရပ်ကားပေါ်တွင် တာလပတ်အုပ်၍ ခေါ်သွားမလဲ မသိနိုင်။ စားလျှင်လည်း စိမ့်ပြေနေပြေ မစားနိုင်။ ကျီးကန်းလို စားရသည်။ အိပ်လျှင်လည်း စိတ်ချလက်ချ မအိပ်နိုင်။ ကြက်အိပ်သလိုပင်။ ရွာထဲ ဂျပန်စစ်သားတွေ ဝင်သည်ဆိုလျှင် အရိပ်အခြည် ကြည့်ရန် လူလွတ်ပြီး သတိနှင့်နေရ၏။

သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်မြသွင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးသားတွင် ကျွန်တော်သည် အပိန်ဆုံး၊ အချူချာဆုံးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် တရုတ်စစ်တပ်မှထွက်ခွာပြီး မဲဇာတစ်လျှောက် ပြန်လာခဲ့ရာ သခင်ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့သာ မဲဇာငှက်စမ်းစားခြင်းခံရသည်။ ကျွန်တော့်မှာ ဘာမျှ မဖြစ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကိုယ်ပင် အံ့အားသင့်လျက် နေလေ၏။

သို့ရာတွင် သွေးထဲသားထဲ လိုက်ပါလာသော မဲဇာငှက်သည် ကျွန်တော်၏ လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် ၎င်းက ခဏငြိမ်နေပြီး ကျွန်တော်က ရပ်နားလိုက်သောအခါမှ ၎င်းက ထကြွလာသောကြောင့်ပေလော။ ဗုံးအိုးချောင်းမှ ငှက်သစ် သင့်သဖြင့်ပေလော မသိရ။ ဗုံးအိုးရောက်ပြီး ၃-၄ ရက်အကြာတွင် အကြီးအကျယ် ဖျားပါတော့သည်။

**ဗုံးအိုးရွာမှာပုန်းရခြင်း**

**၆** နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ဘီအိုင်အေ၏ အထက်မြန်မာပြည်ဌာနချုပ်တည်ရာ အမရပူရမှ ဗုံးအိုးရွာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပုန်းအောင်းနေရသည်။ ဗုံးအိုးရွာမှာ အမရပူရတောင်ဘက်တွင်တည်ရှိ၍ စိမ်းလန်းစိုပြည်သော ရွာတန်းရှည်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပေ၏။ တစ်ခါက ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်း ဖြတ်သွားဖူးဟန်ရှိသည်။ ချောင်းကြီးတစ်ခုမှာလည်း ဗုံးအိုးရွာအနီးတွင် ဧရာဝတီမြစ်သို့ စီးဝင်၏။ ကျွန်တော်တည်းခိုရသော အိမ်မှာ ၎င်းချောင်းကို နောက်ဖေးပြုထား၏။ အိမ်ဘေးပတ်လည်တွင် ဆောင်းလျားပင်၊ မရန်းပင်၊ ငှက်ပျောပင် စသည်များ ပေါက်နေသောကြောင့် အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်ရုံမက အခြားအိမ်များနှင့် နီးသော်လည်း ခပ်ကင်းကင်း ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့၏ တရုတ်ပြည်တွင် ရမ်းကားမှုများကို စာအုပ်များတွင် ဖတ်ဖူးခဲ့ပြီဖြစ်၏။ ကြားလည်း ကြားဖူးခဲ့ပြီဖြစ်၏။ မြန်မာပြည်တွင်လည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ရမ်းကားလျက်ရှိကြောင်း ကြားသိကြရလေပြီ။ စစ်ကိုင်းမောင်သိန်းတန်ကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် တိုင်းချစ်ကိုသိန်းဖေအား ဖမ်းဆီး

လျက် နေလေသည်။ သူက အိန္ဒိယရောက်လျှင် နေရူးနှင့်တွေ့ဖို့ ညွှန်ကြားသည်။  
တွေ့ရေးကြေးရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော အကူအညီများကို နေရူးထံမှ ယူလေဟု  
မှာကြားသည်။ နေရူးထံသို့ မိတ်ဆက်စာကား ရေးမပေး။ ဆောင်ယူသွားလျှင်  
အန္တရာယ်များသည်။ သန်းထွန်းထံမှ လွတ်လိုက်သည်ဆိုလျှင် ပြီးနိုင်လောက်  
သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဗုံးအိုးမှာ ပုန်းအောင်းရင်း ဖျားနေဆဲပင် သခင်တင်ရွှေ ရောက်လာသည်။  
သူက ဘီးလင်းဆိုသော ကျောက်ဆည် မြောက်ဘက်အနီးရှိ သူ့ရွာသို့ လိုက်ခဲ့ရန်  
ခေါ်လေသည်။ ဗုံးအိုးတွင် ကြာရှည်နေရန်မှာလည်း မလိုမြဲလှပေ။ ထို့ကြောင့်  
အဖျားတော်တော်ကျသောအခါ ဘီးလင်းသို့ လှည်းနှင့်သွားကြလေသည်။ ထို  
အခါ ကျွန်တော်နာမည်မှာ ညိုထွန်း ဖြစ်နေလေပြီ။

မန္တလေးမှ ကျောက်ဆည်အသွား ဖြစ်ငယ်တံတားကို ကူးပြီးသည်ဆိုလျှင်ပင်  
ဧည့်တော် ပြောင်းသွားသည်ကို ခံစားနိုင်ပေ၏။ မန္တလေးဘက်က လေမှာ ခြောက်  
ဆွေပြီး ကျောက်ဆည်ဘက်က လေမှာ အေးမြ၏။ မန္တလေးဘက်က သစ်ပင်  
များမှာ အစိမ်းပုပ် ဖုတ်အလိမ်းလိမ်း ကပ်နေ၏။ ကျောက်ဆည်ဘက်က သစ်ပင်  
များမှာ လွင်သော အစိမ်း၊ သန့်ရှင်းသော အစိမ်းဖြစ်၏။

ဘီးလင်းရွာမှာ ကျောက်ဆည်မြို့မထက် ပို၍ သာယာသည်။ မီးရထားလမ်း  
ဆတစ်ရာလမ်းတို့နှင့် လယ်ကွင်းပြင်များ ခြားနေသည်။ ဘီးလင်းရွာဘက်သို့  
ကျွန်သော် လည်းကောင်း၊ မည်သည့်ခန့်သည်သော် လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်  
လာလျှင် အလွယ်တကူနှင့် သိနိုင်သည်။ ဤအချက်ကား ကျွန်တော်တို့ မြေ  
ဆောက်သမားတွေအတွက် ခိုင်လုံသော အကာအကွယ်တစ်ခု ဖြစ်ပေ၏။ ဘီး  
လင်းရွာကို တူးမြောင်းတစ်ခု ဖြတ်ထားသည်။ ၎င်းတူးမြောင်းများမှာ ပုဂံခေတ်မှ  
တူးမြောင်းဟောင်းကို အသစ်မွမ်းမံထားသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဘီးလင်းမှာ အစားအသောက်ကောင်း၏။ ၎က်အမျိုးမျိုး ဈေးပေါပေါနှင့်ရ  
၏။ ကန်စွန်းရွက်မှာလည်း အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် စွဲလျက်နေ  
သည်။ နွားနို့မှာလည်း စစ်လှပေ၏။ ကျောက်ဆည်မှ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို  
ခေါ်ပြီး ဆေးကုရာ ကြိုနိုင်ဆေးထိုးပေးသဖြင့် ချက်ချင်းလိုလိုပင် နာလန်ထူလေ  
သည်။ နာလန်ထူသောအခါ ကျွန်တော်သည် နွားနို့ဆီချက်နှင့် ကန်စွန်းရွက်  
အခြောက်ခွည်း ရက်ဆက်ပင် မနက်ရော ညရော စားလေသည်။

ကျွန်မြူနစ်မဟုတ်သေးသော သခင်သန်းထွန်း

ပြု အနေဆဲ ကျွန်တော်ထံ သခင်သန်းထွန်း တစ်ခေါက်ရောက်လာ၏။ ကျွန်တော်  
အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားဖြစ်အောင် သွားဖို့လိုသည်ဟု ဆိုလေသည်။ သခင်  
ကျော်စိန်နှင့် သခင်မြသွင်တို့မှာ ကျွန်တော်နှင့် လိုက်ပါရန် ဖြစ်နိုင်တော့မည် မထင်  
ပေ။ သခင်တင်ရွှေကိုသော် လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်ယောက်ယောက်ကိုသော်  
လည်းကောင်း ခေါ်သွားရမည် ဖြစ်၏။ သခင်သန်းထွန်းထံမှ သိရသည်မှာ အချို့  
ကုလားရဲဘော်များကို ပခုက္ကူ ယောဘက်မှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယသို့ ပို့လိုက်ပြီဖြစ်  
ကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့လည်း ထိုလမ်းကပင် သွားနိုင်ကြောင်း။

သခင်သန်းထွန်းသည် ထိုစဉ်အခါက ကွန်မြူနစ်မဟုတ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးနှင့်  
ပြောရသော် နေရူးဝါဒသမားဖြစ်လေ၏။ ၁၉၄၂ ခု မေလကုန် စွန်လဆန်းတွင်  
အိန္ဒိယပြည်မှ နေရူး၏အသံများကို ကြားနေရလေသည်။ နေရူးက အိန္ဒိယသည်  
ကွန်မင်္ဂန်ဆန်ကို ခုခံရမည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဖက်ဆစ်ကျပန်ကို ခုခံရန် ဗြိတိသျှတို့  
သည် အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက်အား အာဏာလွှဲအပ်ပေးရမည်ဟု တောင်းဆို  
လျက်ရှိလေသည်။ သခင်သန်းထွန်းသည် နေရူးကို ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ကြည့်ညို ချစ်ခင်

နာလန်ထူရင်း စာဖတ်ချိန်လည်း ကောင်းစွာရပေ၏။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ကွန်မြူနစ် ပါတီ (ဘော်လရှီဗစ်) သမိုင်းကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဖတ်ရလေသည်။

သခင်တင်ရွှေကား ကျွန်တော့်အား ဂျပန်ရန်မှ ကာကွယ်ပေးထားရုံမက ကိုယ်ဖိရင်ဖိလည်း ဧည့်ခံသည်။ ရောဂါပျောက်အောင်လည်း ပြုစုသည်။ အခြား ရဲဘော်များနှင့်လည်း အဆက်အသွယ်လုပ်ပေးသည်။

သခင်စိုးပါလိုက်မည်

၀ စံနေသော် သခင်တင်ရွှေသည် သခင်စိုးအား ဘီးလင်းသို့ ခေါ်လာလေသည်။ သခင်စိုးလည်း ပုန်းလျှိုးလျက် နေရလေပြီ။ ရွှေတိုတွင် ကျွန်တော်တို့နှင့် ကွဲပြီး နောက် သခင်စိုးသည် ဟိုရွာသည်ရွာ ကူးလူးသွားလာ၍ ပုန်းအောင်းရင်း ဂျပန် ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် ကေဒါ (Cadre) များကို သင်တန်းပေးလျက်နေပြီ။ စည်းရုံး ဆောင်ရွက် နေလေပြီ။

အိန္ဒိယပြည် တရုတ်ပြည်တို့ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီများ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အဖွဲ့အစည်း အင်အားစုများနှင့် မဟာမိတ် စစ်ဦးစီးအဖွဲ့များတို့နှင့် မြန်မာပြည်တွင်း ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုတို့ကို ဆက်သွယ်ပေးရန်၊ ညှိနှိုင်းပေးရန်နှင့် အပြန်အလှန် အကူအညီဖြစ်စေရန်မှာ မလုပ်မဖြစ်သော အလုပ်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်း ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး လူထုအင်အားကို စည်းရုံးရေးမှာ အဓိက ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် သခင်စိုးလို ဖက်ဆစ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြတ်သားသော အမြင်ရှိပြီး ဆုံးမ အစေ့စပ်မရှိ တိုက်ခိုက်လိုသော ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ယောက် ပြည်တွင်းမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ရှိနေဖို့လိုလေသည်။ သို့ရာတွင် သခင်စိုးကား ထိုအချိန်တွင် စိတ်ပြောင်းနေပြန်လေသည်။ အိန္ဒိယသို့ သူပါလိုက်မည်ဟု ဆိုပြန်

၏။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ဘက်မှကြည့်လျှင် သူပါလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ပို၍ ကောင်းကြောင်း၊ သူ၏ သဘောတရား အကူအညီကြောင့် အမှားကင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်မှာ သေချာကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းမှာ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး စည်းရုံးမှုကို ရှေ့ဆောင်ရန် သူနေခဲ့ဖို့ အထူးလိုကြောင်း ဖျောင်းဖျလေသည်။ သခင်စိုးက လီနှင့်စသော ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ အစဉ်အလာမှာ နိုင်ငံခြားမှ နေပြည် ခေါင်းဆောင်မှုပေးခဲ့ကြောင်း၊ နိုင်ငံခြားမှနေ၍ ခေါင်းဆောင်မှုပေးခြင်းဖြင့် ပို၍ အောင်မြင်ဖွယ်ရှိကြောင်းများ ပြောဆိုလေသည်။ သို့ဖြင့် သခင်စိုးကိုယ်တိုင်ပင် လိုက်ပါရန် ဆုံးဖြတ်လေ၏။

ပခုက္ကူ ယောဘက်မှ အိန္ဒိယသို့သွားရန် မလွယ်ကူတော့ချေ။ ဂျပန်များသည် ယင်းနယ်စပ်ဘက်၌ ထူထပ်စွာ စောင့်ကြပ်ထားလေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းဘူးဘက်သို့ သွားပြီး ရခိုင်ရိုးမကို ဆင်ဖြင့် ဖြတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ရခိုင်တွင် သိမ်းပိုက်ထားသော တပ်မဟာကို ဗိုလ်ရန်အောင်က အုပ်ချုပ်လျက်ရှိ၏။ ဗိုလ်ရန်အောင်ခေါ် သခင်လုံမြိုင်ကား သခင်စိုး၏ တပည့်ရင်းတည်း။ ဗိုလ်ရန်အောင်၏ အကူအညီဖြင့် ရခိုင်-အိန္ဒိယနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ရန် အလွန်လွယ်ကူပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ ခရီးသွားရန် ပြင်ဆင်ကြ၏။ ကျွန်တော်မှာ နာလန်ထူစဖြစ်၏။ မိုးခေါ်လျှင် အအေးမိမည်ကိုလည်း ကြောက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် မုန့်သေတ္တာနှင့် တစ်ပုံးအပြည့် ဆေးမျိုးစုံထည့်ခဲ့၏။ ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်ကိုယူရန် ပြင်သောအခါ သခင်စိုးက တားမြစ်လေသည်။ ကျွန်တော့်လက်ရှိ ခြောက်လုံးပြူးတစ်လက်သည် ထိရောက်သော အကာအကွယ် ပေးနိုင်မည်မဟုတ်သည့်ပြင် အန္တရာယ်ပင် များနိုင်ကြောင်း၊ ခြောက်လုံးပြူးနှင့် အဖမ်းခံရသော် လွတ်ပေါက်မရှိအောင် အမှုကြီးသွားပြီး နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့မှန်း သိသည်အထိ ဖြစ်သွားနိုင်ကြောင်း သခင်စိုးက ရွင်းပြလေသည်။ နောက်ဆုံး ခြောက်လုံးပြူးကို စွန့်ထားခဲ့သည်။ လွယ်အိတ်တစ်လုံးစီတွင် ကိုယ်သုံးပစ္စည်းများ အဝတ်များကို ထည့်ခဲ့ကြ၏။

သခင်စိုး၊ သခင်တင်ရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့ နံနက်၌ ဘီးလင်း ကျောက်ဆည်မှ ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ဓာတ်ဆီတစ်ဂါလံလျှင် မိုင်ပေါင်းများစွာ ပြေးသော ဘောဘီအော်စတင်ကားကလေးကို ရဲဘော်ရင်းတစ်ယောက်က မောင်းခဲ့၏။ ကျွန်တော်တို့သည် တောသားကုန်သည်များပမာ မျက်နှာသုတ်ပဝါကြီးများကို ခေါင်းပေါင်းထားကြ၏။ မျက်မှန်ကိုလည်း ဖြုတ်ထားကြ၏။ လူသူလေးပါး

မရှိသောနေရာများ၌ကား မျက်မှန်ပြန်တပ်၍ တောတောင်ရေမြေစုခင်းတို့ကို ကြည့်ကြ၏။

မနက်ပိုင်းမှာပင် မိတ္ထီလာကို ရောက်၏။ မိတ္ထီလာကား မီးလောင်ကုန်း ဖြစ်လျက် နေပေသည်။ မိတ္ထီလာဂါတ်တံတွင် မြန်မာအများကို ဖမ်းဆီးပြီး ဂျပန်များက ညည်းဆဲရာ အော်သံ ဟစ်သံ ညည်းသံများကို အဝေးကပင် ကြားနိုင်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဘူးသီးကြော်ဖိုတစ်ခုတွင် ဝင်၍ အဆာပြေစားကြ၏။ နေမြင့်ပြီဖြစ်၍ ဆီဒယ်ကို ချထားလေပြီ။ မုန့်များမှာလည်း အေးလျက် ရှိ၏။ ထိုဆိုင်တွင် စားနေစဉ် သခင်စိုးက ဂျပန်ဖက်ဆစ်ဝါဒနှင့် အင်္ဂလိပ် ဒီမိုကရေစီဝါဒ ကွာခြားပုံကို နှိုင်းယှဉ် ပြောပြနေ၏။ အင်္ဂလိပ်ဒီမိုကရေစီဝါဒက သာ ပုံတွေပြောရင်း မကြာမီ မဟာမိတ်တို့က စစ်အောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း နိမိတ်ဖတ်၏။ အင်္ဂလိပ်သည် မည်မျှ သူ့အင်အား သူယုံကြည်သနည်းဆိုသော် လစားများကို သုံးလစာကြိုတင်ထုတ်ပေးသွားပြီး သုံးလကျော်လျှင် ပြန်လာမည်ဟု ကတိပေးခဲ့ကြောင်း သခင်စိုးက ဥဒါဟရဏ် ဆောင်ပြ၏။

မိတ္ထီလာမှ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ကျောက်ပန်းတောင်းမှ ရေနံချောင်းသို့ သွားကြ၏။ ရေနံချောင်းတွင် ညအိပ်ကြလေသည်။

အင်္ဂလိပ်တို့ ရေနံချောင်းကို ဖျက်ဆီးသည်မှာ အလွန်စေ့စပ်ပေ၏။ ဒဲရစ်ခေါ် ရေနံတွင်းတိုင်း အလုပ်လုပ်မရအောင် မောင်းများ စက်များကို ချိုးထားခဲ့၏။ တချို့နေရာတွင် အင်္ဂတေလောင်းထည့်ခဲ့၏။ လျှပ်စစ်အားပေးရကြီးကိုလည်း လုံးဝ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့၏။

ရေနံမြေ လုပ်ငန်းများကို အင်္ဂလိပ်သာပိုင်၍ ကျွန်တော်တို့ မပိုင်သည်မှာ မှန်၏။ အင်္ဂလိပ်မဖျက်ခဲ့လျှင် ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့လက်သို့ ကျရောက်မည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် ရေနံမြေ အပျက်အစီးများကို ကြည့်၍ ကျွန်တော်တို့ မနမြောဘဲ မနေနိုင်။ နယ်ချဲ့သမားတွေ အချင်းချင်းချလို့ တို့ပစ္စည်းတွေ ပျက်ရတယ်ဟုပင် ဒေါသထွက်မိလေ၏။

ရေနံချောင်းသို့ ၁၉၃၅ ခုနှစ်က ပထမဆုံးအကြိမ် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် အတူ ရောက်ဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ရေနံချောင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ဗမာ အစည်းအရုံးကြီး၏ ပထမဆုံး ညီလာခံ ကျင်းပချိန်ဖြစ်လေ၏။ ဘယ်မှာ ကြည့်လိုက် ကြည့်လိုက် ပျားအုံများကို ကြည့်ရသည်နှင့် တူလေသည်။ စက်တွေက

လည်း အလုပ်များနေသည်။ လူတွေကလည်း အလုပ်များနေသည်။ တို့ဗမာ သခင် အင်အားစု အပေါင်းတို့ကလည်း များစွာ လှုပ်ရှားတက်ကြွနေသည်။ ရေနံ မြေတွင် ညီလာခံ ကျင်းပမည်ဟု ကြေညာလိုက်သောအခါ ဘုရင်ခံ၏ ခိုင်အာစီ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဟုမ်းမင်းဘား ဆာမောင်ဘက တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့သေးသည်။ တစ်ပြည်လုံးရှိ သခင် သခင်မ အပေါင်းနှင့် ရေနံမြေအလုပ်သမားတို့က ဆူပူ ကန့်ကွက်ကြသဖြင့်သာ တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းကို ရုပ်သိမ်းခဲ့ရလေသည်။

၁၇၃၈ ခုနှစ် နှစ်ဦးတွင် ရေနံချောင်းသို့ နောက်တစ်ကြိမ် ရောက်ပြန်လေသည်။ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်၏ အစတည်း။ ရေနံမြေ အလုပ်သမားတို့သည် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အရေးများအတွက် သပိတ်မှောက်လျက်ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် အချို့ အလုပ်သမားများ သပိတ်မှောက်ဘဲနေခြင်းနှင့် လူစားထိုးခိုင်းစေခြင်းများကြောင့် ရေနံမြေလုပ်ငန်းများ အများအပြားပင် အလုပ်ဆက်လုပ်နေကြလေသည်။ သပိတ် တားခြင်း အစည်းအဝေး ကျင်းပ၍ တောင်းဆိုချက်များ အတည်ပြုခြင်း၊ အင်အား ပြုခြင်း၊ ဆောင်ပုဒ် ကြွေးကြော်သံ အော်ဟစ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အုံကြွလျက်ရှိ လေသည်။ 'အရေးတော်ပုံ အောင်ပါစေ၊ သခင်မျိုးဟေ့ တို့ဗမာ' စသော ဆောင်ပုဒ် များဖြင့် ခွဲတင်ခတ်လျက် ရှိလေ၏။

စစ်အတွင်းခရီးသည် အဖြစ်ဖြင့် ရောက်သွားသော ရေနံချောင်းကား ယခင်က ရောက်ဖူးသော ရေနံချောင်းနှင့် ကွာလှတိ၏။ စက်ရုံခေါင်းတိုင်မှ မီးခိုးများလည်း တိတ်လျက်ရှိ၏။ ရေနံဖော်ယူသော မောင်းများလည်း စာခြောက်သော အရုပ် လောက်မျှ အသက်မရှိ။ မီးလောင်ငုတ်နှင့် ပြာတို့ပေါ်တွင် မိုးကလေး ရွာချထား သော်လည်း မွဲခြောက်ခြောက် ဖြစ်မြဲ ဖြစ်နေသည်။ ပျားကဲ့သို့ အလုပ်များခြင်း မျိုးလည်း မတွေ့ရတော့ပြီ။ တက်ကြွ စည်းရုံးသော အလုပ်သမားများကိုလည်း မမြင်နိုင် ဖြစ်ချေပြီ။

ကျွန်တော်တို့သည် သိဟောင်းဖြစ်သော အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်များကို လိုက်ရှာကြ၏။ မတွေ့ရပေ။ ရေနံမြေ အပျက်အစီးများကြားဝယ် လှုပ်ရှားနေ သော ဂျပန်များကိုကား မြင်ရပေ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့သည်လည်း အားတက် သရောမရှိလှ။ ၎င်းတို့ လုပ်နေပုံမှာ အကြော်သည် ဖုန်ထဲ ဗန်းမှောက်ကျ၍ စိတ် မပျံတပါနှင့် မုန့်များကို ကောက်လိုက်၊ ဖုန်မှုတ်လိုက်၊ မှုတ်မရ၍ လွင့်ပစ်လိုက် လုပ်နေသည်နှင့် တူလှပေ၏။

ဘီအိုင်အေပု စစ်ဘင်ခရာ

ကျွန်တော်တို့သည် ရေနံချောင်းတွင် ညအိပ်ပြီးနောက် ဘေဘီအော်စတင် ကလေးဖြင့်ပင် မကွေးသို့ သွားကြလေသည်။ မကွေးမြို့တစ်ပိုင်းမှာလည်း မီးလောင်ထားပြီ ဖြစ်၏။ မန်ကျည်းပင်ကြီးများကား မီးမလောင်ကျွမ်းဘဲ ကျန်နေ ရစ်ခဲ့၏။ ပုလိပ်ဌာနတန်းလျား၊ အချုပ်ခန်း စသည်တို့လည်း မီးမလောင်ကျွမ်းဘဲ ကျန်ရစ်၏။ ၎င်းတို့သည် ဗိုလ်ကြီးဘသိန်း (အတာ ခေါ် ဟင်္သာတဘသိန်း) ဦးစီးသော ဘီအိုင်အေကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ စတည်းချရာ ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဗိုလ်ဘသိန်း၏ တပ်တွင်းမှာ တည်းခိုကြသည်။ သူ၏ တပ်တွင် အရာရှိလုပ်သူများမှာ ဟင်္သာတမှ ကျောင်းသားကလေးများသာဖြစ်၏။ ဗိုလ်ဘသိန်းသည် မူလက ဗိုလ်ရန်နိုင်တပ်မှ ဖြစ်၍ ဗိုလ်ရန်နိုင်တပ် ချီတက်သွား သောအခါ ယင်းဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုရအောင် အုပ်ချုပ်ဖို့ ၎င်းနှင့် တပ်သားအချို့ကို ထားခဲ့သည်။ ပေးအပ်ခဲ့သော တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ရင်း တပ်သားသစ်များ ထပ်မံစုကာ တိုးချဲ့လေသည်။ ၎င်းပြင် တာဝန်ထမ်းရွက်ရင်း တပ်ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလေသည်။

ဗိုလ်ဘသိန်းက ကျွန်တော်တို့အား အချုပ်ခန်းသို့ခေါ်၍ သူတို့ဖမ်းမိရရှိထားသော နာမည်ကြီးစားပြုများကို ပြလေသည်။ ၎င်းတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်တကွ ဖမ်းဆီးရပုံများကိုပါ ရှင်းပြလေသည်။ အင်္ဂလိပ်အပြေး ဂျပန်အဝင်တွင် ဤမျှ စားပြုသူခိုးငြိမ်သည်မှာ ဘီအိုင်အေ ကောင်းမှုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ ဗိုလ်ဘသိန်းက သူ၏တပ်ကို ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်ရန် စစ်ရေးပြစေ၏။ သူတပ်သည် စနစ်တကျချီတတ်၊ တက်တတ်၊ ဖွဲ့တတ်၊ ခွဲတတ်ရုံမက စစ်ဘင်ခရာ အတီးအမှုတ်တွင် ကျွမ်းကျင်သူတို့လည်း ပါလေသည်။ ဘီအိုင်အေ ပေါ်စကစစ်ဘင်ခရာ တီးတတ် မှတ်တတ်သူ အလွန်ရှားလေသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ သခင်တင်မြလည်း ပါသည်။ သခင်တင်မြမှာ သခင်စိုး၏ အန္တရာယ်သိကဖြစ်၏။ ဘီအိုင်အေ အထက်မြန်မာပြည်ဌာနချုပ်မှ သူ့အား တပ်ခွဲများသို့ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေများကို စစ်ဆေးရန် လွှတ်ထားလေသည်။ ဘဏ္ဍာရေးခြေအနေကို စစ်ဆေးရန်ဆိုသည်မှာ အကြောင်းပြသက်သက်လောက်သာဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်း သူလုပ်ရသည်မှာ တပ်တွင်း နိုင်ငံရေးစည်းရုံးမှုအတွက် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် သခင်တင်မြမှာ စစ်ဦးစီးဌာနချုပ်မှ ခန့်အပ်လွှာများနှင့် ဗိုလ်ကြီး၏ အဆောင်အယောင်များကို ရထားသူဖြစ်လေသည်။

သခင်တင်မြ၏ အဆောင်အယောင်တို့မှာ ကျွန်တော်တို့၏ အကာအကွယ်များ ဖြစ်နေလေ၏။ လူရှေ့ သူရှေ့၌ ကျွန်တော်၊ သခင်တင်မြနှင့် သခင်စိုးက ဗိုလ်ကြီးတင်မြ၏ တပည့်တပန်းသဖွယ် ဟန်ဆောင်ကြရလေသည်။

ဗိုလ်ဘသိန်းကား ကျွန်တော်နှင့် သခင်စိုးကို ကောင်းစွာသိ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်သွား၍ ဘာလုပ်ကြမည်ကိုကား မသိချေ။ သူကလည်း မစပ်စု၊ မမေးမြန်း။ ကျွန်တော်တို့က ကျွန်တော်တို့ဖြစ်ကြောင်း၊ အပြင်လူတို့အား အသိမပေးရန် သူ့အားပြောထားလေရာ သူက ကောင်းစွာ လိုက်နာသည်။ သူတပ်ကို စစ်ရေးပြစေသောအခါ ကျွန်တော်တို့က ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ အကဲခတ်ကြည့်နေကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ကန့်ကွက်ချက် မရလိုက်ခင်ပင် "ဌာနချုပ်က အရေးကြီးတဲ့ စည်းသည်ကြီးများကို အလေးပြု" ဟု အမိန့်ပေးလိုက်သဖြင့် တပ်သားတို့၏ ဆလံသခြင်းကို ခံကြရလေသည်။ လျှို့ဝှက်ရေး၌ ဤသို့လုပ်သည်မှာ မှားယွင်း၏။ မကွေးရောက်ခြင်းသည် သခင်စိုး၏ အစီအစဉ်ကို ပြောင်းလဲစေ၏။ အမှန်စင်စစ် မြန်မာတော်လှန်ရေးသမိုင်းတွင် အရာထင်စေသော ပြောင်း

ထဲမှ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ သခင်စိုးသည် ကျွန်တော်နှင့်အတူ အိန္ဒိယသို့ ထိုက်ခုံရန်ဖြစ်သော်လည်း မကွေးရောက်သောအခါ သခင်တင်မြနှင့် မကွေးသား သခင်တင်ဦးတို့က သခင်စိုးလိုက်၍မဖြစ်၊ မြန်မာပြည်တွင် နေရစ်ပြီး ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းကို ခေါင်းဆောင်မှ ဖြစ်မည်ဟု အဖန်တလဲလဲ ပြောကြလေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် သခင်တင်မြတို့ကလည်း သည်အတိုင်းပင် ထပ်မံပြောကြပြန်လေသည်။ သခင်စိုးသည် မြန်မာပြည်မှာပင် နေရစ်ရန် သဘောတူလေ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့အား လိုက်ပို့သည့်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ရန်အောင်နှင့် တွေ့ဆုံ၍ သိမ်းသွင်းရန်လည်းကောင်း၊ လမ်းတစ်လျှောက် လူထုနှင့် တိုင်းပြည် အခြေအနေကို လေ့လာရန် လည်းကောင်း သခင်စိုး၊ သခင်တင်မြတို့သည် စစ်တွေအထိ လိုက်ပါရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။

မကွေးမှ မင်းဘူး၊ မင်းဘူးမှ အမ်းတောင်ကြားဖြတ်၍ စစ်တွေဘက်သို့ သွားသောလမ်းရှိသည်။ သို့ရာတွင် မိုးတွင်းဖြစ်သဖြင့် ထိုလမ်းအတိုင်း သွား၍ ဖြစ်မဖြစ်သိရန် မင်းဘူးဘက်ကူးကာ စုံစမ်းဖို့ လိုလေသည်။ မင်းဘူးမှာ သခင်မင်းဘောက်ဆိုသူရှိရာ သခင်စိုး၏ အသိဖြစ်လေ၏။

ကျွန်တော်တို့ မင်းဘူးဘက်သို့ ကူးအံ့ရှိသောအခါ ကောင်းကင်တွင် မိုးသားများ အုံ့ဆိုင်းနေလေ၏။ မှန်တေတေလုပ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင်သဘာဝကလည်း လေပြင်းတိုက်လာမည့် လက္ခဏာကိုပြု၍ မြိမ်းခြောက်နေလေ၏။ မိတ်ဆွေများက တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးဖို့ မကောင်းသေးဟု ဆိုကြသော်လည်း သခင်စိုးက ကောင်းထင်အောက်ခြေတစ်နေရာတွင် လင်းနေသောအကွက်ကို ထောက်ပြ၍ "ကူးသာဏ္ဍာပါ" ဟု လှေသမားအား မိန့်ဆိုလေသည်။ ၎င်းနောက် ကျွန်တော်ဘက်သို့ လှည့်၍ "ကွန်မြူနစ်ဆိုတာ အနာဂတ်ကို မြင်နိုင်ရမယ်ဗျ" ဟု ဆိုလေသည်။

မင်းဘူးတွင် သခင်မင်းကျောက်မှာ ဖျားနေသည်ဟု သိရလေသည်။ အကူအညီ မရနိုင်။ ၎င်းပြင် မိုးတွင်းအချိန်တွင် အမ်းတောင်ကြားသည် ခက်ခဲလှသဖြင့် ဆင်းစီး၍ ဖြတ်ဦး မဖြစ်နိုင်ဟု ဆို၏။ သူခိုးတွေတောင် ဖြတ်ခဲသည်ဟု ထပ်ကွန့်ထိုက်သေးသည်။

မင်းဘူးမြို့ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ကြ၏။ အပျက်အစီးမရှိသလောက် နည်းလှလေသည်။ ဈေးဆိုင်များမှာလည်း စည်ကားနေလေ၏။ မြို့၏ တည်ဟန်မှာလည်း ထူးပေသည်။ အိမ်ရာ တိုက်တာတို့မှာလည်း သပ်ရပ်သည်။ နဂါးဗွက်ဟု ရှေးထုံးစံ

လွယ်လင့်တကူ ခေါ်ကြသော ရွံ့နှင့် ချော်များ၊ ဓာတ်ခိုး ဓာတ်ငွေ့များ ပွက်ပွက်ထနေရာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုကြလေသည်။ ဘူမိဗေဒသဘာဝ၏ ဆန်းကြယ်သော အဖြစ်တစ်ရပ်ပေ။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို စနစ်တကျ မသိလျှင် နဂါးဗွက်ဟုခေါ်ပြီး ထိုဖြစ်ရပ်ကိုပင် လူက ကြောက်နေရ၏။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကို စနစ်တကျသိလျှင်ကား ယင်းဖြစ်ရပ်မှ ဓာတ်များကို ဖော်ယူကာ လူတို့ အသုံးပြုပြီး အနိုင်ယူနိုင်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် နေ့ချင်းပင် မင်းဘူးမှ မကွေးသို့ ပြန်လာကြလေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် မကွေးမှ ထွက်ခွာပြီးအောင်လံသို့ သွားကြလေသည်။ အောင်လံမှ ပြည်၊ ပြည်မှ တောင်ကုတ်တောင်ကြား ဖြတ်ရန်ဖြစ်လေ၏။ ဘေဘီအော်စတင်ကလေးမှာ ဗိုလ်ဘသိန်းတပ်မှ ဓာတ်ဆီလိုသလောက်ယူပြီး ကျောက်ဆည်သို့ ပြန်သွားလေသည်။ အောင်လံအသွားတွင် တောင်တွင်းကြီးသို့ ဝင်ကြရသေးသည်။ ကျွန်တော်သည် တောင်တွင်းကြီး၌ ဦးဥက္ကဋ္ဌကို ရှာသေး၏။ မတွေ့ချေ။ တွေ့လျှင် အိန္ဒိယသို့ အပါခေါ်သွားမည်ဖြစ်၏။ ဦးဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကျွန်တော်သည် ဆရာဒကာ များစွာရင်းနှီးပြီး နိုင်ငံခြားသို့ အတူတူ ခရီးထွက်ရန် ရှေးမဆွေက ခဏခဏ တိုင်ပင်ဖူးလေသည်။

အောင်လံသို့ ရောက်သောအခါ မော်တော်ကားဖြင့် ရှေ့ခရီးမဆက်နိုင်ကြောင်း၊ တံတားကြီးတစ်ခု ကျိုးလျက်ရှိပြီး ချောင်းမှာ ရေလျှံနေသဖြင့် မကူးနိုင်ကြောင်း သိရလေသည်။ သခင်တင်မြ၏ အရိပ်အာဝါသကိုမှီ၍ ကျွန်တော်တို့သည် အောင်လံရှိ ဘီအိုင်အေတပ်ခွဲကလေးတစ်ခုတွင် ဝင်ရောက် နားနေရလေသည်။ ဘီအိုင်အေစစ်ဗိုလ်ကား အာဏာပြချင်၍ ခါတော်မီဝင်လာသူဖြစ်ဟန် ရှိသည်။ သူ့အား အထက်က နိမ့်ထားသည်ဟုလည်း ရာထူးနှင့် ပတ်သက်၍ မကျေမနပ် ဖြစ်ပုံကို ပြောပြ၏။ အောက်ကရဲဘော်များအား မောက်မာစွာ ဆက်ဆံ၏။ အထက်တန်းကျစွာ စားသောက်နေထိုင်၏။ ရေဒီယိုများသိမ်းယူပြီး သီချင်းစွင့်၍ နားထောင်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရ၏။

အောင်လံမှာ ညပင်မအိပ်ဘဲ ညဉ့်နက်သန်းခေါင် မှောင်မည်းမည်းမှာပင် သမ္မန်ကြီးစီး၍ ပြည်မြို့သို့ စုန်ခဲ့ကြလေသည်။ သမ္မန်ပေါ်တွင် အိပ်၍ လိုက်ကြ၏။ အိပ်ပျော်နေစဉ် ကျွန်တော်နှင့် ရင်းနှီးလှစွာသော မိန်းမမိတ်ဆွေက လာရောက်၍ လှုပ်နှိုးလိုက်သည်ဟု အိပ်မက်မြင်မက်ပြီး ဆတ်ခနဲ လန့်နှိုးလေသည်။ ထိုမိတ်ဆွေကား ဤအောင်လံနှင့် ပြည်အကြား သင်္ဘောခေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့ ထိုနေရာ

ရောက်မီ လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်က ကွယ်လွန်ခဲ့လေပြီ။ စိတ်စေတသိက်တို့၏ ဖြစ်စဉ်တွင် ထူးခြားသော တိုက်ဆိုင်မှုတစ်ရပ်ပါပေ။

နံနက်လင်းသောအခါ ပြည်မြို့သို့ ကပ်မိလေသည်။ ပြည်မြို့မှာ အပျက်အစီးများ၏။ မီးလောင်ကျွမ်းထားသဖြင့် မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံး မည်းခြင်းနှင့် ခြောက်သွေ့ခြင်းတို့က လွှမ်းခြုံထားလေရာ ဝင်းပြောင်နေသော ရွှေဆံတော်စေတီကြီးကသာလျှင် ထိုးဖောက်နိုင်လေ၏။ မြစ်ဆိပ်ကမ်းတစ်လျှောက်တွင်ကား လှေသမ္ဗန်အမျိုးမျိုးသည် ခေါင်းထိုးဆိုက်ကပ်နေကြရာ အလွန်ပင်စည်ကားလှ၏။ အထက်တန်း အောက်ကုန်ဖလှယ်ရာ ချက်မဋ္ဌာနကြီးဖြစ်သဖြင့် သို့ကလို စည်ကားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

တံတားကျိုးသော်လည်း ဘတ်စ်ကားများကို ရေထဲမှ ဖြတ်မောင်း၍ဖြစ်သည်။ အချို့ချောင်းများမှာမူ ဘတ်စ်ကားကို မောင်ပေါ်မှာတင်ပြီး ကူးဖြတ်ကြရလေ၏။ သို့သော် နောက်ဆုံးချောင်းကြီးကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မကူးဖြတ်နိုင်ပြီ။ မိုးက အပြင်းထန်ဆုံး ရွာသွန်းနေ၏။ ညဘက်သို့လည်း ကူးခဲ့ပြီဖြစ်၍ မှောင်မည်းလျက် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ချောင်းဘေးတွင် မိုးခိုရင်း ညဉ့်အိပ်ရန် နေရာရှာကြရလေသည်။ ဘတ်စ်ကားသမားများ၏ လက်နှိပ်ခတ်မီးတစ်ချောင်းမှလွဲ၍ ဘာမီးမျှမရှိ။ အိမ်လော၊ ဧရပ်လော၊ ကျောင်းလော မသိရ။ အဆောက်အအုံတစ်ခုပေါ်သို့ မှောင်ကြီးမည်းမည်းတွင် စမ်းတဝါးဝါးနှင့် တက်ကြရလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဆေးလိပ်မီးဖွား နာနာဖွားနိုင်သူသည် ရှေ့ဆောင်လမ်းပြဖြစ်နေလေသည်။ အတော် နေသားတကျရှိပြီးမှ လူတစ်ယောက်က ဖယောင်းတိုင်ရလာသဖြင့် ထွန်းလင်းကြရ၏။

ကျွန်တော့်မှာ ခရီးထွက်စက နာလန်ထူခါစ ဖြစ်လေ၏။ ရေနံချောင်းမှာ မိုးမိသဖြင့် နှာစေးနေ၏။ ယခု လက်ပံတန်းရောက်ခါနီးမှ မိုးအကြီးအကျယ် မိပြန်ရာ အအေးပတ်၍ အဖျားတက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ရ၏။ ကြိုတင်ကာကွယ်သော အားဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး လင်နှင့်မင်တွေ လိမ်းလိုက်သည်။ ရင်ဘတ်ကို ဘမ်းနှင့် နာနာပွတ်သည်။ ၎င်းနောက် အကိစ္စပရင်ဆေးပြားကလေးများကို ကြိုသောက်ထားလိုက်သည်။ သခင်စိုးသည် အလွန်သန်မာ တောင့်တင်းသူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူလည်း အအေးမမိရန် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်ပေး၏။

နောက် စစ်ပြီးမှ သိရသည်မှာ ကျွန်တော့်အား သိသူအချို့သည် ကျွန်တော့်အား ပြည်နှင့် လက်ပံတန်းခရီးပေါ်တွင် တွေ့မြင်လိုက်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုလို အချိန်အခါမျိုး၌ ကျွန်တော်တို့သည် အထင်အပေါ်မခံဘဲ သွားလာတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်ဟု ရိပ်မိကြပြီး နှုတ်မဆက်ကြဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ မြန်မာများကား အကင်းပါးကြလှ၏။ တစ်မျိုးသားလုံးအဖို့ အရေးကြီးနေသော အချိန်တွင် ညွှန်ကြားမနေဘဲနှင့်ပင် စည်းကမ်းကို ထိန်းတတ်ကြလေ၏။ ကျွန်တော်တို့၏ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် များစွာ အထောက်အကူဖြစ်စေသော အရည်အချင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါပေ၏။

နောက်တစ်နေ့ မနက်မိုးလင်းသော် လက်ပံတန်းဘက်သို့ ကူးကြလေသည်။ လက်ပံတန်းမြို့တွင် ခဏနားနေပြီး ဟင်္သာတသို့ ခရီးချက်ချင်း ထွက်နိုင်ရန် ဖြင့်ဆင်ကြလေ၏။

ဂျပန်ကင်းရှင်းရာ လမ်းကိုရှာ

ပြည်မြို့ဆိပ်ကမ်းပေါ်သို့တက်၍ ရှေ့ခရီးစနည်းမှာကြပြန်သည်။ ပန်းတောင်းမှ တစ်ဆင့် တောင်ကုတ်တောင်ကြားကို ကျော်ဖြတ်ရမည်။ တောင်ကုတ်လမ်းမှာ သွားလာလို့ ကောင်းပါ၏။ သို့ရာတွင် ဂျပန်စစ်သားတွေ ထူထပ်စွာချနေကြပြီး အစစ်အဆေးများလှသည်ဟု ဆိုလေသည်။ အစစ်အဆေးများသော ဂျပန်ကြားမှ ဖြတ်သွားခြင်းဖြင့် လမ်းကောင်းကို လိုက်မည်လော။ သို့မဟုတ် လမ်းပင် ဆိုးသော်လည်း ဂျပန်ကင်းရှင်းရာလမ်းကို ရှာဦးမည်လော။

ပုသိမ်၊ သာပေါင်း၊ ဘောမိအထိ ဆင်း၍ ဘောမိမှ တစ်ဖန် သံတွဲသို့ ပြန်တက်လျှင် လမ်းကတော့ ဆိုးသည်။ ဖြတ်သွားလို့တော့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်ကင်းရှင်းသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်အစစ်အဆေးထူသော တောင်ကုတ်လမ်းကို မလိုက်ကြတော့ဘဲ ပြည်မြို့မှ လက်ပံတန်းသို့ ဆင်းခဲ့ကြလေသည်။

မိုးမှာ အပြင်းအထန် ရွာသွန်းလျက်ရှိ၏။ စစ်က တံတားများကို ဖျက်ဆီးထားသည်။ မိုးက ချောင်းကမ်းပါးများကို ချိုးထားသည်။ အချို့ချောင်းများတွင်

လက်ပံတန်းကား အပျက်အစီး မရှိသလောက်ဖြစ်၏။ အညာမှာ စစ်ဒဏ်ရာ အပျက်အစီးများကြည့်ပြီး စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေခဲ့ကြရာမှ ပြည်မြို့အောက် မြို့ များတွင် အပျက်အစီးမရှိသလောက် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ကြရသောအခါ စိတ်သက် သာရာ ရကြပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း ဈေးဆိုင်ကနား အရောင်းအဝယ် စည်ကားလျက် အသွားအလာမပျက် ရှိနေကြသော မြို့များကို တွေ့နေရပေရာ ပျော်သလိုလို ဖြစ်မိပါ၏။

မြန်မာအများအပြားသည် ဂျပန်စကားကို ချောက်ချီးချောက်ချက် တတ်နေ ကြပြီဖြစ်၏။ ထမင်းစားရေသောက် ပြောတတ်ရုံမက ဂျပန်စကားဖြင့် ဆဲတတ် ပြီ။ ကျေးဇူးလည်း တင်တတ်ပြီ။ ဤအရာ၌ အထူးချွန်ဆုံး လူများကား ဘတ်စ် ကားသမားများ ဖြစ်လေသည်။

လက်ပံတန်းတွင် ဘီအိုင်အေမှ ကြီးမှူးတည်ထောင်သော မြို့အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ ရှိနေလေပြီ။ ယင်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ဖရိုဖရဲ ဆူဆူပူပူဖြစ်အောင် ထိန်း သိမ်းထားနိုင်ဟန် ရှိလေသည်။

သခင်တင်မြသည် မြို့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ချဉ်းကပ်လျက် ကျွန်တော်တို့အား ဟင်္သာတသို့ မီးရထားဖြင့် ပို့ပေးရန် ပြောလေသည်။ မီးရထားမှာ မသွားနိုင်ပေ။ မီးရထားလမ်းမိုလ်များ စီးသော လက်တွန်းထရော်လီဖြင့် ပို့ပေးရန် စီစဉ်မည်ဟု ဆိုလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လက်ပံတန်းတွင် ဆေးများထပ်ဝယ်ကြ၏။ မိုးကာအင်္ကျီ များလည်း ဝယ်ကြ၏။

လက်ပံတန်းတွင် နံနက်စာ စားကြပြီးနောက် ဟင်္သာတဘက်သို့ လက်တွန်း ထရော်လီနှင့် ခရီးဆက်ကြရလေသည်။ သခင်တင်မြ၊ သခင်စိုးနှင့် ကျွန်တော်တို့က ရှေ့က စီးကြသည်။ သခင်တင်ရွှေနှင့် သခင်တင်မြတပည့် စစ်သားက နောက်က လိုက်လေသည်။ သခင်တင်မြမှာ ဘီအိုင်အေ ကပ္ပတိန်အဆောင်အယောင်နှင့် အပြည့်အစုံဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော့်တစ်သက်မှာ မီးရထားလမ်းပေါ်ဝယ် လက် တွန်းထရော်လီစီးခြင်းမှာ ဤတစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ထရော်လီတွန်းသော ကုလားများမှာ စိတ်မပါဘဲ မလွဲသာသဖြင့် တွန်းပို့နေရပုံ ပေါ်လေသည်။ ကျွန် တော်တို့ကတော့ ငါတို့ဟာ တိုင်းပြည်အတွက် အလွန်အရေးကြီးလို့ ခရီးအမြန် ထွက်နေကြခြင်းဖြစ်တယ်။ ငါတို့လုပ်နေကြတာ ကိုယ်ကျိုးမဟုတ်ဘူး။ ဆင်းရဲ

အထွင်းခရီးသည် အကျိုး၊ ဒါကြောင့် မင်းတို့ဟာ ငါတို့ကို စိတ်ပါလက်ပါ ပေးကြည့်မှာ တွန်းပို့ရမယ်ဟု စိတ်ထဲမှာတွက်ပြီး ၎င်းတို့၏ အမူအရာကို မကျေနပ်ဘဲ သူတို့ ထမူ စစ်ဘက်ကလူတွေနှင့် စစ်ဗိုလ်တွေရဲ့ ကပ်ပါးတွေက ငါတို့ကို အနိုင်ကျင့် တယ်ဟု မှတ်ပြီး အောင့်သက်သက်နှင့် ထရော်လီတွန်းနေခြင်း ဖြစ်လေလိမ့်မည်။

ဟင်္သာတရောက်ခါနီး (၇) မိုင်မျှသာ လိုသောနေရာ၌ တံတားကြီးကို စစ်ကြီး အင်္ဂလိပ်တို့က ဒိုင်းနမိုက်နှင့် ချိုးဖျက်သွားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ထရော်လီမှာ ရွေ့သလို မလိုက်နိုင်တော့ချေ။

ကျွန်တော်တို့သည် ခြေလျင်လျှောက်ကြ၏။ ဘေးပတ်လည်တွင် လယ်ကွင်း ဖြင့်များဖြင့် ပိုင်းနေသည်။ ရွာအုပ် စုစုကလေးများသည် လယ်ကွင်းပြင်များဝယ် ကွန်းငယ်များသဖွယ် တည်နေလေသည်။ လမ်းတွင်တွေ့ရသော ရွာသူရွာသား များအား မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်ရာ ကျေးရွာအတော်များများမှာလည်း သူကြီး တစ် သောက်တည်း မအုပ်စိုးရတော့ဘဲ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့ထားသည် ဟု ဆိုလေသည်။ ဘီအိုင်အေခေတ်က ပေါ်လာသော မြို့အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များသည် ပြုရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ပထမ ဆုံးအကြိမ် အစားထိုးရန် ကြိုးပမ်းမှုဖြစ်လေသည်။

လမ်းတစ်လျှောက်လုံး သရက်သီးတွေ ပေါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ရာသီ စာဆိုတာ ၀၀စားရတယ်ဟူသော စကားကို လက်ကိုင်ထားရကား တွေ့တိုင်း ၀၀ စားကြလေသည်။

စားကြသည်။ တစ်ခါစားလျှင်လည်း မနည်းချေ။ သခင်စိုးမှာ ကျွန်တော်တို့ထက် နှစ်ဆ ပိုစားလေ့ရှိ၏။ သရက်သီး၊ မုန့်ဟင်းခါး။ အားလုံး ဝမ်းလျှော့ကုန်ကြလေ သည်။ သခင်စိုးမှာ ကောင်းကောင်းစားပြီး ကောင်းကောင်းဝမ်းသွားရလျှင် အင် မတန် ဝမ်းမြောက်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါ Four Motions a day (တစ်နေ့ လေးကြိမ်) ဟု အားရစွာပြောပြီး သူ့ကျန်းမာရေးကို ဖော်ပြတတ်၏။ ဟင်္သာတ တွင် ဝမ်းလျှော့ခြင်းကား သခင်စိုးအားလည်း ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းခြင်း မဖြစ်နိုင်ပြီ။ အလွန်အကျွံ ဖြစ်နေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကလိုရီဒိုင်ကို ဝယ်၍ သောက်ကြရ၏။

ဟင်္သာတတွင် ဗိုလ်ရန်နိုင်၏ တပ်များနှင့် ရေကြောင်းမှတက်လာသော အင်္ဂလိပ်တပ်များတိုက်ပွဲအနည်းငယ်ဖြစ်လေရာ မတင်အေးတို့၏ အိမ်ရှေ့ရှိ တာရိုး ကြီးမှာ မြန်မာတပ်များ၏ ကာဗာဖြစ်သည်ဟုဆို၏။ တပ်သားများက ပစ်ခတ်နေ ခဲ့ မြို့သူမြို့သားများက လက်ခုပ်တီး သြဘာပေးကြ၏။ အချို့က ရေအိုးရွက်ယူ လာပြီး ရေတိုက်ကြ၏။ အချို့က ကွမ်းယာ၊ ဆေးလိပ် ကမ်းလှမ်းကြ၏။ အချို့ အလွန်စိတ်ထက်သန်သော လူငယ်များသည် စစ်သားများအနီးတွင် အလျား မှောက်ပြီး သူတို့လည်း ဝင်ပါပါရစေဟု သေနတ်ငှား၏။ စစ်သားများကလည်း သေနတ်လည်းငှား သင်လည်းသင်ပေးပြီး ပစ်ခတ်စေသည်ဆို၏။

ဟင်္သာတတွင် ဂျပန်အချို့သည် ဂျပန်စာ သင်တန်းများပေးလျက်ရှိရာ မြန်မာ လူငယ်အချို့ သင်တန်းတက်နေကြလေပြီ။ ဟင်္သာတမြို့ကား အခြေအနေ လုံးဝ မပျက်။ ဈေးလည်း စည်ကားလျက်။ ရုပ်ရှင်ကလည်း အပြမပျက်။ လျှပ်စစ် အင်ဂျင်ကလည်း လည်လျက်။ ထို့ကြောင့် ညဆိုလျှင် လမ်းမီးတွေ တထိန်ထိန်နှင့် ရေဒီယိုမှာလည်း လမ်းလျှောက်သွားလျှင် ဟိုအိမ်မှသည်အိမ် တစ်ဆက်တည်း ကြားနိုင်လေသည်။ ဟင်္သာတ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ အစီအမံကြောင့် ဒေသဆိုင်ရာ မီးရထားများလည်း အချိန်မှန်စွာ သွားလျက်ရှိသည်။ စာပို့လုပ်ငန်းမှာလည်း ဂျော့ ဘုရင်ခေါင်းဖြင့်ပင် ဆက်လျက်ရှိ၏။

သခင်တင်မြ ဓနုဖြူမှ ပြန်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ခရီးဆက်ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဝမ်းလျှော့ခြင်း ကောင်းကောင်း မပျောက်သေးရကား ကလိုရီဒိုင် ဗိုလင်းတစ်လုံး အပိုဝယ်၍ ဆောင်သွားရလေသည်။ ကျွန်တော်ဆောင်ခဲ့သော ဆေးသေတ္တာမှာ အတော်စုံလာလေပြီ။

ခရီး၏ ပထမအဆစ်တွင် မီးရထားဖြင့် သွားကြရလေသည်။ နောက် ဘတ်စ်

အခြေအနေ ယူက်သော ဟင်္သာတ

ဟင်္သာတတစ်ဖက်ကမ်းသို့ လှေဖြင့် ကူးဖြတ်ကြသည်။ လှေသမားက ဘီအိုင် အေလာစဉ်၌ သူတို့ရွာမှ လူများက ကူညီကြပုံ ပြောပြလေသည်။ အချို့မှာ ပစ် ခတ်နေသည့်ကြားမှပင် ဘီအိုင်အေ တပ်သားများကို လှေလှော်၍ ပို့သည်ဟု ဆိုသည်။

ဟင်္သာတတွင် မကွေးရောက် ဗိုလ်ဘသိန်း၏ ဇနီး မတင်အေး နေထိုင်လေ သည်။ ၎င်းအိမ်သို့ သွားရောက်တည်းခိုကြရာ သခင်တင်မြနှင့် မတင်အေးမှာ အကွမ်းဝင်ပြီးဖြစ်၍ မိတ်ဆက်ဖို့ မလိုချေ။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်တို့သည် မတင်အေး အား မကွေးရောက် စစ်ထွက်သူ ဗိုလ်ဘသိန်းထံမှ စကားလက်ဆောင်များဖြင့် လည်း မျက်နှာလုပ်နိုင်ကြပေ၏။

ဟင်္သာတရောက်သောအခါ သခင်တင်မြသည် သူ့ဇနီးနေထိုင်ရာ ဓနုဖြူသို့ ခဏပြန်သွားလေသည်။ သူ့ကိုစောင့်ရင်း ကျွန်တော်တို့မှာ ရက်အတော်ကြာ အောင် နားနေကြရ၏။ ဟင်္သာတ မုန့်ဟင်းခါးလက်သုပ်မှာ အထူးကောင်းမွန်၏။ ငါးသလောက်၉များလည်း ထည့်ထား၏။ စားကောင်းကောင်းရှိသည်နှင့် နေ့စဉ်

ကားစီးကြရ၏။ သို့ဖြင့် ငသိုင်းချောင်းသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ငသိုင်းချောင်းတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဟု မည်မည်ရရမရှိသေး။ သို့ရာတွင် အခြေမပျက် အုပ်ချုပ်မှု ရှိနေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသောအိမ်တွင် ကောလိပ်ကျောင်းသား ကလေးနှစ်ယောက်ရှိလေရာ သူတို့ခများမှာ ပညာရေးရှေ့ရေးအတွက် ရင်လေး နေကြလေသည်။ သူတို့မှာ တရုတ်ကပြားကလေးများဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ ဂျပန်ဆန်ကျင်ရေး ဝါဒဖြန့်ခြင်းကို စိတ်အားထက်သန်စွာ နားထောင်ကြလေ သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့သည် ဂျပန်ဆန်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် တပ်ဦးမှ ပါဝင် ရန် အလားအလာမရှိပေ။ ယင်းလုပ်ငန်းအတွက် တပ်ဦးမှပါဝင်ရန် အလားအလာ ရှိသော သခင်တစ်ယောက်နှင့် ဆွေးနွေးကြ၏။ ၎င်းက လုပ်ပါမည်ဟု ဝန်ခံလိုက် ၏။

ကပ္ပတိန်သခင်တင်မြ၏ အစွမ်းဖြင့် ငသိုင်းချောင်းမှ သာပေါင်းသို့ သွားရန် လွယ်ကူသွားလေသည်။ ကူးတို့သင်္ဘောကလေးတစ်စင်း ရကြလေသည်။ သာ ပေါင်းရောက်သောအခါ ကရင် ပုလိပ်အရာရှိတစ်ဦးက ဆီးကြို၍ ဗိုလ်တဲမှာ စည့်ခံသည်။ ၎င်းသည် ကျွန်တော်တို့အား ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်း မသိ၊ ဘီအိုင်အေမှ အရေးကြီးသူများဟုသာ သိလေသည်။

သာပေါင်းမှာ အလွန်ချောင်ကျသော်လည်း သာယာသောမြို့ကလေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်သို့ ထိုးဆင်းနေသော ရခိုင်ရိုးမတောင်၏ အစွန်အဖျားဖြစ် သဖြင့် သစ်ကြီးဝါးကြီးလည်းပေါ၏။ ဒူးရင်းပင်များလည်း စိုက်၍ ရနိုင်၏။ သာ ပေါင်းတွင်ကား ဂျပန်ဆန်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် အဆက်မပြတ်ပေ။

ရခိုင်ရိုးမတောင်စွယ်ကို ဖြတ်ကျော်ခြင်း

**သာ** ပေါင်းမှနေ၍ ရခိုင်ရိုးမတောင်စွယ်ကို ကျော်ဖြတ်ကြရမည့် အလယ် လောက်တွင် တောစခန်းတစ်ခုရှိရာ ယင်းစခန်းတွင်မှ အိပ်ကြရမည်ဖြစ်၏။ တောစခန်းအရောက် ခရီးနှစ်ဆင့် သွားရသည်။ ပထမအဆင့်တွင် ချောင်းကြီး လျှိုကြားမှ လောင်းလှေဖြင့် သွားကြရ၏။ ဒုတိယအဆင့်တွင် ခြေလျင်လျှောက်ကြ ရ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အညာနှင့်လည်းမတူ၊ အောက်ပြည်အောက်ရွာ မြစ်ဝကျွန်း ပေါ် နှင့်လည်း မတူ။ လှေနှင့်သွားလျှင် ချောင်းရိုးကို မျက်စိတစ်ဆုံး မြင်ရဖို့ နေနေသာသာ ရှေ့ဝါးတစ်ရိုက်ထက်ပင် ပိုမြင်ရန် ခဲယဉ်း၏။ အကောက်အကွေ့ လည်းများ၍ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းကလည်း ထူသည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်က လာနေ သော လှေနှင့် လူသံကို ကြားနေရသည်။ သို့သော် တော်တော်နှင့်မဆိုင်မိကြ။

လှေခရီးကုန်လျှင် ရွာကလေးတစ်ရွာမှာ ဝင်နားကြရသည်။ ၎င်းမှာ သစ်တော ကြီးထဲက ရွာဖြစ်သည်။ သစ်လုပ်ငန်း လုပ်နေကြသည်ကို တိုးလိုးတန်းလန်းနှင့် မြင်တွေ့ရ၏။ သစ်တုံးကြီးများကို ကျွဲနှင့်ဆွဲနေသော ကရင်များကိုလည်း တွေ့ရ ၏။ ကရင်မြန်မာဆက်ဆံရေးမှာ တင်းမာနေသည်။ ကရင်များက မြန်မာကို

သေကာန်ဖြစ်နေသည်။ သည်လိုအချိန်တွင် မြန်မာတွေက ဝိုင်းပြီး ချကြမှာလေလား။ မြန်မာများကလည်း ကရင်ကို ပယောဂပူးနေသည်ဟု ထင်လေသည်။ ကရင်ရွာထဲ မြန်မာမဝင်ရ။ အင်္ဂလိပ် စစ်တပ်မှ ပြေးလာသော ကရင်စစ်သားများသည် လက်နက်ကိုထမ်းပြီး ကရင်ရွာများသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ အချို့ မျက်နှာဖြူများပင် ကရင်ရွာတွင် ပုန်းအောင်းနေသည်ဟု သတင်းများဖြစ်ပေါ်နေလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ရွာသားများအား တရားဟောကြရ၏။ ကရင်လူထုနှင့် မြန်မာလူထု သွေးမကွဲအပ်ကြောင်း၊ ကရင်ကို ပူးဝင်ရန် အားထုတ်နေသော အပြင် ပယောဂကို အပူးမခံသင့်ကြောင်း၊ တောသူတောင်သားများ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေ တိုးတက်ရန် မည်သို့မည်ပုံ လုပ်အပ်ကြောင်း၊ စုပေါင်းထွန်ယက်ရေး ဆိုသည်မှာ ဘယ်လိုသဘောရှိကြောင်း စသည်များဖြစ်၏။

ခြေလျင်ခရီး ဆက်ကြပြန်ရာ ညနေစောင်းတွင် တောစခန်းသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ခရီးသွားတိုင်း အမြဲပါလာသော ကျွန်တော်တို့၏ အဖော်ကား မိုးဖြစ်၏။ လက်ပံတန်းမှ ဝယ်ခဲ့ကြသော မိုးကာအင်္ကျီများသည် ကျွန်တော်တို့အား သနားစွာ အမှုထမ်းလျက်ရှိကြ၏။ အတန်ကြာသော် ချောင်းနှင့်လှေကိုစွန့်ခွာ၍ တောင်ခြေကိုတက်ကာ ခြေလျင်လျှောက်ကြရလေ၏။ နေရာမှာ ရခိုင်ရိုးမတောင်သည် ပင်လယ်ထဲသို့ ထိုးဆင်းငုပ်လျှိုးသွားရန် အစပြုသောနေရာ ဖြစ်၏။ လမ်းမှာ လူသွားလမ်းကလေးသာဖြစ်သည်။ ရွာတစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ အလှမ်းဝေး၍ အများအပြင့် ကရင်များ နေထိုင်ကြသည်။ ကရင်တို့မှာ သစ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကြသည်။

တောင်ခြေအလယ်လောက်၌ ခရီးသည်များ တစ်ထောက်တစ်လှမ်း စခန်းချရန် နေရာတစ်ခုရှိလေသည်။ ယင်းနေရာကား ရွာမဟုတ်ပေ။ အိမ်သုံးလေးလုံးရှိသော စခန်းသက်သက်မျှသာဖြစ်၏။ ယင်းအိမ်များမှ လူများ၏ အလုပ်မှာလည်း ခရီးကြို ဧည့်ခံ အလုပ်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် အိမ်တစ်အိမ်ဝင်၍ တည်းခိုကြလေသည်။ အလွန်တရာကြီးမားသော သစ်ပင်ကြီးများ အုပ်လျက် နေသည်ကတစ်ကြောင်း၊ မိုးအုံ့သည်ကလည်းတစ်ကြောင်းကြောင့် နေကို မမြင်ကြရတော့ပေ။ အိမ်ကလေးများမှာ ခနော်ခနဲ့ တဲကလေးများဖြစ်ကြ၏။ တံခါးဟူ၍ မရှိ။ မိုးပက်ခြင်း၊ လေဝင်ခြင်းတို့မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် ဖိနပ်ချွတ်အမိုးကို တစ်ဖက်လျှောထိုး ချထားလေသည်။ မိုးစွတ်စိုလွန်းသဖြင့် အေးသည်ကတစ်ကြောင်း၊ မှက် ခြင် ဖြုတ် စသည်တို့ ပေါများလှသဖြင့်တစ်ကြောင်းကြောင့်

မီးခိုးတလူလူနှင့် မီးဖို ထားရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အထုပ်အပိုးများကို ပစ်ချပြီး နောက် ခြေဆေးခြင်း၊ မီးဖိုတွင် ခြေကိုသွေစေခြင်း၊ တဲအိမ်ကဲလားတွင် ခြေတွဲလဲချထိုင်ကာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းသောက်ခြင်း စသည်များကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။

သူ့နေရာနှင့်သူ ဖိမ်ရှိလှသည်ပင်။ အချို့ခရီးသည်များ ဝမ်းကျနေသည်ဟု ကြားရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ ဆေးသေတ္တာတွင် အဆင်သင့်ပါလာသော ကလိုရိုဒိုင်ကို ယူကာ တိုက်ကြလေသည်။ ယူပစ်လိုက်သလို ပျောက်ရကား ဝေဒနာရှင်များက သာဓုအကြိမ်ကြိမ် ခေါ်ကြလေသည်။ စခန်းမှလူများက ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အနီးအပါးရှိ လူများသည်လည်းကောင်း၊ ခရီးသည်များသည်လည်းကောင်း ဝမ်းကျတတ်ကြောင်း ပြောပြသဖြင့် ၎င်းတို့အား ညွှန်ကြားချက်များနှင့်တကွ ကလိုရိုဒိုင်ကို ပေးထားခဲ့လေသည်။ ဆေးကောင်းတစ်လက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ယင်းစခန်းတွင် ယုံကြည်လေးစားခြင်းခံရသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်လာကြလေသည်။ ထိုနေ့ညအဖို့ ဗိုလ်ကြီး သခင်တင်မြနှင့် နောက်လိုက် ရဲဘော်တို့၏ လက်နက်များမပါဦးတော့၊ စိတ်ချ လက်ချ အိပ်နိုင်ကြပေပြီ။

နံနက်မိုးလင်းသော် ရှေ့ဆက်ခရီးထွက်ရန် ပြင်ဆင်ကြရလေ၏။ ဒလဟောထိုးဆင်းနေသောချောင်းတွင် မျှောချကြရမည်ဖြစ်၏။ ချောင်းမှာ ကျဉ်းသည့်အပြင် တောင်ပေါ်ချောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည့်အတိုင်း အချို့နေရာများတွင် ရေတံခွန်သဖွယ် ကျဆင်းနေ၏။ ကျောက်ဆောင်များကလည်း ပေါများလှ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် လှေငှားကြရ၏။ လှေမှာ သစ်ပင် ပင်စည်လုံးကြီးများမှ ထွင်းထားရသော လောင်းလှေဖြစ်၏။ ဝါးလုံးကိုင်သော လှေထိုးသား ပဲ့တစ်ယောက် ဦးတစ်ယောက် ပါရလေသည်။ အရှိန်ပြင်းထန်စွာ ထိုးဆင်းလာသော လှေဦးသည် ရှေ့က ကျောက်ဆောင်များနှင့် ဝင်မဆောင့်မိအောင် ဦးကလူက ဝါးလုံးနှင့် ကြိုထိုးပေးရသည်။ သို့ဖြင့် ကျောက်ဆောင်ကို ရှောင်ကွင်းလိုက်စဉ် ရှေ့စီးကလည်းသန်၊ ချောင်းဝှမ်းကလည်းကျဉ်းသဖြင့် လှေမှာ ကန့်လန့်ဖြတ် တင်သွားတတ်သေးရာ ပဲ့ဝိုင်းကလူက ဝါးဖြင့်ထိုးကာ အလိုက်သင့်မျောအောင် လုပ်ပေးရ၏။ ဤနေရာတွင် ဝါးထိုးမကျင်လည်ပါက လှေမှောက်ရန် အလွန်လွယ်ကူလေသည်။ တစ်ခါ တစ်ခါ ဝါးထိုးရုံဖြင့် လှေမမျောတော့ဘဲ အကျပ်ကျနေတတ်ရာ လှေသမားတို့

သည် ရေထဲခုန်ဆင်းပြီး လှေကိုလက်ဖြင့် တွန်းရွှေ့ကြရလေသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ဝါးထိုးနေသည့်ကြားကပင် ကျောက်ဆောင်ကို ဝင်ဆောင်မိအောင် ဆောင့်သေးသည်။ သူတို့လှေဖို့သာ တခြားလှေဆိုလျှင် ဖြန်းခနဲ ကွဲသွားလောက်သည်။ အဆင်းလှေနှင့် အတက်လှေ ဆုံပြန်လျှင်လည်း ဝါးကို အားမကိုးသာချေသောကြောင့် လှေသမားများသည် ရေသို့ ခုန်ဆင်းကာ လှေများကို ရှောင်တိမ်းပေးကြရ၏။ ဤမျှ ရေစီးသန်၍ ဤမျှ အကွေ့အကောက် အစောက်အနက်များသော ချောင်းတွင် လှေသမားတို့သည် တောင့်မာရှည်လျားသောလှေကို ခေါင်းကလေး ငဲ့လိုက် အမြီးကလေးကွေ့လိုက်လုပ်၍ ကူးခပ်သွားသော ငါးကလေးသဖွယ် ပြုမှု ဧရသည်မှာ လွယ်ကူသောအလုပ် မဟုတ်ချေ။ ချောင်းကမ်းဘေးတွင် သစ်ပင်ကြီးများနှင့် ဝါးပင်များသည် စည်ကားလှပေ၏။ နွယ်ကြီးများမှာလည်း ဟိုပင်သည်ပင် ယှက်ကူး၍ မျောက်တို့အတွက် ကြိုးတံတား ကူးပေးထားသည့်နယ်တု၏။ တစ်ခါတစ်ရံ မျောက်တို့သည် လှေများရှေ့က ရောက်အောင် နွယ်ကြီးများတွင် လှောင်မြန် ဖျတ်လတ်စွာ လျှောက်၍ ပြေးကြသည်မှာ ခဲရာခဲဆစ် အထိတ်တလန့် လှေစီး၍ သွားနေကြရသော ကျွန်တော်တို့အား တမင်လှောင်ပြောင်နေကြသည်နှင့် တူတော့၏။ တစ်နေရာတွင် ချုံပုတ်များကို နင်းခြေ ချိုးဖဲ့သံများ ကြားရသဖြင့် ကြည့်လိုက်ရာ ဆင်ကြီးနှစ်ကောင်ကို မြင်ရလေသည်။ အယဉ်လော၊ အရိုင်းလောဟုကား မသိရပေ။ ဆင်ရိုင်းများလည်း ဤတောင်စွယ်သို့ ဆင်းတတ်ကြောင်း လှေသမားများက ပြောပြကြလေ၏။

**ရခိုင်အဘိုးကြီး၏ ပျိုးချစ်စိတ်**

ရွှေမီးစားချိန်လောက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် နယ်စပ်သို့ ကပ်မိကြလေပြီ။ ရခိုင်အဘိုးကြီး၏ စခန်းတွင် ဝင်ရောက်နားနေကြရ၏။ ယင်းစခန်းမှာ ရွာလည်း မဟုတ်။ အိမ်စုကလေးလည်း မဟုတ်။ ရခိုင်အဘိုးကြီး၏ အိမ်တစ်ခုတည်းသာ ရှိသည်။ အိမ်ပုံမှာ မွန်အိမ်ပုံဖြစ်၍ အကာအခင်း စသည်တို့မှာ ဝါးဖြစ်၏။ အိမ်ဘေးတွင် ငှက်ပျောပင်နှင့် အခြားသစ်သီးပင်များ ရှိလေ၏။ ကြက်များကိုလည်း မွေးထားလေသည်။ စခန်းပိုင် ရခိုင်အဘိုးကြီးမှာ တကယ်ရခိုင်ကြီးဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သံတွဲသားမဟုတ်။ သံတွဲသားများကိုတော့ ရခိုင်အစစ်များက မြန်မာဟု အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။ ရခိုင်အဘိုးကြီးမှာ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီ ဖြစ်လျက် ပိတ်ဖြူအင်္ကျီလုံချည်ကိုဝတ်လျက်ထားလေ၏။ သူ၏ အဓိက အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းမှာ ခရီးထောက် စခန်းဖွင့်ထားခြင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း အခြားအကြံ့ များနှင့်မတူ။ ငွေညစ်ဖို့ အပေါက်ရှာသော စကားကိုမဆို။ ကျွန်တော်တို့အား တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း တိုင်းရေးပြည်ရေး အခြေအနေကို မေး၏။ ကျွန်တော်တို့က ရှင်းလင်းပြောပြကြသောအခါ သူက ဂျပန်များမကောင်းကြောင်း၊ ဘယ်

နေရာ၌ ဘယ်လိုဖိနှိပ် ညှဉ်းပန်းသွားကြောင်း ပြောပြလေသည်။

“ခက်တာပဲ၊ နောက်လာတဲ့ မောင်ပုလဲ ဒိုင်းဝန်ထက်က ဆိုတာလို ဖြစ်နေပြီ။ အင်္ဂလိပ်က မကောင်း၊ ဂျပန်ကလည်း သူ့ထက်ဆိုး၊ မြန်မာပြည်ကိုယ်ကျိုးနည်းရ ချည်ရဲ့” ဟု အဘိုးကြီးက စိုးရိမ်တကြီး မြည်တမ်းလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အဘိုးကြီးအား ဂျပန်ကြီးစိုးမှုကို ခုခံဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ရမည့်အကြောင်း၊ တစ်နေ့တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး အစစ်အမှန် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဟောကြား၏။ သို့ ဟောကြားစဉ် ရခိုင်အဘိုးကြီးသည် နားထောင်ရင်း မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင် ကျလျက် နေလေ၏။ ၎င်းနောက် မျက်ရည်ကို သုတ်ရင်း “သာဓုပါကွယ်၊ သာဓုပါ၊ လွတ်လပ်ရေး ရပါစေ” ဟု ဆုတောင်းလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အဘိုးကြီးအား ပိုက်ဆံပေး၍ ထမင်းဟင်း စီစဉ်စေလေ၏။ ကြက်တစ်ကောင်ဝယ်ယူရာ သခင်တင်မြ၏ တပည့် စစ်သားရဲဘော်ကို အဖမ်းခိုင်းကြလေသည်။ တော်တော်နှင့် ဖမ်း၍မရနိုင်သောကြောင့် သခင်တင်မြက ၄၈ ပစ္စုတ်ကြီးနှင့် လိုက်ပစ်လေသည်။ နှစ်ချက် သုံးချက် ပစ်ရလေရာ သေနတ်သံ ကြက်များအော်သံ၊ ပျံသံ၊ တခြား တိရစ္ဆာန်များ ပိုင်းအုံအော်သံများ ဆူညံသွားလေ၏။

ထမင်းစားသောက်ပြီးသောအခါ ရှေ့ဆက်ကြရပြန်လေသည်။ ပြီးခဲ့သော ခရီးတစ်ထောက်က အသုံးပြုကြသော လှေမှာ မလိုအပ်တော့ပြီ။ ရှေ့အဖို့ ချောင်းမှာ ဒလဟော ထိုးဆင်းသည်မဟုတ်၊ ခပ်ပြေပြေဆင်း၍ ချောင်းဝှမ်းကလည်း ကျယ်သည်။ ထိုးဝါးကို မသုံးတော့ဘဲ ရိုးရိုးလှော်တက်ကိုပင် သုံးရလေသည်။

ချောင်းဘေးတွင် ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းများရှိ၏။ ဝါးပင်များကို မတွေ့ရတော့ချေ။ လမုပင်များနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် တွေ့မြင်နေကျဖြစ်သော အခြားသစ်ပင်များကို တွေ့ရလေ၏။

တစ်နေရာတွင် ချောင်းမှာအိုင်ကြီးလို ကျယ်ဝန်းလာ၏။ ရေစီးသည်ကိုပင် မမြင်ရ။ ထိုနေရာတွင် လပိုင်ခေါ်သော ငါးတစ်မျိုးကို တွေ့ရလေ၏။ အမှန်စင်စစ် ငါးဟုပင် ခေါ်နိုင်စရာမရှိပေ။ ကမ္ဘာ့လိပ်ကြီးများလောက်ကြီး၍ လုံးနေသည်။ မည်းလည်းမည်းသည်။ သို့ရာတွင် ရှေ့ ငါးကဲ့သို့ပင် ပေါ့ပါးဖျတ်လတ်ကြ၏။ ၎င်းချည်ပေါ်ချည် ကစားနေကြရာ တစ်ခါတစ်ရံ ရေပေါ်တွင် ဘောလုံးကြီးများ လိမ့်သလို လိမ့်သွားလိုက်ကြသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုသတ္တဝါများကို

ဘယ်လို အကောင်မျိုးလဲဟု အသေအချာကြည့်နိုင်ရန် သေနတ်နှင့် ပစ်ယူလိုကြသည်။ သို့ရာတွင် လှေသမားတို့က “ဒီကောင်တွေဟာ လူ့မိတ်ဆွေပါ၊ ရန်သူမဟုတ်ပါဘူး။ လူကို မိကျောင်းက လိုက်ရန်မူရင် သူတို့က လိုက်ကာကွယ်တယ်” ဟုဆိုကာ ကန့်ကွက်ကြသဖြင့် ပစ်ခတ်ရန် လက်ယားနေခြင်းကို အံ့ဩရင်သပ်ခြင်းဖြင့် ဖြေဖျောက်ရလေတော့သည်။

ထိုချောင်းတွင် မိကျောင်းများလည်း ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မိကျောင်းကို အလွန်တွေ့လိုကြ၏။ အထိတ်တလန့်ဖြစ်သော အရသာကို ခံစားလိုကြ၏။ သို့ရာတွင် လည်တဆန့်ဆန့်နှင့် ညောင်းရသည်သာ အဖတ်တင်သည်။ မိကျောင်းကိုကား မတွေ့မမြင်ကြရချေ။

ရေသေကို ဖြတ်ရသည့်အခါတိုင်း ကျွန်တော်တို့သည် နှေးသည်ဟု ထင်ကာ အားမလို အားမရဖြစ်ကြ၏။ သခင်စိုးသည် လှေသမားထံမှ တက်ကိုယူ၍ ကိုယ်တိုင် လှော်လေ၏။ ကျွန်တော်ကမူ လှေပေါ်တွင်ပါသော ထမ်းပိုးတစ်ချောင်းကို ယူပြီး ပိုင်းလှော်တော့သည်။

သခင်စိုးသည် ရှေးကျကျ တောဆန်ဆန် သီချင်းများကိုဆို၏။ ကျွန်တော်ကား နားထောင်ရုံသာတတ်၏။ ဘယ်အပုဒ်ကို ထပ်ဆိုပါဦးဟုသာ အားပေးတတ်၏။ သခင်စိုးသည် သီချင်းကြီးသီချင်းခံကို ပိုင်ပိုင်ဆိုတတ်၍ တယောလည်း ကောင်းစွာ ထိုးတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်ဖြစ်ကတည်းက ထိုဟာတွေ ဝစ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ ခရီးအတူသွားရင်း ဆိုသော သီချင်းများကား သီချင်းကြီးဟု အသိအမှတ်ပြုထားကြသော သီချင်းများကား မဟုတ်၊ သို့ရာတွင် ချေးကျ၍ တောဆန်သည်။ အလွန်ပင် နားထောင်၍ကောင်းသည်။ ကျွန်တော်စိတ်တွင် ရေးမှတ်၍ထားလိုသော ဆန္ဒပင် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

တဖြည်းဖြည်း တဝုန်းဝုန်းတဝေါဝေါအသံကြီးသည် ကျယ်၍ကျယ်၍ လာလေသည်။ ထိုအသံကြီးကား ပင်လယ်လေနှင့် ပင်လယ်လှိုင်းတို့၏အသံဖြစ်သည်။ ဖင်လယ်အော်သံဟု ခေါ်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ပင်လယ်ဝသို့ ချဉ်းကပ်လာဆဲပြီ။ သို့ရာတွင် ပင်လယ်ကိုကား မမြင်ကြရသေးပေ။

နေဝင်ခါနီးအချိန်မှ ပင်လယ်ဝသို့ ရောက်ကြလေသည်။ မိုးအုံ့နေသည်ဖြစ်၍ အကယ်တည့် ဝင်မဝင်ကိုကား မသိကြရချေ။ သို့ရာတွင် မှောင်ရိပ်များကား သိပ်သည်းလာချေပြီ။ ပင်လယ်ဝ ကမ်းနဖူးတွင် ရွာလေးတစ်ရွာကို မြင်ကြရ၏။

အိမ်ခြေတံရှည်များကို ရှည်လျားသည့် အုန်းပင်များက ထီးမိုးပေးနေကြလေ၏။ ထိုရွာကား ဘောမိဖြစ်၏။ ဤတွင် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် သဘာဝတည်း။

လေမှာ တော်တော်ထန်ထန် တိုက်လျက်နေသည်။ ကမ်းပေါ်သို့ တက်မိကြသောအခါ မိုးကျလာလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ဘောမိရွာမှာ အိပ်ကြရမည်ဖြစ်၏။ သခင်တင်မြမှာ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံပါတီ စည်းရုံးရေးမှူးတစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့် ရခိုင်သို့ သွားရဖူးလေရာ ဘောမိကို ဖြတ်သွားဖူး၏။ ထို့ကြောင့် တည်းခိုစရာအိမ် လွယ်လင့်တကူ ရကြပေ၏။ အိမ်ရှင်မှာ အသက် ၄၀ နှင့် ၅၀ အကြားရှိသော်လည်း ကျွန်တော်တို့အား သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွသဖွယ် ဆက်သွယ်လေသဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ချက်ချင်းပင် ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ရာသဖွယ် နေထိုင်ကြလေသည်။ တစ်အိမ်လုံးမှာ အိမ်ရှင်လင်မယားသာ ရှိလေ၏။ သခင်တင်မြနှင့် အဆက်ဖြစ်သူ ၎င်းတို့၏ သားကား ခရီးလွန်နေသဖြင့် မတွေ့ကြရချေ။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်သည်ဆိုလျှင် အိမ်ရှင်မကြီးသည် မီးခွက်ထွန်း မီးမွှေးထမင်းဟင်း ချက်တော့၏။ အိမ်ရှင်ကြီးကား အိမ်ပေါ် တံမြက်စည်းလှည်းပြီး အိပ်ရာပြင်လေသည်။ ဆင်းရဲသား အိပ်ရာသာတည်း။

ထမင်းကျွေးရာ၌ အထူးအဆန်းဆိုပြီး ငါးစုလီဆိုသောငါးကို ချက်ကျွေးလေသည်။ ထိုငါးမျိုးမှာ မြန်မာပြည်၌ မရှိဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ နှင်းတွင်းမြစ် အလုံ အထက်နားမှ ရနိုင်သော ရွှေစာရေးငါးဆိုတာနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူလေသည်။ ဘောမိအနီး၌ ငါးအထွက်ကောင်းသော အင်းများရှိသည်ဟု သိခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် စွတ်စိုသော ကိုယ်ကို ခြောက်သွေ့အောင် လုပ်ကြရ၏။ ကျွန်တော်သည် တစ်ကိုယ်လုံးကို အင်ဖရိုကေးရှင်းလိမ်းပြီး ပူနွေးစေ၏။ အအေးမိခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် ဆေးလုံးကလေးများ ကြိုတင်သောက်၏။ ကျွန်တော်မှာ ရေနံချောင်းမှစ၍ အအေးမိခဲ့ရာ သွားရင်းလာရင်း ကုသခဲ့သဖြင့် ပျောက်ကင်းနေလေပြီ။ သို့ရာတွင် သတိအလစ်မပေး၊ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ တတ်နိုင်သလောက် လုပ်လေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ဘောမိမှ ဝှမြို့သို့ သွားကြရ၏။ ဝှမြို့မှတစ်ဖန် သံတွဲသို့

ဆက်ကြရမည်။ ခရီးမိုင် ၈၀ မျှရှိ၏။ လှည်း၊ မော်တော် စသည်တို့ဖြင့်လည်း သွားနိုင်။ ခုအချိန်တွင် တံငါလှေမှတစ်ပါး ဘယ်လှေမှလည်း ပင်လယ်လှိုင်း ထိုးကြီးများကို မဖြတ်ကူးဝံ့၊ ထို့ကြောင့် တစ်လျှောက်လုံး ခြေလျင်နှင့်ရန်သာ ဖြစ်ပေတော့၏။

ကျွန်တော်တို့အားလုံးပင် ခြေလျင်နှင့်ရန် တစ်ဆံ့ခြည်မျှ မတွန့်သူများပင် ဖြစ်ပေ၏။ စင်စစ်အားဖြင့် အိန္ဒိယပြည်သို့ အရောက် မိုင် ၃၀၀၊ မိုင် ၄၀၀ မျှပင် သွောက်ရမည်ဟု မုန်းဆထားကြသူများဖြစ်လေသည်။ ယခုသွားရမည့်ခရီးမှာ မိုင် ၆၀ မျှသာရှိသည်။ ၎င်းပြင် ပင်လယ်ကမ်းခြေတွင် လျှောက်ရမည့် အတွေ့အကြုံသစ်ကိုလည်း ပျော်ရွှင်စရာတစ်မျိုး ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ယူမှတ်လိုက်ကြလေသည်။

ထို့ကြောင့် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ဘောမိမှ ထွက်ခွာကြသောအခါ ကျွန်တော်တို့မှာ ဂိတ်ထွက်မြင်းများလို မြူးနေကြပေ၏။ ဝန်စည်စလယ်များကိုမူ ယူငှား၍ အထမ်းခိုင်းရလေသည်။ အခြားခရီးသည်များလည်း သည်အတိုင်းပင် ခြေလှုပ်ကြသည်။

ဘောမိမှ ထွက်ထွက်ချင်း ပင်လယ်ကမ်းခြေလမ်းမှာ လျှောက်၍ အတော်အတင်းပါ၏။ သို့ရာတွင် အတန်ကြာသောအခါ ကမ်းခြေလမ်းပျောက်သွားပြီး ကျောက်ဆောင် ထူထပ်လာလေသည်။ ကျောက်ဆောင်များပေါ်တွင် လျှောက်သူအလိုက သွားနိုင်၏။ သို့ရာတွင် ကျောက်ဆောင်များမှာ စူးရှသော အချွန်အတက်များရှိ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ အဆင်းရ စောက်လွန်းသဖြင့် လှည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ အတက်ရမြင့်လွန်းသဖြင့် လှည်းကောင်း ခရီးဖင့်လှ၏။ ရေထဲ လိမ့်ကျလျှင်လည်း လှိုင်းလုံးများ၏ ရင်ခွင်ဝယ် မနိုးသောအိပ်ခြင်းဖြင့် အိပ်ရပေတော့မည်။

ထို့ကြောင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေပေါ်က လမ်းကို ခေတ္တစွန့်ခွာ၍ သွားကြရလေသည်။ ပြွန်းခနဲ တစ်ခက်နှင့် ထပ်ရင်ဆိုင်ရပြန်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ နေရာတို့သည် ဖွေးနေအောင် ရေပြင်ကျယ်ကြီးဖြစ်၍ ဝပ်နေလေသည်။ သည်ပြင်လည်း လမ်းမရှိ၊ ရေပြင်တွင် ခြေလျင်လျှောက်ကြရပြန်လေသည်။ ခါးထိအောင် အမြင့်သဖြင့် တဝုန်းဝုန်းနှင့် ရုန်းနေကြရသည်။ တစ်နာရီမျှကြာမှ ရေပြင်ဆုံးတော့မည်။

နောက်၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေပေါ်ကလမ်းသို့ ပြန်ဆင်းကြလေသည်။ ကျောက်ဆောင်များသည်လည်း မရှိတော့ချေ။ များသောအားဖြင့် သဲသောင်ခြေများသာ ရှိ၏။ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှ သဲမှာ မည်းနက်၏။ သဲသောင်ခြေတွင် ဒီလှိုင်းများသည် ကျလိုက်ဆင်းလိုက် လုပ်နေသဖြင့် သဲမှာ ကျစ်သိပ်နေပေသည်။ လျှောက်လျှင် ခြေရာမျှ မထင်။ ခြေလည်းမနာ။ အလွန် လျှောက်ကောင်း၏။

ကျွန်တော်တို့သည် လမ်းသာလျှင်သာသလို ခရီးတွင်လှပေ၏။ အချင်းချင်း အပြိုင်အဆိုင် ပြု၍လည်း လျှောက်ကြ၏။ တစ်ခါတစ်ခါ တစ်နာရီလျှင် လေးမိုင်သာသာ လျှောက်ကြသည်။ ကျွန်တော်နှင့် သခင်စိုးက သခင်တင်မြနှင့် သခင်တင်ရွှေတို့ထက် လျှောက်နိုင်ကြသည်။

လမ်းတွင် ရွာကလေးများ မကြာခဏ တွေ့၏။ ရွာတိုင်း အုန်းပင်ပေါများ၏။ အုန်းရေမှာ အထူးချို၍ ဘိလပ်ရေလိုလို ခပ်ရှုရှုဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်လမ်းလုံး ရေမသောက်ကြ။ အုန်းရေကိုသာ သောက်ကြပေ၏။ ထိုအရပ်၌ အဆိုရှိသည်မှာ မျက်နှာကို အုန်းရေနှင့်ပင် သစ်နိုင်သည်ဟုသတည်း။

တစ်နေ့လုံးလျှောက်၍ အချိန်ကုန်လျှင် တစ်ရွာရွာတွင် ဝင်၍ ညအိပ်ကြလေသည်။

ပြည်သူလူထုအတွက် ရေချိုးဆိပ်

လမ်းတွင် ဓနိပင်နှင့် ဆပ်သွားဖူးပင်များကို အများအပြားတွေ့ရလေသည်။ တစ်ခါသော် သခင်စိုးက ဓနိပင်များကို ကျွန်တော့်အားပြလျက် “ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် တည်ထောင်တဲ့အခါကျရင် ဟောဒီ ဓနိတွေကို သကြားလုပ်ဖို့ ငါးနှစ် စီမံကိန်းထဲမှာ ထည့်ရမယ်” ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က ဆပ်သွားဖူးရုံကိုပြပြီး “ဒါတွေကိုလည်း ရေမွှေးလုပ်ဖို့ စီမံကိန်းမှာ ထည့်ရမယ်ဗျ” ဟု ဆိုလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား စိတ်ကူးဖြင့် ပျော်မြူးကြပေ၏။

ကြည့်ပါဦး။ ဤပင်လယ်ကမ်းခြေတွင် ပြည်သူလူထုအတွက် ရေချိုးဆိပ်ကြီး လုပ်စရာ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ။ အလုပ်သမား လယ်သမားတွေ ရက်အားထုပြီး ပင်လယ်လေ လာရှုဖို့ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ၊ ရေကူးဖို့ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ။

ကြည့်စမ်း။ တက်လာသော လှိုင်းလုံးကြီးသည် ကမ်းခြေကို ပုတ်ခတ်ပြီး လှိုမ့်၍ လှိုမ့်၍ ဆင်းသွားလေပြီ။ လှိုင်းလုံးကြီးအောက်မှ ဖျာလိပ်ကြီး ဖြေသလို

ပေါ်၍ပေါ်၍လာသော သဲသောင်ကြီးကား မျက်စိတစ်ဆုံးဖြစ်လာ၏။ ထို သဲသောင်ပေါ်ဝယ် စမ်းရေစိမ့်ရေကလေးများ စီးဆင်းလျက်ရှိရာ ကြည်လင်အေးမြလှပ၏။ သဲပြင်ပေါ်တွင် အညစ်အကြေး အမှိုက်သရိုက် ဘာမျှမရှိ။ နံ့အနည်လည်း လုံးဝ ကင်းစင်၏။ သဲလုံးများမှာ သိပ်သည်းစွာ တည်နေကြလေရာ ခြေချ၍ အရာမထင်။ ရေကြည်ရေအေးကလည်း စပ်စပ်ဖြစ်သဖြင့် လျှောက်၍ ခြေဖိမိမိလှပ၏။

ခရု၊ ကနုကမာ စသော အကောင်ကလေးများမှာလည်း အမျိုးအစားများပြားသလောက် အရောင်လည်း စုံလှပေ၏။ အနီ၊ အဝါ၊ အစိမ်း၊ အဖြူ၊ အနက်၊ အကြား စုံလို့သာ နေပါလေ၏။ ကုန်းပေါ်မှာ လိပ်ပြာလှသလို ပင်လယ်မှာ သည်အကောင်ကလေးတွေ လှကြပါသည်။ အချို့အကောင်ကလေးများမှာ သဲပြင် တစ်နေရာမှ အခြားတစ်နေရာသို့ ခုန်ပေါက်မြူးထူး၍ သွားကြရာ ခုန်ပေါက်ရင်း လိပ်ပြာပုံစံသလို ပျံဝဲတတ်ကြသည်။ အချို့အကောင်ကလေးများကို လိုက်ဖမ်းကြရာ 'ဝဇီး' ခနဲ ခုန်ပျံ ပျံသွားကြသဖြင့် ဖမ်း၍ မမိနိုင်ကြပေ။ စွပ်ကောင်ဆိုသော အကောင်ကလေးနောက်သို့ သင်လိုက်ကြည့်လျှင် သူ့အခွံရှိရာသို့ ပြေးသွားပြီး အခွံထဲတွင် ဗုန်းနေသည်ကို တွေ့ရမည်။ အခွံထဲတွင် အသက်ရှိသည်ဟု လုံးဝ မထင်ရချေ။ သို့ရာတွင် သင်မေ့လောက်သည့်အချိန်တွင် လှုပ်ရှားလာကြသည်။ ခုန်ပေါက်လာတတ်ကြသည်။ နေ့ခင်းက ကောက်ယူခဲ့ပြီး အိတ်ထဲမှာ ထည့်ထား၊ ၎င်းတို့သည် ည မီးမှတ်ပြီး လူအိပ်ချိန်တွင် အိတ်ထဲမှ ခုန်ထွက်လာလိမ့်မည်။ တဂျောက်ဂျောက် တကျက်ကျက်နှင့် တစ္ဆေခြောက်နေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်တို့ကား ငယ်မူပင် ပြန်လာကြ၏။ မြူးထူးခုန်ပေါက်လုပ်ကြ၏။ လှိုင်းလုံးကြီးများ ကျဆင်းလျှင် ပြေးလိုက်ကြ၏။ သို့ရာတွင် မမိ။ ရေစပ်စပ်သဲပေါ်တွင် ခြေဖိမိယူရုံဖြင့် အားမရသောကြောင့် လက်ဖြင့်တို့ထိကစား လုပ်မိကြပါလေသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ အဝေးက လှိုင်းလုံးကြီးများကို ငေးကြည့်ရင်း ပင်လယ်လေကို အားရစွာ ရှူရှိုက်ကြသည်။ လှိုင်းလုံးအချင်းချင်း ကြက်ခွပ်ခြင်းကြောင့် ရေပန်းများ ဖြာခနဲ ဖြာခနဲ တက်လာရာ ကြည့်၍မပြီး ဖြစ်ကြသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ လှိုင်းလုံးကြီးများကြားမှ တံငါလှေများ ဘွားခနဲ ပေါ်လာသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ သို့ရာတွင် နောက်တစ်ခဏ၌ လှိုင်းလုံးကြီးများကြားတွင် ပင် ပျောက်ကွယ်သွားပြန်၏။ ၎င်းတို့သည် လှိုင်းများနှင့် တူတူပုန်းတမ်း ကစားနေ

ကြရောသလား မှတ်ထင်ရပေ၏။ တစ်ခါတစ်ခါ လှေတို့သည် လှိုင်းလုံးခေါင်းပေါ်မှ ကျော်ထွက်လာတတ်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တံငါလှေများ၏ အကိုင်အပဲ့၊ အရှောင်အတိမ်း၊ အကွေ့အဖြောင့် ကျင်လည်ပုံများနှင့် စွန့်စားရဲပုံများကို အံ့ဩချီးကျူး၍မဆုံး ဖြစ်နေကြသည်။

လွတ်လပ်သောအခါ၊ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ဖြစ်ထွန်းသောအခါ ဤနေရာမျိုးတွင် အဘယ်ကြောင့် ပြည်သူ့ရေချိုးဆိပ်ကြီး မတည်ဆောက်ဘဲ ထားလိမ့်အံ့နည်း။

ကျွန်တော်တို့သည် အိန္ဒိယသို့ရောက်၍ မဟာမိတ်များနှင့် နားလည်မှုရသော အခါ သခင်တင်ရွှေအား ပြန်လွှတ်ရန် ကြံရွယ်ထားကြပြီး ဖြစ်၏။ လေယာဉ်ပျံမှ ခုန်ဆင်းမည်လော၊ ရေငုပ်သင်္ဘော တက်မည်လော။ ရေငုပ်သင်္ဘော တက်ရမည်ဆိုလျှင် ဤကမ်းခြေ၊ ဤနေရာသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်မည်ဟုလည်း ထိုစဉ်ကပင် လျာထားလိုက်ကြပေ၏။ တကယ်ပင်လည်း ၁၉၄၃ ခု ဒီဇင်ဘာလတွင် သခင်တင်ရွှေ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်သောအခါ ဤကမ်းခြေ ဤနေရာသို့ ရေငုပ်သင်္ဘောမှ တက်ရလေသည်။

ဘောမိနှင့် သံတွဲကြားတွင် 'ဂွ' ဟု ခေါ်သော မြို့အုပ်ရုံးစိုက်ရာ မြို့ကလေး တည်ရှိသည်။

ဘီအိုင်အေနှင့် ဂျပန်တပ်တို့သည် ရခိုင်ကို သိမ်းကြရာ၌ အချင်းချင်း အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။ မြို့များသို့ သူ့ထက်ငါ ဦးအောင်ခိုတက်ကြလေသည်။ ဘီအိုင်အေ တပ်ရင်းနှစ်ခု ချီတက်ကြရာ အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသူများမှာ ဗိုလ်ရန်အောင် (ယခု ကွန်မြူနစ်ဗိုလ်ချုပ်) နှင့် ဗိုလ်မင်းခေါင် (ယခု ဖဆပလ ဝန်ကြီး) တို့ဖြစ်ကြလေသည်။ ဘီအိုင်အေမှာ သွားရေးလာရေး ခေတ်မီယာဉ်များတွင် ချို့တဲ့သော်လည်း စစ်တွေသို့ ဂျပန်အလျင် ရောက်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ကြသောအချိန်၌ ဗိုလ်မင်းခေါင်၏ တပ်များကို မြန်မာပြည်မသို့ ရုပ်သိမ်းသွားလေပြီ။

ဂွမြို့အနီး၌ ဘီအိုင်အေတပ်စုတစ်စုနှင့် အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ခံ ကုလားတပ်စုတစ်စု အနည်းငယ် တိုက်ပွဲဖြစ်သေးသည်ဟု သိရသည်။ ဂွမြို့တွင် ဘီအိုင်အေ ရောက်ပြီးနောက် ဂျပန်များ တက်လာကြပြီး စတိသိမ်း သိမ်းသွားသေးသည်ဟု ဆို၏။

ထိုအချိန်က ဂွမြို့ကလေးမှာ စည်စည်ကားကား ဖြစ်လေ၏။ မြို့ကလေးမှာ

သပ်ရပ် သန့်ရှင်းခြင်းလည်း ရှိပေ၏။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သောအခါ ကျောင်း သားကလေးများပင် စာသင်မပျက်ကြောင်း တွေ့ရလေသည်။ မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့မှာလည်း မြို့ပေါ်က အသင်းအပင်းစုံညီ ပူးပေါင်းပါဝင်၍ မြို့မိမြို့ဖ အများ၏ ထောက်ခံမှုလည်း ရထားပေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤစစ်အတွင်းခရီးသည်ကို ရေးရာ၌ ရေးမှတ်ထားသော ဒိုင်ယာရီကို မှီးကာ ရေးရသည်မဟုတ်။ စိတ်ထဲတွင် မှတ်မိသမျှ ရေးချရခြင်းဖြစ် ပေရာ သတိမေ့လျော့သွားသော အချက်များလည်း ရှိပေသည်။ ဝှံ့မြို့တွင် တည်းခို ခဲ့သော အိမ်ရှင်၏ အမည်ကို လုံးလုံး သတိမရတော့ချေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ စဉ်းစား ကျေပွန်မှုကို ယနေ့တိုင် ပူရွေးသော နှလုံးဖြင့် သတိရပါသေး၏။ အိမ်က နှစ်ထပ်အိမ်ဖြစ်၍ အပေါ်ထပ် တစ်ခုလုံးကို ကျွန်တော်တို့အား ပေးထားလေသည်။ ဟင်းအချက်အပြုတ်မှာလည်း ကောင်းလှ၏။ အထူးသဖြင့် ထိုဒေသတွင် အ ကောင်းဆုံးသော ငါးများကို အကောင်းဆုံးနည်းများဖြင့် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေး ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အအေးမိခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ပန်းရီ နှမ်းနယ်ခြင်း ဖြစ်ကြလေရာ ဆရာဝန်ခေါ်ပေးသေး၏။ ထိုဒေသ၏ တစ်ဦးတည်းသော ဆရာဝန် တည်း။

တစ်နာရီ လေးပိုင်နှုန်းလျှောက်

၀ မှ သံတွဲသို့ ဆက်၍ ခြေလျင်လျှောက်ကြရဦးမည်ဖြစ်ရာ တည်းခိုသောအိမ်မှ မိတ်ဆွေကပင် လူတစ်ယောက် ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ၎င်းသည် စက်ဘီးစီးပြီး ကျွန်တော်တို့ ရှေ့က သွားနှင့်၏။ နံနက်စာစားရန် သို့မဟုတ် ညဉ့်အိပ်ရန်များကို အဆင်သင့် ကြိုလုပ်ထား၏။ အချို့နေရာများ၌ ဗိုလ်တဲများတွင် တည်းခိုကြရလေ သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်နာရီ ၄ ပိုင်နှုန်း မှန်မှန်ထား၍ လျှောက်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါလာသော အရာကား ပင်လယ်အော်သံ ဖြစ်၏။ တဝုန်းဝုန်း တဝေါဝေါ အမြဲကြားနေကြရသည်။ မိုးက တစ်ခါတစ်ရံ ရပ်စဲသေးသည်။ သူက မစဲရပ်။

ဖြတ်သွားရသော ရွာများတွင် ကျွန်တော် မှတ်မိသော ရွာကား ကျိန္တလီရွာ တည်း။ ၎င်းကား ဗိုလ်ဗတင် သို့မဟုတ် သခင်ဗတင် (ယခင်က အလုပ်သမား သမဂ္ဂ၊ ယခု မြန်မာပြည် သတ္တုလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီ) ၏ ဇာတိချက်ကြွေဖြစ်ပေ၏။

ချောင်းများသည် ရခိုင်ရိုးမမှ ရခိုင်ကမ်းခြေသို့ စီးဆင်းနေကြရာ ကျွန်တော် တို့၏ ခရီးကို ကန့်လန့်ဖြတ်နေကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မကြာခဏ

ကူးတို့ဖြင့် ကူးကြရလေ၏။ သံတွဲမရောက်မီ နောက်ဆုံးကူးရသော ချောင်းကား ချောင်းဟုပင် မခေါ်ထိုက်ချေ။ မြစ်နီးပါး ကျယ်၏။ ထိုချောင်းကို ကူးပြီးသောအခါ ဘတ်စ်ကား ကြုံလေသည်။ ဘတ်စ်ကားတစ်အောင်လောက် စီးပြီးသော် သံတွဲမြို့ သို့ ရောက်ကြလေ၏။

သံတွဲမြို့မှာ ဝမ်းအနည်းငယ်ကျ၍ အချို့အဝက် အပျက်အစီးရှိသော်လည်း မသိသာလှချေ။ သာယာစိုပြည်လျက်ပင် ရှိလေ၏။ ရုံးများတည်ရှိရာအပိုင်းမှာ တောင်ပေါ်စခန်းကလေးနှင့် ပိုတူလေသည်။

သံတွဲမြို့ရှိ ကျွန်တော်တို့၏ လူခံမှာ ကိုကျော်ရင် (ယခု တက္ကသိုလ်မြန်မာစာ ကထိက) ဖြစ်လေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ကိုကျော်ရင်တို့ လူသိုက်ပင် ခေါင်း ဆောင်နေကြလေသည်။ ဘီအိုင်အေ တပ်တစ်တပ်လည်း ရှိလေ၏။ ထိုစဉ်က သံတွဲအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဘီအိုင်အေစစ်ဗိုလ်တို့ မသင့်တင့်ကြချေ။ စုံစမ်းသိရှိရ သလောက် ဘီအိုင်အေဗိုလ်မှာ အရှိန်အာဏာ အလွန်ပြသည်။ လူထုဆန့်ကျင်ရေး အပြင်များလည်း ရှိသည်။ ပစ္စည်းအသိမ်းအဆည်း များရုံမက ၎င်းလက်အောက် ခံ အချို့မှာ ဓားပြတိုက်ခြင်းကိုပင် ပြုကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုစစ်ဗိုလ်ထံသို့ ဗိုလ်ကြီးသခင်တင်မြအား လွှတ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်ကား မဆက်ဆံကြချေ။ ထိုစစ်ဗိုလ်ကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှသာ မြင်ဖူးပါ၏။ သို့ရာတွင် မမေ့နိုင်ပါ။ တောမြို့လမ်းကျဉ်းကလေးပေါ်တွင် ဖြစ်လေ သည်။ တစ်ထပ်အိမ်နိမ့်ကလေးတစ်ခုရှေ့တွင် တော်တော်သားနားသော ကား တစ်စင်း ထိုးရပ်လိုက်လေသည်။ လူတစ်ယောက်က ပြေးဆင်းလာပြီး အပြင်မှ တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်လေသည်။ ဘီအိုင်အေ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက် ကားပေါ်မှ ဆင်း လာသည်။ သူသည် ရနိုင်သမျှ စစ်ဝတ်စစ်စားတွေ ဆင်ယင်ထားလေသည်။ သားရေပြောင် ဘွတ်ဖိနပ်ကြီးမှာ ဒူးခေါင်းထိ ရောက်သည်။ ဘောင်းဘီ နှုတ်ခမ်းကို ဖိနပ်ထဲမှာ သွင်းထားသည်။ ဆာမူရိုင်း ဓားရှည်ကြီးကို လွယ်ထား၏။ သူသည် ခါးကော့ မျက်နှာမော့လျက် အိမ်ကလေးပေါ်သို့ ခပ်သုတ်သုတ် တက်သွားသည်။ မကြာမီ ပြန်ဆင်းလာပြီး ကားပေါ်တက်လိုက်လေသည်။ ယခင်က လူက ကား တံခါး လာပိတ်ရလေသည်။ ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ကားထွက်သွားလေသည်။

ထိုဗိုလ်၏ မျက်နှာကို ကျွန်တော် ကောင်းစွာ မမြင်လိုက်ရ။ မြင်လည်း မြင်ဖို့ မလိုပါ။ သူသည် တစ်မိနစ်သော အချိန်အတွင်း သူ့အမူအရာ ဟန်ပန်ဖြင့်ပင်

သူ့အကြောင်းကို ဝန်ခံပြောပြသွားလေပြီ။ နောင်အခါ သူ့အား ဗိုလ်ရန်အောင် ကိုယ်တိုင်လာ၍ အရေးယူစုံစမ်းပြီး ရာထူးမှ ရုပ်ချလိုက်သည်ဟု သိရလေသည်။

ညတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တည်ရာ ရုံး၌ အိပ်ကြရလေသည်။ မအိပ်ခင် သံတွဲ ခရိုင်တာဝန်ခံ တော်လှန်ရေးရဲဘော်များနှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပသေးသည်။ ဂျပန်ကိုခုခံတော်လှန်ရမည့်အကြောင်း၊ မဟာမိတ်များထံမှ အကူအညီရသလောက် ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့စစ်ကြီး၏အကြောင်းများကို ရှင်းပြကြလေသည်။

သံတွဲသား၊ ဝုသား စသည်များကို စစ်တွေသားများက ရခိုင်ဟု အသိအမှတ် မပြုဘဲ ဗမာဟုသာ ခေါ်သည်မှာ အကြောင်းဖူးလှပေသည်။ ၎င်းတို့ ပြောစကား လည်း ဗမာစကားနှင့် မကွာခြားလှချေ။ ၎င်းပြင် ဝတ်ဆင်ကြသော အဝတ်အဆင် တို့သည် ဗမာနှင့် နီးစပ်သည်။ ရခိုင်များ ဝတ်လေ့ရှိသော အစိမ်းရင့် အနီရင့် စသည်များကို မတွေ့ရ။

ရှေ့ ခရီးဆက်ရန်အတွက် ကိုကျော်ရင်တို့ လူသိုက်ကပင် စီစဉ်ပေးကြလေ သည်။ ဝု၊ သံတွဲ အရှေ့ဘက်ရှိ တောင်ခြေများပေါ်တွင် ချင်းများရှိလေသည်။ ၎င်းတို့ကြားတွင် သာသနာပြုနေသော ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးများမှာ မော်တော်ဘုတ် များ ရှိလေ၏။ ကျွန်တော်တို့ စစ်တွေအထိ စီးရန် ၎င်းတို့၏ မော်တော်ဘုတ် တစ်စင်းကို ရကြလေသည်။ မော်တော်ဘုတ်ပေါ်တွင် လမ်း၌ ချက်ပြုတ်စားသွားရန် ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား စသည်များကို အပြည့်အစုံ ထည့်ပေးလိုက်ကြ၏။ ကြက်အရှင် များကိုလည်း အမိုးပေါ်မှာ ခြင်းနှင့်ထည့်၍ တင်ပေးလိုက်ကြလေ၏။ သဘော သား စစ်တကောင်းကုလားများသည် အချက်အပြုတ်လည်း ကောင်းကြပေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ပင်လယ်ပြင်မှာ ခရီးထွက်ကြရသည်မဟုတ်။ ရခိုင် ကမ်း ခြေမှာ မြစ်တို ချောင်းငယ်တို့ဖြင့် ပြည့်ညပ်နေရုံမက တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်နေ လေသည်။ ဟိုဘက်ချောင်းနှင့် သည်ဘက်ချောင်းကို အချို့သောနေရာမှာ ရေလက် ကြားဖြင့် ဆက်ထားသည်။ အချို့နေရာတွင် အင်းကြီးများနှင့် ဆက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်ကမ်းရိုး အတွင်းဘက်မှပင် မော်တော်ဘုတ်ဖြင့် အလွယ်တကူ သွားနိုင်ကြပေသည်။ ရုံဖန်ရံခါမှသာ ပင်လယ်ကို ရှောင်မရဘဲ ဖြတ်ကူးကြရ လေ၏။

ရေကြောင်းပြောက်ကျားတိုက်ပွဲ ဆင်နိုင်ပါက မြန်မာတို့သည် ရေကြောင်း ပြောက်ကျားအတတ်တွင် စဦးထွင်သူများအဖြစ်ဖြင့် ထွန်းကားလာနိုင်စရာ အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။

လမ်းတွင် တံငါလှေများ တွေ့သောအခါ မော်တော်ကို ရပ်၍ ငါးဝယ်ကြလေသည်။ ခေါ်တောချက်သော ငါးဟင်းနှင့် ထမင်းစားရသည်မှာ အထူးမြိန်ကြပေ၏။

တစ်နေရာ၌ လင်မယားနှစ်ယောက် လှော်လာသော လှေတစ်စင်းကိုတွေ့ရာ "ငါးပါသလား၊ ရပ်ဦး" ဟု ကျွန်တော်တို့က လှမ်းအော်လိုက်သည်။ ၎င်းတို့သည် လှေကို မရပ်ကြ။ ဘာမျှ ပြန်မဖြေသဖြင့် သခင်တင်မြ၏ စစ်သားတပ်သည်က "ရပ်လေ" ဟု ငေါက်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ မိန်းမကြီးက ချုံးချ၍ ငိုနေသည်ကို မြင်ရလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရခိုင်လူမျိုးလည်း ဟုတ်ဟန်မတူပေ။ ချင်းမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ဟန်ရှိ၏။ ကျွန်တော်တို့က ၎င်းတို့အား များစွာ သနားကြပြီး "ကဲ ကဲ မရပ်နဲ့၊ ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး" ဟုဆို၍ နှစ်သိမ့်စေရသည်။ ၎င်းတို့သည် စက်သုတ်ရိုက်ပြီး ချုံကြီး ချုံကြားထဲ ဝင်သွားကြရာ ခဏအတွင်း ပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။ သူတို့လှေကို ကျွန်တော်တို့ မော်တော်က လိုက်ချင်ဦးတော့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ လိုက်၍ ရနိုင်ဖွယ်မရှိပေ။

အတွင်းလမ်းမှ ပင်လယ်ဝကို ရောက်တိုင်း ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း ကျွန်းကြီး ကျွန်းငယ်များကို မြင်ရလေသည်။ ဟိုဟာဖြင့် ရမ်းမြဲကျွန်း၊ ဟိုဟာကား စေတုတ္ထရာကျွန်း စသည်ဖြင့် မျှော်မှန်းကာ ကြည့်ကြရ၏။

တောင်ကုတ်မြို့တွင် ခဏနားကြရလေသည်။ တောင်ကုတ်မြို့တွင် မြို့အုပ်လုပ်နေသူမှာ ဦးဘတင်ဆိုသူဖြစ်၍ တက္ကသိုလ်တန်းက ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ သခင်ကျောင်းသားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ (ယခု သူသည် ဝတ်လုံတော်ရရှေ့နေကြီး ဖြစ်နေ၏။) ကျွန်တော်တို့သည် ဦးဘတင်နှင့် သွားတွေ့ကြလေ၏။ ၎င်းကား မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူဖြစ်၍ တောင်ကုတ်မြို့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အနေနှင့်ပင် ပါဝင်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် စစ်တွေမြို့ကို ရှောင်ကွင်းသွားရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ စစ်တွေတွင် ဂျပန်စစ်တပ်များရှိနေလေ၏။ ၎င်းပြင် ဗိုလ်ရန်အောင်သည် ၎င်း၏ တပ်များကို စစ်တွေနှင့် နယ်စပ်မှ ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီး မင်းပြားမြို့ကလေးမှာ စုရုံးနေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဂျပန်များကို ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ရန်နှင့်

မော်တော်ဘုတ်နှင့် လှိုင်းလုံးကြီးများ

**30** မီးမြစ်ဝကို ရောက်သောအခါ ပင်လယ်ကို ရှောင်ကွင်း၍ မရကြချေ။ လှိုင်းမှာ အလွန်ကြီးလျက်နေ၏။ လှိုင်းလုံးကြီးများမှာ ကျွန်တော်တို့၏ မော်တော်ဘုတ်ကလေးကို ဝါးမျိုးတော့မယောင် ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် မကြာမီ မော်တော်ဘုတ်ကလေးသည် လှိုင်းလုံးအပေါ် ရောက်သွားရာ ကျွန်တော်တို့ ရင်ထဲတွင် အေးခနဲ ဖြစ်သွားလေ၏။ နောက် လှိုင်းလုံးအောက်ခြေသို့ ရောက်သွားပြန်ပြီး အခြားလှိုင်းလုံးများက ပြေးလာ ပုတ်ခတ်တော့မယောင် ထင်နေရပြန်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အရေးရှိက ဖော့စရာရရန် ဓာတ်ဆီပုံးလွတ်များကို အဆင်သင့် လုပ်ထားကြလေ၏။

ပင်လယ်ကမ်းရိုးအတွင်းဘက် ရေလမ်းမှာ အကူးအယှက်၊ အပိတ်အဆို့၊ အကွေ့အကောက်၊ အသိမ်အမွှား ပေါလှပေရာ ရေဝင်ပါဟုပင် ခေါ်နိုင်လေသည်။ ၎င်းတို့ကိုကြည့်ရင်း စစ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ကူးဉာဏ်တစ်ခု ရလေသည်။ တောတောင်တွင် ပြောက်ကျားတိုက်ပွဲဆင်၍ ကောင်းသလို ယင်းရေဝင်ပါ၌ ရေကြောင်းပြောက်ကျား တိုက်ပွဲဆင်နိုင်က မည်မျှကောင်းမည်နည်း၊ ဂျပန်ကို

ဗိုလ်ရန်အောင်ထံမှ အကူအညီဖြင့် နယ်စပ်ကို ကျော်ဖြတ်ရန်ဖြစ်လေသည်။

မင်းပြား မရောက်ခင် မြေပုံမြို့ကို ဝင်ကြရလေသည်။ မင်းပြား၊ မြေပုံနှင့် စစ်တွေတို့မှာ ဖိုခိုလောက်ဆိုင်တည်နေကြသည်။ မြေပုံမှနေ၍ စစ်တွေသွားလိုက ပင်လယ်ဘက်မှသွား၍ မင်းပြားသို့ သွားလိုက အတွင်းလမ်းမှ သွားရလေသည်။

မြေပုံမြို့တွင် အချုပ်ထောင်ရှိရာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ ထွက်ပြေးလာသော ကရင်နှင့် ကုလားစစ်သားအချို့ကို စစ်သုံ့ပန်းအဖြစ် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းတို့ကို သွားကြည့်ကြသေးသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင်နှင့် တွေ့သောအခါ ကျွန်တော်တို့ အကြံပေးချက်အရ ဗိုလ်ရန်အောင်က လွတ်ပစ်လေသည်။ မြေပုံမြို့တွင် ထူးခြားသော မြန်မာပြည်သားတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသေးသည်။ ၎င်း၏ ထူးခြားချက်မှာ ရခိုင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ကျကာ မြေပုံမြို့မှာ အခြေစိုက်၍ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

မင်းပြားမြို့ကလေးမှာ သပ်ရပ်သာယာလှ၏။ ၎င်းတည်နေသော မြစ်ကလေးမှာ မကျယ်မကျဉ်းဖြစ်၏။ ဆိပ်ကမ်းကိုလည်း စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ မြစ်နှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် တောင်တန်းကလေးတစ်ခုရှိ၏။ ၎င်းတို့ကြားတွင် မင်းပြားမြို့ကလေး တည်နေသည်။

မင်းပြားမြို့ကလေးမှာ ဗိုလ်ရန်အောင်၏ တပ်ရင်းစခန်းချရာဖြစ်နေသဖြင့် အထူးစည်ကားနေလေသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးအတွက်လည်း ဌာနချုပ်သဖွယ် ဖြစ်နေလေသည်။

အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိ၏။ ထိုကျောင်းတွင် တပ်သားများ တည်းခိုနေကြလေရာ အပေါ်ထပ် အောက်ထပ် ပြည့်ညပ်နေလေ၏။ အပေါ်ထပ်တွင် ဗိုလ်ကြီး၊ ဗိုလ်ကလေးများ တည်းခိုရန် အခန်းတစ်ခန်းရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ထိုအခန်းမှာ တည်းခိုစေလေသည်။ တပ်သားရဲဘော်များတွင် ရန်ကုန်မှ မောင်ထွန်းအောင်စသော အသိအကျွမ်းအချို့ တွေ့၏။ (မောင်ထွန်းအောင်မှာ ယခု ရန်ကုန်စာတိုက်ကြီးတွင် စာရေးလုပ်နေလေသည်။) ၎င်းတို့အား ကျွန်တော်တို့အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး နှုတ်ပိတ်ကြရသေး၏။

ကျွန်တော်တို့အား တာဝန်ယူ၍ စောင့်ရှောက်ရသူမှာ ဗိုလ်မင်းလွင်ဆိုသူဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မင်းလွင်မှာ အလွန်ငယ်ရွယ်သော်လည်း ထက်မြတ်၍ ထင်ရှားသော စစ်ဗိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နေလေသည်။ သူတို့စစ်တပ်များ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း တစ်

လျှောက် ချီတက်ရသောအခါ အချို့နေရာတွင် ကုန်းကြောင်းချီကြရလေသည်။ စစ်တွေမြို့သို့ ဂျပန်အလျင် ဦး၍ ရောက်အောင် အချို့နေရာတွင် ညမအိပ်ဘဲပင် ချီတက်ခဲ့သည် ဆို၏။ ဗိုလ်မင်းလွင်၏ အဆိုအရ ထိုစဉ်က အစိုးရအရာရှိများနှင့် ဥစ္စာကြွယ်ဝသူများလောကတွင် ဘီအိုင်အေ စစ်ဗိုလ်တို့သည် ယခင်က အိုင်စီအက်လောင်းများ ခေတ်ကောင်းသလိုကောင်းနေကြောင်း၊ အချို့မှာ သမက်လောင်း ဖမ်း၍ပင်နေကြကြောင်း သိရလေသည်။

သံတွဲမြို့တွင် ဗိုလ်မင်းခေါင်ရောက်စဉ်က အမျိုးသမီးများက ပိုးထည် အဆင်ဆန်း ရက်ပြီး မင်းခေါင်ဆင် ဟုပင် ခေါ်တွင်စေကြောင်းကြားရလေသည်။ (ဗိုလ်မင်းလွင်ကား ယခုအခါ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတပ် ဒုတိယတပ်ရင်းမှူးဖြစ်နေ၏) ထိုကျောင်းအပေါ်ထပ် အခန်းတစ်ခန်းတွင် ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးအချို့ကိုလည်း ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားလေသည်။

စစ်သားများသည် စစ်လေ့ကျင့်ခန်းကို မှန်မှန်လုပ်ကြ၏။ "ကွား" "ကွား" ဟု အော်ပြီး သေနတ်စွပ် ဘေးယွန်းနက်နှင့် ထိုးဟန် ကျင့်နေကြသည်ကို ပထမဦးဆုံး မြင်ရလေသည်။ ကြောက်ခမန်း ထိတ်ခမန်းပင် ဖြစ်ပေ၏။

ကျွန်တော်တို့ရောက်သောနေ့၌ ဗိုလ်ရန်အောင်တို့ မရှိကြပေ။ ဗိုလ်ရန်အောင် တပ်ရင်း ရုပ်သိမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး စစ်တွေရှိ ဂျပန်စစ်ဘက်အရာရှိများနှင့် သွားရောက်ဆွေးနွေးနေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုသာကျော်ကို လိုက်ရှာကြသည်။ သူလည်း မင်းပြားသို့ ရောက်နေသဖြင့် အလွယ်တကူနှင့် တွေ့ကြလေ၏။ သို့ရာတွင် ကိုသာကျော်မှာ ဝမ်းရောဂါဖြစ်နေ၍ စကားပင် မပြောနိုင်ချေ။ အကယ်၍ သူသာ ကျန်းကျန်းမာမာဆိုပါက သူ့အား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြီး အိန္ဒိယသို့ ခေါ်သွားမည်ဖြစ်လေသည်။ (ဤသူကား အခြားသူမဟုတ်၊ ဗုံပေါက်သာကျော်ဟု ယခုထင်ရှားနေသူတည်း။)

ဗိုလ်ရန်အောင်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ

**ဗို**လ်ရန်အောင်တို့ ပြန်လာသောအခါ သူ့ဌာနချုပ်တွင် ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ကြလေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင်ဘက်မှ သူချည်းဖြစ်၍ ကျွန်တော်ဘက်မှ သခင်စိုး၊ သခင်တင်မြ၊ သခင်တင်ရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်လေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင်က ဂျပန်မှ ပြန်ရောက်ကတည်းက သခင်စိုးအား တွေ့ချင်နေကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ယခုအခါ ဂျပန်နှင့် ပေါင်းမိတာ မှားပြီထင်ပြီး ရှေ့ဘာလုပ်ရမလဲ မသိသဖြင့် မိမိ၏ ဆရာရင်း သခင်စိုးအား တ နေမိကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင် ခေါ် သခင်လှမြိုင်မှာ ထိုစဉ်က ဂျပန်စစ်ဗိုလ်လို ဝတ်ဆင်ထားရုံမက မုတ်ဆိတ် ရှည်လည်းထားသဖြင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်နေလေသည်။ သို့ရာတွင် အထက်ပါ စကားများကို ပြောသောအခါ ၎င်း၏ မျက်နှာတွင် ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော် အတွင်းက ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုလှမြိုင်၏ရုပ် ပြန်ပေါ်လာသည်ဟု ထင်မိ၏။

သခင်စိုးက ကမ္ဘာအခြေအနေ ပြောင်းလဲလာပုံ၊ ကမ္ဘာနယ်ချဲ့စစ်ပွဲ (၀၁) နယ်ချဲ့ အရင်းရှင် အစိုးရအချင်းချင်းတိုက်ကြသော စစ်ပွဲကြီးမှ ဖက်ဆစ်နယ်ချဲ့သမားတို့

ကတစ်ဖက်၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူလူထုကြီးကတစ်ဖက် ဖြစ်သော ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးစစ်ပွဲကြီးသို့ ကူးပြောင်းလာပုံ၊ မြန်မာမျိုးချစ် အပေါင်းတို့ ၏ဘာဝန်မှာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာ သားတို့ ပြည်သူ့စစ်ပွဲကြီးတွင် ပါဝင်ရန် ဖြစ်ပုံ စသည်များကို ရှင်းလင်းပြ၏။ ဗိုလ်ရန်အောင်အား ရန်ကုန်ဌာနချုပ်မှ ၎င်း၏ တပ်များကို ရခိုင်အိန္ဒိယ ဝယ်စပ်မှ ရုပ်သိမ်းပြီး ပြန်ခွဲရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ထား၏။

ဗိုလ်ရန်အောင်က ယင်းအမိန့်ကို မလိုက်နာဘဲ သူ့တပ်နှင့် နယ်မြေတစ်နေရာ တွေကို အခြေခံပြုလုပ်ပြီး ဂျပန်ကို စတင်တိုက်ခိုက်ရမည်လောဟု မေးလေသည်။ သခင်စိုးက သဘောမတူချေ။ အမိန့်နာခံ၍ ရန်ကုန်ကို ပြန်ရန်နှင့် အခိုက်အတန့် အသဖြင့် ပြင်ဆင်ရေးသာလုပ်ရန်၊ ၎င်းနောက် မဟာမိတ်များ တန်ပြန် ထိုးစစ်ဆင် နှိမ်နှင်း ကိုက်၍ ဂျပန်ကို နောက်ကျောမှတိုက်ရန် သခင်စိုးက အကြံပေးလေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင်ကား ရန်ကုန်ပြန်လျှင် ဘီအိုင်အေတပ်များအား ဂျပန်က လုံးဝ ထက်နက်ဖြတ်ပစ်မည်လားဟု စိုးရိမ်လျက်ရှိလေ၏။

ဗိုလ်ရန်အောင်တပ်သည် စစ်တွေငွေတိုက်မှ ငွေသိန်းနှစ်ဆယ်ကျော် သိမ်းမိ ချိန်လေသည်။ ၎င်းတို့အနက်မှ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ အား အချိုးကျခွဲပေးပြီး ငွေဆယ်သိန်းမျှကျန်မည်ဖြစ်ရာ ၃ သိန်းကို ၎င်းတပ် အတွက်၊ ၇ သိန်းကို ရန်ကုန်ဌာနချုပ်သို့ သွင်းအပ်ရမည်ဖြစ်လေသည်။ သခင်စိုး က ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းများနှင့် ပါတီလုပ်ငန်းများအတွက် ရန်ပုံငွေ ဆောင်းခံလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အိန္ဒိယသွားရန် စရိတ်တောင်းကြလေ သည်။ သခင်စိုးအား လျှို့ဝှက်ရေးနှင့် ပါတီလုပ်ငန်းများအတွက် ငွေ ၅၀၀၀၀ (ငါးသောင်း) ထုတ်ပေးလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ငွေ ၁၀၀၀ သာ ယူကြ သည်။ ကလကတ္တားရောက်ပြီးလျှင် ရှေ့ဆက်အလုပ်လုပ်ဖို့ ရန်ပုံငွေ ဒီကယူသွားဖို့ လို၊ နိုင်ငံခြားမှ တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် ရနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ထားကြ သေးသည်။

မင်းပြားတွင် သခင်စိုးတို့နှင့် ကျွန်တော်တို့ ခွဲကြရတော့မည်ဖြစ်လေသည်။ ပြည်တွင်းမှ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် မြေအောက်ကလာပ်စည်းများတွင် အယ်မြို့မှာ ဘယ်သူပါထိုက်သည် စသည်များကို ထပ်မံစဉ်းစားကြပြန်လေသည်။ ဆရင်းလုပ်၍ပင် ကြည့်ကြလေသည်။ လုပ်ငန်းအတွက် အားတက်ဖွယ်ပင် တွေ့ရ

လေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင် တပ်ဆိုလျှင် ဗိုလ်မှူးရန်အောင်မှစပြီး ဗိုလ်ကြီး၊ ဗိုလ်  
 ကလေး၊ တပ်သားရဲဘော်အားလုံး ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းတွင် အားတက်  
 သရော ပါမည်ဟု ယုံမှတ်စရာများကို တွေ့ရလေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အိန္ဒိယ  
 သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ချောမောစွာရောက်ကြောင်း သခင်စိုးထံ လူစုအား  
 အလွယ်တကူ အကြောင်းကြားနိုင်ရန် အစီအစဉ်များ လုပ်ကြလေသည်။ ညိုထွန်း  
 တို့လူစု မိဂဒါဝန်သို့ ရောက်ကြပြီ' ဟု ရေဒီယိုမှ လွှင့်ပြောရန် တရုတ်ပြည်သို့  
 မရောက် ရောက်အောင် ခရီးဆက်ရန်ကိုလည်း ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။

သခင်စိုးတို့ ပြန်လည်ခြင်း

**၆** နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် သခင်စိုးနှင့် သခင်တင်မြတို့ ပြန်ကြလေသည်။  
 သံတွဲမှ ယူလာသော မော်တော်ဘုတ်ကိုပင် စီးသွားလေသည်။ ငွေငါးသောင်းမှာ  
 ဆယ်တန်၊ ငါးကျပ်တန်များဖြစ်နေ၍ ဓာတ်ဆီပုံးလွတ်များတွင် ထည့်၍ ယူသွား  
 လေသည်။ သခင်စိုးနှင့် ကျွန်တော်တို့ ခွဲကြသောအခါ ကျွန်တော်က "ကဲ ခင်ဗျား  
 တို့လည်း ပြည်တွင်းက ခင်ဗျားတို့ တာဝန်တွေ ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေ  
 တော့။ ကျွန်တော်တို့လည်း ပြည်ပက ကျွန်တော်တို့ တာဝန်တွေ ကျေပွန်အောင်  
 ထမ်းဆောင်မယ်" ဟု နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ သခင်စိုးကား ကျွန်တော်အား  
 သန့်ရွာန်ချထားသော မျက်နှာဖြင့် တစ်ချက်ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် စိုက်စိုက်နှင့်  
 မော်တော်ဆီသို့ ထွက်သွားလေသည်။

သခင်စိုးတို့ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့အား နယ်စပ်အရောက်  
 ဗိုလ်ရန်အောင်က ပို့လိုက်ရန် ပြောကြလေသည်။ ဗိုလ်ရန်အောင်က ကိုညိုထွန်း  
 (ရခိုင်ဝန်ကြီးဟောင်း) နှင့် သူ့အစ်ကို ဦးထွန်းဝင်းအား တစ်ဆင့်တာဝန်လွှဲလိုက်  
 လေသည်။ ကိုညိုထွန်းက "ခင်ဗျားတို့ကို စိတ်အချရဆုံးလမ်းက ပို့လိုက်မယ်။

သို့ပေမယ့် ပလက်ဝအထိတော့ တက်ရဦးမယ်” ဟု ပြောလေသည်။ “ပလက်ဝမှာ ဂျပန်လုံးလုံးမရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ပလက်ဝက ပြန်လာကြတာ မကြာသေးဘူး။ ကြည့်သက်သေ” ဟုဆိုပြီး အရက်ပုလင်းတစ်လုံး ထုတ်ပြသည်။ ၎င်းအရက်ကို ပန်းကန်ထဲထည့်ပြီး မီးရှို့လိုက်ရာ ဟုန်းခနဲ ထတောက်သည်။ သူသည် နောက် တစ်ပန်းကန် ငဲ့ပြီးသော်လည်း လိုက်သည်။ “ဒါ ပလက်ဝ အရက်ပေါ့ဗျ” ဟု ပြောကာ ရယ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကား အိန္ဒိယပြည်သို့ ဘေးရန်ကင်းစွာ အထူးသဖြင့် ဂျပန်များ ကို ရှောင်ကွင်း၍ သွားနိုင်ရန် မြန်မာပြည်မတွင် ကျောက်ဆည်မှ ပုသိမ် သာပေါင်း အထိ ဆင်းကြရ၏။ သာပေါင်းမှ ရခိုင်ဘောမိဘက်ကူးပြီး ဘောမိမှ ဆန်တက် လာခဲ့ရာ ယခု မင်းပြားသို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ မင်းပြားမှာ အမ်းတောင်ကြားအထက် မင်းဘူးအထက်မှာ ကျသည်။ မင်းပြားမှ မြို့ဟောင်း၊ မြို့ဟောင်းမှ ကုလားတန် မြစ်တစ်လျှောက် ကျောက်တော်၊ ကျောက်တော်မှ ပလက်ဝသို့ တက်ကြရဦးမည်။ ပလက်ဝမှာ မုံရွာထက် အထက်ကျဦးမည်။ တစ်ဖန် ပလက်ဝမှ ဒလက်မယ်အထိ တက်သွားကြရလိမ့်မည်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရတို့သည် ရခိုင်မှ ရုပ်သိမ်းဆုတ်ခွာသွားသောအခါ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသမားအချို့ကို အိန္ဒိယပြည်၊ ဘင်္ဂလားပြည်နယ် ကော်မီလာထောင်သို့ ရွှေ့ပြောင်း ခေါ်ဆောင်သွားကြောင်း သိရလေသည်။ မင်းပြားမှ ဖိုးဇံ၊ ဖိုးလှ၊ ဘူးသီးတောင်မှ စံထွန်းအောင် စသည်တို့အပြင် ရန်ကုန်မှ နဂါးနီ ကိုထွန်းရွှေတို့ ပါသွားကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အိန္ဒိယပြည်သို့ရောက်လျှင် ၎င်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံကာ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးဘက်သို့ သိမ်းသွင်းမည်။ ၎င်းနောက် အင်္ဂလိပ် အစိုးရနှင့် နားလည်မှုယူပြီး ထောင်မှထုတ်ကာ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုမည်။ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ပို့ရန်လိုက ပို့မည်ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ရခိုင်မှ နောက်ထပ်လူခေါ်ရန် အကြံကို စွန့်လွှတ်ကြလေသည်။ သည့်ပြင်တစ် ကြောင်းမှာလည်း နယ်စပ်ကို ကျော်ဖြတ်ရာ၌ လူနည်းခြင်းက ပို၍ လုံခြုံဖွယ် ရှိသည်။

သခင်စိုးနှင့် သခင်တင်မြတို့ မြန်မာပြည်မဘက်သို့ ပြန်သွားကြသည်မှာ ၁၉၄၂ ဇူလိုင်လ (၁၁) ရက်နေ့ဖြစ်လေသည်။ နောက်တစ်နေ့ ဇူလိုင် (၁၂) ရက်နေ့

ထွင် ကျွန်တော်တို့လည်း ခရီးဆက်ကြပြန်လေသည်။ ယခုခေတ် ဝန်ကြီးဟောင်း ဖြစ်သူ ကိုညိုထွန်း၏ အစ်ကို ကိုထွန်းဝင်းနှင့် လိုက်သွားကြရလေသည်။

မင်းပြားက ထွက်စတွင် လှေစီးကြရ၏။ လှေပေါ်တွင် ကတ်စကက်နှင့် ရိုင် အယ်သေနတ် အများအပြား ပါလာသည်။ ထိုစဉ်က ရခိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာများနှင့် ဗုတ်စလင်များ အဓိကရုဏ်း ဖြစ်လျက်ရှိရာ ဗုတ်စလင်များကို အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ ကုလားစစ်ပြေးများက ကူညီလျက်ရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ချိန်၌ ဗိုလ် ခန့်အောင်၊ ကိုညိုထွန်း၊ ဦးပညာသီဟ စသူတို့၏ ဖျန်ဖြေခြင်းကြောင့် အဓိကရုဏ်း ချန်မီးငြိမ်းသလောက် ရှိနေလေပြီ။ သို့ရာတွင် စိတ်မချရသေးဟု ဆိုလေသည်။ အာပုံဖြစ်ဖြစ် ခုလို အခါကြီးမှာ အကာအကွယ်လက်နက်များ ရှိထားဖို့ လိုပေ၏။ ထို့ကြောင့် ကိုထွန်းဝင်းသည် ဗိုလ်ရန်အောင်တပ်မှ အဆိုပါ လက်နက်များကို တောင်းယူလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

နံနက်(၁၁)နာရီလောက်တွင် ချောင်းကျဉ်းကလေးဖြင့် လိုက်လာရင်း မြို့ ဟောင်းသို့ ချဉ်းကပ်မိကြလေ၏။ ပြုန်းခနဲ သီချင်းဆိုသံတစ်ခုကို မြန်မာစစ်စစ် အသံနေဖြင့် ကြားလိုက်ရပေ၏။ ၁၉၃၀ လောက်ဆီက ခေတ်စားခဲ့သော မန္တလေးမှ သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဆိုလာသူမှာ ရခိုင်လှေသမားလေးတစ်ယောက် ဖြစ် သည်ကို တွေ့ရ၏။ ရခိုင်စကားသံတွေကိုသာ ကြားနေရရာမှ ခုလို မြန်မာသံကို ကြားလိုက်ရသောအခါ ထူးဆန်းသလို ဖြစ်သွားပါသည်။ အမှန်ကား မထူးဆန်း ခေါ် ရခိုင်တို့သည် အချင်းချင်း စကားပြောတော့သာ ရခိုင်သံနှင့် ပြောကြသည်။ သီချင်းဆိုခြင်း၊ စာဖတ်ခြင်း၊ တရားဟောခြင်းများကိုကား မြန်မာသံဖြင့်ပင် ပြုလေ နှိုကြသည်။

မြို့ဟောင်းတွင် တစ်ထောက်နား၍ ထမင်းစားကြ၏။ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဟောင်းဖြစ်သဖြင့် ရာဇဝင်အဆောက်အအုံအချို့လည်း ကြည့်စရာ ရှိပေ သေး၏။ ကျုံးနေရာ၊ မြို့ရိုးနေရာများကို အထင်အရှားတွေ့နိုင်လေသည်။ နန်း ရင်ပြင် မျက်နှာစာဖြစ်သည်ဆိုသော နေရာသို့ ရောက်သောအခါ ရခိုင်ရာဇဝင်မှ မြဖော်ဦး ဆိုသော လူစွမ်းကောင်းအကြောင်း သွားသတိရမိလေသည်။ ထိုနေရာမှာ ကျောက်ပြားများ ခင်းထား၏။ အတော်ပင် ကျယ်သည်။ နံဘေးမှာ ညောင်ပင်ကြီး များရှိသည်။ မြဖော်ဦးဆိုသော လူစွမ်းကောင်းသည် သူမခံမရပ်နိုင်သော ကိစ္စ တစ်ခုကြောင့် သူ့ဗိုက်ကို သူ့ဘာသာဖောက်ပြီး အူဆွဲထုတ်ရင်း ပြေးပြရာ အူကုန်မှ

လဲတော့သည်ဟု ဆိုလေသည်။ မြဖော်ဦးလဲကျရာကား ဤနေရာဖြစ်ကောင်း၏ ဟု မှန်းဆကြည့်ရင်း ရာဇဝင်စိတ် အတော်ဝင်နေမိလေသည်။ ရာဇဝင်ပြတိုက်လိုလို ဟာကလေး တစ်ခုလည်း တွေ့သေးသည်။

မြို့ဟောင်းတွင် စစ်တွေမှ စစ်ပြေးလာသူ ကြေးရတတ် အများအပြားရှိလေ သည်။ ၎င်းတို့သည် အိမ်သစ်ကလေးများ ဆင်တူ ဆောက်လုပ်ပြီး သီးသန့်နေကြ ရာ စစ်တွေရပ်ကွက်ဟု ခေါ်ရမလောက် ဖြစ်ပေ၏။

ကုလားတန်ပြစ်ကို သန်ကြူပြီ

၆ န တော်တော်ကလေး စောင်းသွားသောအခါ ရှေ့ဆက်သွားကြပြန်၏။ လှေ မဟုတ်တော့ချေ။ မော်တော်ဘုတ်တစ်စင်း ရပြန်လေ၏။ ရေကြောင်းမှာ တချို့ နေရာတွင် အလွန်တိမ်သဖြင့် မော်တော်ဘုတ် သောင်တင်နေတတ်လေသည်။ တစ်နေရာတွင်ကား မရွေ့လောက်အောင် တင်နေတော့၏။ မှောင်ကလည်း မှောင် နေပြီ။ စက်ကို အစွမ်းကုန် ခုတ်ရုံနှင့်မရ၊ မော်တော်ဘုတ် အလုပ်သမားကလေး များ အားလုံး ရေထဲဆင်းပြီး တွန်းကြ၏။ မော်တော်ဘုတ်ကား မရွေ့။ ကိုထွန်းဝင်း စသော အိမ်ခံခရီးသွားအားလုံးလည်း ဆင်း၍ တွန်းကြ၏။ မော်တော်ဘုတ်ကား မရွေ့သေး။ နောက်ဆုံး မော်တော်ပေါ်မှာ စက်မောင်းသူမှအပ ဧည့်သည်ဖြစ်သော ကျွန်တော်တစ်ယောက်သာ ကျန်တော့၏။ ရွေ့ကို မရွေ့သေး။ ကျွန်တော်လည်း ရေထဲ ခုန်ချလိုက်၏။ ရေထဲရောက်၍ တွန်းရန် ဟန်ပြင်ခါရှိသေး မော်တော်ရွေ့သွား လေပြီ။ အားလုံးပင် မြူးထူးခုန်ပေါက်ကာ ဆူညံပျော်သွားကြလေသည်။

ထိုနေ့ညတွင် ကျောက်တော်သို့ ရောက်၏။ ကျောက်တော်ကား ကုလားတန် ဖြစ်ပေါ်မှာ တည်ရှိသည်။ ကုလားတန်ဖြစ်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အရှည်ဆုံး

သောမြစ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ကျောက်တော်မှနေ၍ ကုလားတန်မြစ်များသို့ ဆန်တက်ကြရမည် ဖြစ်လေသည်။ ရှေ့ခရီးအတွက် စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ လမ်းပြငှားခြင်း စသည်များကို လုပ်နေရပေရာ ကျောက်တော်မှာ သုံးည အိပ်ကြရလေသည်။

ဤလမ်းအတိုင်း သွားပါက ဂျပန်နှင့်ရင်ဆိုင်တိုးမိခြင်း မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဂျပန်များက ရေတပ်သုံး မော်တော်ကလေးများဖြင့် ပလက်ဝသို့ အရောက် တက်လာကြပါမူ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘေးဒုက္ခ တွေ့နိုင်သေးလေသည်။ ဂျပန်တို့က ကျွန်တော်တို့အား နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ရင်းတွေ့လျှင် အစစ်ဆေးမရှိဘဲပင် ပစ်သတ်နိုင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ အကာအကွယ် ပြုရန် စီမံကြရလေသည်။ ကုလားတန်မြစ်ဖျားရှိ ကုန်းတော်ရွာသို့အရောက် ဆန်တက်ကြရမည်ဖြစ်ရာ ထိုရွာအထိ ဆေးရွက်ဝယ် ကုန်သည်အဖြစ် ဟန်ဆောင်၍ သွားရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ကုန်းတော်ရွာမှတစ်ဖန် ဂူဝဆိုသော နေရာအထိ သွားကြရမည်။ ဂူဝမှနေ၍ နယ်စပ်ကိုကျော်ဖြတ်ကာ အိန္ဒိယပြည်ဘက်က မော်တပ်အထိ သွားကြရမည်။ ထိုခရီးတစ်ဆစ်အတွက်ကား ဘိန်းချမည့် ကုန်သည်များဟု ဟန်ဆောင်ကာ သွားကြရလိမ့်မည်။

ထိုမှတစ်ပါး ရခိုင်နှင့် ကုလား အဓိကရုဏ်းကြားတွင် ညှပ်ပါမသွားအောင်ကလည်း ကြိုတင်သတိထားကြရပေသည်။ အိန္ဒိယပြည်ဘက် ရောက်သွားပြီး မွတ်စလင်ကုလားများက လက်စားချေရေး လုပ်လိုက်ပါက ကိုယ့်ကိစ္စမပြီးဘဲ အချည်းနှီး အသက်ဆုံးရှုံးဖို့ ဘေးအန္တရာယ်ရှိလေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် မုတ်ဆိတ်မရိတ်ဘဲထားသဖြင့် အတော်ကလေး ရှည်နေလေ၏။ သို့ရာတွင် မုတ်ဆိတ်မှာ ကျိုးကျနိုင်ရုံမက နီကြောင်ကြောင် အဆင်းလည်း ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် မတတ်သာပြီ။ ဇွတ်ပင် တို့ဗမာမွတ်စလင် သဖွယ် အယောင်ဆောင်ရပေတော့မည်။ ကျောက်တော်မှ ပသီဦးထုပ်တစ်လုံးရှာ၍ ယူခဲ့လေသည်။ သခင်တင်ရွှေကား လွယ်လင့်တကူပင် တရုတ်အသွင်ကို ဆောင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် တရုတ်သွေးပါရုံမက တရုတ်နှင့်လည်း တူပေသည်။

တစ်နေ့ နံနက်ခင်း ကျောက်တော်မြို့ရှိ ကျွန်တော်တို့တည်းခိုရာ ကိုထွန်းဝင်း အိမ်တွင် ထိုင်နေကြရာ ထူးဆန်းစွာ ဝတ်ဆင်ထားသော လူတစ်ယောက် ပေါက်လာလေသည်။ ထူးဆန်းစွာဆိုရာ၌ ခုခေတ်တွင် မဝတ်တော့သော အဝတ်ဟူသော

ဆိုလိုပါ၏။ ထိုသူသည် အရွယ်အားဖြင့် ၂၅ နှစ်မျှလောက်သာ ရှိပေဦးမည်။ မဲပြာတောင်ရှည်ပုဆိုးနှင့် ထိုင်မသိမ်းလိုလို အင်္ကျီကို ဝတ်ထားလေသည်။ ခေါင်းမှာလည်း ပိတ်ဖြူဖော့လုံး ပေါင်းထားလေ၏။ နှုတ်ခမ်းမွေးကျင်စွယ်များလည်း ရှိ၏။ ကိုထွန်းဝင်းနှင့် ထိုသူ စကားပြောကြသောအခါ ရခိုင်လိုပြောကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ နားမလည်လိုက်ချေ။ ထိုသူ့အကြောင်း ကိုထွန်းဝင်းအား မေးကြည့်သောအခါ ထိုသူမှာ တို့ရခိုင်မွတ်ဆလင်ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ရခိုင်ကျေးဇူးများရှိ များစွာသောသူတို့သည် ထိုသူကဲ့သို့ပင် ရှေးမြန်မာစစ်စစ် ဝတ်ဆင်ဖွဲ့ထုံးနည်းများကို မစွန့်လွှတ်ကြသေးဟု သိရပေသည်။ ခေါင်းပေါင်းဖြူဖော့လုံးနှင့် ထိုမွတ်ဆလင်ကိုမြင်သောအခါ ကျွန်တော်မှာ ပသီဦးထုပ်ဆောင်း၍ တို့ဗမာ မွတ်ဆလင် ဟန်ဆောင်ရန် အစီအမံကိုပင် စွန့်လွှတ်လျှင် ကောင်းလေမည်လားဟု ထင်မိတော့သည်။

ရခိုင်တို့သည် ရှေးမြန်မာစကားများကို လည်းကောင်း၊ ရှေးမြန်မာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကိုလည်းကောင်း ဗမာများထက်ပို၍ ခိုင်မြဲစွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ကြပေ၏။

ထိုအချိန်က မိုးသည် ပို၍ပို၍သာ သည်းထန်နေလေသည်။ လက်ပံတန်းမှ စယ်ယူလာခဲ့သော မိုးကာအင်္ကျီများကား ကျွန်တော်တို့အား ကောင်းစွာ မကာကွယ်နိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ထီးရွက်တမျှ ကျယ်ဝန်းသော ခမောက်ကြီးများကို ဝယ်ကြရလေ၏။ ခမောက်တစ်ခုကိုဖွင့်၍ အထဲမှာ ဝိုလ်ရန်အောင်ထံမှ ယူခဲ့သော ငွေတစ်ထောင်ကို ထည့်ကြလေ၏။ နောက်မှ ပြကတော့အတိုင်း ပြန်ချုပ်ထားလိုက်ကြပေသည်။ သို့မှသာ ဓားပြရန်မှလည်း ကင်းမည်။ စစ်သားတွေနှင့် တွေ့လျှင်လည်း အပျောက်ရိုက်မခံရဘဲ ရှိလိမ့်မည်။

ဇေးပြီး အချို့ပေါက်နေသည်။ အညာက ထန်းပင်မြစ်ကောင်းအရသာနှင့် တူပေ၏။ အနံ့မှာလည်း တညင်းသီးဇော်နံ့သည်ဟု မပြောနိုင်။ တညင်းသီးနံ့ မွှေးသည်ဟုသာ ပြောနိုင်လေသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ထိုင်မိကြသောအခါ၌လည်း တညင်းသီးပြုတ်၍ ဧည့်ခံမည်လုပ်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ တညင်းသီး ပါလာကြောင်း လျှောက်ထား၍ ငြင်းပယ်လိုက်ကြရပါ၏။

တောင်ထိပ်မှနေ၍ အရှေ့ဘက်သို့ မျှော်ကြည့်ကြရာ တောင်စဉ်အထပ်ထပ်၊ တောင်ရိုးအသွယ်သွယ်တို့ကိုသာ မြင်ရပေ၏။ ၎င်းတို့ကား ရခိုင်ရိုးမ တောင်တန်းကြီးပေတည်း။ ယင်းတောင်ခြေတစ်နေရာတွင် စေတီပြာသာဒ် တန်ဆောင်းစသည်များကို မြင်ရလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရခိုင်ဆန်ဆန် အနီရင့်ရောင် လွမ်းမိုးနေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေ၏။ ၎င်းတို့ကား မဟာမြတ်မုနိစေတီနှင့် အဆောက်အအုံများ ဖြစ်ပေ၏။

ကိုထွန်းဝင်းက မဟာမြတ်မုနိနှင့် မနီးမဝေးတစ်နေရာကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး "အဲဒီဘက်မှာ မဟာဗန္ဓုလ ချီတက်ခဲ့တဲ့ လမ်းကြောင်းရှိတယ်" ဟု ပြောပြလေသည်။ ဤလမ်းကြောင်းမှပင် မြန်မာများသည် မူလ မဟာမြတ်မုနိရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်ကို သယ်ယူပြီး မန္တလေးတွင် တည်ထားကိုးကွယ်ကြဟန်တူလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အဆိုပါ တောင်ထိပ်မှ အရှေ့ဘက်ရှိ မဟာမြတ်မုနိစေတီကို မျှော်၍ ပူးရင်း ရခိုင်ဗမာ သွေးစည်းရေးပြဿနာတွင် လုပ်စရာတွေ အများကြီး ကျန်ပါသေးသကောဟု ရင်လေးမိပါ၏။ တောင်တန်းများကို မျှော်ကြည့်ရင်း ရခိုင်ဗမာ သွေးစည်းရေး၊ ပူးပေါင်းရေးနှင့် တန်းတူကြီးပွားရေးတို့သည် ရခိုင်ရိုးမ တောင်အထပ်ထပ်ကို ကျော်ဖြတ်၍ ချီတက်ရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း အထူးတလည် စဉ်းစားမိလေသည်။

ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့ ညနေစောင်းတွင် ကျောက်တော်မှ မော်တော်ဘုတ်ဖြင့်ပင် ထွက်ခဲ့ကြလေသည်။ တင်းမဆိုသောဋ္ဌာ၌ ညအိပ်ကြရလေ၏။ သည့်အထက်တွင် မော်တော်သွား၍ မရတော့ပြီ။ မြစ်ကြောင်းကား ကျဉ်းလာပြီး ရေစီးမှာ အလွန်သန်လာ၏။ စစ်ဘက်မော်တော်များသာ ထိုရေစီးမျိုးကို ဆန်တက်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ တင်းမတွင် ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုကြသောအိမ်မှာ မြသာဦး၏ အိမ်ဖြစ်လေသည်။ နာမည်မှာ အလွန်လှသော်လည်း လူလှသည်မဟုတ်ချေ။

မြသာဦးမှာ ကိုထွန်းဝင်း၏ လူရင်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်း၏ အကူအညီဖြင့်

ကျောက်တော်ပု တညင်းသီး

၆ ကျောက်တော်တွင် သုံးည သုံးနေ့ နေကြရသဖြင့် ဟိုဟိုသည်သည် လှည့်လည် လည်ပတ်ခွင့်လည်း ရကြပေ၏။ ကျောက်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ကမ်းနဖူးတွင် တောင်ကလေးတစ်လုံးရှိသည်။ ထိုတောင်ပေါ်တွင် ဘုရားစေတီများနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ ရှိပေ၏။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ပင်။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုတောင်ပေါ်သို့ ကိုထွန်းဝင်းနှင့်အတူ သွားလည်ကြလေ၏။ ဘုန်းကြီးကျောင်းများမှာ သစ်ပင်ဝါးပင်တို့ဖြင့် စိုပြည်သာယာလှပေသည်။ ထိုနေ့က မိုးလည်းမရွာ၊ နေခပ်သာသာဖြစ်၍ အထူးပျော်စရာ ကောင်းလှလေသည်။ တညင်းပင်များမှာ ညွတ်နေအောင် သီးကြ၏။

ကျွန်တော်တို့အထင်မှာ မြန်မာပြည် အခြားဒေသများတွင် ကျောက်တော်က တညင်းသီးလောက် ကောင်းသော တညင်းသီးမရှိချေ။ ထိုဒေသတွင် တညင်းသီးကို တို့စရာလုပ်၍သာ စားသည်မဟုတ်။ သရေစာ စားသလို စားကြသည်။ ကိုထွန်းဝင်းသည် တညင်းသီးများကို အိမ်မှပြုတ်၍ ထုပ်ယူခဲ့ပြီး တောင်ပေါ် ရောက်သောအခါ အဆာပြေ တည်ခင်းကျွေးမွေးလေသည်။ ဖွယ်ခြင်း၊ ဖန်ခြင်း လုံးဝမရှိ။

မြစ်များဆန်တက်ရန်နှင့် နယ်စပ်ကျော်ဖြတ်ရန် လမ်းပြသုံးယောက် ငှားကြလေသည်။ လမ်းပြများအတွက် ငွေ ၂၀၀ ပေးရမည်ဖြစ်ပေ၏။ ပလက်ဝနှင့် ကျွန်တော်တို့ ကျော်ဖြတ်မည့် နယ်စပ်တွင်နေကြသူတို့မှာ ချင်းလူမျိုးများနှင့် ခမိန် သို့မဟုတ် ခမွေခေါ်သော လူမျိုးများဖြစ်ရာ ဗမာစကားနှင့် ဆက်သွယ်၍ မရနိုင်ကြပေ။ ကျွန်တော်တို့ခေါ်ခဲ့သော လမ်းပြများတွင် တစ်ယောက်သည် သူတို့၏ ဘာသာစကားကို ပြောနိုင်သူဖြစ်လေ၏။ ၎င်းပြင် ခမွေအချို့သည် ရခိုင်စကား ပြောနိုင်ကြ၏။ သို့ဖြင့် ရခိုင်လမ်းပြများကြောင့် လမ်းမှန်တွေ့နိုင်ရုံမက တောင်ပေါ်သားများနှင့် ဆက်ဆံရာမှာလည်း ပြေပြစ်ဖွယ်ရာရှိလေသည်။

ကိုထွန်းဝင်းနှင့် တင်းမ၌ ခွဲကြလေသည်။ ကိုထွန်းဝင်းသည် မော်တော်နှင့် ပြန်ဆင်းသွားလေ၏။

ထက်ဝသို

၆ နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစော တင်းမမှ ထွက်ခွာခဲ့ကြလေသည်။ လှေသမားမှာ ကျင်လည် ဖျတ်လတ်လှပေ၏။ ရေအစီးသန်သော်လည်း ပဲ့ကိုင်သူကလည်း ဘော်၊ လှော်သူကလည်းများ၊ လှေကလည်း ပါးပါးလျားလျားဖြစ်သဖြင့် လျင်မြန်လှလေသည်။ ကုလားတန်မြစ်မှာ အထက်တက်လေ ကျဉ်းလေဖြစ်လာ၏။ ဘေးနှစ်ဖက်တွင် တောင်ကမူ တောင်တန်းများ ကြာလေ ထူထပ်လေဖြစ်၍ လွင်ပြင်ကို မမြင်ရသလောက် ဖြစ်လာလေသည်။ တောင်များမှာ ဝါးပင်များဖြင့် ထူထပ်စိမ်းထန်းနေကြ၏။ တချို့တောင်ခါးပန်း၊ တောင်ကမူ၊ တောင်ကုန်းများတွင် စူးထိုးစိုက်ထားသော စပါးခင်းများကို မြင်ကြရလေ၏။

အချို့နေရာ၌ တောင်တန်းများမှာ ပေါင်မုန့်ကြီးကို အလယ်က လှီးဖြတ်ထားသလို ပြတ်နေကြ၏။ ထိုနေရာမျိုး၌ လှေမကပ်ရလောက်အောင် ရေစီးသန်လေသည်။ မတ်စောက်သော ကမ်းနဖူးမှ ရေတံခွန်များ အသွယ်သွယ် ကျဆင်းနေကြသည်။ အချို့မှာ တော်တော်ကြီးပြီး ခပ်ဝေးဝေးမှပင် မြင်နိုင်လေသည်။ သစ်ပင်ခါးပင် စိမ်းစိုစိုတို့ကြားမှာ ပွေးခနဲ ပြာဆင်းနေသော ရေတံခွန်များမှာ စပယ်ပန်း

ကိုးများ ဆွဲထားသည်နှင့် တူပါသည်။

ရေတံခွန်တစ်ခု အောက်ခြေမှာ ရုပ်နားပြီး ရေချိုးကြသေးသည်။ သို့ဖြင့် နံနက်စောစောမှ လှေဖြင့် ဆန်တက်လာခဲ့ကြရာ ညနေ နေဝင်ခါနီးတွင် ပလက်ဝသို့ ရောက်လေသည်။ ပလက်ဝတည်နေသော ဆိပ်ကမ်းမှာ တောင်ကမူ ကလေးဖြစ်၏။ သစ်ပင်ပန်းပင်များဖုံးအုပ်လျက်နေသည့်ကြားမှ အစိုးရ အဆောက်အအုံများနှင့် သာသနာပြုကျောင်း အဆောက်အအုံတို့မှာ ထိုးထွက်ပြီး မြို့ကလေးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကြေညာနေကြလေသည်။ ပလက်ဝဆိပ်ကမ်းသို့ ကျွန်တော်တို့၏ လှေဆိုက်ကပ်နေဆဲမှာပင် ပလက်ဝမြို့ထိပ်ဖျားဝယ် ယုတ်သန်း ပက်ဖျန်းနေကြသော ညနေခင်း နေခြည်ရွှေရောင်တို့သည် တဖြည်းဖြည်း လွင့်ပျောက်သွားကြလေသည်။

ကိုထွန်းဝင်းစီစဉ်ပေးလိုက်သော အိမ်မှာ ဝင်၍ တည်းခိုကြလေသည်။ ဤကုလားတန်မြစ်ဖျား၌လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ ကူးဖြတ်သွားကြမည့် အိန္ဒိယနယ်မြေဘက်၌ လည်းကောင်း ဆန်ရှားနေသဖြင့် ဆန်အနည်းငယ်ယူခဲ့ကြပေရာ ကျွန်တော်တို့သည် အိမ်ရှင်အား ညစာအတွက် ဆန်ထုတ်ပေးကြလေသည်။ အိမ်ရှင်က မီးဖိုလျှင် တောက်လောက်သော အရက်ဖြူဖြင့် တည်ခင်းစည့်ခံပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ကား မသောက်နိုင်ကြ။

နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစောတွင် ပလက်ဝမှ လှေဖြင့်ပင် ဆန်တက်ကြပြန်လေသည်။ မြစ်ဟိုဘက် သည်ဘက်မှာ တောင်ကုန်းများသာ ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုင်းလုပ်နိုင်သော ကျွန်းများနှင့် ကမ်းခြေများကိုလည်း တွေ့ရပေ၏။ ကိုင်းလုပ်ချိန်၌ သည်ဘက်ဆီတွင် ဆေးရွက်များ စိုက်ဟန်တူလေသည်။

တစ်နေ့လုံးလုံး လှေစီးပြီး ညနေစောင်းတွင် ကုန်းတော်ဆိုသော ရွာသို့ ရောက်ကြ၏။ ထိုရွာတည်နေသော တောင်ထိပ်၌ စေတီငယ်ကလေးတစ်ဆူ တည်ထားလေသည်။ မြန်မာပြည်၌ အပျံ့နှံ့ဆုံးသောလှေကား တောင်ထိပ်ဖျားနေရာကောင်းကောင်းရှိလျှင် စေတီတည်ထားခြင်းပင်တည်း။ ကသာနှင့် မြစ်ကြီးနားကြား မြစ်ကျဉ်းရှိ တောင်ပြတ်ကြီး ထိပ်ဖျားမှာ လူတက်၍ ရနိုင်ဖွယ်မရှိဟုပင် မှတ်ထင်ရ၏။ သို့ရာတွင် စေတီတစ်ဆူ တည်ထားလေသည်။ ယခုနေရာကား မြန်မာများ ရခိုင်များနေသော နေရာမဟုတ်၊ ခမိန်တို့၏ ဒေသဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တောင်ထိပ်ဖျားဝယ် စေတီဖြူဖြူဖွေးဖွေးတည်နေသတည်း။

ရွာပေါ်သို့ တက်ကြသောအခါ မှောင်ရီစပြုလေပြီ။ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း မီးခိုးတလူလူနှင့် ဖြစ်လေ၏။ အိမ်ကလေးများမှာ ဝါးဖြင့် အတိပြီး၏။ ဝါးတိုင်၊ ဝါးကာ၊ ဝါခင်း။

ဤဒေသများတွင် သဲလုံးသာသာလောက်သာရှိသော ယင်ကောင်တစ်မျိုးမှာ အထူးများပြား၏။ ဖြုတ်ထက်ပင်များ၍ ဖြုတ်ထက်ပင် လှူကိုမဖြစ်ညစ်ကျယ်နှင့် နှောင့်ယှက်တတ်၏။ နောက်ဖေးနောက်ဖီသွားလျှင်ပင် ၎င်းတို့ နှောင့်ယှက်ခြင်းကြောင့် ဖြောင့်ဖြောင့်မသွားနိုင်။ ၎င်းတို့အား လက်ဖြင့် မောင်းနှင်၍လည်းမရ။ သားမြီးယပ်ခတ်၍လည်း မပြေး။ မီးနှင့် မီးခိုးတို့ကသာ မောင်းထုတ်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မီးခိုးတလူလူနှင့် မီးဖိုထားကြသည်။

ဟာလာဟင်းထားကြလေသည်။ နံငယ်ပိုင်းမှာ သူတို့ကိုယ်တိုင် ထိုးရက်ထားသော တိုတောင်းသည့် သင်တိုင်းဖြစ်လေသည်။

ယခုထိ ဤရွာသို့ ဂျပန်မရောက်ဖူးသေးဟု သိရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင်ပင် နယ်နိမိတ်ကို ဖြတ်ကျော်ရမည်ဖြစ်ရာ ဂျပန်နှင့် စင်ဆိုင်တိုးမိဖို့ မရှိတော့ဟု စိတ်ချလက်ချ မှတ်ယူနိုင်ကြလေပြီ။

နောက်တစ်နေ့မှာ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက် ဖြစ်၏။ ၁၉၄၂။

အရက်ရောင်နီ မသမ်းမိပင် ထမင်းစားကြရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မိလာသောဆန်ကို ခမိန်တို့အား ချက်ထားစေခြင်းဖြစ်၏။ မျှစ်စိမ်းကို ပင်စိမ်း သွတ်၍ ချက်ထားသော ခမိန်ဟင်းမှတစ်ပါး ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ ဘာမျှမပါချေ။ သို့သော် အမြော်အမြင်ပြည့်စုံသော မိတ်ဆွေကိုထွန်းဝင်းက ထောပတ်တစ်ဘူး ထည့်ဆေးလိုက်သဖြင့် ၎င်းအား ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံးနိုင်ပါပြီ။

ခမိန်ရွာမှ အိမ်ရှင်များအား နှုတ်ခွန်းဆက်ပြီးနောက် လောင်းလှေကလေး တစ်စင်းနှင့် ခရီးဆက်ကြပြန်လေသည်။

၇ နာရီခွဲမျှတွင် ဂူဝသို့ ရောက်ကြလေ၏။ ဂူဝဆိုသည့်အတိုင်း ဂူလိုက် ချွေကျွေများ အတော်များသော နေရာဖြစ်ပေ၏။ ၎င်းမှာ တောင်ပေါ်မှ ဒလဟော ဆိုဆင်းနေသော ချောင်းကြီးတစ်ခုနှင့် ကုလားတန်မြစ်တို့ တွေ့ဆုံရာ အရပ်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သည် အတန်ကြာအောင် ထိုချောင်းကမ်းပါးတစ်လျှောက်လိုက်ကာ တောင်ပေါ်သို့ တက်သွားကြရမည် ဖြစ်လေသည်။

ဂူဝမှ လောင်းလှေကို ပြန်လွှတ်ကြရလေ၏။ မကြာမီပင် မိုးကြီးပြင်းထန်စွာ ရွာလာလေ၏။ ကျွန်တော်တို့၏ သွားလမ်းမှာ မလွယ်ကူလှချေ။ ချောင်းကမ်းပါးအကြောကောက်၏။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံးကျောက်တုံး ကျောက်ခဲချည်းလိုလို ဖြစ်၏။ ဘေးတွင် ဝါးပင်များသည် ပိတ်ပိတ်ပိန်း ထူထပ်စွာ ပေါက်နေကြ၏။ မကြာခဏပင် ကျောက်ဆောင်ကြီးများ၊ ကျောက်တုံးကြီးများကို တွေ့ရရာ အချို့ကျောက်ဆောင်ကြီးများမှာ မြေပါးပျဉ်းကြီးများနှင့်တူပြီး ကျွန်တော်တို့အား ပေါက်တိုက်တော့မည်လားဟုပင် ထင်မှတ်ရလေသည်။

ဝါးရုံများကို ခြုံလွှမ်းနေကြသော သစ်ပင်ကြီးများမှာလည်း ကြက်ကလေး သက်ကလေးများအား အုပ်ဆောင်းနှင့် အုပ်ထားသကဲ့သို့ ကျွန်တော်တို့အား ဤဆောင်တန်းတောခြေမှ လွတ်ထွက်မသွားရန် အုပ်လိုက်တော့မည်လားဟု ထင်ရ

ခမိန်တို့နှင့် ခေါင်ရည်သောက်ပြီးလျှင်

ထမသော် တည်းခိုစရာ အိမ်ရှာ၍ မရကြ။ ခမိန်တို့သည် ကျွန်တော်တို့အား ရုတ်တရက် လက်မခံလိုကြပေ။ အားနာခြင်းလည်း မရှိ။ လက်မခံဘူးဟုဆိုလျှင် ဘူးဆို ဖရုံမသီးတော့ချေ။ ခွေးဟောင်သံတွေ အဖော်ပြု၍ ဟိုအိမ်သည်အိမ် ရှာဖွေရင်း နောက်ဆုံးတွင် လက်ခံမည့် အိမ်တစ်အိမ်ကို တွေ့ကြလေသည်။ အခန်းထဲတွင် အိမ်ရှင်များအိပ်၍ အခန်းပြင်တွင် ကျွန်တော်တို့အိပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဘေးတွင် စည်ကြီးတစ်လုံး ရှိလေသည်။

အိမ်သို့ လက်ခံမိသောအခါတွင်ကား ခမိန်များသည် ကျွန်တော်တို့အား ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံကြလေ၏။ ကျွန်တော်တို့က ၄၅ ကျပ်ထုတ်ပေးရာ ခေါင်ရည်အိုးကြီးတစ်ခု ရောက်လာလေသည်။ ခေါင်ရည်အိုးတွင် ဝါးစုပိတ်ကလေးများ ခိုက်ထည့်ထားပြီး ကျွန်တော်တို့သာမက သူတို့ပါ အားလုံး ဝိုင်းသောက်ကြလေသည်။ မိန်းမ ယောက်ျား ခြားနားမှုလည်း မရှိပေ။

ခမိန် ယောက်ျားမိန်းမများမှာ အလယ်ပိုင်းတွင် စည်းထားသော နံငယ်ပိုင်းမှ တစ်ပါး အခြားအဝတ်အစားမရှိချေ။ အပျိုအရွယ် ကလေးများပင် ရင်သားကို

လောက်အောင်ပင် ထုထည်အရှိန် ပေးနေကြလေသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက်ဆောင်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါးရုံသည်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ကြီးများသည်လည်းကောင်း မည်မျှပင် ထုထည်အရှိန်ရှိသော်လည်း သည်းထန်သောမိုးကို မဟန့်တားနိုင်ကြကုန်။ မိုးသည် ကျွန်တော်တို့ထံသို့ အရောက် ထိုးဖောက်ဝင်လာကုန်၏။ လေကလည်း တဝုန်းဝုန်း တိုက်ခတ်နေ၏။ ခမောက် ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း မျက်နှာကိုတော့ မိုးပက်သေးသည်။ လက်ပံတန်းမှ ဝယ်လာသော မိုးကာအင်္ကျီမှာလည်း ဤမိုးမျိုးကို မခုခံနိုင်တော့ပြီ။

ကျွန်တော်တို့သည် ဣန္ဒြေရရ လမ်းမလျှောက်နိုင်ကြချေ။ ဘေးကို ကြည့်လျက် လျှောက်ကြရ၏။ ရှေ့ကိုကြည့်လျက် ကွေ့ကြရ၏။ အပေါ်ကြည့်လျက် ငိုကြရ၏။ အောက်ကို ကြည့်လျက် ခဲတစ်လုံးမှ တစ်လုံးသို့လည်းကောင်း၊ ချောင်းတစ်ဖက်ကမ်းမှ အခြားတစ်ဖက်ကမ်းသို့လည်းကောင်း သတိကြီးစွာဖြင့် ကူးကြရ၏။ သည်အထဲ စွတ်စိုသည့်မျက်နှာကို မကြာခဏ သုတ်ရသေးသည်။ မကြာခဏလည်း ခြေထောက်များကို ကပ်ပြီး တုတ်တုတ်နေသော စွတ်စိုသည့် မိုးကာအင်္ကျီကို မနည်းကြီး စွာယူရသေးသည်။

၁၀ နာရီအချိန်လောက်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် မြစ်မှ အတော်ဝေးခဲ့ပြီ။ တွန့်ခွေနေသော မြေသဖွယ်ချောင်းမှာလည်း အောက်မှာကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကား အတော်မြင့်သော တောင်များပေါ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်၏။

တောင်ပေါ်တွင် လှသံကြားရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကလည်း လှသံပေးကာ သူတို့ဘက်ဆီသို့ ကြည့်လိုက်ရာ အမျိုးသမီးလေးယောက်ကို မြင်ရလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်သို့ လာနေကြသည်။ သူတို့သည် ခမ္မေ (ခမိန်) အမျိုးသမီးများကဲ့သို့ပင် အလယ်ပိုင်းကိုသာ တစ်ထွာသာသာမျှရှိသော နံငယ်ဖြင့် ရစ်ချည်ထားကြလေသည်။ ဦးခေါင်းက ဆံပင်များမှာ ပြုပြင်ခြင်းမရှိ။ လက်လေးသစ်မျှ ရှည်၍ ထိုးထောင်နေကြသည်။ ရှေ့ဆက်သွားလျှင် သူတို့နှင့်ပက်ပင်ပေါ်တိုးလိမ့်မည် ထင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူတို့ကို မြင်လိုက်သောနေရာသို့ ရောက်သည့်တိုင် သူတို့အား မတွေ့ရတော့ချေ။ သူတို့၏ အသံကိုလည်း မကြားရတော့ပြီ။ လမ်းပြတစ်ယောက်က ၎င်းတို့မှာ ချင်းမများဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ထိုဒေသရှိ လူများက ချင်းလူမျိုးအုပ်စု တစ်ခုကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

မိုးစဲသွားလေပြီ။

**တစ်တောင်ဆင်း တစ်တောင်တက်**

ကျွန်တော်တို့ကား တစ်တောင်တက် တစ်တောင်ဆင်းဖြင့် လျှောက်မြဲ လျှောက်ကြရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့အား အနှောင့်အယှက် အများဆုံးပေးသော အရာများမှာ ဖြုတ်၊ မှက်နှင့် ကျွတ်များဖြစ်၏။ ဖြုတ်ဟုခေါ်သော်လည်း မြန်မာပြည်မှာ တွေ့နေကျ ဖြုတ်ထက်ကြီးသည်။ ၎င်းပြင် ဖြုတ်လို ဝဲရုံသာ ဝဲသည်မဟုတ်။ ကိုက်တတ်သေးသည်။ နောက်ဖေးသွားလျှင်လည်း ဖြောင့်အောင်မသွားနိုင်။ မသွားဝံ့။ ဖင်ကို ဝင်ကိုက်ကြသည်။ ဘယ်နေရာမှာမှ ဝင်မထိုင်ရဲလောက်အောင် ပေါများသည်။ ရွှေ့ရှားနေမှ သူတို့၏ အနှောင့်အယှက် သက်သာသည်။ ထို့ကြောင့် မနားရဲ မရပ်ရဲကြပေ။ တအိအိတက်လိုက်၊ တအိအိ ဆင်းလိုက် လုပ်နေခြင်းက မောချင်းမောစေတော့၊ တော်သေးသည်။ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ ၎င်းတို့ကို Sand Flies (သဲယင်ကောင်) ဟုခေါ်သည်။ မှက်ဟု ဆိုသော သတ္တဝါမှာလည်း မှက်ထက်ကြီးသည်။ ကြီးမား၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ခြင်္တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ခြင်္ဘီလူးဟု ခေါ်လျှင် သင့်လိမ့်မည်။ မျက်နှာနှင့် လက်များကို ဖျားတုတ်သလို ဝင်၍ တုတ်တတ်သည်။ မျက်နှာရှေ့မှာ အမြဲတမ်းဝဲလျက် လိုက်ပါ

ပြီး တုပ်ရန် အလစ်စောင့်နေသည်။ လမ်းပြ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ကျွန်တော်တို့သည် ဝါးခက်ကလေးများ ကိုင်ပြီး ခြင်္သေ့ယပ်သလို ယပ်ကြရလေ၏။

ဖြတ်နှင့် ခြင်္သေ့တို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခုခံနေစဉ် ကျွတ်က အလစ်ဝင် တွယ်ပြန်သည်။ မြေကြီးပေါ်မြက်ကြားမှ ပြောက်ကျားစနစ်ဖြင့် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရုံမက သစ်ပင် ဝါးပင်များပေါ်မှ စောင့်၍လည်း လူပေါ်သို့ ခုန်ချကာ တိုက်ခိုက်တတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် အညာသားဖြစ်၏။ ကျွတ်ဆိုတာ အောက်ရောက်မှ ကြားဖူးသည်။ ထိုစဉ်ကတိုင်အောင် တစ်ခါမျှ ကျွတ်တွယ်မခံရဖူးသေးချေ။ ထို့ကြောင့် ခြေသလုံးကို ကျွတ်ဝင်တွယ်နေပြီဟု သိရသောအခါ ငယ်သံပါအောင် အော်မိလေ၏။ လမ်းပြတစ်ယောက်က ဓားနှင့် ခြစ်ချပေးရသည်။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်စီးလာသော ကင်းဗတ်ရှူး(ရွက်ထည်ဖိနပ်)ထဲသို့လည်း ဘယ်အချိန်က ဝင်ထိုက်သည်မသိ၊ ဝင်ရောက်၍ တွယ်နေပြန်လေသည်။ ဖိနပ်တွင် သွေးတွေ ရွဲနေမှ သိတော့သည်။

တောင်ပေါ်တွင် ခမ္မေများသည် တောင်ယာကို စူးထိုး၍ စပါးပျိုးနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ခမ္မေ ယောက်ျားမိန်းမတို့သည် အလုပ်ကို ရင်ဘောင်တန်း တန်းတူလုပ်ကြ၏။ ခမ္မေ အမျိုးသမီးများသည် ဆံပင်ကို အရိုင်းထားသည်မဟုတ်၊ သပ်ရပ်စွာ ဖြုတ်ထားကြ၏။ သူတို့သည် ဤတောင်ရိုးပေါ်တွင် တွေ့ရသော အခြားအမျိုးသမီးများကဲ့သို့ပင် တစ်ထွာသာသာ နံငယ်ပိုင်းကလေးများကိုသာ ရစ်ပတ်ထားကြသည်။ များသောအားဖြင့် ရင်သားများ လှပထွားကျိုင်းကုန်၏။ ကိုယ်လုံးသဏ္ဍာန်များမှာလည်း ချိုးစားကျန တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်ကြပေ၏။ သူတို့သည် ကျောကုန်းမှ တောင်းကလေးများကို လွယ်ထားတတ်ကြရာ တောင်းထဲတွင် ဓား၊ စူး စသည် ယာလုပ်ကိရိယာများအပြင် ဇာထိုးကိရိယာနှင့်တူသော ဝါးတံများလည်း ပါတတ်၏။ တောင်ယာလုပ်ငန်း ရပ်ဆိုင်းလျှင်လည်းကောင်း၊ စားသောက်ပြီး ထမင်းလုံးစီချိန်တွင် လည်းကောင်း၊ သွားရင်းလာရင်း လည်းကောင်း ယင်းဝါးတံများဖြင့် သူတို့အမျိုးသား အမျိုးသမီးများအတွက် အထည်အလိပ်များကို ထိုးရက်ကြလေသည်။ ခမ္မေယောက်ျားများသည်လည်း ခိုင်ခံ့သော ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် ရှိကြသည်သာ များ၏။ ရင်ဘတ်ကျယ်ကြီးများနှင့် ကြွက်သားကြွသော ခြေသလုံးများကို တွေ့မြင်နိုင်၏။ သူတို့မျက်နှာများမှာ အညာက မြန်မာစစ်စစ်ကြီးများ၏ မျက်နှာနှင့် တူပေသည်။ အိမ်တစ်အိမ်တွင် အဘိုးကြီးနှင့် အမယ်ကြီးတစ်တွဲကို

တွေ့မြင်ရာ ကျွန်တော်တို့ ဘိုးအေ ဦးပေါက်ကြိုင်း၊ ဘွားအေ ဒေါ်စုတို့နှင့် တူလွန်းလှချေ၏တကားဟု မှတ်သား ထင်မြင်မိလေ၏။

ခမ္မေ ယောက်ျားများသည် ကျောမှာ တောင်းများကို ပိုးထားကြသည်။ ထိုတောင်းထဲတွင် ဓားနှင့် စူးများ ပါလေသည်။ တောင်ယာမလုပ်ချိန်တွင် မိန်းမက အထည်ထိုးသလို ယောက်ျားက နှီးသပ်ခြင်း၊ တောင်းရက်ခြင်းများကို လုပ်သည်။

ခမ္မေတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု ထုတ်လုပ်ရေး လက်နက်ကိရိယာများကား ရိုးလှ၏။ ရှေးဟောင်းကျ၏။ ကျွဲ နွား မွေးမြူရေးကိုပင် အလေ့မလုပ်ကြသေးချေ။ အမဲလိုက်ခြင်းသည် နေ့စဉ် ဝမ်းကျောင်းမှုလုပ်ငန်း မဟုတ်တော့သည့် တိုင်အောင် အမဲလိုက်လုပ်ငန်းကို ဂုဏ်ပြုဆဲဖြစ်၏။ မြတ်နိုးကြဆဲဖြစ်၏။ ဆတ်ခေါင်း၊ စိုင်ခေါင်းများများ ချိတ်ဆွဲနိုင်သောအိမ်သည် အာဇာနည်၏ အိမ်တည်း။

နေ့လယ် တစ်ချက်တီးလောက်တွင် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်ကြလေသည်။ တော်တော်ပင် သာယာသော ရွာကလေးဖြစ်၏။ ရွာဘေးပတ်လည်ကို ရစ်ဝိုက်လျက် စမ်းရေချောင်းကလေးများ ကျဆင်းနေသည်။ သို့ရာတွင် ရေဝင်၍ ရွှံ့ဗွက်ထနေသော နေရာမရှိချေ။ အိမ်များမှာလည်း ဤဒေသရှိ အခြားအိမ်များနည်းတူ လျှော်တစ်မျှင် သံတစ်ချောင်းမျှမပါဘဲ ဝါးဖြင့်ချည်းလုပ်ထားလေသည်။ ဤရွာကား ကျွန်တော်တို့ အရောက်သွားကြရမည်ဖြစ်သော မော်တပ်နှင့် ဝှံဝကြား ခရီးထက်ဝက်ခန့်မှာ တည်ရှိသည်။ ဤရွာနှင့် မော်တပ်စပ်ကြားတွင် နယ်စပ် ကျောက်တိုင် စိုက်ထားသည်။ အိမ်တစ်အိမ်မှ ခမ္မေ အဘိုးအိုတစ်ယောက်အား ဘယ်အချိန်တွင် နယ်စပ်ကျောက်တိုင်သို့ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားနိုင်မည်လဲဟု မေးကြရာ အဘိုးအိုသည် အိမ်အပြင်ထွက်၍ ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်၏။

ကောင်းကင်ပြင်တွင် ပါးလွှာသော မိုးသားတိမ်တိုက်တို့သည် ပြန့်ကျဲသွားလာနေကြသဖြင့် နေခြည်ကြိုးကြားပေါ်လာတတ်သည်။ တိမ်လွှာနောက်ကွယ်ရှိ နေဝန်းပိုးဝါးကိုလည်း ထင်ရှားစွာ မြင်နိုင်လေသည်။ အဘိုးအိုသည် ကောင်းကင်တစ်နေရာသို့ လက်ညှိုးညွှန်ပြီး “နေ အဲဒီရောက်တော့ နယ်စပ်ကျောက်တိုင်ကို ထပ်မံကြလိမ့်မယ်” ဟု ဆိုလေ၏။ သူတို့အဖို့ကား သဘာဝသာလျှင် နေ့စဉ် ခင်းနှီးနေရသော နာရီတည်း။

ကျွန်တော်တို့သည် စမ်းချောင်းကလေးကို ကျော်ဖြတ်ထားသော တံတားပေါ်တွင် ခဏနားလို၏။ ဂျပန်နောက်က လိုက်လာမည်ကိုလည်း မစိုးရိမ်ရချေ။ ၎င်းတို့

လိုက်လျှင်လည်း ကျွန်တော်တို့ထက်မြန်အောင် လျှောက်နိုင်မည်ဟုတ်။ ရွာထဲတွင်  
မီးများဖို၍ မီးခိုးလွင့်ထားသဖြင့် ဖြုတ်နှင့် သဲယင်ကောင်များလည်း တော်တော်  
ရှင်း၏။ ၆ နာရီလုံးလုံး တစ်ထောက်မျှမနားဘဲ လျှောက်ရသဖြင့် ခဏတာမျှ  
ဖြစ်တော့ နားချင်လေသည်။ သို့ရာတွင် မနားသာပြီ။ ဆက်လျှောက်မှ မမှောင်ခင်  
မောတုပ်သို့ ရောက်နိုင်မည်။

နယ်နိမိတ်ကို ဖြတ်ကြပြီ

ယ ခုတိုင် တစ်တောင်ကျော်ဖြတ်ပြီးလျှင် အခြားပို၍ မြင့်မားသော တောင်  
တစ်လုံးကို ထပ်မံကျော်ဖြတ်ရပြန်သည်။ တစ်ကြိမ်တွင်ကား ဝါးရုံထဲမှ ဘွားခနဲ  
ထွက်လိုက်သည်ဆိုလျှင်ပင် အပြန်ကျယ်သော တောင်ကုန်းများကို တွေ့ရလေ၏။  
၎င်းတို့အပေါ်တွင် စပါးခင်း၊ ပြောင်းဖူးခင်းများ စိုက်ပျိုးထားပြီး သစ်ကြီးဝါးကြီး  
လုံးဝမရှိပေ။ တောင်ယာများကို ဖြတ်သန်းထားသော လမ်းကလေးမှာလည်း  
မိန်းမပျိုဆံပင်တွင် ဖဲပြားစည်းထားသလို ထင်းနေလေ၏။ ဖြုတ်၊ မှက်နှင့် ကျွတ်  
တို့၏ ဘေးရန်မှလည်း အတော်ပင် ကင်းလျက်ရှိ၏။

သို့ရာတွင် ဤမျှ ပြေပြစ်သော ခရီး၏ အဆစ်ကား မရှည်လှချေ။ မကြာမြင့်မီ  
ပင် တောင်တစ်လုံးပေါ်သို့ တက်ကြရပြန်၏။ သက်သာရာ ရနေပြီဟု ပေါ့နေသော  
ရင်သည် လေးလာပြန်ချေပြီ။ ဖြုတ်ကို မနည်းကြီးရှောင်နေရပြန်ပြီ။ ဝါးခက်ကလေး  
များဖြင့် ခြင်ဘီလူးကို ခြောက်မောင်းရသည်မှာလည်း လူမအား စိတ်မအားပင်  
တအိအိတက်၊ တစိုက်စိုက်ဆင်း၊ တအိအိတက်၊ တစိုက်စိုက်ဆင်း။

တစ်နေ့တစ်လံ ပုဂံဘယ်ရွှေ့မလဲ။ နယ်စပ်ကျောက်တိုင် ရောက်လေပြီ။

သိန်းမေမြင့်

ကျောက်တိုင်ကား ထည်ဝါခမ်းနားလှသည်မဟုတ်။ ပေတစ်ရာလမ်းဘေးက  
 င်တိုင်သာသာရှိ၏။ ကျောက်တိုင်ဘေးတွင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထပ်ထားအပ်သော  
 ဝါးရွက်ပုံတစ်ပုံကို တွေ့ရလေသည်။ ပထမလမ်းပြဖြစ်သူက လက်မှာကိုင်ထား  
 သော ဓားဖြင့် ဝါးခက်များကို ဖြတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား ဝေငှသည်။ ၎င်းနောက်  
 ဝါးရွက်ပုံပေါ်သို့ ချထားစေလေသည်။ ဤကား နယ်နိမိတ်ကို ဖြတ်သန်းသည့်  
 ဝါးထိမ်းအမှတ်ပေတည်း။ သူကမူ ရခိုင်ဘာသာဖြင့် နတ်များကိုတိုင်တည်၍ ရွတ်  
 နတ်နေသေး၏။ ကျွန်တော်တို့သည် “ကျွတ်ပြီ လွတ်ပြီ” ဟု ရေရွတ်မိကြသေး၏။  
 ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့၏ ဖိနှိပ်မှု သံတလိမ့်အောက်မှ  
 လွတ်ထွက်ခဲ့ပြီ။ မြန်မာပြည်ပေါ်တွင်ကား ယင်းသံတလိမ့်သည် လှိုမ့်၍ ကောင်း  
 ကျန်းပင်။ တစ်ဦးစီ တစ်ဦးစီ လွတ်ထွက်ဖို့ကားမခက်။ တစ်ပြည်လုံး လွတ်မြောက်  
 ကား ခက်၏။ ယင်း သံတလိမ့်ကို ထုခွဲပစ်ရဦးမည် ဖြစ်ပေ၏။ ကျွန်တော်တို့  
 သိပ်ပေကို အောင်မြင်စွာ ကူးဖြတ်ပြီးပြီဖြစ်၍ ရင်ပေါ်သွားကြပေသည်။ သို့ရာတွင်  
 လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို တွေးမိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လေးသော တာဝန်  
 ပြည့် ကျွန်တော်တို့၏ ရင်ကိုဖိပြန်လေသည်။  
 မနားမနေ ရှေ့သို့ ဆက်ကြရပြန်လေသည်။ တောကား ထူမြဲထူပေ၏။  
 တောင်များမှာလည်း မဆုံးနိုင်သေး။ မကြာခဏ လမ်းပျောက်၍ ပျောက်၍ သွား  
 လေသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ တောင်ကမူ မြင့်မြင့်ကလေးပေါ်သို့ လမ်းမှန်ထင်၍  
 လျှောက်တက်သွားကြ၏။ အပေါ်ရောက်မှ လမ်းမှားကြောင်းသိရပြီး ဆင်းလာရ  
 နှစ်လောရာ ငိုချင်အောင်ပင် စိတ်ပျက်ကြလေ၏။ လမ်းပြသုံးယောက် ပါလာရာ  
 တစ်ယောက်သာလျှင် ကျွမ်းကျင်ပြီး အမောအပန်း ခံနိုင်သည်။ ကျန်နှစ်ယောက်မှာ  
 တာလည်းမကျွမ်း၊ အပန်းလည်း မခံနိုင်ကြ။  
 မော်တုပ်သို့ မရောက်သေး။ နေက ဝင်နေပြီ။ အလင်းရောင်ရှိတုန်း မရောက်  
 ရောက်အောင် သွားမှဖြစ်မည်။ သည်တောထဲတွင် ညအိပ်ရပါက ကျားထက်  
 နတ် ခြင်္သေ့လူးနှင့် ကျွတ်တို့ကို ပိုကြောက်ဖို့ ကောင်းသည်။  
 ဆည်းဆာ အလင်းရောင်သည် တွေဝေဆိုင်းငံ့တုန်း ရှိသေး၏။ ၎င်းကို အမိ  
 မှ၍ သွားကြလေသည်။ အရင်လိုသဖြင့် လမ်းတိုလိုက်ကြရာ မှားသွားသဖြင့်  
 လမ်းအိုသို့ ပြန်ခဲ့ကြရလေသည်။ ဝါးရုံတောနှင့် ဆည်းဆာချိန်မှာ လမ်းပျောက်၍  
 ကောင်းလှသော အခြေအနေဖြစ်ပေ၏။

စစ်အတွင်းခရီးသည်

သည်လို ခက်ခက်ခဲခဲ သွားနေရစဉ် ခေါင်းဆောင်လမ်းပြလုပ်သူသည် တစ်  
 တစ်ကောင်ကို တွေ့သဖြင့် လွယ်အိတ်ထဲ ကောက်ထည့်ခဲ့လေ၏။  
 ဆည်းဆာရောင်သည် မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ဖြစ်လာလေပြီ။ တောမီးလည်း  
 မထိန်။ ရွာမီးလည်း မလက်။ အချိန်မီ ရွာသို့ရောက်ရန် မျှော်လင့်ချက်ကို ခွန့်ရမလို  
 ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုအခါ တဲပျက်ကလေးတစ်လုံးကို တွေ့ရလေ၏။ လမ်းပြလုပ်သူ  
 နှင့် ကျွန်တော်သာ ရွာမတွေ့မချင်း သွားရန် စိတ်ထက်သန်တော့သည်။ အခြား  
 လမ်းပြနှစ်ယောက်ကား မောကလည်း မောမော၊ စိတ်ကလည်း ပျက်ပျက်နှင့်  
 တဲပျက်ပေါ်သို့ တက်ကာ ပစ်လွဲနေရစ်ခဲ့ကြ၏။ “သွားကြတော့ဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့  
 တော့ မြင်ကိုက်လို့ သွေးခန်း သေသေ၊ ဒီမှာပဲ အိပ်ရစ်တော့မယ်” ဟု ဆိုလိုက်သေး  
 ၏။ ကျွန်တော်တို့ကား ဖျောင်းဖျ၍လည်း မရကြတော့ချေ။ ကိုတင်ရွှေကား  
 သူတို့လို ပစ်တော့မလဲ၊ ဖင်ချ၍ထိုင်ကာ ဟောဟဲလိုက်၍နေလေ၏။ ကျွန်တော်တို့  
 နှင့် ပထမလမ်းပြတို့ကား တဲပျက်တွေ့လျှင် မစားမီ ရွာတွေ့ရမည်ဟု ခန့်မှန်းကြ  
 လေသည်။ နည်းနည်းမျှ ဇွဲမလျှော့ဘဲ လျှောက်မြဲလျှောက်ကြ၏။ ထိုတင်ရွှေ  
 လည်း ဆိုင်းမနေတော့ဘဲ နောက်က လိုက်ပါလာတော့၏။

ကျွန်တော်တို့အား ကြည့်ပြီး စုတ်သပ်ကြသည်။ သူတို့မျက်နှာများမှာ သနားခြင်းဖြင့် ဆွတ်ပျောင်းလာကြလေသည်။

မီးဖိုဘေးတွင် လဲလျောင်းမိသည်၏ တစ်ခဏ၌ ကျွန်တော်ခန္ဓာကိုယ် အပါအဝင်ဖြစ်သော လောကတစ်ခုလုံးကို မေ့သွားသည်ဟု ထင်မိပါလေသည်။ ဤမျှပင် သုခရှိသွားပါ၏။

ကျွန်တော်သည် ဆယ့်သုံးနှာရှိတိုင်တိုင် တစ်တောင်တက် တစ်တောင်ဆင်း၊ တစ်တောတိုး တစ်တောထွက် မရပ်မနား လှုပ်ရှားနေခဲ့ရ၏။ ဤမီးဖိုဘေးတွင် ထိုင်ရပ်နားခဲ့ရပေပြီ။ တစ်လျှောက်လုံး ခြင်၊ ဖြတ်၊ မှက်၊ ကျွတ်တို့၏ တိုက်ခိုက်မှုတို့ ခံခဲ့ရ၏။ ဤမီးဖိုဘေးတွင်ကား ၎င်းတို့၏ ဘေးရန်မှ လုံးဝကင်းရှင်းခဲ့ပေပြီ။ နယ်စပ်နယ်နိမိတ်ကို ကျော်ဖြတ်ရမူသည် ကျွန်တော်တို့အား တစ်နေ့လုံး ချောက်ချား နေစေခဲ့၏။ ယခု ဤမီးဖို၏ နံဘေးတွင်ကား ကျွန်တော်တို့သည် ယင်းသို့သော ချောက်ချားမှုမှ ကင်းလွတ်ကာ အောင်မြင်စွာ ကျော်ဖြတ်နိုင်ခြင်းဖြင့် တစ်ဖန်မိမိပီတိဖြစ်နေကြရပါသည်။

ရဲဘော်တင်ရွှေလည်း ကျွန်တော့်လိုပင် မီးဖိုဘေးတွင် လဲလျောင်းလျက် နေလေသည်။ အတော်ကလေးကြာမှ ကျန်လမ်းပြနစ်ယောက် ဆိုက်ရောက်လာကြလေသည်။ ခေါင်းဆောင်လမ်းပြကား အိမ်ရှင် ခမိန်များနှင့် စကားလက်ဆုံကျလျက် နေလေပြီ။ အထဲဝင်အပြင်ထွက်ပင် လုပ်လျက်ရှိပေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် လဲလျောင်းလျက် အတန်ကြာ အပန်းဖြေပြီးမှ ရေတောင်းသောက်ကြသည်။ ၎င်းနောက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ကြလေသည်။ မိုးတိတ်နေရုံမက မိုတ်တုတ် မိုတ်တုတ် ကြယ်ကလေးများကိုပင် မြင်ရလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသော တောင်များမှာ အရိပ်များသဖွယ် မည်းမည်းသာ မြင်နိုင်လေသည်။ ၎င်းတို့ကိုကြည့်ရင်း တရုတ် တပ်နီတော်သားများ၏ ခရီးရှည်ချီတက်ပုံကို သွား၍ သတိရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ယနေ့ ကျော်ဖြတ်ခဲ့သော ခရီးမျိုးကို နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် နေ့စဉ်ရက်ဆက် ချီတက်ကြရလေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရန်သူ အစောင့်အကြပ်ထူသဖြင့် ညဉ့်နက်မိုးမှောင်မှာပင် ချီတက်ကြရလေသည်။ ကုမင်တန် တပ်များက နောက်ကလိုက်တိုက်ခိုက်နေသေးသည်။ ယင်းသို့ ကြည့်ရင်း စဉ်းစားရင်း “ယနေ့ခရီးမျှကို ဘယ်နှာကြောင့် မောတယ်၊ ပန်းတယ်၊ ကြမ်းတယ်၊ အောက်မေ့ရမှာလဲ” ဟု အားတင်းမိလေသည်။

၀ ပွေလင်ယား သနားသွားခြင်း

၀ ။ ဇွဲ။ ဇွဲရှိလျှင် အောင်တော့သည်။ ရွာသို့ ချဉ်းကပ်မိကြလေပြီ။ ရွာထိပ်က အိမ်ကို ကောင်းစွာ မြင်ကြရပြီ။ ထိုအိမ်ရှေ့တွင် မီးဖိုထား၏။ ကျွန်တော်တို့၏ ခြေလှမ်းမှာ ပိုသွက်လာကြလေပြီ။ အိမ်ပေါ်မှ ခပွေလင်ယားတို့က ထွက်ကြည့်နေကြရာ ကျွန်တော်တို့၏ လမ်းပြက စ၍ နှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့သည် လိုလားကြိုဆိုသောမျက်နှာနှင့် အမူအရာကို မပြကြ။ ကျွန်တော်တို့ကား အိမ်ရှင်များကို နှုတ်ဆက်ခြင်းငှာလည်း မစွမ်း။ မေးစမ်းခြင်းလည်း မပြုနိုင်ပြီ။ အိမ်ရှေ့မီးပုံဘေး မြေကြီးပေါ်တွင် ပစ်လွဲလိုက်ကြလေ၏။ မနက် ၇ နာရီသာသာမှ ယခု ည ၈ နာရီထိ မရပ်မနားဘဲ တောတောင်တက်ဆင်း၊ တောဝင်ချုံတိုး လုပ်ခဲ့ကြရသည်။ မမောဘဲ ခံနိုင်ရောလား။

ကျွန်တော်တို့အား ပိုင်းအုံ၍ လိုက်ပါလာခဲ့ကြသော ဖြတ်၊ မှက်၊ ခြင်တို့သည်လည်း မီးရှိန်ကြောင့် မနေသာ။ အဝေးရှောင်ခွာ ပြေးကြလေပြီ။ မီးပုံဘေး မြေမွေ့ရာ ပေါ်ဝယ် လှဲအိပ်လိုက်ရသည်မှာ မိမိရှိရုံမက ခမေ့ဇနီးမောင်နှံ၏ အသည်းနှလုံးကိုလည်း မွေ့ယူ သိမ်းသွင်းလိုက်သည် ထင်ပါ၏။ အကြောင်းမူကား သူတို့သည်

နောက် အိမ်ကလေးပေါ် တက်ကြလေသည်။ အိမ်ရှင်၏အမည်မှာ ဘီရူးဟူ၍ သိရသည်။ ဘီရူးသည် သဘောသကာယ ကောင်းသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်မသည် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ထမင်းချက်ပြီးလေပြီ။ ပင်စိမ်းသွတ်သော ဖျစ်ဟင်းအပြင် ကျွန်တော်တို့ လမ်းကကောက်ခဲ့သော လိပ်ကိုလည်း ဟင်းချက်ထားလေသည်။ ဟင်းတွင်ကား ဆီ၊ မဆလော စသည်တို့ မပါချေ။ သို့ရာတွင် ထမင်းကို မြန်ရှက်စွာပင် စားနိုင်ကြပေ၏။

ထမင်းစားပြီးသော် အတန်ငယ်ကြာစွာ စကားစမြည် ပြောကြလေ၏။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်ဘက်က စစ်အခြေအနေကို ပြောပြရ၏။ ဘီရူးတို့ကလည်း သည်ဘက်က အခြေအနေကို ပြောပြကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ ယခု ရောက်နေသော မော်တပ်မှာ လူရှေ့တောင်တန်းများအောက်ဘက် ဆင်ဂူ မြစ်ဖျားတွင် တည်ရှိ၏။ အိမ်ခြေ ၅၀ လောက်ရှိသည်။ ဆင်ဂူမြစ်ဝှမ်းတစ်ဝိုက်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် စစ်တပ်ဟူ၍ ချမထားချေ။ မော်တပ်မှ တစ်နေ့ခရီးလောက်ဝေးသော နေရာမှာသာ လက်နက်ကိုင်ပုလိပ်အဖွဲ့တစ်ခု ရှိ၏။ ၎င်းတို့သည် ကင်းစောင့် တပ်စိတ်ကလေး ဖြစ်လေ၏။

ယင်းသို့ စစ်တပ်အိုင်အမာ မချဘဲထားခြင်းမှာ တောင်တန်းများကို ဂျပန်စစ်တပ်များ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ အလုံးအရင်းဖြင့် မကျော်နိုင်ဟု ယုံကြည်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်ရှိလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အတွက် ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်လာ၏။ ဖော်ပြပါ ကင်းစောင့်တပ်စိတ်ကလေးကို ကွင်း၍သွားမည်ဆိုက ကွင်းသွားနိုင်၏။ သို့ရာတွင် ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ လျှောက်ခဲ့သော ခရီးမျိုး လေးရက်စာရှိမှ မီးရထားဘူတာရုံသို့ ရောက်လိမ့်မည်ဟု ဘီရူးက ခန့်မှန်းလေသည်။ ကင်းစောင့်တပ်စိတ်ကို ကျော်ဖြတ်လျှင်ကား ကျော်ဖြတ်ရုံနှင့် မပြီး။ ကျွန်တော်တို့ သည်ဘက်ကို ရောက်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်အား ချက်ချင်းဦးစွာ အသိပေးရလိမ့်မည်ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်က ဖမ်းထားပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ဇာတ်မြုပ်ထားလျှင် မခက်အံ့လော။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်လိုသော ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းကို အိန္ဒိယနှင့် မဟာမိတ်နိုင်ငံများမှ ပြည်သူတို့နှင့် ပူးတွဲလုပ်ရန် အခွင့်အလမ်း ပိတ်သွားမည်လော။ တစ်ဖန် ကင်းစောင့်တပ်စိတ်ကို ကွင်းရှောင်ကာ ကလကတ္တားအရောက်သွားပြီး နောက်မှ အင်္ဂလိပ်အားအသိပေးလျှင် ကျွန်တော်တို့အား ပို၍ အထင်အမြင် လွှဲဦးမည်လော။

ဖမ်းဆီးခြင်းလည်း ခံရဦးမည်။ အထင်လွဲချေသော် မြန်မာပြည်တွင် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် မဟာမိတ်တို့ထံမှ အကူအညီရယူရန်တွင် အဆင်မပြေဖြစ်မည် စိုးရပေသေး၏။ နောက်ဆုံးတွင် ကင်းစောင့်တပ်စိတ်ကို သွားတွေ့မည်။ အင်္ဂလိပ် စစ်အာဏာပိုင်တို့အား ကျွန်တော်တို့ရောက်ကြောင်း အသိပေးမည်။ ၎င်းနောက် ဇာတ်မြုပ်မခံရဘဲ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းကို လူသိနတ်ကြား လုပ်ခွင့်ရရန် ဖန်တီးယူမည်။ သို့ကလို ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ ၎င်းနောက် အိပ်ရာဝင်ကြလေသည်။ ထိုနေ့ကား ၁၉၄၂ ခု ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ ဖြစ်လေသည်။

ဖောင် အသင့်မဖြစ်သေးသည်နှင့် အိမ်တစ်အိမ်တွင် ဝင်ထိုင်ကြရလေသည်။ အိမ်မှာ အများနည်းတူပင် ဝါးသက်သက်ဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကလေး ဖြစ်သည်။ အခန်းဟူ၍လည်း ဖွဲ့ထားခြင်းမရှိ။ ထိုအိမ်ပေါ်တွင် အသက် ၂၀ အောက်မှာသာ ရှိသေးသည်ဟု ခန့်မှန်းရသော ယောက်ျားပျိုတစ်ယောက်နှင့် မိန်းမပျိုတစ်ယောက် ထိုင်လျက်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ လင်မယားလော၊ မောင်နှမလော မပြောတတ်ချေ။ မြင်ခဲ့လေသမျှ ခမ္မမိန်းမများတွင် အလှဆုံးဟု အောက်မေ့မိလေသည်။ အသားမှာ ညိုစိမ့်စိမ့်ဖြစ်၍ မျက်လုံးမျက်ဖန်ကောင်းပြီး နှာတံပေါ်သည်။ ခမ္မေတို့ခလေအတိုင်း နံငယ်ပိုင်းကလေးကိုသာ ရစ်ပတ်ထားလေရာ ကြော့ရှင်းသော ကိုယ်ထည်၊ ပြေပြစ်သော အရိုးအဆစ်နှင့် ထူးထူးကဲကဲ လှပသော သားမြတ်များကို ပကတိအတိုင်း မြင်နိုင်လေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုတင်ရွှေတို့၏ မျက်စိများသည် ထိုမိန်းမပျိုထံသို့ မကြာခဏ ရောက်သွားမိကြလေ၏။

၎င်းအား ကြည့်ရင်း ကိုတင်ရွှေက “ဂျပန်မုဒိန်းဓားပြတွေသာ ဒီကိုလာမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက် သောင်းကျန်းလိုက်မလဲ” ဟု ကျွန်တော်အား ပြောလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ခမ္မေ အလှမကလေးကိုကြည့်ရင်း စိုးရိမ်မကင်း ပြောဆိုနေကြစဉ် ၎င်းသည် ရှက်စိတ်ကလေးပေါက်လာသလား မသိရ၊ တဘက်ကလေး တစ်ထည်ကို ဆွဲယူပြီး ကိုယ်ပေါ်မှာ လွှားထားလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်မိကြပြီး မကြာမီပင် ခမ္မေယောက်ျားမိန်းမ နှစ်တွဲရောက်လာပြီး ဝင်ထိုင်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့ကား လေးဆယ်တွင်းအရွယ်များဖြစ်မည်ဟု ခန့်မှန်းရ၏။ သူတို့တွင် နှီး၊ တောင်း၊ ဓား၊ စူး၊ ကျည်တောက် စသော တောင်ယာကိရိယာများ ပါလာလေသည်။ ၎င်းတို့သည် စိမ်ပြေနပြေ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ပြီး စကားလက်ဆုံ ကျနေကြလေသည်။

မကြာမီ ကျွန်တော်တို့သည် မြစ်ဆိပ်သို့ ဆင်းကြလေ၏။ ဝါးဖောင်ကလေးကား အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော်တို့သည် ဤစစ်အတွင်း ခရီးထွက်ရာ၌ ဖောင်စီးရလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ခဲ့ပါ။ ယခုကား ယာဉ်မျိုး စုံလှပါပြီ။ လေယာဉ်ပျံတစ်ခုသာ ကျန်တော့၏။

ကျွန်တော်တို့ ဝါးဖောင် စမျောရာ နေရာတွင် ဆင်ဂူမြစ်သည် ဝါးတစ်ရိုက်စာ မျှသာ ကျယ်၏။ သို့ရာတွင် ရေစီးသန်သဖြင့် ခရီးမြန်လှ၏။ ဆင်ဂူမြစ်ဝှမ်းကား

ဝါးဖောင်ကို စီး၍

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ခရီးဆက်ရန် ပြင်ဆင်ကြလေသည်။ မနက်စာကို ဘီရူးတို့ထံမှပင် ကျွေးလွတ်လိုက်လေသည်။ ပင်စိမ်းသွတ်သော မျှစ်ဟင်းအပြင် ခရုဟင်းလည်း ပါလေသည်။ တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် ဒီတစ်ခါသည် ပထမ၊ ဒီတစ်ခါသည် နောက်ဆုံး ခရုစုပ်၍ စားရခြင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။

ဆင်ဂူမှာ မြစ်ဆိုသော်လည်း ချောင်းကြီးတစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ ဆယ့်နှစ်ရာသီကား ရေစီးခြင်းရှိပေ၏။ မော်တပ်ရွာ တည်နေသော နေရာ၌ မြစ်သည် ဒလဟော ထိုဆင်းနေ၏။ ထို့ကြောင့် ရေစီးသာသော အောက်တစ်နေရာတွင် ကျွန်တော်တို့အတွက် ဝါးဖောင်လုပ်ထားရန် လူလွတ်လိုက်ရလေသည်။ ထမင်းကျွေးဇဉ်ခံခြင်း၊ ဖောင်ဖွဲ့ပေးခြင်း စသည်များအတွက် ဘီရူးအား ဆုငွေ ပေးခဲ့ကြလေသည်။

ဘီရူးနေအိမ်မှ ဝါးဖောင်ဖွဲ့ နေသော နေရာသို့ တစ်နာရီမျှ လမ်းလျှောက်သွားကြရသေး၏။ လမ်းတွင် နှစ်လုံးပြူးကိုင်သော ခမ္မေသူကြီးကို နောက်လိုက် နောက်မှ နှစ်နှစ်နှင့် တွေ့လိုက်ရသေး၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ကင်းစောင့်တပ်စိတ်သို့ သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သဖြင့် ၎င်းက အထွေအထူး စစ်မေးခြင်းမပြုတော့ချေ။

အလွန်တရာ သာယာလှပေသည်။ ကမ်းဘေး ကျောက်တုံးကြီးများ တည်နေဟန် မှာ ကြည့်မကောင်း ကောင်းအောင် တမင်စီစဉ်ထားသလား အောက်မေ့ရ၏။ စတန်းရပ်ရှင် ရိုက်စရာကောင်းသော ရှုခင်းများဖြစ်ပေသည်။ ညနေ နေဝင်မည့် ဆဲဆဲအချိန်တွင် ကင်းထောက် လက်နက်ကိုင် ပုလိပ်စခန်းသို့ ရောက်ကြလေ၏။ ကျွန်တော်တို့ ဖောင်ကို မဆိုက်ကပ်မီပင် ကမ်းပေါ်ရှိ လင့်စင်တစ်ခုမှ “ဟေ့ ဘယ်လဲ” ဟူသော အသံ ပေါ်ထွက်လာလေသည်။ ကမ်းကပ်မိသောအခါ လင့်စင်ပေါ်တွင် ပုလိပ်တစ်ယောက် သေနတ်ကိုင်ကာ စန္ဒရီစောင့်နေသည်ကို တွေ့ရပေ၏။

**‘ဟောက်’ အမျိုးသား ရာဇဝတ်အုပ်မင်း**

ဤ စခန်းမှစ၍ ဆင်ဂူမြစ်သည် တောင်တန်းများမှ ထွက်ခဲ့ပြီး စစ်တကောင်းကုန်း မြေမြင့်ဒေသသို့ စဝင်ပေသည်။ ခမ္မေတို့ နေရာဒေသမှာလည်း ဤစခန်းတွင် ဆုံး၏။ ဤတွင် ‘မောက်’ လူမျိုးများကိုသာ တွေ့ရလိမ့်မည်။ မောက်မှာ အိန္ဒိယ ပြည်ဘက်သို့ ရောက်နေသော ရခိုင်မြန်မာ ဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်ပေသည်။ သူတို့၏ ပြောစကားနှင့် ဓလေ့ထုံးစံများတွင် ဘင်္ဂါလီဩဇာ အတော်ဝင်နေလေပြီ။ မြန်မာစာ တတ်သူ တစ်နေ့တခြား နည်းပါးလာပြီး ဘင်္ဂါလီဘာသာကိုသာ ပို၍ တတ်မြောက်ကြလေသည်။ မိန်းမပျိုများမှာ အတွင်းက မြန်မာလိုဝတ်ပြီး အပေါ်က ဆာရီကို လွမ်းခြုံထားတတ်သည်။ ယင်း ကင်းထောက်တပ်စိတ်ကို ကြီးမားသူ ရာဇဝတ်အုပ်မှာ ‘မောက်’ လူမျိုးဖြစ်သည်။ သူ့လက်အောက်ရှိ လက်နက်ကိုင် ပုလိပ်များတွင် လူမျိုးစုံပါ၏။ အချို့မှာ လူရေများ ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့အား ‘မောက်’ အမျိုးသား ရာဇဝတ်အုပ်မင်းက ကောင်းမွန်စွာ ဧည့်ခံပေသည်။ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း သူ့တပ်စခန်းမှာ စိတ်လက်ချမ်းသာစွာ တည်းခိုရန်ပြောသည်။ အနီးဆုံး မီးရထားလမ်းရောက်အောင်လည်း သူကပင် ပို့ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းတို့နှင့် ပြန်တွေ့ရသလိုပင် ပျော်ရွှင်မိတော့၏။ ရာဇဝတ်အုပ်မင်းက ထမင်းကောင်း ဟင်းကောင်းလည်း ချက်ပြုတ်၍ကျွေးပါသည်။ ဆီ၊ ကြက်သွန်၊ မဆလာ

စသည်တို့ဖြင့် ချက်သော ဟင်းများကို စားရပြန်ပါပြီ။ ရာဇဝတ်အုပ်မင်းကား အင်္ဂလိပ်လို ကောင်းစွာမတတ်။ ဘင်္ဂါလီလိုသာ ကောင်းစွာ တတ်သည်။ သူ့ စာရေးက အင်္ဂလိပ်လိုတတ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကြားတွင် ဘာသာပြန်လုပ်လေ သည်။ ထမင်းစားသောက်ပြီး ညအိပ်ရာဝင်ခါနီးမှ ကျွန်တော်တို့အား အစိုးရ တာဝန်ဝတ္တရားအနေနှင့် ဆက်ဆံတော့သည်။ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း ပြုလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား အဖြစ်အပျက်မှန်များကို မပြောကြသေးပေ။ ကျွန်တော်တို့ သည် အထူးသဖြင့် အိန္ဒိယလူမျိုး အစိုးရအမှုထမ်းများကို မယုံကြဲ။ ၎င်းတို့အထံ တွင် ဆူဘတ်စ်ဘိုစ်ဘက်သား ဂျပန်သူလျှို့များ ရှိကောင်းရှိလိမ့်မည်။ မောက် ရာဇဝတ်အုပ်မင်းကား ကြာရှည်မစစ်ဆေး။ ကျွန်တော်တို့က အကြောင်းစုံ ရေးပေး ပါဟု လွှဲထားခဲ့ပြီး အရက်သောက်၍သာ နေလေသည်။ လူရှေ့ အမျိုးသား စစ် ပုလိပ်များသည် ကျွန်တော်တို့နှင့် စကားစမြည်ပြောလာကြသည်။ သူတို့မှာ ဗမာ နှင့် ရုပ်အသွင်သာ တူသည်မဟုတ်။ ဗမာအပေါ်တွင် စိတ်အလွန်ညွတ်နေကြ သည်။ လူရှေ့စကားနှင့် ဗမာစကားများတွင် ထပ်တူဖြစ်သော စကားလုံးများကို ပင် တွေ့နိုင်လေသည်။ လူရှေ့ စစ်ပုလိပ်ကလေးများက လူရှေ့တို့သည် မြန်မာ ပြည်နှင့် ပေါင်းနေလိုကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောပင် ထိုခခန်းမှ ထွက်ခွာကြရာ အဆိုပါ ရာဇဝတ်အုပ်မင်းနှင့် ရဲသားနှစ်ယောက် လိုက်ပါခဲ့သည်။ ဆင်ဂွန်စစ်ဝန်များမှာ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်၍ နိမ့်၍ လာခဲ့သည်။ တောင် ကုန်းများမှာလည်း တစ်လုံးထက် တစ်လုံး နိမ့်၍ နိမ့်၍ သွားသည်ကို မြင်နိုင် လေသည်။ ရွာတစ်ရွာမှာ ဆိုက်နား၍ ထမင်းစားကြလေသည်။ ရာဇဝတ်အုပ် မင်းက ကြိုတင်၍ ထမင်းဆင့်ပြီး ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။ ထိုရွာမှာ မောက်တို့ နေထိုင် ရာ ရွာဖြစ်၏။ အနေအထိုင် အခင်းအကျင်းမှာ မြန်မာပြည်မမှ ရွာကလေးနှင့် တူပေသည်။ လမ်းတစ်လျှောက် မောက်များ ငါးဖမ်းနေကြသည်ကို တွေ့ရာ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပါလာသော မောက်ပုလိပ်ကလေးက လှမ်း၍ “ဇာငါးကိုက် သလဲဇေ” ဟု မေးလေ့ရှိသည်။ မောက်များက ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာပြည်မ ဘက်မှ လာကြသည်ဟု သိရသောအခါ “ဪ ဖြိုက လာကြသကိုး” ဟု တအံ့တဩ ပြောဆိုကြသည်။ ညနေတွင် သစ်တူဝဆိုသော အရပ်သို့ ရောက်ကြ လေ၏။ သစ်တူဝမှာလည်း ကင်းထောက်စခန်းတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ ထိုစခန်းတွင် တစ်ည အိပ်ကြရ၏။

နောက်တစ်နေ့နံနက် သစ်တူဝမှ ထွက်သောအခါ ရခိုင်ဘက်မှ ခေါ်လာသော ထမ်းပြများကို ခွဲထားခဲ့ကြရလေသည်။ သူတို့သည် သည်မှနေပြီး ပြန်ကြပေလိမ့် မည်။ သူတို့အား ငွေ ၂၀၀ ပေးရရာ ရာဇဝတ်အုပ်မင်းက ဈေးများတယ်၊ ဒီကောင် တွေ မတန်ဘူး၊ ဘာညာနှင့် ဆိုနေသေးသည်။ လမ်းပြများအားလည်း မာန်မဲနေ သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကွယ်ရာ၌ ငွေညှစ်ဦးမည်ဟု ထင်မိသည်။ ထင်ရသည့် အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။ သစ်တူဝမှ ထွက်ခွာသောအခါ ကျွန်တော်တို့အား စောင့်ရှောက်ရန် ဆိုပြီး သေနတ်ကိုင် စစ်ပုလိပ်နှစ်ယောက် ထည့်ပေးလိုက်ပြီး ရာဇဝတ်အုပ်မင်းက နေရစ်ခဲ့လေသည်။ ခွဲခွာရန် နှုတ်အဆက်တွင် ကျွန်တော်တို့က ၎င်းအား ထိုကဲ့သို့ အစစအရာရာ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်စွာ ကူညီသည့်အတွက် လိုက် လိုက်လဲ့လဲ့ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြသည်။ သူကမူ ပြုံးပြီး ဘောက်ဆူး တောင်းလေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အံ့အားသင့်သွားပေ၏။ သို့သော် တောင်းမှ ဖြင့် ပေးမှ ကောင်းမည်ဆိုပြီး ၅ ကျပ်ထုတ်ပေးရာ နောက်ထပ်အသနားခံပြန်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ငွေ ၁၀ ပေးခဲ့ရသည်။ တစ်နေ့လုံး လှေစီးပြီး ညတွင် ရွှမား ဆိုသော ရွာသို့ရောက်ကြ၏။ ထိုရွာတွင် ပုလိပ်ဌာနရှိ၏။ ရွာမှာလည်း အတော် ဝင် ကြီး၏။ လိုက်ပို့သည်ဆိုသော ပုလိပ်နှစ်ယောက်သည် ကျွန်တော်တို့အား ဌာနအုပ်လက်ထံ အပ်ခဲ့ပြီး ပျောက်သွားကြလေတော့သည်။ ဌာနအုပ် အခန်း တွင် ကလကတ္တားမှ ထုတ်ဝေသော သတင်းစာနှင့် ဖော်ဒန်ရီဗျူးမဂ္ဂဇင်းကို တွေ့ ကြရလေ၏။ စာနယ်ဇင်းနှင့် ပြတ်နေသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သဖြင့် မှိန်နေသော လက်ဆွဲမီးအိမ်ရှေ့မှာပင် ဖတ်လိုက်ပေတော့သည်။ မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ အခြေအနေမှာ အိနေ၏။ မြန်မာပြည် ဂျပန်လက်သို့ ကျရောက်သွားသဖြင့် ဆန် အလာ နည်းတော့မည်ကို ကြိုပြီး ကုလားမှောင်ခိုဈေးသမားများသည် ဆန်တွေကို လှောင်ထားသဖြင့် ဆန်ဈေးတက်လျက် ရှိလေပြီ။ သတင်းစာဖတ် ကောင်းနေ တုန်း ဌာနအုပ်က လာခေါ်သဖြင့် လိုက်သွားကြရလေသည်။ အခန်းတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့အား ဝင်စေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဝင်မိသော အခါ အပြင်က သံတံခါးကိုပိတ်ပြီး သော့ခတ်လိုက်လေသည်။ အစ၌ ကျွန်တော် တို့သည် အံ့အားသင့်ကြ၏။ ဒေါသလည်း ဖြစ်မိ၏။ “ဘာဖြစ်လို့ အခန်းထဲ သော့ခတ်ထားရသလဲ” ဟု တင်းမာစွာ မေးကြ၏။ ဌာနအုပ်က “ဝတ္တရားအရ သော့ခတ်ပိတ်ရပါတယ်” ဟု အေးဆေးစွာ ဖြေလေ၏။

သည်။ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ၁၉၃၆ ခု- ၃၈ ခုများက ကလကတ္တာ: ကျောင်းသား ဘဝသို့ ပြန်ရောက်သွားပါသည်။ ဟိုတုန်းက သခင်လှဖေ (ယခု ဗိုလ်လက်ှာ) နှင့် ဤအချုပ်ခန်းကလေးလောက်ရှိသော အခန်းကလေးတစ်ခုတွင် အတူနေခဲ့ကြ သည်။ ယခု အချုပ်ခန်းတွင် သခင်တင်ရွှေနှင့် အတူ နေကြရသည်။ ဗိုလ်လက်ှာနှင့် သခင်တင်ရွှေကား ခန္ဓာကိုယ်ပုံစံ၌ အတော်တူကြ၏။ နှစ်ယောက်စလုံး ဖြူဖြူရှည် ရှည် မပိန်မဝ၊ နှစ်ယောက်စလုံး လူဖြောင့်စိတ်တိုများဖြစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန် တော့်မှာ စိတ်ရှည်သူဖြစ်သဖြင့် သူတို့နှင့် အလွန်သင့်မြတ်ကြပေ၏။ ကျွန်တော်က သခင်တင်ရွှေအား ကလကတ္တာ:တုန်းက သခင်လှဖေ အကြောင်းပြောပြလေ သည်။

နံနက် ၁၀ နာရီခွဲတွင် ရူးမားမှ ထွက်ခွာကြလေသည်။

ညနေစောင်းတွင် ဘင်္ဂလားအခေါ် ဘန်ဒရာဘန်၊ မြန်မာအခေါ် ရွာတော်သို့ ရောက်ကြလေသည်။ ရွာတော်မှာ စစ်တကောင်းကုန်းမြေမြင့် ပဒေသရာဇ်နယ် တစ်နယ်ကို အုပ်ချုပ်ရသော 'မောက်' စော်ဘွား၏ ရာဇဌာနီကလေးပင် ဖြစ်ပေ သည်။ ထိုစော်ဘွားတွင် ရှည်လျားသော ဘင်္ဂါလီ အမည်လည်း ရှိ၏။ မြန်မာရခိုင် ဖြစ်သည့်အတိုင်း မြန်မာရခိုင်အမည်လည်း ရှိလေ၏။ စော်ဘွားကြီး၏ မြန်မာလို ဝတ်ဆင်ထားသော ဓာတ်ပုံကို တစ်ခါက မြန်မာသတင်းစာများတွင် တွေ့မြင်ဖူးရာ လူကိုယ်တိုင်သွား၍ တွေ့လိုသောဆန္ဒ များစွာ ဖြစ်မိလေသည်။ သို့ရာတွင် ဘင်္ဂါလီပုလိပ်တို့က သွားရောက်တွေ့ခွင့်မပေးချေ။

ရွာတော်နှင့် သိပ်မဝေးသော တောင်တန်းတစ်ခုတွင် ရခိုင် မြန်မာစော်ဘွား နယ်တစ်ခု ရှိသေးသည်ဟု သိရလေသည်။ သက်လူမျိုးမှ တိုက်ရိုက်ဆင်းသက် သော လူမျိုးစုကလေး ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ရာဇဝင်တွင် ပျူ၊ ကမ်းယံ၊ သက် ဟု ရှိခဲ့ရာ သက်တို့၏ အကြောင်းကို လေ့လာလိုလျှင် ဤချောင်ကြား၌ ကျန်ရစ်ခဲ့ သော လူမျိုးစုကို လေ့လာထိုက်သည်ဟု ထင်မိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရွာတော် ရောက်ချိန်က ထိုနယ်တွင် 'ဘုရင်မ' တစ်ပါး (အမျိုးသမီးအကြီးအကဲတစ်ဦး)က အုပ်ချုပ်လျက်ရှိသည်ဟု ကြားသိရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အား လက်ထိတ်ခတ်ခြင်း၊ အမြဲတစေ အချုပ်မှာ လှောင်ထား ခြင်းမျိုးကား မရှိပေ။ ရွာတော်ဌာနကား တော်တော်ကြီး၏။ မြန်မာပြည်၌ နယ် ဝိုင်ရုံးစိုက်ရာ အရပ်များတွင် တွေ့တတ်သော ဌာနာများ အသွင်အပြင်နှင့် တူပေ

အဖမ်းခံကြရပြီ

၆ နောက် ကျွန်တော်တို့လည်း တပုားဟား ရယ်မိကြလေသည်။ မောက် ရာဇဝတ်အုပ်မင်းကိုမူ ချီးကျူးမိကြလေသည်။ တကယ်လည်တဲ့ လူပါပေ။ ဖမ်း သည်ကိုပင် ဖမ်းမှန်း မသိစေရ။ ဧည့်ခံနေလေဟန် ဖန်တီးနိုင်၏။ ဘောက်ဆူးငွေ ၁ဝ ပင် ကျွန်တော်တို့ထံမှ ချူယူနိုင်စွမ်းရှိလေ၏။ တကယ်လည်တဲ့လူပါပေ။ အဖြစ်အပျက်ကိုက ရယ်စရာကောင်း၍ ရယ်မိကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူကြီးစိတ်ဆိုး စော့ ရယ်သည်ဆိုတာမျိုး မဟုတ်ပါ။ ထိုအချိန် ထိုအခါမျိုးမှာ အဖမ်းခံရသည်မှာ မထူးဆန်းလှပါ။

အချုပ်ခန်းထဲမှာပင် ညစာ စားကြရလေသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက် အိပ်ရာ မှ ထပြီး ဟိုဟိုသည်သည် လှမ်းကြည့်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ချုပ်ထားသော ဌာနာအဆောက်အအုံကလေးမှာ ဆင်ဂူမြစ်ကမ်းနဖူးပေါ်တွင် တည်ရှိလေသည်။ ဆင်ဂူမြစ်မှာ ဆင်ဂူတောင်ကြားမှ ထွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် အဝှမ်း တော်တော်ကျယ် လာသည်။ ရေကလည်း စိမ်ပြေပြေ စီးနေလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ဘင်္ဂလားပြည်သို့ ရောက်ပြီဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းဗိုက်ကို ဘင်္ဂါ လီအစာဖြင့် ကျွေးရုံမက ဦးနှောက်ကိုလည်း ဘင်္ဂါလီအစာဖြင့် ကျွေးကြလေ သည်။ အင်မရစ်တာဘာစသတင်းစာနှင့် မော်ဒန်ရီဗျူးမဂ္ဂဇင်းများကို ဖတ်ကြလေ

၏။ ဘောလုံးကွင်းတစ်ကွင်းရှိလေရာ ဘင်္ဂါလီများ ဒိုတီခါးတောင်းကျိုက်၍ ဘောကစားနေကြလေသည်။ ရောက်ရောက်ချင်း ဒိုတီဝတ်ကို မြင်လျှင် ဘင်္ဂါလီဟု ထင်မိလေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့မဟုတ်ချေ။ မြန်မာ ရခိုင်ဖြစ်သော 'မောက်' တို့သည်လည်း ဒိုတီကို ဝတ်တတ်ကြလေသည်။ ရွာတော်စော်ဘွားကြီး၏ သမီးများသည်ပင် ဆာရီကို ဝတ်ကြလေသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်က ၎င်း၏ သမီးတစ်ယောက်ကို ကလကတ္တားမြို့မှာတွေ့ရာ အတွင်းကထာဘီကိုဝတ်လျက် အပေါ်က ဆာရီ ခြုံထားသည်ကိုတွေ့ရဖူးသည်။

ညစာစားချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့အား ပုလိပ်က ဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ခေါ်သွားလေသည်။ ဆိုင်မှာ ကာကာဆိုင်မျိုးတည်း။ သို့ရာတွင် ကာကာကုလား မရှိချေ။ ဘင်္ဂါလီများသာ ရောင်းလျက်ရှိ၏။

ညအိပ်ချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့အား အချုပ်ခန်းတွင်းသို့ သွင်းပြန်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား တစ်စုံတစ်ရာ ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုတော့ပေ။ သို့ရာတွင် အချုပ်ခန်းသို့ ဝင်ကြသောအခါ ခမောက်ကြီး ပါမလာတော့သဖြင့် ကျီးကန်းလူမိ နေမထီ ထိုင်မသာဖြစ်ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ လွယ်အိတ်များကို ယူဆောင်လာခဲ့သော ပုလိပ်သားအား ဘယ်မှာလဲ သွားယူ စသည်ဖြင့် ဆူဆူပူပူပြောဆိုကြလေ၏။ ပုလိပ်သားက ရုံးခန်းထဲမှာ ရှိပါတယ်ဗျဟု အေးစက်စက်အမူအရာနှင့် ပြောသည်ကို မကျေနပ်ကြ။ သွားယူရန် ထပ်ပြောလျှင် သူက မပျောက်ပါဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ ခမောက် ဘာအဖိုးတန်တာလိုက်လို့ဟု ဆိုပြန်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ခမောက်အဖိုးတန်ပုံကို သူ့အားပြောမပြောပဲ။ ခမောက်ထဲမှာ ငွေတစ်ထောင် ထည့်ယူလာသည် မဟုတ်ပါလော။ ငွေပါကြောင်း သိက ဘောက်ဆူး တောင်းမူလည်း တောင်းမည်။ အစိုးရဘဏ္ဍာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းမူလည်းသိမ်းလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ခမောက်ကို မရရအောင်သာ တောင်းရတော့၏။ နောက်ဆုံး အချုပ်ခန်းတွင်းသို့ ခမောက်ရောက်လာမှ စိတ်ချလက်ချ အိပ်နိုင်လေတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် ဒွဇာလီသို့ ခြေလျင်လျှောက်ကြရလေသည်။ ဒွဇာလီမှာ စစ်တကောင်းနှင့် မီးရထားလမ်း ဆက်ထားသော ရွာကလေးတစ်ရွာဖြစ်၏။ ထိုလမ်းတိုကလေးမှာ ဒွဇာလီတွင် ဆုံးသည်။ ထိုအခါက စစ်တပ် ကုမ္ပဏီတစ်ခု ချထားလေသည်။ ဤနေရာကား အင်္ဂလိပ်တို့ စစ်မြေပြင်တွင် ရှေ့အကျဆုံးသော စစ်တပ်စခန်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်တပ်ကား မြန်မာပြည်ဘက်တွင် စစ်တွေမှာ

သာ ရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို လက်နက်ကိုင် ပုလိပ်သုံးယောက်က ခြွေရုံလျက် လိုက်ပါလေသည်။ ဘန်ဒရာဘန်နှင့် ဒွဇာလီကြားတစ်လျှောက်မှာ လယ်ကွင်းပြင်များရှိ၏။ လယ်ကွင်းပြင်များကြားတွင် မှိုင်းညိုညို တောတန်းကလေးများနှင့် ထန်းပင် အုန်းပင်များကိုတွေ့ရ၏။ ရွာအချို့တွင် ပြာသာဒ်ဆောင်မားမားဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများလည်း တွေ့ရ၏။ တကယ့်မြန်မာပြည် တောရွာများကြား ပြန်ရောက်နေရောသလား အောက်မေ့ရလေသည်။

ဒွဇာလီရောက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်၏ စစ်ပြင်မှုများကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ မီးရထားပေါ်မှ စစ်ပစ္စည်းများ ချလျက်နေကြသည်။ အချို့နေရာတွင် မြေများကို တူးဆွလျက် ကွန်ကရစ်များ လောင်းနေကြသည်။ စစ်တန်းလျားများကိုလည်း ဆောက်လုပ်နေကြ၏။ အားလုံးကို ခြုံကြည့်လျှင် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်တို့သည် မြန်မာပြည်သို့ ရုတ်တရက် ဝင်ရောက်ဦးမည် မဟုတ်သေး။ သည်ဘက်ကနေ၍ ခုခံနေဦးမည်သာဖြစ်၏။ ဒွဇာလီတွင် ပုလိပ်များသည် ကျွန်တော်တို့အား စစ်တပ်သို့ အပ်လိုက်လေသည်။ ကုန်ပစ္စည်းများ လက်ခံဘိသကဲ့သို့ပင် စစ်တပ်က လက်မှတ်ထိုး၍ ကျွန်တော်တို့အား လက်ခံလိုက်ပေသည်။

ကုလားစစ်သားတို့သည် ကျွန်တော်တို့အား အချွတ် (ဇာတ်နိမ့်) များကို ကြည့်ဘိသကဲ့သို့ ကြည့်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့၏ မျက်ခွက်တည့်တည့်သို့ တံတွေးထွေးလိုက်တော့မည့် ရှုများကို ဆောင်ကြကုန်၏။ အချို့ကား ကျွန်တော်တို့အား မြင်လျှင် သူတို့မျက်နှာများပေါ်တွင် မျောက်ခြောက်ပုံ ပေါ်ပေါက်လျက် ဂျိုးကျောက်နှင့် သေနတ်မောင်းများကို ဆင်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အား မပြီးသေးသော စစ်တန်းလျားတစ်ခု၏ ဝါးကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ထိုင်စေလေသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စစ်သားများကြားတွင် များစွာ စိတ်ပျက်မိလေသည်။ တရုတ်စစ်သား၊ ဂျပန်စစ်သား၊ ကုလားစစ်သား ဘယ်သင်းမှ မကောင်းပါလား။ သူနည်းနှင့်သူတော့ ဆိုးကြတာချည်းပါကလားဟု ငြူစူမိကြလေသည်။ လမ်းလျှောက်လာရသည်ကလည်း မောသမို့ ဝါးကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ လက်များဖြင့် ကျားကန်၍ ပက်လက်ထိုင်ရင်း စိတ်လက်မသက်မသာနှင့် ဟိုဟိုသည်သည် ကြည့်ကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဗိုလ်တံကလေး တစ်ခုရှိလေသည်။ ဗိုလ်တံမှာ ကုမ္ပဏီဌာနချုပ်ရုံးနှင့် တူပေ၏။ ကုမ္ပဏီကော်မင်းဒါးမှာ အင်္ဂလိပ်မေဂျာတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

ကုလားစစ်သားတို့၏ ရိုင်းပျသော အပြုအမူများကို ရှောင်ကွင်းရန် လည်းကောင်း၊ ဤစစ်တန်းလွှားတွင် ညဘက်၌ အိပ်စက်ရပါက သက်သာလှမည် မဟုတ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရှေ့ခရီးဆက်ရေး၌ ချောမော ပြေပြစ်ရန် လည်းကောင်း အင်္ဂလိပ်မေဂျာနှင့် မြန်မြန်တွေ့ရန် ကြံရလေသည်။ ၎င်းထံသို့ အမြန်အတွေ့ခံပါမည့်အကြောင်း စာရေးရလေသည်။

အင်္ဂလိပ်မေဂျာဆပ်က ကျေးဇူး

၂ ကြာမီပင် မေဂျာဆပ်က အခေါ်လွှတ်သည်ဆိုပြီး စစ်သားတစ်ယောက်က လာ၍ ခေါ်၏။

မေဂျာကား အသက် ၃၀ ကျော်ဦးမည်မဟုတ်ဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။ ဈာန်လတ်ချက်ချာရုံမက ချိုပြုံးဖော်ရွေလေသည်။ သူ့အား အကြောင်းစုံ ပြောပြလေတော့မှ သင့်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ကျွန်တော်တို့နာမည်မှာ အိစွပ်နှင့် ကျင်စိန် မဟုတ်ဘဲ တက်ဘုန်းကြီး သိန်းဖေနှင့် သခင်တင်ရွှေဖြစ်ကြောင်း ဖက်ဆစ်ဂျာနယ် ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်နေကြသူတို့ဖြစ်ပြီး မဟာမိတ်တို့နှင့် နားလည်မှုဖြင့် အဆက်ယူရန် ထွက်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ 'မောက်' ရာဇဝင်အုပ်ရှေ့မှောက် အစီရင်ခံရာတွင် အိစွပ်၊ ကျင်စိန် အဖြစ်ဖြင့် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံပြောဆိုခဲ့ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မေဂျာကမေးရာ ကုလား အမှုထမ်းများကြားတွင် ဆူဘတ်စ်ဘိုစ်၏ ဘက်သားများ ရှိမည်စိုး၍ အကြံအစည် လှမသိရန် လုပ်ကြံပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြလေသည်။ မေဂျာဆပ်ကား အလွန် ကျေနပ်ပုံ ပေါ်ပေ၏။ ထို့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးကို ဆွေးနွေးကြလေသည်။ ဒုဇာလီသို့

ရောက်သောနေ့မှာ ၄၂ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့ဖြစ်ပေရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးမှတစ်ဆင့်  
တင်းမာ ခက်ထရော်နေသော အခြေမှာ ရှိလေသည်။ အိန္ဒိယ အမျိုးသား ကွန်ဂရက်  
သည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကိုတော့ မလိုလား၊ သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်က အမျိုးသား  
ကွန်ဂရက်အား အာဏာလွှဲပြောင်းမပေးပါက အစိုးရအား မဆက်ဆံရေး၊ အာဏာ  
ဖိဆန်ရေးစသော တိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲရလိမ့်မည်ဟု ဆူပူလှုံ့ဆော်ကာ နိုင်ငံရေး  
ဈေးဆစ်နေချိန်ဖြစ်လေသည်။ မစ္စတာဂန္တီက 'အိန္ဒိယမှ ထွက်သွား' (Quit India)  
ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်ကို တစ်ပြည်လုံး ပဲ့တင်ခတ်သွားအောင် ကြွေးကြော်လိုက်သော  
အချိန်ဖြစ်လေသည်။ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဘုံဘောမြို့၌ ကွန်ဂရက် ညီလာခံ  
ကြီး ကျင်းပပြီး တိုက်ပွဲဆင်ရေးအဆိုကို ဆုံးဖြတ်မည်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်  
တွင် မစ္စတာချာချီကလည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာကြီးကို ဖျက်သိမ်းရန်  
နန်းရင်းဝန်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည် မဟုတ်ပါဟု ဟိန်းဟောက်နေလေ၏။

ယင်းသို့ နိုင်ငံရေးအခြေအနေသည် ဂျပန်ဖက်ဆစ် အောင်မြင်ရေးအတွက်  
မြေဩဇာကောင်း ဖြစ်နေ၏။ အင်္ဂလိပ်ကိုမုန်းမုန်းနှင့် ဂျပန်က တော်ပါလိမ့်ဦးမည်  
ဟူသော ဂျပန်မျှော်ဝါဒ ပြန့်ပွားစေ၏။ ဂျပန်နှင့် ပေါင်း၍ လွတ်လပ်ရေးယူရမည်  
ဆိုသော အများသို့ ရောက်စေ၏။

ကျွန်တော်တို့၏ နိုင်ငံရေးအယူအဆနှင့် ကျွန်တော်တို့၏ မြန်မာပြည်၌  
အတွေ့အကြုံများကို အခြေပြု၍ ကျွန်တော်တို့ လိုလားပုံကား ဤသို့တည်း။  
အိန္ဒိယ အမျိုးသားကွန်ဂရက်နှင့်တကွသော အိန္ဒိယပြည်သူလူထုကြီးသည် ထို  
အချိန် ထိုအခါ၌ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ရန်ကိုသာ အဓိကထား၍ ဖြိုခွင်းစေလိုသည်။  
ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ဦးဆောင်ကာတိုက်ရင်း ပြည်သူ့အင်အား တိုးပွားစေရမည်။  
ကမ္ဘာ့ နယ်ချဲ့ဖောက်ပြန်ရေးတပ်ဦးဖြစ်သည့် ဖက်ဆစ်များကို တညီတညာတည်း  
တိုက်ခိုက်နေကြသော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့နှင့် တစ်ဂိုဏ်းတည်းနေကာ ရင်  
ဘောင်တန်း ချီတက်ရမည်။ ဖက်ဆစ်ပြိုလဲလျှင် တပ်ဦးပြိုသကဲ့သို့ပင် နယ်ချဲ့  
စနစ်ကို ဖြိုဖျက်ဖို့ အပုံကြီးလွယ်သွားမည်။ ၎င်းပြင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်  
ရင်းပင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံမှ ရှေ့အဖို့ တိုက်ပွဲဆင်ရန် အခွင့်အာဏာများကို  
တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ညှစ်ယူနိုင်ပေလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်မေဂျာသည် အိန္ဒိယပြည်၏  
လွတ်လပ်ရေးတွင် စေတနာညွတ်နေသူဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့၏ လိုလားပုံကို  
လည်း သဘောပေါက်၏။

“အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ခင်ဗျားတို့က ဘာလုပ်ချင်သလဲ” ဟု  
မေဂျာက မေးလေသည်။

“ထွေထွေထူးထူးတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အိန္ဒိယကွန်ဂရက်ကို မြန်မာရဲ့ ဂျပန်  
ကိုယ်တွေ့ကလေးတွေ ပြောပြချင်ပါတယ်။ ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်ဖို့  
ဘယ်လောက်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သတိပေးချင်ပါတယ်။”

မေဂျာက ကျွန်တော်တို့အား ရှေ့သို့ အမြန်ပို့ပေးမည်ဟု ကတိပေးပြီး သူ  
ဗိုလ်တံတွင် တည်းခိုစေလေသည်။ ညစာအတွက်လည်း ချပါတီပင် စားရစေကာမူ  
ထောပတ်ရွဲနှင့် စားရပေသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ အိပ်ရစေကာမူ ခြင်ထောင်နှင့်  
အိပ်ကြရပေ၏။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ဒွဇာလီမှ စစ်တကောင်းသို့ ကုလားဆာဂျင် တစ်  
ယောက်နှင့် စစ်သားနှစ်ယောက်တို့က ကျွန်တော်တို့အား ကြပ်မတ်ခေါ်ဆောင်သွား  
လေသည်။ လမ်းတွင် ကုလားစစ်သားများသည် ဗမာမုန်းတီးစိတ် အလွန်ပြင်းထန်  
သည်ကို တွေ့ရလေ၏။ ကျွန်တော်တို့အား ကြည့်၍ ဆဲသကဲ့ ဆဲ၏။ ကြမ်းမောင်း  
သကဲ့ ကြမ်းမောင်း၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့မှာ တိုင်တောစရာလူမရှိ။ သူတို့  
အား ခုခံနိုင်ဖွယ်လည်း မရှိ။ မကြားကျိုးကျွန်ပင် ပြုနေလိုက်ကြရပေ၏။ စစ်  
တကောင်းသို့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ရောက်သွားကြလေသည်။

မျက်နှာပေးလိုက်ပါမူ ကျွန်တော်တို့အား ခုချက်ချင်း ခေါ်ပါ။ အရေးကြီးပါသည်ဟု လှမ်းပြောလိုက်မည်ဖြစ်လေသည်။

ညနေစောင်းမှ အခေါ်ရောက်လာသည်။ အပေါ်ထပ်တွင် အခန်းများစွာ ဖွဲ့ထားသည်။ အခန်းတိုင်းမှာ မြေပုံများ ချိတ်ထား၏။

အခန်းတစ်ခုထဲတွင် အင်္ဂလိပ် မေဂျာတစ်ဦးနှင့် တွေ့ကြုံပြန်သည်။ သူကား ဒွဗ္ဗလီက မေဂျာနှင့် လုံးဝခြားနားသော အမျိုးအစားဖြစ်ပေ၏။ ကုလားထိုင်ပေါ်တွင် မွေးဖွားခဲ့လေရာသလား အောက်မေ့ရလောက်အောင်ပင် အထိုင်ကွင့်သားရနေပေ၏။ မျက်နှာမှာလည်း ခပ်မုန်မုန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ထံသို့ မျက်လုံးအရံကို လွှတ်လိုက်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့အား ကြည့်နေပုံမရချေ။

သူက ကျွန်တော်တို့အား ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများ ပါသလားဟု မေးလေသည်။ (Credentials) ကျွန်တော်တို့က ဂျပန်လက်မှ လွှတ်အောင် ရန်းထွက်ရာ၌ ထိုစာရွက်စာတမ်းမျိုးကို ကိုင်ဆောင်လာလျှင် အန္တရာယ်များကြောင်း ပြောပြကြသည်။ ၎င်းက “မပါလျှင် ယုံဖို့ခက်တာပေါ့” ဟု မှတ်ချက်ချသည်။ ၎င်းနောက် ဘယ်နေရာမှာ ဂျပန်စစ်တပ် ဘယ်လောက်တွေ့မြင်ခဲ့သလဲ၊ ဘာလဲ စသည်ဖြင့်မေး၏။ သူက စိတ်မပျံ့တပါ မေးသည်ကို ကျွန်တော်တို့ကလည်း စိတ်မပျံ့တပါပင် ဖြေကြလေ၏။

စစ်တကောင်းမှာ ဒီဝီဇ်ဌာနချုပ်လောက်သာ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယအရှေ့ပိုင်းဧည့်ခန်းများမှာ ကော်မီလာတွင် ရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ထိုနေ့ညမှာပင် ကော်မီလာသို့ ပို့ပြန်လေ၏။

ကော်မီလာမှာ အတော်ကြီးသော မြို့ကြီးတစ်မြို့ဖြစ်ပေသည်။ မီးရထားလမ်းဆုံလည်း ဖြစ်သည်။

ကော်မီလာသို့ ည ဆယ်နာရီလောက်တွင် ရောက်ကြလေသည်။ စစ်တပ်မှ လာကြိုနေသော ထရပ်ကားတစ်စီးကို စီး၍ လိုက်ကြရလေ၏။ ထရပ်ကားကိုစီး၍ လိုက်ပါရင်း ကော်မီလာထောင် ဘယ်နားဆီမှာရှိပါလိမ့်ဟု ရော်ရမ်းကြည့်မိသည်။ အကြောင်းမူကား ကော်မီလာထောင်တွင် ကိုထွန်းရွှေ (နဂါးနီ)နှင့် ကိုဖိုးခံ စသော ရခိုင်မှ ရဲဘော်များ အကျဉ်းချခံနေရသောကြောင့် ဖြစ်သတည်း။

တော်တော်မှောင်သော ညဖြစ်၏။ လမ်းမီးများမှာလည်း နီကျင့်ကျင့်ဖြစ်၍ အဝေးသို့ အလင်းရောင်မပေါက်၊ တပ်တွင်းသို့ ရောက်သောအခါ တန်းလျားများ

စစ်တကောင်း စစ်တပ်ထဲတွင်

ကျွန်တော်တို့အား စစ်ရုံးတည်ရာနေရာသို့ ခေါ်သွားကြ၏။ သို့ရာတွင် ရုံးပေါ်သို့ မတက်ရ။ အစေခံတန်းလျားရှိ အခန်းကျဉ်းကလေးတစ်ခုထဲမှာ သွတ်ထားလေသည်။ ကြီးကြပ်ခေါ်ဆောင်လာသော ဆာဂျင်သည် အခန်းရှင်ဟု ထင်မှတ်ရသောသူတစ်ဦးနှင့် စကားလက်ဆုံ ကျနေသည်။ စစ်သားနှစ်ယောက်ကား တစ်ယောက်တစ်လှည့် အပေါက်ဝရှေ့နားမှာ ဥဒဟိုလျှောက်လျက် ကျွန်တော်တို့အား စောင့်နေကြသည်။ နေကလည်း အတော်ပင် ပူနေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် များစွာ စိတ်အိုက်လူနွမ်းဖြစ်ကြပါ၏။ ရုံးပေါ်က အခေါ်လာလိမ့်နီးနှင့် စောင့်ကြရလေသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်များမှာ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှ မကြာခဏ ဖြတ်သန်းသွားလာကြ၏။ သူတို့ ဖြတ်သွားတိုင်း ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်တော့မည်ဟု ထင်မိ၏။ သို့ရာတွင် အချို့စစ်ဗိုလ်များမှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကို ပင် လှည့်မကြည့်။ အစေခံတန်းလျားဖြစ်နေ၍ အနိဋ္ဌာရုံကို ရှောင်ကွင်းခြင်းပေလော၊ ဗမာမျိုးချစ်များရှိနေ၍ မျက်စိစပါးမွေးစူးစရာ ဖြစ်နေ၍ ပေလော။

အကယ်တန္တူ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ဘက်ကိုသာ

အိမ်များနှင့် အခြား အဆောက်အအုံများကို ဝိုးတိုးဝါးတားသာ မြင်ရလေသည်။ ဘယ်ဟာ ဘာမှန်းလည်း မသိ။ ကျွန်တော်တို့အား အချုပ်ထောင်နှင့် တူသော အခန်းတစ်ခုသို့ ခေါ်သွားလေ၏။ အခန်းမှာ ဓာတ်မီးမရှိ။ စစ်သားတစ်ယောက်က လက်ဆွဲမီးအိမ်တစ်လုံးကို ယူလာသည်။ ကျွန်တော်တို့အား အိပ်ရာထိုင်ခင်းပေးပြီး သော် အပြင်မှ သော့ခတ်ထားလိုက်တော့သည်။ ဒဂုန်သည် သေနတ်ထမ်းလွှက် ဘွတ်ဖိနပ်ကို ခပ်ပြင်းပြင်းနင်းကာ လူးလာခေါက်တုံ့ လျှောက်လျက်ရှိသည်။ မကြာမီ ၁၂ နာရီ သံချောင်းခေါက်သံ ကြားရလေ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် ရှေ့နေ နောက်ရေး ဘာမျှမတွေးတော့ဘဲ စိတ်ချလက်ချ အိပ်လိုက်ကြပေ၏။

ထိုနေ့ည အိပ်ရသောနေရာကား စစ်သားများအား ကွာတားချသော စစ် အချုပ်ထောင် ဖြစ်လေ၏။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်မှာ တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ရှေ့ကိုသာ ခရီးပြင်းနှင့်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် ကော်မီလာရှိ အရှေ့တိုင်း စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကို ခရီးဆက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တွေ့လိုကြောင်း ပြောကြ လေသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကိုတွေ့ရန် မဖြစ်နိုင်ဟု အစောင့်တို့ထံမှ သိရလေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့ စာတစ်စောင် ရေးလိုက် ၏။ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကွန်ဂရက်ကော်မတီသည် ဘုံဘောတွင် သြဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့၌ စည်းဝေးတော့မည်ဖြစ်ရာ ထိုနေ့အမီပင် မြန်မာ၏ ကိုယ်တွေ့ ဂျပန် အကြောင်းကို အိန္ဒိယကွန်ဂရက်မျိုးချစ်များအား ပြောကြားလိုကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့သို့ ခရီးဆက်နိုင်ရန် စီမံပေးပါမည့်အကြောင်းများ ဖြစ်လေသည်။

ဒုတိယတန်း ခရီးသည် ဖြစ်သွားခြင်း

၆ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ထံသို့ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်လာလေသည်။ ဗိုလ်ချုပ် မှာ မကြီးလှသေးဟု ထင်သည်။ အဆောင်အယောင်မှာ တောက်ပြောင်သည်။ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်နှင့် ပျူငှာသော အမူအရာများရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ အား အချုပ်ခန်းအပြင်မှပင်နေ၍ စကားပြောပြီး ချက်ချင်းပင် ထွက်သွားလေသည်။ ပြောသော စကားမှာကား စာတွင် ကျွန်တော်တို့ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ခရီး အပြင်းနှင့်နိုင်ရန် ယနေ့ မိရာ ရထားဖြင့်ပင် ပို့မည်ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ကျွန်တော်က ခရီးသွားရာမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ သက်သက်သာသာ သွားနိုင်ရန်လည်း စီမံပေးပါ ဦးဟု အရေးဆိုလေရာ မစိုးရိမ်ပါနှင့်ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောသွားလေသည်။ ထို့ ကြောင့် ကော်မီလာမှ ကာလကတ္တားသို့အသွားတွင် ဒုတိယတန်းမှ စီးရလေသည်။ လိုက်ပို့သူများမှာလည်း ကျွန်တော်တို့မျက်ခွက်ကို တံတွေးဖြင့် ထွေးတော့မည့် အကြည့်မျိုးရှိသော ကုလားစစ်သားများ မဟုတ်တော့ချေ။ အင်္ဂလိပ်စစ်သား ခိုးရိုး နှစ်ယောက်နှင့် ဆာဂျင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပေ၏။ ၎င်းတို့မှာ ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်နေ နိုင်ငံရေးအမြင်များလည်း ရှိ၏။ အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် တစ်ဦးအကြောင်း တစ်ဦး

နားလည်အောင် ပြောနိုင်ခြင်းကြောင့်လည်း ဆက်ဆံရေး သာလိုပင် အဆင်ပြေစရာ ဖြစ်ပြန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် လှံစွပ်တပ်ထားသော ရိုင်ဖယ်နှင့် စောင့်ကြပ်ခြင်းကိုကား မလျှော့ပါ။

တစ်နေ့လုံးလုံး ရထားစီးပြီးသော် ညဉ့်အတော်နက်မှ ကလကတ္တားမြို့အနီး ဘာရက်ပိုသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ဘာရက်ပိုမှာ စစ်သားဖြစ်ရေး အခြေခံစခန်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် တည်းခိုရန် စီမံထားခြင်းမရှိသဖြင့် စစ်ရုံးမှာ ဝင်အိပ်ကြရသည်။ ဝင်သွားသောအခါ မှောင်နှင့်မည်းမည်းဖြစ်လေ၏။ လျှပ်စစ်ဓာတ်မီးမှာ အလုံအလောက် ရှိသည်မဟုတ်သဖြင့် ဖယောင်းတိုင်များ ထွန်းညှိကြရလေသည်။ စာရေးစားပွဲများပေါ်တွင် အိပ်ရာပြင်ပေးကြ၏။ စစ်စောင့်၊ စစ်ခြင်ထောင်များဖြင့် အိပ်ကြရသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် စစ်သားများနှင့်အတူ ထကြရလေသည်။ နောက်ဖေးနောက်ဖိ သွားသောအခါ စစ်သားတစ်ယောက်က လှံစွပ်တပ်ထားသော ရိုင်ဖယ်ကိုကိုင်၍ လိုက်ပို့သည်။ အခန်းတွင်းတွင်ကား လွတ်လပ်စွာ နေကြရပေ၏။ နံနက်စာ ပေးသောအခါ ဝက်အူချောင်းကျော်၊ ကြက်ဥကျော်၊ စသည်များပါလာ၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ အင်္ဂလိပ်စစ်သားများကြားတွင် ရောက်နေပေရာ အစားအသောက်ကောင်းကောင်း ခဏခဏ စားသောက်ကြရလေ၏။ စစ်ဗိုလ်များမှာလည်း ကျွန်တော်တို့အပေါ်တွင် ကောင်းကြပေ၏။

သို့ရာတွင် ချုပ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သဖြင့် စိတ်မချမ်းမြေ့နိုင်ကြပေ။ အမြန်လွတ်မြောက်၍ ဆောင်ရွက်စရာကိစ္စများကို အမြန်လုပ်ကိုင်လိုကြလေသည်။

နေ့လယ်ပိုင်းတွင်ကား ထူးခြားသော အမူအရာနှင့် အင်္ဂလိပ်နှစ်ယောက် ရောက်လာလေသည်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အား စစ်ဆေးကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ထံမှ သတင်းယူကြသည်။ သို့ရာတွင် စစ်ဆေးခြင်းမစမီ ကပြားနှင့် တူသောတစ်ယောက်က “မင်းတို့ဟာ လူဆိုးတွေချည်းပဲ” ဟု အစချီလေသည်။

“ခင်ဗျားဘယ်လိုကြောင့် ဒီစကားနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကို စော်ကားရတာလဲ” ဟု ကျွန်တော်က ပြန်တွယ်လိုက်ပါသည်။

“မင်းတို့ဟာသခင်တွေ၊ မင်းတို့သခင်တွေဟာ တို့ကို သစ္စာဖောက်လိုက်တယ်”

“ခင်ဗျားက ဘယ်သူလဲ”

သူက ပြန်မဖြေချေ။ သူပြောချင်တာ ပြောပြီးပြီဖြစ်၍ ကျေနပ်သွားဟန် ရှိလေသည်။ ကျွန်တော်တို့အား စတင်စစ်ဆေးလေတော့သည်။ နောက်မှ သိရသည်မှာ ထိုသူသည် မစ္စတာဖင်း ဆိုသူဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်မပြေးမီ ထားဝယ်မြို့တွင် နောက်ဆုံးအရေးပိုင်လုပ်သွားခဲ့လေသည်။ ဘီအိုင်အေနှင့် သခင်များ တိုက်ထုတ်လိုက်သဖြင့် ထားဝယ်မြို့မှ ဘောင်းဘီချွတ်ပြီး ထွက်ပြေးရသူဖြစ်၏။ ဟိုတုန်းက ပြေးခဲ့ရလေသမျှ ယခု ကျွန်တော်တို့အပေါ်တွင် မဲလေပြီ။ ဟိုတုန်းက အရှက်သည် ယခုအခါ မာန်မာန်နှင့် ဒေါသအစွယ်များပေါက်ကာ ထွက်ပေါ်လာပြန်လေသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ကား သူမိုက်သလို မမိုက်၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်တို့ကို မဟာမိတ်ပြုထားရမည်ဟူသော အသိဖြင့် လိမ္မာနေသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကူညီလိုသော သဘောဖြင့် သူ့အား မြန်မာပြည်တွင်းအခြေအနေကို ဇီဝိရှည်လက်ရှည် ပြောပြခဲ့လေသည်။ မစ္စတာဖင်းသည် နောက်ထပ် ရန်ထောင်သမူ မပြုတော့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့အား မောက်မာစွာ ဆက်ဆံလေ၏။

မစ္စတာဖင်းတို့နှင့် လုံးဝမတူသူများမှာ ကျွန်တော်တို့အား စောင့်ကြပ်ရသူ အင်္ဂလိပ်စစ်သားနှစ်ယောက်နှင့် ဆာဂျင်များဖြစ်ပေ၏။ စစ်သားတို့သည် ကျွန်တော်တို့အား များစွာ ဂရုစိုက်ကြ၏။ နေထိုင်ရေး စားသောက်ရေး လိုလေသေးမရှိ ပြုရကြ၏။ သူတို့နှင့် စကားပြောကြသောအခါ သူတို့မှာ ပစ္စည်းမဲ့ အလုပ်သမားများသာဖြစ်ကြောင်းနှင့် သူတို့ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရသော စက်ရုံများအကြောင်း သိရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ၎င်းတို့အား မြန်မာပြည်အခြေအနေကို ရှင်းပြလေသည်။ ၎င်းနောက် ကမ္ဘာ့ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးဂိုဏ်းကြီး၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆွေးနွေးပြလေသည်။ သို့ဖြင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးကြလေရာ သူတို့ထံမှ ခပ်ဝဝ၊ ခပ်ပုပု တစ်ယောက်မှာ တစ်ခါက ဗြိတိသျှ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ကောဒါတစ်ယောက်ဖြစ်ဖူးရာ ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခု၌ ပုလိပ်အရိုက်ခံရဖူးကြောင်း ဝမ်းပန်းတသာ ပြောပြလေသည်။

ကျွန်ပြုနစ်ပါတီရုံးသို့

က လကတ္တားနှင့် ဘာရက်ပိုမှာ ရန်ကုန်နှင့် အင်းစိန်တို့ကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကလကတ္တားသို့ များစွာ သွားလိုကြလေသည်။ အကြောင်းမူကား ကလကတ္တားရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တွေ့ဖို့လိုသည်။ ပါတီအား ကျွန်တော်တို့ ရောက်ကြောင်း အစီရင်ခံပြီးလျှင် လိုသော အကူအညီကို တောင်းရမည်ဖြစ်လေသည်။ အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို မတရားသင်းကြေညာထားရာ ကျွန်တော်တို့ အိန္ဒိယနယ်စပ်သို့ ရောက်ချိန်လောက်မှာမှ တရားသင်း ပြန်ဖြစ်လေသည်။ အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ကမ္ဘာ့ကွန်မြူနစ်များနှင့်အတူ ဖက်ဆစ်နယ်ချဲ့ကို အဓိက ရန်သူထား၍ တိုက်ကြမည် ဖြစ်လေသည်။ ထိုစဉ်က တရုတ်အမျိုးသား အစိုးရ၏ ကောင်စစ်ဝန်လည်း ကလကတ္တားမှာ ရှိလေသည်။ သူ့အားလည်း ကျွန်တော်တို့ အကြောင်းကို ပြောပြပြီး တရုတ်အစိုးရထံမှ အကူအညီတောင်းလိုသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ကျွန်တော်တို့မှာ အင်္ဂလိပ်လက်ခုပ်ထဲက ရေပမာ သွန်လိုသွန် မောက်လိုမှောက် နေရချိမ့်မည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ ခရီးထွက်ရန် စီစဉ်ကြတုန်းက သခင်စိုးက ပြောခဲ့ဖူးသည် မဟုတ်လော။ “ကိုသိန်းဖေကို ကလကတ္တား လွတ်

လျှင် စုငွေလိပ် ရေထဲလွှတ်သလို နေမှာပေါ့”

ချောင်ရင်ဂျီမှာ လျှောက်ချင်သည်။ မက်ထရီမှာ ကြည့်ချင်သည်။ နန်ကင်းမှာ စားချင်သည်။ ဒိုတီတွေ ဆာရီတွေကြားထဲမှာ တိုးချင်သည်။

အထက်တစ်နေရာတွင် ဖော်ပြခဲ့သော ခပ်ပု ခပ်ဝဝ စစ်သားကို ကလကတ္တား မြို့ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ သွားလိုကြောင်း ပြောပြရလေသည်။ (သူ့မှာမည်ကို ကျွန်တော်မေ့နေပြီ။) ကျွန်တော်တို့ ကလကတ္တားသို့ ရုပ်ရှင်ကြည့် သွားမည်ဆိုပြီး ခွင့်တိုင်ကြ၏။ ဆာဂျင်ကပါ ထောက်ခံအောင် ကျွန်တော်တို့က နန်ကင်းဟိုတယ် တွင် ဆာဂျင်အား ကျွေးမွေးလိုကြောင်း ဖိတ်ရလေ၏။

ကလကတ္တားသို့ လော်ကယ်ရထားစီး၍ သွားကြလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ အား စောင့်ကြပ်သူ စစ်သားနှစ်ယောက်နှင့် ဆာဂျင်တို့လည်း ပါလာကြသည်။ ဆာဂျင်၏ သဘောတူညီချက်အရ လုံစွပ်တပ်ထားသော ရိုင်ဖယ်ကို ကိုင်မလာ တော့ချေ။

ကျွန်တော်တို့သည် တရုတ်တန်းရို နန်ကင်းဟိုတယ်သို့ တောက်လျှောက် သွားကြလေ၏။ ကုလားပင်လယ်ကြားမှ တရုတ်ကျွန်းကလေး၊ လန်ချားတစ်စီး နှင့် လူတစ်ယောက် မနည်းရှောင်ယူကြရသော လမ်းကျဉ်းကလေး၊ လမ်းကျွ လမ်းကောက် အရှောင်အတိမ်းများဖြင့် အနားမနေရအောင် ခေါက်နေသော လန်ချားကုလားလက်မှ ချူသံ၊ ဝက်သားကို တောက်တောက်စင်းသံ၊ ပေသီး ဂဏန်းတွက်သံ၊ မာကျောက်သံ။ နောက်ဆုံးဆော်ဒါပုလင်း ဖောက်သံ။ နန်ကင်း ဟိုတယ်သို့ ရောက်ကြလေပြီ။ တံပုတ်သာသာရှိသော တိုက်ကလေးများကြားဝယ် မားမားကြီးရပ်နေသော တိုက်နီကြီးဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်တရုတ် နှစ်ဘာသာ ရွှေ စာလုံးများဖြင့် ကြော်ငြာထားလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဝါးခမောက်တွင်ထည့်၍ ယူခဲ့ကြသော ငွေများကို စတင် သုံးစွဲကြလေသည်။

ဟိုတယ်တွင် စားကောင်းသောက်ဖွယ်များကို စားသောက်ကြပြီးနောက် မက်ထရီရုပ်ရှင်ရုံသို့ သွားကြလေသည်။ ကျွန်တော်၏ ရဲဘော်စစ်သားသည် လှည့်ပတ်၍ သူ့ဆာဂျင်ကို ရုပ်ရှင်ရုံထဲတွင် ထားခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်နှင့် စစ်သားနှစ်ယောက် ကွန်မြူနစ်ပါတီရှိရာ ဘိုဘာဇာဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြလေသည်။

ကျွန်မြူနစ်ပါတီမှာ အလင်းသို့ ရောက်ခါစဖြစ်၍ ဆိုင်းဘုတ်ပင်မတင်ရသေး။

ပါတီဝင် ရဲဘော်အချို့မှာ ပုံနှိပ်ထားသောစာရွက်များကို ဖြတ်ခြင်း၊ ရေးခြင်း၊ ထုတ်ခြင်း ပြုလုပ်လျက်နေကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ တက်သွားသောအခါ ရဲဘော် တစ်ယောက်က ကျွန်တော်တို့ဆီလာပြီး ကိစ္စကို မေးလေသည်။ ကျွန်တော်က ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့လိုကြောင်း ပြောပြသည်။ ထိုရဲဘော်က ပါတီမှာ အလင်းရောက်ခါစ ဖြစ်ကြောင်း၊ အချို့ ခေါင်းဆောင်များမှာ ထောင်ထဲမှာ ပင် ရှိသေးကြောင်း၊ ယခု သူတို့ရှေ့တွင်ရှိသော စာရွက်များမှာ ပါတီသည် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးကို တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အလင်းရောက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်ဖြစ်ကြောင်းများကို ပြောလေသည်။

ကျွန်တော်က မြန်မာပြည်မှ ထွက်လာခဲ့ရပုံကို ရှင်းပြသည်။ မူဇာဖာ အာမက် စသော ဘင်္ဂလားကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများကို အထူးတွေ့လိုကြောင်း ခွင့် တောင်းလေသည်။ မူဇာဖာ အာမက်မှာ ထိုအချိန်တွင် ထောင်ထဲမှာပင် ရှိသေး သည်။ မူဇာဖာ အာမက်မှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူများတွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ပြီး ပါတီ၏ ဖခင်ကြီးဟု ခေါ်ကြသည်။ သူ့ထံသို့ ကျွန်တော် ထံ စာတစ်စောင်ရေးပြီး ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှ ထွက်လာခြင်းအကြောင်း နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ ဖမ်းဆီးထားပုံကို အစီရင်ခံလေသည်။ ၎င်းပြင် ပါတီက ကျွန်တော် တို့ လွတ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် အိန္ဒိယ ပြည်သူပြည်သားတို့နှင့် တပေါင်းတည်းပါဝင်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် စီစဉ်ပါ မည့်အကြောင်း ရေးသားလေသည်။ ၎င်းပြင် တရုတ်ကောင်စစ်ဝန်ထံသို့လည်း ကျွန်တော်သည် ချန်ကေရှိတ်ကိုယ်တိုင် မြန်မာပြည်နှင့် အိန္ဒိယပြည်သို့ အထူး ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် စေလွှတ်ခြင်းခံရသော ဂျင်နရယ် ပီအမ်စံဝမ်းက ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယပြည်သို့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြင့် ထွက်လာခဲ့ရာ အင်္ဂလိပ်က ဖမ်းထားကြောင်း၊ ဂျင်နရယ်ဝမ်းထံသို့ အကြောင်းကြားပေးပါဟု စာရေးသားခဲ့လေသည်။ ပါတီရဲဘော်က သွားပို့ပေးမည်ဟု ကတိပြုလေသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ အဖြစ်မှာ တော်တော် ထူးဆန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဖက်ဆစ်နယ်ချဲ့လက်မှ မလွတ်လွတ်အောင် ထွက်ခဲ့ပြီးမှ မဟာမိတ်နယ်ချဲ့က ဖမ်းထားသည်။ မဟာမိတ်နယ်ချဲ့၏ စစ်သားများအကူအညီ၊ အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ် တို့၏ အကူအညီနှင့် ချန်ကေရှိတ်ဘက်သားများ၏ အကူအညီတို့ဖြင့် လွတ်အောင်

ကြိုးစားနေပြန်ပါပြီ။

ပါတီရုံးမှ ဆင်းခဲ့ကြပြီး မက်ထရို ရုပ်ရှင်ရုံသို့ သွားကြလေသည်။ ပြန်သော ကားမှာ မပြီးသေးချေ။ ကျွန်တော်တို့လည်း တစ်ဝက်တစ်ပျက်နှင့်ပင် ဝင်ကြည့်ကြ လေသည်။ ဆာဂျင်ကား ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ခဲ့ကြသည်ကို ဘာမျှမသိ။ အမေး အစမ်းလည်း မရှိချေ။

ဘာရက်ပိုတွင် မေဂျာဒန်းနေဆိုသူလည်း ကျွန်တော်တို့ထံလာ၍ မြန်မာပြည် အခြေအနေကို မေးသေးသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင်လည်း ကလကတ္တားသို့ သွားကြသည်။ ယခင်က နည်း အတိုင်း ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ သွားလေသည်။ ကျောင်းသားတန်းက သိဟောင်း ရဲဘော်များနှင့်တွေ့ပြီး စကားလက်ဆုံကျနေသည်။ အသိများအကြောင်း မေးရာ အချို့မှာ ထောင်ထဲမှာရှိတုန်း၊ အချို့မှာ ဝရမ်းလိုက်ဆဲဖြစ်နေ၍ ပြေးနေရတုန်း ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင်ကား ဘာရက်ပိုမှာပင် နေကြ၍ ညနေ ၆ နာရီတွင် ဒေလီ သို့ ခရီးဆက်ကြရမည်ဟု သိရလေသည်။

ကျွန်တော့်အား ညဉ့်အချိန်တွင် ဤနေရာ၏အလှကို လိုက်လံပြဖူးလေသည်။ သူ့အဆိုအရ ဘုရင်ခံချုပ် စံအိမ်တော်သည် ဘက်ကင်ဟမ် နန်းတော်ထက် ကြီးကျယ်လှပသည်ဟု သိရလေသည်။ ထိုစဉ်တုန်းကလိုပင် ယခုလည်း မီးမောင်း များ ထိုးထားသည်။ သို့ရာတွင် ရေပဒေသာပန်းများကား ပက်ဖျန်းခြင်း မပြုပေ။ မတတ်သာသည့် အဆုံး၌ အစောင့်အကြပ် စစ်သားများသည် ကျွန်တော် တို့အား ဘုတာကြီးသို့ ပြန်ခေါ်သွားကြလေ၏။ ဒုတိယတန်း အစောင့်ခန်းတွင် နားနေ စောင့်စားကြရပေ၏။ ခါးဆန့် အညောင်းဖြေခွင့် ရကြသော်လည်း အိပ်စက် ခြင်းကား မပြုနိုင်ကြပေ။

နံနက်လင်းခါနီး၌ ပါဆယ်ထုပ်လက်ခံသူကို တွေ့ကြလေသည်။ ၎င်းမှာ ဒေလီမြို့မှ ရာဇဝတ်ဝန်ကြီးဖြစ်၏။ သူသည် ကျွန်တော်တို့အား လိုက်ပို့သူ ဆာ ဂျင်ထံမှ လက်မှတ်ထိုးကာ လွဲယူလိုက်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တွင် ပါလာ သော ပစ္စည်းများကိုလည်း စာရင်းလုပ်၍ လက်ခံသည်။ ပါလာသော ငွေများကို သိမ်းယူပေရာ နောက်ထပ် ပြန်မရတော့ချေ။

ကျွန်တော်တို့သည် အင်္ဂလိပ်စစ်သားများနှင့် ခွဲကြရတော့၏။ ကျွန်တော်တို့ အား စောင့်ကြပ်ရသူမှာ ကုလားရာဇဝတ်အုပ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာလေ၏။ ၎င်းမှာ ပန်ချာပီ ဟိန္ဒူ ဖြစ်၍ ကာကီဗောင်းထုပ်ကြီး ပေါင်းထားသည်။

ကျွန်တော်တို့အား ပန်ချာပီ ဟိုတယ်ဆိုသော အလယ်အလတ်တန်းစား ဟိုတယ်၌ ထားလေသည်။ ၎င်းဟိုတယ်မှာ ဒေလီမြို့ဟောင်း၏ ဗဟိုလောက်တွင် တည်ရှိသည်။ ဒေလီမြို့ ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးနှင့်လည်း မဝေးချေ။ ရာဇဝတ်အုပ်သည် အခန်းအပြင်မှ စောင့်သည်။ သူမအားသောအခါ စာသင်တစ်ယောက် စောင့်သည်။

ထိုနေ့ကား ၁၉၄၂ ခု၊ သြဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့ဖြစ်၍ မဟတ္တမ ဂန္ဒီ၏ အင်္ဂလိပ် ဆန့်ကျင်ရေး 'အိန္ဒိယက ထွက်သွား' (Quit India) ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်သည် တစ်ပြည်လုံးကို လှိုင်းတံပိုး အပြင်းအထန် ရိုက်ခတ်နေ၏။ လှိုင်းတံပိုးတို့သည် ကျွန်တော်တို့အား စောင့်ရသော ကုလားရာဇဝတ်အုပ်နှင့် စာသင်တို့ကိုပင် ထိ လျက် ရှိလေသည်။ သူတို့သည် အင်္ဂလိပ်မုန်းတီးရေး စကားများစွာ ပြောကြ၏။ ဆူဘတ်စ်ဘို့စ်ကို မျှော်လင့်တောင့်တနေကြ၏။ ကျွန်တော်တို့က ဂျပန်မကောင်းပါ ဟု သက်သေသက္ကာယနှင့် ပြောသည်ကို မယုံနိုင်ရုံမက မကြိုက်လည်းမကြိုက်ကြ ချေ။

ဒေလီမြို့သို့ ရောက်ခြင်း

သန်းခေါင်ယံလောက်တွင် ဒေလီမြို့တော်ဟောင်း ဘုတာကြီးသို့ ဆိုက်ရောက် ကြလေသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဘုတာသို့လာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆို ကာ ခေါ်သွားရမည်ဖြစ်သော်လည်း ကြိုဆိုမည့်သူကို မတွေ့ကြ။ ထို့ကြောင့် စစ်ကားကြိုတွင် စစ်သားများ ခြံရံလျက် လိုက်သွားကြလေသည်။ ဒေလီဟောင်း ဒေလီသစ်ရှိ စစ်စခန်းဟူသမျှလောက် သွားရောက်ကာ ကျွန်တော်တို့အား ကြိုဆို လက်ခံရန် အစီအစဉ်ရှိမရှိ မေးကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ကား ရွေးသူမရှိသော ပါဆယ် ထုပ်များကဲ့သို့သာ ရှိပါချေ၏။ ထို့ကြောင့် တစ်လည်လည် ဖြစ်နေကြသည်။ ညဉ့်မှာ ကြယ်ရောင်ဖြင့်သာ မှုန်မှုန်ရေးရေး ဖြစ်နေ၏။ ကြယ်ရောင်မှုန်မွှားတွင် တည်ငြိမ်ခံညားစွာ ရပ်တည်နေကြသော ဒေလီမြို့၏ အဆောက်အအုံကြီးများမှာ တောင်ညိုညိုများသဖွယ် တင့်တယ်လှပေသည်။ ဘုရင်ခံချုပ်စံအိမ်တော်၊ အတွင်း ဝန်ကြီးများရုံးနှင့် ဥပဒေပြုလွှတ်တော် အဆောက်အအုံများ အနီးသို့ ရောက်သော အခါ ဒေါက်တာသိမ်းမောင်ကို သွားသတိရပါသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်က ဗဟိုဥပဒေပြု လွှတ်တော်အမတ် ဒေါက်တာသိမ်းမောင်သည် သတင်းစာဆရာပေါက်

နေ့ခင်းတွင် ဒေလီပုလိပ်မင်းကြီးကို မျက်နှာသွားပြရလေသည်။ ၎င်းမှာ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးဖြစ်၏။ နက်ဖြန် စီအိုင်ဒီ မင်းကြီးထံသို့ ခေါ်သွားရမည်ဟု ရာဇဝတ်အုပ်အား အမိန့်ပေးပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ပြန်လွှတ်လေသည်။

နောက်တစ်နေ့ ဒေလီမြို့သစ်ရှိ ဗဟိုအစိုးရ အတွင်းဝန်ကြီးရုံးသို့ သွားကြရလေသည်။ ပထမဆုံးတွေ့ရသူမှာ စီအိုင်ဒီဘက် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးဝန် မစ္စတာကစ်ဒ် ဆိုသူဖြစ်၏။ သူသည် အရွယ်အားဖြင့် ၅၀ ကျော်ဖြစ်ပြီး မျက်မှန်ထူထူကြီး တပ်ထားသည်။ မျက်နှာမှာ ချိုသာပြီး ပုလိပ်နှင့် လုံးဝမတူ။ သဘောကောင်းသော ကျောင်းဆရာကြီးနှင့် ပိုတူလေသည်။ မစ္စတာကစ်ဒ်က ကျွန်တော်တို့အား အခြား မျက်နှာဖြူတစ်ယောက်ထံသို့ လွှဲပြောင်းထားပေးသည်။

ထိုသူ ကိုတင်ရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် တိတ်ဆိတ်သော အခန်းကြီး တစ်ခန်း၌ ထိုင်ရလေသည်။ ထိုသူက ကျွန်တော်တို့အား စီးကရက်များတည်၏။ ကျွန်တော်တို့ နာမည်များကို သူအသံထွက်ပုံကို ထောက်လျှင် သူသည် မြန်မာ ပြည်တွင် နေဖူးသူဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်၏။ သူက မြန်မာပြည်ရှိ အခြေအနေများ၊ အပြစ်အပျက်များကို ခရေစေတွင်းကျ မေး၏။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ရိုးသား ဖွင့်လင်းစွာပင် ဖြေကြကုန်၏။ ဂျပန်ငွေစက္ကူ ဘယ်လိုနေသလဲ။ ဆီ ဘယ်လောက် ဈေးလဲ။ ဂျပန်စစ်တပ်က ဘာတွေ သိမ်းယူသလဲ။ အုပ်ချုပ်ရေးပြင်ဆင်မှု ကော်မတီ ဆိုတာကဘာလဲ။ လူတွေက ဂျပန်ကို ဘယ်လိုဆက်ဆံသလဲ။ စုံအောင်မေးသည်။

ထိုသူကား အတော်ကလေး ပါးရည်နပ်ရည်ရှိသူဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့၏ အပေါ်ဝယ် ဝင့်ဝါခြင်း၊ မောက်မာခြင်း လုံးဝမရှိ။ အမေးအမြန်းလည်း တတ်သူ ဖြစ်၏။ သူအထင်အမြင်ကိုလည်း တုံတီးပြော၏။ သူကား တစ်ခါက မြန်မာပြည် ပုလိပ်မင်းကြီး၏ အပါးတော်မြဲလုပ်ဖူးသူ မစ္စတာဂျပ်ဆိုသူ ဖြစ်သတည်း။

ယင်းသို့လျှင် မစ္စတာဂျပ်နှင့် အမေးအဖြေလုပ်ရသည်မှာ သုံးရက်လုံးလုံး ကြာလေသည်။

အိန္ဒိယပုထွက်သွား

မစ္စတာကစ်ဒ်နှင့် မစ္စတာဂျပ်တို့အား ကျွန်တော်တို့ကို အမြန်လွှတ်ဖို့ တောင်းဆိုကြသည်။ အိန္ဒိယပြည်တွင် အမျိုးသားကွန်ဂရက်နှင့် အစိုးရတို့ စောင်နေကြသည့် အခြေအနေ တင်းမာလာလေလေ၊ ကျွန်တော်တို့သည် ဘုံဘေးမြို့သို့ သွားလိုလေလေဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့သို့ ရောက်တော့မည်။ ထိုနေ့တွင် အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကွန်ဂရက်ကော်မတီ အစည်းအဝေးကျင်းပမည်။ ထိုအစည်းအဝေး၌ 'အိန္ဒိယမှ ထွက်သွား' (Quit India) ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း တိုက်ပွဲဆင်ရေး ဆုံးဖြတ်ချက် (Struggle Resolution) ကို ချမှတ်မည်ဖြစ်၏။ အာဏာ ဖိဆန်ရေး၊ အစိုးရနှင့် မဆက်ဆံရေး။

မစ္စတာဂျပ်နား ခေါင်းဆောင်သော မွတ်ဆလင်လိ(ဂ်)ကား ပါကစ္စတန်ပြည် ခွဲပေးရမည်ဟုသာ တွင်တွင်တောင်းနေ၏။ ကွန်ဂရက်ကို ရန်သူသဖွယ် သဘောထားပြီး ဗြိတိသျှသည် ပါကစ္စတန် ခွဲမပေးဘဲ အိန္ဒိယပြည်မှ ထွက်မသွားရဟု ဆိုလျက်ရှိပေ၏။

ကွန်ဂရက်ကလည်း ပါကစ္စတန်ခွဲပေးရေးကို သဘောမတူ။ မွတ်ဆလင်လူမျိုး ဆိုတာကို အသိအမှတ်မပြု။

ယင်းသို့သော အမျိုးသား ကွန်ဂရက်နှင့် မွတ်ဆလင် လီ(ဂ်)တို့၏ ပဋိပက္ခသည် ဗြိတိသျှတို့အတွက် အသက်ဆက်ဆေးသဖွယ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုပဋိပက္ခကို မကြီး ကြီးအောင်၊ အကျယ်ကျယ် မငြိမ်းဖွယ်ဖြစ်အောင် ၎င်းတို့ကပင် အားပေးအားမြှောက် ပြုလေသည်။

ထိုစဉ်က ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ကွန်ဂရက်အတွင်းမှာ ရှိသေး၏။ ပါတီထဲ တင်သွင်းသော အဆိုမှာ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို အဓိကရန်သူထားကာ ဦးတည်၍ တိုက်ရေး၊ အမျိုးသား ကွန်ဂရက်နှင့် မွတ်ဆလင်လီ(ဂ်) ညီညွတ်ရေး၊ ဂျပန်ခုခံ တိုက်ခိုက်ရေးတွင် ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တို့နှင့် အခြေခံပူးပေါင်းကာ အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးရန် တောင်းဆိုရေး စသော အချက်များပါလေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ကွန်ဂရက်ညီလာခံတွင် ဂျပန်ဖက်ဆစ်အန္တရာယ်ကို မြန်မာ့အတွေ့အကြုံနှင့် ဟပ်ကာ ဖော်ထုတ်ပြလိုသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အဆို သာလျှင် မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံပြောဆိုလိုပေသည်။ သို့ရာတွင် ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တို့က လွတ်မပေး။ သူတို့သည် ကွန်ဂရက်အား ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး ဘက်သို့ သိမ်းသွင်းရန် ဆန္ဒပင် ရှိဟန်မတူချေ။

အခြေအနေကား ဂျပန်အတွက်ကောင်းလှ၏။ မစ္စတာ ဆူဘတ်စ်ဘိုစ်နှင့် အိန္ဒိယ အမျိုးသားတပ်မတော်တို့ကလည်း ဒေလီမြို့ ခံတပ်နီကြီး (Red Fort) သို့အရောက် ချီတက်လာတော့မည်ဟု ကြွေးဝါးလျက်ရှိလေသည်။

အိန္ဒိယသာ ဂျပန်ဖက်ဆစ်တို့၏ လက်သို့ကျရောက်လျှင် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး တွင် ဖက်ဆစ်ကြီးစိုးမှု အောင်မြင်ချေတော့မည်။ လူသတ္တဝါအပေါင်းတို့အား ကြီးစွာသော ဘေးဒုက္ခ ရောက်ချိမ့်မည်။ လူလောကသည် လွတ်မြောက်ရေးနှင့် ကြာရှည်လေးမြင့် စေးချေမည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့အား စိတ်ဓာတ်တက်ကြွအောင် လှုံ့ဆော်ပေး သောအသံကား စတာလင်ဂရက်မှ တိုက်ပွဲသံများ ဖြစ်ပေ၏။ ၁၉၄၂ ခု ဩဂုတ်လ၊ ဂျာမန်ဖက်ဆစ်တို့သည် မော်စကိုသို့ အနောက်ဘက်မှသာမက တောင်ဘက်မှ လည်း ချီတက်နိုင်ရန် စတာလင်ဂရက်ကို သိမ်းယူရန် ကြံခြင်းဖြစ်လေ၏။ ထိုအ မကသေး၊ စတာလင်ဂရက်ကို သိမ်းပိုက်မိလျှင် ကော့ကေးဆပ်ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး

အရှေ့အလယ်ပိုင်း (Middle East) သို့ ထိုးဆင်းမည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် နိုဘိုဗီး ပြီး အိန္ဒိယပြည်သို့ အနောက်ဘက်မှ ဝင်ကြမည်။ အိန္ဒိယတွင် ဂျာမန်နှင့် ဂျပန် လက်ဆက်မိကြမည်။ ဤကား ဖက်ဆစ်တို့၏ မဟာသေနင်္ဂဗျူဟာတည်း။ သို့ရာတွင် ဂျာမန်တို့သည် စတာလင်ဂရက်တွင် ဆိုဗီယက် တပ်နီတော်၏ အပြင်း အထန်ဆုံးသော ခုခံတိုက်ခိုက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရလေ၏။ ဂျာမန်တို့သည် အထိအနာ ဆုံး တိုက်ပွဲများနှင့် တိုးနေရလေ၏။ စတာလင်ဂရက်တိုက်ပွဲများသည် မှောင်ထု ထွင်း ကျရောက်နေသော မြန်မာပြည်နှင့် အိန္ဒိယပြည်ရှိ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး သမား ကျွန်တော်တို့တစ်တွေအဖို့ မျှော်လင့်ချက် အလင်းရောင်ပေတည်း။

ကျွန်တော်သည် ဟိုတယ်မှာ ရေဒီယို သတင်းကိုဖွင့်လျှင် စတာလင်ဂရက် ဆတင်းကိုသာ နားစွင့်မိသည်။ သတင်းစာလာလျှင်လည်း စတာလင်ဂရက် ဆတင်းကို အရင်ဆုံး ဖတ်မိလေသည်။ စတာလင်ဂရက် ကျဆုံးလိမ့်မည်ဟု ထည်း ဘယ်တုံးကမှ မထင်။ စတာလင်ဂရက်တွင် တပ်နီတော်အောင်ရမည်ဟု သာ ယုံကြည်ထားပေသည်။ ဤယုံကြည်မှုမှာ ဆိုဗီယက်စနစ်၏ ခိုင်မာခြင်းတွင် ဆုံကြည့်မှုမှ လည်းကောင်း၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး၏ တရားမှန်ကန်ခြင်းတွင် ယုံကြည်မှုမှ လည်းကောင်း ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ လွန်လေပြီသော ၁၀ နှစ်ကို ထွင်းဖောက်၍ ထိုစဉ်က ပန်ဂျပ်ဟိုတယ်တွင် ကုလားမိတ်ဆွေများနှင့် စတာလင်ဂရက်မကျနိုင်ကြောင်း အတိုက်အခံပြောဆိုနေသော ကျွန်တော့်ကိုယ် တို့ယ် ပြန်လှန်စဉ်းစားကြည့်ရသည်မှာ ချိုမြိန်လှ၏။ စတာလင်ဂရက်ကို ခုခံ ကာကွယ်ကြလေသော တပ်နီသားတို့၏ ယုံကြည်မှုနှင့် ကျွန်တော်၏ ယုံကြည်မှု တို့သည် တန်းတူပင် ကြံ့ခိုင်ကြသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့ ရောက်လာပြီ။ နံနက် မိုးမလင်းမီ ပုလိပ်တို့သည် မစ္စတာ ဂန္ဒီ၊ ပန်ဒစ်နေရူး၊ ဆာဒါပတေး စသောကွန်ဂရက် ခေါင်းဆောင်များကို အိပ်ရာမှ နှိုးကာ ဖမ်းဆီးကြလေ၏။ တစ်တိုင်းပြည်လုံး အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဖြစ်သွားလေ၏။ ဒေလီမြို့မှာ ဆိုလျှင် ဗြိန်းခနဲ လူထုဆန္ဒပြပွဲများ ပေါ်လာလေ၏။ အထူးအစည်းအဝေး ခေါ်မနေရ။ လှုံ့ဆော် ချိန်းချက်မနေရ။ လူထုက အလို အလျောက် ဆန္ဒပြကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ နေရာတကာမှာလိုပင် လမ်းလုံးပြည့်၏။ ဩဂုတ်လ ၉၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၂ ရက်များတွင် ဆက်လက် ဆန္ဒပြကြ၏။ ဆန္ဒပြရုံမက ဓာတ်ရထားများ၊ ဓာတ်ဆီဆိုင်များ၊ ရုံးများ၊ ထောင်များ စသည်တို့ကို လူထုက

ဝိုင်းပျက်ဆီးကြ၏။ မီးရှို့သူက ရှို့ကြ၏။ ဓာတ်ရထားနှင့် ဓာတ်ဆီဆိုင်တို့သည် အင်္ဂလိပ်နေရှင် မဟုတ်ပါလော။ ရုံးနှင့်ထောင်တို့သည် အင်္ဂလိပ် ဗျူရိုကရက် မဟုတ်ပါလော။

ကျွန်တော်တို့၏ မေတ္တာမှာ ကွန်ဂရက်ဘက်မှနေသည်ကို အထူးပြောဖွယ် မလိုချေ။ သို့ရာတွင် အဖြစ်အပျက်များအတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့ကြပေ။ ဖက်ဆစ် ဂျပန်အတွက် အကွက်ကောင်း ဖော်ပေးသလိုသာ နေပေ၏။

ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် လူထုဆန္ဒပြပွဲများတွင် ပါဝင်၏။ စည်းကမ်းသေဝပ် အောင် တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းပေး၏။ အင်္ဂလိပ်မုန်းတီးရေးမှ ဂျပန်မျှော်ရေးသို့ မရောက်အောင် ဖျောင်းဖျ၏။ ဟိန္ဒူမြတ်ဆလင် ဘိုင်ဘိုင် (ဟိန္ဒူမြတ်ဆလင် ညီအစ်ကို ညီအစ်ကို) ဟူသော ကြွေးကြော်သံကို ကြွေးကြော်ပေးကာ နယ်ချဲ့ဆန် တွင်ရေးအုံကြွမှုကို လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်းသို့ ကူးမသွားအောင် တားဆီးပေးခဲ့၏။

အကျယ်ချုပ်နှင့် စာအုပ်တစ်အုပ်

U န်ဂျပံဟိုတယ်တွင် အကျယ်ချုပ်နှင့်နေရသော ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် 'What happened in Myanmar' (မြန်မာပြည်မှာ ဘာဖြစ်ခဲ့သလဲ) ဆိုသော စာအုပ် ငယ်ကို ရေးလေ၏။ ယခင်က အင်္ဂလိပ်လိုဆောင်းပါးကိုပင် မရေးဖူးချေ။ သို့ရာတွင် အရေးကြီးတော့ အင်္ဂလိပ်လို မရေးဘဲ မဖြစ်တော့။ ရဲရဲပုံပင် ရေးချလိုက် သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် အရေးတော်ပုံနှင့် အစပျိုးသည်။ အင်္ဂလိပ်တွေ ဖိနှိပ်ပုံ၊ အင်္ဂလိပ်ကို ဒေါသပုန်ထပုံ၊ ဂျပန်သူလှိုများက ဝင်၍ ငါးစာပစ်ပုံ၊ အင်္ဂလိပ်တိုက်ရန် လက် နက်အကူအညီ၊ ငွေအကူအညီပေးမည်ဆိုပုံ၊ လွတ်လပ်ရေး အာမခံပုံ၊ ဗိုလ်အောင်ဆန်းတို့လူစု ဂျပန်သို့သွားပုံ၊ ဘီအိုင်အေဖွဲ့၍ ဝင်တိုက်ခဲ့ကြပုံ၊ ဂျပန်များ ဝင်လာသောအခါ လူထုအား နှိပ်စက်ကြပုံ၊ တိုင်းပြည်ကို သွေးစုပ်ပုံ၊ အမျိုးသမီး များကို မတရားကျင့်ပုံ၊ ဘီအိုင်အေနှင့် ဂျပန်များ ပိဋပက္ခဖြစ်လာပုံ၊ မြန်မာအများ ဂျပန်ကို မုန်းတီးလာကြပုံ စသည်တို့ကို ကိုယ်တွေ့အဖြစ်ဖြင့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ရေးချ လိုက်ပေသည်။ အိန္ဒိယ စာဖတ်သူကို အာရုံပြု၍ ရေးထားခြင်းဖြစ်၏။

ဟိုတယ်တွင် အကျယ်ချုပ်နှင့် နေ့စဉ်ပင် ဟိုဟိုသည်သည် လည်ပတ်ခွင့်ရလာ လေပြီ။ သို့ရာတွင် စာသင်တစ်ယောက်ကား အစောင့်ပါရ၏။

စာသင်ကို ခေါ်၍ အိန္ဒိယပြည်လုံးဆိုင်ရာ ရေဒီယို (A.I.R) သို့သွားကြသည်။ ရေဒီယိုသည် ထိုစဉ်က ဒေလီမြို့ဟောင်းမှာပင် ရှိသေးသည်။ ဦးခင်ဇော်ကို သခင်နု က မိတ်ဆက်ပေးသဖြင့် သိဖူးသည်။ ဦးခင်ဇော်ကား ကျွန်တော်တို့အား တွေ့သော အခါ အံ့သြဝမ်းသာဖြစ်၏။ မြန်မာပြည်အကြောင်း ပြောကြရင်း ဘယ်သူ ဘာ လုပ်နေသလဲဟူသော အပိုင်းသို့ ရောက်သွား၏။ သူက သခင်နုအကြောင်းမေးရာ သိသမျှ ကျွန်တော်က ပြောပြ၏။ ဦးခင်ဇော်က မျက်နှာစိုက်၍ တွေ့နေပြီးနောက် "မောင်နုတို့ ဂျပန်နဲ့ပေါင်းလို့ အင်္ဂလိပ်တွေက မျက်နေပြီ။ ကိုယ်တို့က ဒီက မြန်မာ ပြည်ပြန်ရင် Some bodyဖြစ်မှာပဲ။ မောင်နုတို့ကို ကယ်ဖို့ စဉ်းစားထားမှ" ဟုပြော လေသည်။

ထိုသို့ သွားလာသောအခါများ၌ ကျွန်တော်တို့အား စောင့်ရသော စာသင် သည် ဝင်းအပြင်တွင် နေရစ်ခဲ့လေသည်။

ဦးခင်ဇော်အား ကျွန်တော်ရေးထားသော 'What happened in Myanmar' စာအုပ်ကိုပြပြီး အင်္ဂလိပ်စာ ပြင်ပေးပါဟု ပြောရာ ဦးခင်ဇော်က-

"ပြင်ပေးမယ်၊ မင်းမြန်မာစာက ကိုယ့်အင်္ဂလိပ်စာအဆင့်အတန်း၊ မင့်အင်္ဂလိပ် စာက ကိုယ့်မြန်မာအဆင့်အတန်းဖြစ်နေတော့ မင့်အင်္ဂလိပ်စာကို ကိုယ်ပြင်ပေးရ မှာပေါ့" ဟု ဆိုလေသည်။ သို့ဆိုပြီးနောက် ကျွန်တော်၏ အင်္ဂလိပ်စာစာအုပ်ကို ကောက်ဖတ်သည်။ အံ့သြသောလေနှင့်-

"ဟေ့၊ မင်းအင်္ဂလိပ်စာ ရေးတတ်သားပဲ" ဟု ပြောပြီး ဦးခင်ဇော်နှင့် ၎င်း၏ ဇနီးတို့သည် ဖတ်ကြ တည်းဖြတ်ကြလေသည်။

၎င်းနောက် မစ္စတာ အက်ဂါစနိုးထံသွားပြီး စာအုပ်ကို ပြပြန်သည်။

"ဒီအရေးအသားအတိုင်း ပုံနှိပ်လို့ သင့်ပါ့မလား။ ဖတ်ကြည့်ပါ။ ပြီးတော့ ဘယ်မှာ ပုံနှိပ်ရမလဲ အကြံပေးပါ"

နောက်တစ်ခေါက်တွင် မစ္စတာစနိုးသည် ကျွန်တော့်စာအုပ်ကို လက်နှိပ်စက် ဖြင့် ရိုက်ပြီးဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်ရေးထားသည့်အတိုင်းပင် ပုံနှိပ်နိုင်သည်ဟု ဆိုပြီး အာလဟာဘတ်မြို့မှ ကီတပ်ဘင်ဂန်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ပေးမည့် အကြောင်း ပြောသည်။

သို့ဖြင့် 'What happened in Myanmar' သည် နိုင်ငံဘာလလောက်တွင် ထွက်ခဲ့လေသည်။ ဟိန္ဒူ၊ အူရဒူ၊ ဂူဂျရတ်တီနှင့် တရုတ်ဘာသာများဖြင့်လည်း ပြန်ဆို ထုတ်ဝေကြလေသည်။ စာအုပ်ကို အတိုချုံး၍ သတင်းကိုယ်စားလှယ်များ က ကမ္ဘာအနှံ့အပြား ပို့ကြရာ တပ်စ ကိုယ်စားလှယ်ကလည်း ရုရှားဘာသာဖြင့် ဖြန့်ဝေသေးသည်ဟု ကြားသိရလေသည်။ အင်္ဂလိပ်လို အုပ်ရေ ၇၀၀၀ ထုတ်ဝေ သည်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်အတွက် (ရွှင်ရယ်လတီ) အကျိုးခံစားခွင့်ရသည်။ ဘယ်မျှ ဟူ၍ကား မမှတ်မိတော့ချေ။ အခြားဘာသာနှင့် ထုတ်ဝေခြင်းများအတွက်မူ တစ်စုံတစ်ရာ မရပါ။

ဤစာအုပ်ငယ်ကိုထုတ်ဝေသဖြင့် လက်ငင်းတွေ့ရသောအကျိုးကား အင်္ဂလိပ် တို့က မြန်မာအား ဂျပန်နှင့် ပေါင်းသော သစ္စာဖောက်ဟုခေါ်ခြင်း၊ ဝါဒဖြန့်ခြင်း တို့ကို ချေဖျက်နိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ အိန္ဒိယအား မြန်မာ့သင်ခန်းစာကိုလည်း အထိုက် အလျောက်ပေးနိုင်ခဲ့၏။

ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာပြည်မှ ထွက်လာကြသောအခါ အဝတ်အနည်း ငယ်သာပါသည်။ ပါသမျှမှာလည်း မိုးမိခြင်း ချွေးစားခြင်းတို့ကြောင့် များစွာ နွမ်းနယ် ဆွေးမြေ့ကုန်လေပြီ။ ပုလိပ်တို့ သိမ်းထားသော ကျွန်တော်တို့၏ ငွေကို ပြန်တောင်းသော်လည်း မရတော့ဘဲ မစ္စတာကစ်ဒီက လိုချင်တာ ဝယ်ပေးမည်ဟု ဆိုပြီး ငွေထုတ်ပေးလေသည်။

ထို့ကြောင့် လုံချည်ဝယ်ခြင်း၊ အင်္ကျီချုပ်ခြင်း စသည်များကို ဖြုကြရပေသည်။

ကျွန်တော်သည် တရုတ်ကော်မရှင်နာရုံးမှ ဟိုတယ်သို့ပင် တိုက်ရိုက်ပြန်ခဲ့ပြီး စာဖတ်နေလိုက်သည်။ ကိုတင်ရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့အားစောင့်နေသော ရာဇဝတ် အုပ်တို့ကား ဒေလီမြို့တစ်ဝိုက်ရှိ ရာဇဝင် အဆောက်အအုံများကြားတွင် ငေးစေ အံ့သြနေကြတုန်းဖြစ်ပါသည်။

What happened in Myanmar စာအုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ကျွန်တော်နှင့် မစ္စတာအက်ဂါစန်းတို့မှာ အတော်ရင်းနှီးသွားကြလေပြီ။

စန်းက ဒေလီမြို့ပေါ်ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ရန် အဆက်(ကွန်တက်) လိပ်စာကို ပေးလေသည်။ ၎င်းမှာ သလ္လာဒေဝီ (Sarla Devi) ဟု ရင်းနှီးစွာ ခေါ်အပ်သော မစ္စ သလ္လာဂုပ္တား (Miss Sarla Gupta) ဖြစ်လေ သည်။ အထက်ဖော်ပြပါနည်းမျိုးဖြင့် အစောင့်ရာဇဝတ်အုပ်ကို ရှောင်ကွင်းပြီး သလ္လာဒေဝီနှင့် သွားတွေ့ရလေသည်။ သလ္လာဒေဝီမှာ အမ်အေအောင်ပြီးသော ခေတ်ပညာတတ်အမျိုးသမီးကလေးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ အရွယ်အားဖြင့် နှစ်ဆယ့် သုံးလေးနှစ်မျှ ရှိလိမ့်ဦးမည်။ ဒေလီပြည်နယ် ပါတီကော်မတီလူကြီးတစ်ဦးဖြစ်၏။ သလ္လာဒေဝီမှတစ်ဆင့် တိုက်ပိတ်ဖြင့်ရိုက်ထားသော ကျွန်တော် စာအုပ်မှတစ်ခုနှင့် အိန္ဒိယအစိုးရ ကိုယ်စား စုံထောက်မင်းကြီး မစ္စတာကစ်ဒ်နှင့် မစ္စတာဂျပ်တို့ရှေ့တွင် အစစ်ခံထားသော မြန်မာပြည်အကြောင်း ကော်ပီတစ်ခုတို့ကို အိန္ဒိယကွန်မြူနစ် ပါတီသို့ ပို့လိုက်လေသည်။

အိန္ဒိယအစိုးရသို့ အစီရင်ခံချက်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် မစ္စတာ မွတ်ဇာဇာ အာမက်၊ မစ္စတာ ဒန်းဂေးစသော အိန္ဒိယ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများနှင့် တွေ့လိုကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြ၏။ ၎င်းပြင် မစ္စတာအိပ်ချ်အင် ဂိုရှယ်ဆိုသူ မြန်မာပြည် ပေါက် ဘင်္ဂါလီကွန်မြူနစ်တစ်ယောက်လည်း မြန်မာပြည်မှ ပြန်သွားပြီ ကြားရရာ ယခုအခါ ရောက်နေလောက်ပြီ ဖြစ်၍ တွေ့ဆုံလိုပါကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြလေသည်။

သို့ရာတွင် မည်သူနှင့်မျှ မတွေ့ရချေ။ အစိုးရအာဏာပိုင်တို့က တွေ့ခွင့်မပေး၍ မတွေ့ရဟုသာ ကျွန်တော်တို့ ထင်နေကြသည်။ သို့ရာတွင် နောက် ၁၉၄၃ ခုနှစ် တွင် ဘုံဘောမြို့ ကွန်မြူနစ်ပါတီဌာနချုပ်သို့ ကိုယ်တိုင်ရောက်မှ သိရသည်ကား ဒေလီမြို့သို့ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေချိန်တွင် ဂိုရှယ်သည်လည်း ဒေလီမြို့မှာ ရှိလေ ၏။ အိန္ဒိယကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို နောက်ကနေပြီး ခုခံ တိုက်ခိုက် ရန် လျှို့ဝှက်အစီအစဉ်များ ပြုခဲ့လေရာ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့နှင့် နားလည်မှုယူ၍

တရုတ်၊ ကုလား ပဟာပိတ်များ

စစ်နေ့သော် ဟိုတယ်တွင် ကျွန်တော်က များယောင်ဆောင်၍ အခန်းထဲမှာ အိပ်နေရစ်ခဲ့၏။ ကိုတင်ရွှေက အစောင့်စာသင်အားဒေလီမြို့ရှိ ရှေးအဆောက်အအုံ များကို လိုက်ကြည့်လို၍ ပို့ပါဆိုပြီး ခေါ်ထုတ်သွားလေ၏။ ၎င်းတို့ထွက်သွားလျှင် ကျွန်တော်သည် တက္ကစီငှားပြီး တရုတ်သံရုံး (တရုတ် ကော်မရှင်နာရုံး)သို့ သွား လေသည်။ ဂျင်နရယ် ဝမ်းပုံဆင်းနှင့် အဆက်ရှိသူဟု ကျွန်တော်ကိုယ်ကို မိတ်ဆက် လိုက်ရာ ဝမ်းပုံဆင်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဆိုသူနှင့် တွေ့ခွင့်ရလေ၏။

ဂျင်နရယ် ဝမ်း၏ ကိုယ်စားလှယ်မှာ မစ္စတာလောင်း သို့မဟုတ် မစ္စတာ လူးဟု အမည်ရှိသည်။

မစ္စတာလောင်းအား ကျွန်တော်တို့ အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်လာပုံ အကျိုး အကြောင်းများကို ပြောပြပါသည်။ သူသည် ဂျင်နရယ်ဝမ်းနှင့်အတူ မြန်မာပြည်သို့ လိုက်ပါလာခဲ့သူဖြစ်သဖြင့် ထောင်ထဲက သခင်နတို့အကြောင်းနှင့် ထောင်အပြင် က ကျွန်တော်တို့အကြောင်းများကို သိပြီးဖြစ်လေသည်။ သူက ချုံကင်းမြို့ရှိ ဂျင်နရယ်ဝမ်းကို ချက်ချင်း အကြောင်းကြားမည့်အကြောင်း၊ အိန္ဒိယ အစိုးရနှင့် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့အားလည်း ကျွန်တော်တို့ကို လွတ်ပစ်ရန် ပြောမည့် အကြောင်း ကတိပြုလေသည်။

အကူအညီ အပြန်အလှန်ပြုရေး အလုပ်လည်း တစ်ခုပါလေသည်။ မစ္စတာဂိုရှယ်သည် မြန်မာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ခံရပြီး ဤအလုပ်တွင် တွင်ကျယ်နေလေသည်။ ဤလို ရန်သူနောက်ပိုင်းက နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးရေး၊ သတင်းစုဆောင်းရေး၊ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုနှင့် ဆက်သွယ်ရေး စသော တာဝန်များကို ထမ်းရွက်ရသောအဖွဲ့မှာ ဖို ၁၃၆ (Force 136) ဟု ခေါ်၏။ ထိုအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင် မစ္စတာမက္ကင်ဇီက ဂိုရှယ်အား ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့က ၎င်းအားတွေ့လိုကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ဂိုရှယ်က လွတ်ခနဲ "ဟား ဟား သိန်းဖေလား။ ဒီလူက တစ်ခါတုန်းကတော့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးစာအုပ်ကလေး တာလေး ရေးပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ယိမ်းယိုင်တတ်တဲ့လူ၊ ဒီလူကို မယုံကြည်အပ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ကလည်း မတွေ့နိုင်ဘူး" ဟု ဆိုလေသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့နှင့် ထိုစဉ်က မတွေ့လိုက်ရချေ။ ယင်းကဲ့သို့ ဂိုရှယ်က ငြင်းပယ်သည့်အတွက် စုန္ဒြေယျနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အတွင်းရေးမှူး ဂျီဂိုတို့က ဂိုရှယ်အား ပြင်းထန်စွာ ဝေဖန်ခဲ့လေသည်။ "ဆာလား၊ မက္ကင်ဇီက မင်းအဖေမို့ ဒီစကားမျိုးတွေ ပြောနေရတာလား။ သိန်းဖေဟာ စစ်မဖြစ်ခင်က မယုံရဘူးပဲ ထားဦး။ သူတို့တိုင်းပြည် ဂျပန်ဝင်လာတဲ့ စစ်ကြီးဟာ လူကို ပြောင်းလဲစေတတ်တယ်ဆိုတာ မင်းနားမလည်ဘူးလား" ကျွန်တော်ကား ဤစကားများကို ပါတီဌာနချုပ်ရောက်မှ စုန္ဒြေယျ၏ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်၍ သိရပါလေသည်။

သို့ဖြင့် သြဂုတ်လ ကုန်ဆုံးပြီး စက်တင်ဘာလသို့ပင် တိုင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး နီကြန့်ကြန့် အစိုးအငွေ့မြူတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်၍ သြကာသတစ်ခုလုံး မုန့်ဖုတ်သည့် မီးဖိုကြီးဖြစ်သွားလေပြီလားဟု ထင်မှတ်ရလောက်အောင် လေနီကြမ်းထလှေရှိသော ဒေလီဒေသသည်ပင်လျှင် သာယာသလိုလို ဖြစ်စပြုလာလေပြီ။ လေညင်းကလေး ခတ်သွင်းလာတတ်သည်။ တိမ်တောင်တိမ်လိပ်များ တလွင့်လွင့် ရွက်တိုက်နေကြသည်ကို မျက်စိအရသာ ခံနိုင်ကြလေပြီ။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့၏ ဘဝကား သာယာဖွယ်မဟုတ်သေး။ သွားချင်ရာ မသွားနိုင်သေး။ လုပ်ချင်ရာ အတိအလင်း မလုပ်နိုင်သေး။ အကျယ်ချုပ် သဘောမျိုးဖြင့် ချည်နှောင်ထားတုန်းပင်ဖြစ်လေ၏။

ဂျင်နရယ်ဝမ်း၏ ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာလောင်းသည် အိန္ဒိယအစိုးရအား တောင်းဆိုသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ကို မလွှတ်သေး။

**ဆင်းမလား စစ်ပြေးအစိုးရ**

ထိုအတွင်း ဆင်းမလားမြို့ရှိ စစ်ပြေး မြန်မာအစိုးရထံသို့ သွားရမည်ဟု အမိန့်ရလေသည်။ တစ်နေရာသို့ ရွေ့ရှားရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းသာသလိုလို ဖြစ်၏။ သာယာသော ဆင်းမလားကို မျှော်မှန်းရင်း မြူးမိသလိုလိုရှိ၏။ သို့ရာတွင် စစ်ပြေးမြန်မာအစိုးရနှင့် တွေ့ဆုံရမည့် အလားအလာကား စိတ်ထက်သန်စရာ မဟုတ်ချေ။ သူတို့သည် သံခွာ ဘွတ်ဖိနပ်ကြီးများဖြင့် မြန်မာပြည်သို့ ပြည်သားများကို နင်းခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်လာသောအခါ လူမမှတ်မိအောင် ဘောင်းဘီခွတ်၍ ထွက်ပြေးခဲ့သော်လည်း သံခွာဘွတ်ဖိနပ်ကြီးကိုကား စီးမြစ်ထားပြီး မြန်မာပြည်သို့ ပြည်သားများအပေါ် တက်နင်းကျော်ဖြတ်ခဲ့လေသည်။ ယခုအခါ ဆင်းမလားမြို့၌ ဘောင်းဘီပြန်စွပ်ရုံမက ဂရိတ်ကုတ်ကြီးများကိုလည်း ဝတ်ရုံနေကြသည်။ ပြေးရင်း ပွန်းပဲ့လာသော ဖိနပ်သံခွာများကို ပြင်ဆင်နေကြသည်။

ဆင်းမလားမြို့မှာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းပေါ်တွင် ပေ(၇၀၀၀)မျှ မြင့်သော နေရာ၌ တည်ရှိ၍ အတော်ပင် အေးမြ၏။ စက်တင်ဘာလဆိုလျှင် မိုးကလည်း ရွာလို့ ကောင်းတုန်းပင်ဖြစ်သည်။

ဆင်းမလားသို့ ဒေလီပုလိပ်မှ ရာဇဝတ်အုပ်က လိုက်ပို့၍ ဆင်းမလား ပုလိပ်  
 ဘက်က ဆီးကြိုလက်ခံလေသည်။ ဘူတာရုံမှထွက်လျှင် ဘယ်မျှမဝင်ရဘဲ မြန်  
 မာပြည်အစိုးရ၏ ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးသို့ သွားကြရသည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးမှာ  
 မခမ်းနားလှပါ။ တိုက်ဟောင်းတစ်ခု၏ အောက်ဆုံးအထပ်တွင် တည်ရှိသည်။  
 ဆင်းမလားတည်နေရာမှာ အချိုင့်အစောင်း များပြားသဖြင့် ထိုတိုက်၏ အမိုးတစ်  
 ဇက်သည် တောင်စောင်းပေါ်တွင် မေးတင်ထားသကဲ့သို့နေသည်။ ပုလိပ်မင်းကြီး  
 ရုံးတည်ရာ အောက်ဆုံးအထပ်မှာ မြေအောက်ခုံးခိုကျင်းနှင့် ခပ်ဆင်ဆင် ဖြစ်နေ  
 သည်။ စစ်ပြေးအစိုးရတို့သည် ခုထိ ခုံးခိုကျင်း ရှာဆဲလားမဆိုနိုင်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဒေလီတွင် ကျွန်တော်တို့အား စစ်ဆေးသော မစ္စတာဂျပ်  
 နှင့် ပထမဦးဆုံးတွေ့ရသည်။ မစ္စတာဂျပ်က နှုတ်ဆက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်နှင့်  
 ကိုတင်ရွှေကို ပုလိပ်မင်းကြီးရှေ့သို့ ခေါ်သွားလေ၏။

မည်သူ့ကို တွေ့မြင်ရပါသနည်း။ သူသည် ဗြိတိသျှစစ်ယူနီဖောင်းကို အံ့ကျ  
 အနု ဝတ်ဆင်ထား၏။ ပခုံးဒေါက်မှ ကြယ်တို့ကသာ စစ်ဘက်မှ မဟုတ်၊ ပုလိပ်  
 ဘက်က ဖြစ်သည်ဟု ထုတ်ဖော်ဝန်ခံနေကြ၏။

အလုပ်မရှိလှ၍လော၊ သို့မဟုတ် ရှင်းသွားအောင် ရှိသမျှ အကုန်လုပ်ပစ်လိုက်  
 သောကြောင့်လော မသိရ။ သူ့ရှေ့က စားပွဲမှာ ရှင်းနေ၏။ တောက်ပြောင်နေသည့်  
 ငါးဖူးလုံးခန့်မျှရှိသော တုတ်တိုတစ်ချောင်းကို စားပွဲပေါ်မှာ တွေ့မြင်ရသည်။ နံပါတ်  
 တုတ်သည် ပုလိပ်သား၏ အဆောင်အယောင်ဖြစ်သကဲ့သို့ ယင်းတုတ်တိုကား  
 ပုလိပ်မင်းကြီး၏ အဆောင်အယောင်ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဆံပင်များကို သပ်ရပ်စွာ  
 ငြိထားသည်။ မုတ်ဆိတ်များကို အစွန်းမမြင်၊ အရိပ်မထင်အောင် ပယ်ထားသည်။  
 ကျွန်တော်တို့ သူ့ရှေ့ရောက်လာသဖြင့် မတ်အောင်ကြိုးစား၍ ထိုင်စေကာမူ သူ၏  
 ခါးကား ကုန်းမြဲကုန်းနေ၏။ သူ့မျက်နှာတွင် ပြုံးရန် အကြောရှိဟန်မတူ။ ပြုံးရန်  
 ဩရန် အကြောများသာ ရှိဟန်တူ၏။ အကြောင်းမူကား ကျွန်တော်သည် သူ့အပြုံး  
 ကို တစ်ခါမျှ မတွေ့မြင်ဖူးပါ။ ယခုလို ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ့ တွေ့ရသဖြင့် သူ့က  
 ကျွန်တော်အား ပြုံး၍ နှုတ်ဆက်ထိုက်ပါသည်။ သူ မပြုံးပါ။ ထိုင်စရာလည်း  
 မပေးပါ။ သူ့အဖို့ မတ်မတ်ထိုင်နိုင်ရန် ခါးဆန့်ရသဖြင့် မပြုံးနိုင်ဘဲရှိနေလျှင် တော်  
 သေး၏ဟု ကျွန်တော်ယူဆမိပါမည်။ သို့သော်သူက-

“မင်း ငါ့သိရဲ့လား” ဟု မေးလိုက်၏။

“သိတာပေါ့၊ ခင်ဗျား မစ္စတာ ပရက်စကော့ပဲ”  
 “တို့ ဘယ်တုန်းက နောက်ဆုံးတွေ့သလဲ။ မုတ်မိသေးသလား”  
 “မုတ်မိတယ်လေ။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်က ခင်ဗျား ရန်ကုန် ပုလိပ်မင်းကြီးအဖြစ်နဲ့  
 ကျွန်တော့်ကို ထောင်ပို့စဉ်တုန်းက နောက်ဆုံး တွေ့ကြတာပေါ့”  
 “အဲဒါကို မုတ်ထား၊ ကောင်းကောင်းနေ။ ကဲသွားတော့”  
 ဤကား စစ်ပြေးအစိုးရ၏ ပုလိပ်မင်းကြီး မစ္စတာပရက်စကော့တည်း။  
 သူ ငြူစုပြုံးထားလေ့ရှိသော မြန်မာအမျိုးသားတို့သည် သူနှင့် ဝေးနေကြ၏။  
 ထို့ကြောင့် သူနှင့်နီးသော ကျွန်တော်အပေါ်ဝယ် သူ့အပြုံး သူ့အငြူများကို အိတ်  
 သွန်ဖာမှောက် ပစ်ချလိုက်ဟန် ရှိလေသည်။

ဖတ်တတ်ကတည်းက ဟိမဝန္တာနှင့် ရင်းနှီးခဲ့ကြ၏။ ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ဟိမဝန္တာချီးမွမ်းခန်းသည် ကျွန်တော်တို့၏ ဟဒယရုပ်ဝတ္ထုတွင် ချွတ်၍မကျွတ် သောဆေးဖြင့် ဆွဲခြယ်ထားသကဲ့သို့ ရှိနေ၏။ လူ့လောက အရှုပ်ကြီးမှ အနား ယူလိုသော် ဟိမဝန္တာသို့ ရော်ရမ်းမှန်းမျှော်မိခဲ့ကြ၏။ တေးတု၊ ကြီး၊ ဘွဲ့၊ ပတ်ပျဉ်း စသည့်တို့ဖြင့်လည်း ဟိမဝန္တာကို ကျွန်တော်တို့၏ ဟိမဝန္တာအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခဲ့ကြ ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် မိုင်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာ ဝေးသော ကျွန်တော်တို့ချက်ကြွေ မွေးရပ်မြေနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဟိမဝန္တာကို ချစ်မြတ်နိုး၏။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတွေက ထင်းရှူးခေါ်သည့် ပိုင်းပင်များ (Pine Trees) မှာလည်း ကိုယ်ရုံတော်ကို ဆွဲဖြန့်ချထားလျက် ကြော့ရှင်းစွာ ရပ်တည်နေသော ဘုရင်မကဲ့သို့ ကြော့ရှင်းခုံညားသောအလှကို ဆောင်နေကြကုန်၏။ အိမ်ဝင်းနှင့် ဥယျာဉ်များသည်လည်း ပန်းအမျိုးမျိုး၊ ရွက်လှအမျိုးမျိုးဖြင့် စည်ကားစိုပြည် နေပေ ၏။ ပွင့်ချပ် ပွင့်လွှာဟန် ပုံအမျိုးမျိုးဖြင့် တင့်တယ်ပေ၏။ အဆင်းအရောင် အမျိုးမျိုးဖြင့် လှပစွာ ခြယ်ထားပေ၏။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်ချိန်တွင် မိုးမကျန်သေးချေ။ မိုးသား တိမ်လိပ်ကြီးများ သည် ဖတ်လိုက်သော ဝှမ်းဆိုင်ကြီးများ လိမ့်၍လိမ့်၍ လာသလို မျက်နှာတူရမ လှိုမ့်၍ လာတတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးသည် တိမ်လိပ် တိမ်ဆိုင်များကြား တွင် ပျောက်ကွယ်သွား၏။ တိမ်လိပ်တိမ်ဆိုင်များ ဖြတ်ကျော်သွားပြီးသောအခါ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ရွံ့ရွံ့စိုစို ကျန်ရစ်ခဲ့တော့၏။ ရွံ့ရွံ့စိုစိုသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို နေခြည်က ပက်ဖျန်းလိုက်၏။ ပန်းပင် သစ်ပင်များတွင် စိန်ကလေးတွေ တွဲလဲခိုပြီး တောက်ပနေကြ၏။ ဤသည်ကား ဆင်းမလားမိုးတည်း။ ဤသည်ကား ဟိမဝန္တာ မိုးတည်း။ သည်မှာ ကောင်းကင်က ကျဆင်းလာသော မိုးကို ကြိုခဲလှသည်။

ဤဆင်းမလားကို ကျွန်တော်ချစ်၏။ ဟိမဝန္တာ၏ ရင်နှစ်ဖြစ်သော ဆင်းမ လား။ သို့ရာတွင် ဆင်းမလားမှာ တစ်ဖက်တွင် မင်းစိုးရာဇာတို့၏ ဆင်းမလား လည်း ဖြစ်နေ၏။

ဆင်းမလားမှာ ဖန်မရှိ။ ရွံ့မရှိ။ အိန္ဒိယဘုရင်ခံချုပ်နှင့် ပန်ဂျပ်ဘုရင်ခံ၏ မော် တော်ကားများမှတစ်ပါး ဘယ်ကားမှ မြို့ပေါ်တွင် လမ်းသလားခွင့်မရှိ။ လှည်း လည်း မသွားနိုင်။ ထို့ကြောင့် လမ်းများမှာ အမြဲတမ်း သန့်ရှင်း၏။

များသောအားဖြင့် လမ်းလျှောက်ကြသည်။ ရုံးတက်ရုံးဆင်း ခပ်ဝေးဝေး

ဟိမဝန္တာ၏ အရိပ်အာဝါသ

ကျွန်တော်တို့ကို ကုလားဟိုတယ်တစ်ခုမှာ ထား၏။ ပုလိပ်ကား အမြဲမစောင့် တော့ချေ။ အပြင်ထွက်ချင်မှ လိုက်ပို့သည်။

ဆင်းမလားမြို့သည် အလှဆုံးသော မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။ အဖက်ဖက်သို့ မျက်စိတစ်ဆုံးကြည့်လိုက်တိုင်း လှိုင်းလုံးကြီးများ ထနေသလို တောင်လုံးကြီး တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တည်နေသည်ကို မြင်နိုင်၏။ ခပ်နီးနီးက တောင်များမှာ စီမံနေ၏။ မနီးမဝေးတောင်များက ညိုနေ၏။ သည့်ထက်ဝေးသော တောင်များကား မိုင်းနေ၏။ ဟို သည့်ထက်သည်ဝေးသော နေရာများ၌ကား ဖြူဆွတ်သည့် တောင်ထွတ်များရှိသည်။ ထိုတောင်ထွတ်များတွင် ၁၂ ရာသီ ဆီးနှင်းခဲများ ဖုံး လွှမ်းနေသည်။ နေ့ခင်းနေတွင် ဖြူဆွတ်တောက်ပနေကြသဖြင့် ငွေတောင်များ ဖြစ်နေကြသည်။ နံနက်ခင်းနှင့် ညနေစောင်း နီမြန်းသည့်နေ့ခြည်တွင် ရွှေရည်လုံး သလို ဝင်းဝါပြီး ရွှေတောင်များဖြစ်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ကား အိန္ဒိယပြည်သားများ မဟုတ်ကြသော်လည်း ဟိမဝန္တာ၏ အရိပ်အာဝါသတွင် ကြီးပြင်းကြသည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ စာတတ်၍ ဇာတ်နိပါတ်

သွားစရာရှိ လျှင် တတ်နိုင်က မြင်းစီးသူက စီးသည်။ လန်ချားစီးသူက စီးသည်။ အညောင်းပြေ အညာပြေ အပျင်းပြေ လေညင်းခံ မြင်းစီးထွက်သူက ထွက်သည်။ အခြားအရပ်တွင် အထက်တန်းစား သမီးရည်းစားနှင့် လင်မယားတို့သည် ကားစီး ထွက်တတ်ကြသည်။ ဆင်းမလားတွင်ကား မြင်းစီးထွက်ကြသည်။ တောင်စွန် တောင်ဘေး တောင်ကမ်းပါးများပေါ်ဝယ် ခုံညားတည်ငြိမ်သော ပိုင်းပင်များ အောက်၌ ထွားကျိုင်းတက်ကြွသော မြင်းကြီးများစီး၍ အကြင်ဇနီးမောင်နှံ၊ အကြင် သမီးရည်းစားအတွဲတွဲ လေညင်းခံရင်း ကြူနေကြဟန်များကို မြင်ရသည်မှာ မျက်မြင်မို့သာ တကယ်ပါလားဟု သိလိုက်သည်။ စိတ်ထဲမှာတော့ ပန်းချီကား ကြည့်နေရသလိုလို။

ဆင်းမလားတွင် မြန်မာထဲက ယင်းသို့သော မြင်းစီးအရသာကို ခံစားနိုင်သူမှာ ဦးတင်ထွဋ်ဖြစ်၏။

ဆင်းမလား လန်ချားမျိုးလည်း ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသမှာမှ မရှိ။ ဒါဂျီလင် မှာပင် မရှိ။ လန်ချားကို အလှအပ ခြယ်ထားသည်။ ထိုင်ခုံများတွင်လည်း ကူရှင် သာမက ကတ္တီပါ ခင်းထားတတ်သည်။ လန်ချားတစ်စီးလျှင် လူလေးယောက် ဆွဲရ၏။ ဆင်းမလားလမ်းများမှာ အတက်အဆင်းများသာဖြစ်၏။ ပြေသောနေရာ ရှားလှ၏။ တက်သောအခါ ရှေ့ကနှစ်ယောက်ကဆွဲ၍ နောက်နှစ်ယောက်က တွန်းရသည်။ ဆင်းသောအခါ ရှေ့နှစ်ယောက်က တွန်း၍ နောက်နှစ်ယောက်က ဆွဲထားရသည်။ လန်ချားသမားများသည် ရှဝါနီ ရင်စေ့အင်္ကျီရှည် အဖြူနှင့် ဘောင်းဘီအဖြူကို ဝတ်ထားရသည်။ အချို့မှာ သက္ကလတ်ရောင် ဘောင်းဘီ အနီကို ဝတ်တတ်သည်။ ခေါင်းပေါင်းမှာ ပန်ချာပီခေါင်းပေါင်းဖြစ်၍ သာမန် ထက်ပို၍ ရှည်ရှည်အစချပြီး ဒေါင်းမြီးဖြန့်သလို ဖြန့်ထားရသည်။ လန်ချားပြေး သောအခါ ထိုအစသည် တလွင့်လွင့် ပျံနေ၏။ ကိုယ်ပိုင် လန်ချားထားသူများသည် မြင်းကို ပန်းပွားပန်းကြိုးတတ်သကဲ့သို့ လန်ချားသမားကို အထူးဆင်မြန်းပေး ကြလေသည်။

တစ်ခါတစ်ခါ ဗောင်းထုပ် စိန်စီ၊ သက္ကလတ်အင်္ကျီဝတ်ဆင်လျက် မုတ်ဆိတ် ကို တဖိတ်ဖိတ်တောက်အောင် ဖြိုးလိမ်းထားသော အရှင်အား ခေါင်းပေါင်းစ တလူလူလွင့်လျက် အကြောအမော့ အခုန်အပေါက်တွေနှင့် တင်ဆွဲလာကြသော လန်ချားသမားများကို မြင်ရသည်မှာ ပသီပုံပြင်ကို ဆင်းမလားဇာတ်ခုံမှာ တင်၍

ကပြနေခြင်းလောဟု အောက်မေ့ရသည်။

ဆင်းမလားမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဗဟိုမြို့လည်းမဟုတ်။ ဇက်မူလက်မူ အချက်အချာနေရာလည်းမဟုတ်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာနလည်း မဟုတ်။ သက်သက် ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်ရှိ ထိပ်သီးအမင်းမင်းတို့ ဗုဝေးရာ ဖြစ်သည်။ မဟာရာဇာ၊ မြေပိုင်ရှင်၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့ အပျင်းခြေရန် မြို့ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့၏ သားသမီးများ အလှပြရာ၊ အဝတ်အဆင်ပြိုင်ရာ မြို့ဖြစ်သည်။ ပိုးကြ ပန်းကြ နမ်းကြ ရှုပ်ကြရာ မြို့ဖြစ်သည်။

ဤမြို့တွင် စစ်ပြေး မြန်မာပြည် အစိုးရရုံးစိုက်သတည်း။ ဤမြို့ပေါ်မှ နေ၍ စစ်ပြေးအစိုးရ အရာရှိကြီးများသည် အရှေ့တောင်၊ ဟို အရှေ့တောင်နိမ့်ရာ သည့်ထက်သည် နိမ့်ရာ ရန်ကုန်ဆီသို့ မျှော်ငေးကြည့်ရှုရင်း နောက်တစ်ဖန် ပြန် လည် မင်းမူရေးကို စိတ်ကူးကြသည်။ စီမံကိန်းဆွဲကြသည်။ ပရိဂျက်ထုတ်ကြ သည်။ သူတို့အတွက် ဘူမိနက်သန် မှန်ပေစွ။

ဆင်းပလားစီပံကိန်းများ

မစ္စတာ ပရက်စကော့နှင့် မစ္စတာဂျပ်တို့က မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် ဘယ်သူ့ကို ဖမ်းရမည်။ ဘယ်သူ့ကို တရားစွဲရမည်။ ဘယ်သူ့ကို စောင့်ကြည့်ရမည် စသည့်ဖြင့် စာရင်းလုပ်ကြလေသည်။ ပုလိပ်အဖွဲ့ကြီးကို သံမဏိ အဆောက်အအုံကြီးသဖွယ် ခိုင်မာစေရန် ဘယ်လိုဘယ်နည်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ရမည် စသည်ဖြင့် အကြံထုတ်ကြလေသည်။ ပို၍ကောင်းသော ပုလိပ်များ၊ ရာဇဝတ်အုပ်များ ထွက်အောင် ကျောင်းသစ်များ ထောင်ဖို့ စီမံကိန်းဆွဲကြလေသည်။

စစ်ပြေးအစိုးရ၏ ထောင်မင်းကြီးကလည်း ရုံးဖွင့်ကာ မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်ရောက်ချင်း ထောင်ဖွင့်နိုင်ဖို့ အစီအစဉ်များ ပြုထားသည်။ ရှေးကထက်ပို၍ အကျဉ်းထောင်များ လုံခြုံရန်နှင့် စနစ်ကျရန် စီမံကိန်းများ ပြုလုပ်သည်။

အတွင်းဝန်ကြီး၊ အတွင်းဝန်ကလေး အားလုံးတို့အတွက်လည်း ရုံးများ ဖွင့်ပေးထားသည်။ အသီးသီးအလုပ်ပေးထားသည်။ စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲစေသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးစီမံကိန်း၊ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ရန်စီမံကိန်း၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ရန် စီမံကိန်းတွင် သူကြီးလက်အောက်ခံ ရွာအထူးပုလိပ်ခန့်ဖို့

သူကြီးအား အဆောင်အယောင် ပိုပေးဖို့ စသည်များပါသည်။ သူကြီးတိုင်း ဓားလွယ် ကိုင်ထိုက်သည်ဟု ထောက်ခံသည်။ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ရန် စီမံကိန်းတွင် ဒီစတြိတ်ကောင်စီ (District Council) ဟူ၍ မခေါ်တော့ဘဲ (Council of District) ကောင်စီအစွမ်း ဒီစတြိတ်ဟူ၍ နာမည် ပြောင်းထိုက် မပြောင်းထိုက် အချိအချ ငြင်းခုံကြသည်။ အရေးပိုင်၏ အာဏာနည်းမနည်း စဉ်းစားကြသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး မစ္စတာ အက်ပက်လ်တန်မှာလည်း တရားဟောရန် တပည့်တပန်းများ မရှိသဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်တော့မည့်ပုံ ပေါ်နေရာ စစ်ပြေးအစိုးရက ပြန်ကြားရေးဝန် ခန့်လိုက်သည်။ ခရစ်ယာန်တရား ဖြန့်ဖြူးရာတွင် ကျွမ်းကျင်သူ သည် အစိုးရဝါဒ ဖြန့်ရာတွင် အထူးတော်လိမ့်မည်ဟူသော အယူအဆနှင့် ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်ဟန်ရှိသည်။

တစ်နေ့ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်ရာ ဟိုတယ်သို့ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်ကြီးတစ်ယောက်ပေါ်လာသည်။ ခုံညားချောမောသူ တစ်ယောက်ပါပေ။ အရွယ်မှာမူ အတန်ကြီးပြီဖြစ်၏။

မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်မိလျှင် ထိုင်မိချင်း သူကစ၍ “မာရဲ့လား တက်ဘုန်း”

“ဟု နှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့အား မမှတ်မိ။ သူကဆက်၍-

“ငါဟာ ကင်းဘဲဖြစ်တယ်။ မမှတ်မိဘူးလား”

“အော် မစ္စတာကင်းဘဲ၊ စစ်ဗိုလ်ကြီးဖြစ်လာတော့ မမှတ်မိဘူး။ ခုခင်ဗျား ဘာဖြစ်နေသလဲ”

“မြန်မာစစ်တပ် ပညာရေးအရာရှိ ဖြစ်နေတယ်”

“နို့ မြန်မာစစ်တပ်ကော”

“ပြန်စုနေကြတုန်းပဲ”

ဤကား ကင်းဘဲအလိုမရှိ၊ ကင်းဘဲစီမံကိန်းဖျက် ဖျက် ဟု အော်ခဲ့ကြရသော ပညာမင်းကြီး မစ္စတာကင်းဘဲလ်တည်း။ မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်လျှင် တီထွင်ဖို့ စီမံကိန်းဆွဲဖို့ မလို။ သူ့မှာ ကင်းဘဲစီမံကိန်း ရှိပြီးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အလုပ်လက်မဲ့ မနေစကောင်း။ ထို့ကြောင့် စစ်တပ်ပညာရေးအရာရှိ ဝင်လုပ်သည်။ စစ်တပ်ကား မရှိသေး။ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေတုန်း ဖြစ်၏။ စစ်ပြေးအရာရှိများတွင် အဝတ်အကောင်းဆုံး ဝတ်၍ အသဆုံးသောသူမှာ ပရိုဖက်ဆာ ဘီလီဖြစ်၏။ မုတ်ဆိတ်မုတ်ဆိတ် ပရိုဖက်ဆာရုပ် လုံးဝမပေါက်။ မုတ်ဆိတ်ကိုပင်လျှင် ချစ်စရာကောင်းအောင် ပြုပြင်

ထားသူဖြစ်၏။ သူကား ဆင်းမလားစစ်ပြေးအစိုးရ၏ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိ ဖြစ်နေသည်။ သူ့အလုပ်ကား အရှင်းဆုံးဖြစ်၏။ ရုံးပင် ဖွင့်ဖို့မလို။ သူ့နေသော ဟိုတယ်ခန်းမှနေပြီး လခမှန်မှန်ထုတ်ယူနေလျှင် သူ့အလုပ် ပြီးသောကြောင့်တည်း။

ဆင်းမလားရောက် မြန်မာအရာရှိများကား အိုင်စီအက်ထဲမှ ဦးတင်ထွဋ်နှင့် ဦးကျော်မင်းတို့ ဖြစ်သည်။ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားနှင့် ပတ်သက်သော စီမံကိန်းများတွင် သူတို့ ပါရ၏။ သူတို့တွင်မက ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဆာထွန်းအောင်ကျော်၊ နန်းရင်းဝန် ဆာပေါ်ထွန်း၊ ဗြိတိသျှပြန်ကြားရေးဌာန အထူးအရာရှိ ဒေါ်မြစိန် စသူတို့လည်း ပါရ၏။

ဆာထွန်းအောင်ကျော်မှာ ဝန်ကြီးဖြစ်သော်လည်း ထူးထူးထွေထွေ အလုပ်ရှိဟန် မတူ။ စာဖတ်၊ ပုတီးစိပ်၊ စကားဖော့၍ အချိန်ကုန်လွန်စေရသည်။

ဆာပေါ်ထွန်းကား အတိတ်မှ ရွှေထီးကြီးတည်း။ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့သည် မြန်မာအဆောင်အယောင်တွေကို မပယ်ပါဟု လူမြင်ကောင်းအောင် ထိုရွှေထီးကို ဖြန့်ဆောင်းဟန်ပြု၏။ သို့ရာတွင် တကယ်အသုံးပြုသည်ကား မဟုတ်ပေ။ ဆာပေါ်ထွန်းမှာ အလုပ်လုံးဝမရှိ။ ပင်စင်အငြိမ်းစားကြီးသဖွယ် နေရ၏။ သူသည် ဆင်းမလားမှာပင်မနေ။ ဆင်းမလားကိုတက်သော လမ်းထက်ဝက်လောက်ရှိ ဆိုလန်မြို့ကလေးမှာ နေလေသည်။ နာမည်ကျော် ဆိုလန်ဘီယာ ထွက်သည်မြို့တည်း။

အခြားမြန်မာအရာရှိများမှာ စိုက်ပျိုးရေးဘက်မှ ဦးဖူး၊ ဦးခင်၊ သစ်တောရေးဘက်မှ ဦးမောင်မောင်ထွန်း၊ ပုလိပ်ဘက်မှ ဦးဘို၊ ဦးသန်းမြိုင်၊ ဆည်မြောင်းဘက်မှ ဦးအေးမောင်နှင့် မြို့အုပ် ဦးအေးမောင် စသည်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ၎င်းပြင် စာရေးအချို့လည်း ပါလာကြ၏။ များသောအားဖြင့် ယောင်ယောင်ပေါင်ပေါင်နှင့် စစ်မျက်နှာရှေ့မှ ပြေးရင်း ဆင်းမလားရောက်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ကိုသာ လွမ်းဆွတ်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဆင်းမလားမြို့သို့ ရောက်လာသောအခါ အနွေးထည်ပြည့်စုံစွာ မပါချေ။ ဓာတ်မသိသဖြင့် ဘလေဇာနှင့် သက္ကလတ်တောင်းဘီတိုကိုသာ ချုပ်ယူလာခဲ့ကြသည်။ ဆင်းမလားတွင် ဘလေဇာဝတ်ရိုး ထုံးစံရှိဟန်မတူ။ ကုလား၊ အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာအားလုံးပင် အင်္ဂလိပ်ပီသသော ကုတ်အင်္ကျီများဝတ်ကြသည်။

တင်ဖုံးအောင်ရည်ရုံမက ရင်ဖုံးလည်းပါသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ တောင်းဘီတိုဝတ်ပြီး စတော့ကင်ဇွပ်ထားရာ ပေါ်နေသော ဒူးပိုင်းမှာချည်း တွန်းအောင် ချမ်းနေရာ အခံရဆိုးလှ၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်းမလားရောက်၍ မကြာမီပင် အင်္ဂလိပ်အနွေးထည် တစ်စုံချုပ်ရန် အားထုတ်ရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အား အစစအရာရာ စောင့်ရှောက်ရမည်မှာ ပုလိပ်မင်းကြီး၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ အထည်လိုလျှင် အထည်ဝယ်ပေးရမည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့မှာ ပရက်စကော့တို့ထံမှ လက်ဖြန့်ကာ ပိုက်ဆံတောင်းရမည်ကို ရွံ့နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းမလားရှိ ကိုယ့်မြန်မာအချင်းချင်းထံမှ တောင်းခြင်းက ကောင်းလိမ့်မည်ဟု ယူဆပြီး သိဟောင်းလည်းဖြစ်၊ အရင်ဆုံးလည်းတွေ့သော ဦးတင်ထွဋ်ထံ ချဉ်းကပ်၍ တောင်းခံလေသည်။ ဦးတင်ထွဋ်က ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ မပေးရ၍ လော၊ မပေးချင်၍လော မသိရပေ။ ပုလိပ်မင်းကြီးရုံးမှပင် ငွေတောင်း၍ အနွေးထည်များ ချုပ်ကြရလေတော့၏။

ဦးတင်ထွဋ်မှာ သေချာစေ့စပ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ကို သူ့အိမ်အဖို့ဖိတ်ပြီး ထမင်းကျွေးသောအခါ ပုလိပ်မင်းကြီးထံမှာ အခွင့်ကြိုတင်ယူထား၏။ ကျွန်တော်တို့က သူ့ထံမှ လက်နှိပ်စက်ငှားသောအခါလည်း ပုလိပ်မင်းကြီးထံမှ ခွင့်ယူ၏။

ဦးတင်ထွဋ်သည် အိုင်စီအက်စည်းမျဉ်းထဲမှ ကျော်မထွက်ဘဲ အိုင်စီအက်စည်းမျဉ်းက ခွင့်ပြုသလောက် မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူဖြစ်၏။ ဝါးခမောက်ဆောင်းသည် ဟန်ဇားထည်ဝတ်သည်။ မြန်မာတွေကို ရာထူးခန့်အောင်လုပ်သည်။ ဆင်းမလားစီမံကိန်းများတွင် မြန်မာတွေကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပေးဖို့၊ အခွင့်အရေး ပေးဖို့၊ မြန်မာ့မျိုးချစ်စိတ်ကို ရိုသေဖို့ တောင်းဆိုသည်။ တစ်ခါက ဆင်းမလား စီမံကိန်းတစ်ခုအတွက် သူရေးသော စာတမ်းတစ်ခုတွင် ဂဠုန်ဦးစောအား 'ကျွမ်းကျင်သော နိုင်ငံရေးသမား၊ လိုတိုး ပိုလျော့လုပ်တတ်သူ၊ စည်းရုံးတတ်သူ၊ ငွေရှာတတ်သူ' အဖြစ်ဖြင့် ဖော်ပြပြီး ဗြိတိသျှတို့က သုံးရန် ထောက်ခံ ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရဖူးသည်။

မြန်မာပြည် စစ်ပြေးအစိုးရ၏ ခေါင်းဆောင်ကား အများသိကြသည့် ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ပင် ဖြစ်၏။ ဆင်းမလားမြို့၌ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည်လည်း အဆောင်အယောင် အပြည့်အစုံနှင့် နေလေသည်။

ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် အုပ်ချုပ်ရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲရာတွင် အထင်ကရ လူသိနတ်ကြား ဦးစီးရှေ့ဆောင်လုပ်လျက်ပါဝင်၏။ လူများများ အသိမပေးဘဲ ခပ်တိတ်တိတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းလည်းရှိပေသေး၏။ အထူးသဖြင့် မြန်မာဟူ၍ မြန်မာအရာရှိများပင် သိခွင့် မရချေ။ ယင်းလုပ်ငန်းကား မြန်မာပြည်စီးပွားရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရန်ဆိုသော ပရိုဂျက်များတည်း။ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ပရိုဂျက်များကို ဘီဘီစီ ကုမ္ပဏီ၊ နမ္မတူဘားမား ကော်ပိုရေးရှင်း၊ စတီးဘရာသား၊ ဘီဘီတီစီ၊ မက္ကရီကာ၊ ဧရာဝတီ မီးသင်္ဘောကုမ္ပဏီ၊ အာအီးတီ ကုမ္ပဏီ၊ ဂမ်မယ် ကနေဒီ စသော ဗြိတိသျှ ဓနရှင်ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် ဆင်းမလားအိမ်တော် စာဖတ် ခန်းတွင် ဇီးလှဲရင်း နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ ပရိုဂျက်များ ရေးဆွဲ သည်။ မြန်မာပြည်အစိုးရသို့ ဗြိတိသျှအစိုးရက ငွေချေးမည်။ မြန်မာပြည် အစိုးရက ၎င်းငွေများကို အရင်းတည်၍ အစိုးရအရာရှိနှင့် ကုမ္ပဏီကိုယ်စားလှယ် များပါဝင် သော ပရိုဂျက်ဘုတ်များ ဖွဲ့စည်းမည်။ ပရိုဂျက်ဘုတ်အဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာ လုပ် ငန်းအတွက် သက်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီကို ကိုယ်စားလှယ်ခန့်မည်။ ကိုယ်စားလှယ် ပေးမည်။ ကော်မရှင်ပေးမည်။ ပြန်လည်ထူထောင်၍ အရှိန်ရပြီး လုပ်ငန်းမတ်လာ သောအခါ လုပ်ငန်းကို ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီသို့ လွှဲအပ်ပေးမည်။ မြန်မာပြည် အစိုးရက ပြည်သူပြည်သားထံမှ အခွန်ငွေကောက်ခံ၍ ဗြိတိသျှအစိုးရကို ကြေးဆပ်ရပေ လိမ့်မည်။ ဤသည်ကား ပရိုဂျက်များ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တည်း။

သို့ဖြင့် ဧရာဝတီ မီးသင်္ဘော ကုမ္ပဏီအတွက် ပြည်တွင်းရေးကြောင်း သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးပရိုဂျက်၊ ဘီဘီတီစီ၊ ဖူးကား၊ မက္ကရီကာ စသည်တို့အတွက် နိုင်ငံ တော် သစ်လုပ်ငန်း ပရိုဂျက်၊ ဝိုက်တဝေး၊ အီအေရှတစ် စသော ကုမ္ပဏီများ အတွက် ပြည်သူ့ရိက္ခာ ထောက်ပံ့ရေးပရိုဂျက် စသည်များ ပဋိသန္ဓေ တည်ခဲ့ကြ ပေသည်။

စစ်ပြေးအစိုးရသည် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အရာရှိများအတွက် လည်း ကောင်း။ ပရိုဂျက်များအတွက် လည်းကောင်း ငွေများကို ဒလဟော သုံးခွဲရုံမျှမက ပြေးခဲ့ရသော အရာရှိများအတွက် ခရီးစရိတ်၊ အထုပ်အပိုး ပျောက်ဆုံး၍ လျော် ကြေး စသည်များကိုလည်း ရက်ရောစွာ ထုတ်ပေးရခဲ့လေသေးသည်။ များသော အားဖြင့် ရထိုက်သူ မရဘဲ မရထိုက်သူများသာ ရမည်မှာလည်း မဆန်းချေ။ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအတွက် ငွေထုတ်ပေးရာမှာလည်း ရထိုက်သူများ ခံစားရ

သည်နည်း၍ ယိုဖိတ်သည်ကများ၏။ အရေးပိုင်ဟောင်းတစ်ယောက်နှင့် ကုလားအိုင်စီအက် တစ်ယောက်တို့မှာ ထိုငွေများနှင့်ပတ်သက်၍ တရားခွဲပင် ခံရလေသေးသည်။ စစ်ပြေးအစိုးရ သုံးလေသမျှ ဗြိတိသျှအစိုးရဆီက ချေးယူရ သည်။ သို့ဖြင့် ဗြိတိန်သို့ ပေးဆပ်ရမည့် မြန်မာပြည်အစိုးရ၏ ကြွေးမှာ မိတာတက် လာခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆင်းမလားရောက်သောအခါ ဘာမျှ အလုပ်မရှိ ဖြစ်နေ သည်။ အိပ်လိုက်၊ စားလိုက်၊ လျှောက်လည်လိုက်၊ စာဖတ်လိုက်ဖြင့် နေရသည်။ ကျွန်တော့်တစ်သက်တွင် ရုပ်ရှင်အများဆုံးကြည့်မိသော အချိန်ဖြစ်၏။ ရုပ်ရှင် အရသာမျှမက ရုပ်ရှင်ရုံများသည် ဖိမ်အရှိဆုံးသော နေရာများဖြစ်နေ၏။ အပြင်မှာ ဘယ်လောက်အေးအေး အထဲမှာ နွေးနေသည်။

ပပဝတီ၏အနွယ် ပန်းနွယ်

ဆင်းမလားမှာ မိန်းမချောပေါရာ မြို့လည်းဖြစ်၏။ အိန္ဒိယတစ်ပြည်လုံးက အထက်တန်းစားတွေ၊ အညွန့်အဖူးတွေ စုဝေးလာရောက်ကြရာ ပြည်နယ်စုံ၊ ကုလားမမျိုးစုံ၊ အလှပဂေးများကို မြင်တွေ့ရသည်။ အသားဝါနှင့် မဒရပ်စီ ကုလားမကလေးများ၊ ဖြူဝင်းကြိုခိုင်သော ပန်ချာပီမကလေးများ၊ ၎င်းပြင် ဖဲအနက်ဝတ်ရုံဖြင့် မျက်နှာကိုပါ လွမ်းခြုံလာသော ပသီမကလေးများသည် လူသူ ကင်းဝေးပြီဟု ထင်ရသော ဥယျာဉ်ပန်းခြံထောင့်တစ်ထောင့်တွင် မျက်နှာကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ မိုးမှောင်တွင်းမှ လမင်းထွန်းလာသကဲ့သို့ ရှိတော့သည်။ ပသီမကလေးများသည် ကုလားအချင်းချင်းမြင်လျှင် မျက်နှာကို ပြန်ဖုံးကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာများကို မြင်လျှင်ကား မျက်နှာကို မဖုံးဘဲ ခပ်ပြုံးပြုံးပင် အကြည့်ခံတတ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့လည်း ခေါ်တော့ဖြစ်သွားကြလေသည်။ အချောတကား အချောဆုံးမိန်းကလေးများမှာ ပန်ဂျပ်သူများဖြစ်၏။ အသားက ဖြူဝင်း၏။ မျက်လုံးမျက်ဖန် တင့်တယ်၍ နှာတံသွယ်သည်။ ပါးစပ်မှာ ပန်းချီဆရာ ရေးတင်ထားသလိုလှ၏။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်မှာ အိန္ဒိယပြည်သူများတွင် အထူးကြိုင်းဆုံး၊ အတောင့်တင်းဆုံးဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကြောရှင်းသည်။ ပြေပြစ်သည်။ ခါးသေးရင်ချို စာဆိုညီသည်။

စစ်အတွင်းခရီးသည်

သူတို့ကား ပပဝတီ၏ အဆက်အနွယ်များဖြစ်၏။ သာဂလဆိုသော ရှိယက်ကောမှာ သူတို့၏ ပန်ဂျပ်တွင် ရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ သာဂလနှင့် ဆင်းမလားမှာ မဝေးလှချေ။ ပန်ဂျပ်သူများသည် ယင်းကဲ့သို့ ထူးထူးခြားခြားလှပသဖြင့်လည်း ဘာဘာဘုရင်ကြီးနောက် နန်းတက်ကြသော မွန်ဂိုလီယံအနွယ် မဂိုဘုရင်များသည် ပန်ဂျပ်သူများကို ရွေးကောက်နန်းတင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဆင်းမလားတွင် ဖက်ရှင်အဆန်းဝတ်လျှင် ဘယ်လောက်ဆန်းဆန်း မဆန်းလှပိုင်းမကြည့်။ အဝတ်အစားရိုးလျှင် ဖက်ရှင်မကျလျှင် ဆန်းသည်။ လူပိုင်းကြည့်သည်။ မိန်းမများသာ ဖက်ရှင်လုပ်သည် မဆိုလို။ ယောက်ျားများလည်း ဖက်ရှင်လုပ်ကြ၏။ ညနေခင်းမှာ 'မောလ်' ခေါ်သော ဈေးပိုင်းလမ်းလျှောက်ကွင်းတွင် လူတိုင်းလို လမ်းလျှောက်ကြ၏။ ညနေတိုင်း မောလ်မှာ ဖက်ရှင်ပြိုင်ပွဲ ဖြစ်နေသတည်း။

နေစောင်းလျှင် ကျွန်တော်တို့လည်း မောလ်သို့ သွားကြသည်။ မိန်းမချောများကို ကြည့်လျက် ဟယ်ခနဲ၊ ဟယ်ခနဲ ရင်သပ်အံ့သြကြရသည်။ ဖက်ရှင်မျိုးစုံကို ကြည့်၍ ဝေဖန်ကြရသည်။ သည်လိုမှ အချိန်မဖြုန်းလျှင် အချိန်ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိ။

တစ်နေ့သော် မောလ်ပေါ်ရှိ ထိုင်ခုံတစ်ခုမှာ ထိုင်နေကြစဉ် ပန်ချာပီ ဇိုက်ပု မုတ်ဆိတ်ရှည်ကြီးနှင့် ပန်ချာပီမ ဝဝခုံခုံကြီး ဝဲယာခြံလျက် ပန်ချာပီမကလေးတစ်ဦး ကျွန်တော်တို့ဘက်သို့ လျှောက်လာသည်ကို မြင်ရသည်။ ပပဝတီ၏ အနွယ်အစစ်၊ ပပဝတီ ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသူကလေးပါပေ။

ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် ထွားကြိုင်းသည်။ သို့သော် ကြောရှင်း ပြေပြစ်လှ၏။ ခါးသေးရင်ချို စာဆိုညီသည်။ အသားမှာလည်း ဖြူဝင်းနေ၏။ မျက်လုံးမျက်ဖန် တင့်တယ်၍ နှာတံသွယ်သည်။ ပါးစပ်ကလေးကလည်း ပန်းချီဆရာ ရေးတင်ထားသည့်နှင့် တူသည်။ မျက်တောင်ကလည်း ကော့၏။ ပါးအုံ့များမှာလည်း နီစို့စို့။

သူမ ဝတ်ထားသည်ကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။ ကတ္တီပါအနီ ဘောင်းဘီရှည်ကြီးကို ဝတ်ထား၍ ကရိပ်ပိုးအဖြူအနီကို ဒူးပေါ်ဝဲနေသည့်တိုင် ဝတ်ချထားသည်။ သည်ပေါ်ကမှ ပန်းရောင်ဘက်သို့ လှနေသည့် မီးခိုးရောင်သက္ကလတ် ကုတ်အင်္ကျီ (ဖရော့စ်) ကို လွမ်းထားသည်။ လည်တိုင်မှာ လျော့လျော့ရဲရဲ ခွေရစ်ကာ အမြိတ်ရှည်နှစ်ဖက် ဖြာကျနေသော ပဝါမှာ ဒေါင်းမြီးသွယ်ဖြန့်သလို တလွင့်လွင့် ဖြစ်နေ၏။

ကျွန်တော်တို့လည်း ငေးကြည့်နေမိရုံမက နောက်က တကောက်ကောက် လိုက်၍လည်း ကြည့်နေမိပါသည်။

ထိုနေ့က အခန်းပြန်ရောက်သောအခါ ထိုမိန်းကလေးကို ကျွန်တော်သည် မနှင်းနွယ်ဟု အမည်ပေးလိုက်ပါသည်။ ဟိမဝန္တာ၏ သမီးလေးပေကိုး။

မရှက်နိုင်တော့ဘဲ ရိုးသားစွာ အစီရင်ခံရသော် ကျွန်တော်သည် မနှင်းနွယ်ကို ထပ်၍ ထပ်၍သာ မြင်တွေ့နေလိုတော့သည်။ မြင်ရအောင်လည်း ကြိုးစားသည်။ သူလမ်းလျှောက်ထွက်တတ်သည် အချိန် စောင့်၍ ကြည့်သည်။ ရုပ်ရှင်ရုံအထွက် ကြီးသည်။ ဈေးဆိုင်ထဲ သူဝင်လျှင် နောက်ယောင်ခံလိုက်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် တိုင်းပြည်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလိမ့်အံ့ ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ဆင်းမလားသို့ လာခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဘာမျှမလုပ် နိုင်၊ မလုပ်ရ။ ဆင်းမလားရှိ စစ်ပြေးအစိုးရသည် အရာရှိကြီးများအဖို့ အလုပ် မရှိလျှင် အလုပ်ရှာပေး၏။ ကျွန်တော်တို့လို ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး တော်လှန်ရေး သမားများအတွက်ကား အလုပ်မပေးနိုင်ချေ။ ကျွန်တော်တို့ သွားလိုရာကိုလည်း သွားခွင့်မပြု။ အတင်း အအားနေစေသည်။ သို့ကလို အားနေချိန်တွင် မနှင်းနွယ်ကို လိုက်၍လိုက်၍ ကြည့်ရသည်မှာ ဟာနေသောဘဝ ပြည့်လာသလိုလို ခံစားမိပါ သည်။

ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်ကြပ်ရသော ပုလိပ်အရာရှိကလေးအား မနှင်းနွယ် အကြောင်း မေးကြည့်သည်။ မနှင်းနွယ်၏ဖခင် ဗိုက်ပူ မုတ်ဆိတ်ထူ ပန်ချာပီကြီး မှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား ကွန်ဂရက်ကို ထောက်ခံအားပေးသူ သူဌေးတစ်ဦးဖြစ်၍ ပုလိပ်ဘက်မှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အစုံရှိသည်။ ပုလိပ်အရာရှိကလေးက မနှင်းနွယ်တို့ နေသော တိုက်အိမ်ကြီးကို လိုက်ပြသည်။ သြဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့ ဂန္ဒီ၊ နေရူးစသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များကို ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များက ထောင်ချလိုက်သည်မှ ဧ၍ တစ်ပြည်လုံး အံ့ကြွလာသော အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုကြီးမှာ ဟိမဝန္တာရင်ခွင်ဝယ် ရေခဲနှင်းဆောင်းနေရသော ဆင်းမလားမြို့သို့ပင် တက်ရောက်ရိုက်ခတ်လာလေ သည်။ မြေအောက်ဂိုဏ်းသားအချို့က ညညတွင် 'အိန္ဒိယမှထွက်သွား' ဆိုသော စာတန်းကြီးများကို လမ်းလျှောက်ကွင်း မော်လ်မှာသော် လည်းကောင်း၊ ရုံး အဆောက်အအုံများမှာသော် လည်းကောင်း ချိတ်ဆွဲသွားကြသည်။ ဗြိတိသျှ ဆန့်ကျင်ရေး စာရွက်စာတမ်း ကမ်းလှမ်းကြသည်။ ကျောင်းသားကလေးများ

လည်း လှည့်လည်ပြီး 'အိန္ဒိယမှထွက်သွား'၊ 'ဟိန္ဒူဗြဟ္မတ်ဆလင်ညီအစ်ကို' စသည် ဖြင့် အော်ဟစ်ဆန္ဒပြကြလေသည်။

တစ်နေ့တွင်ကား ကွန်ဂရက်နောက်လိုက်များသည် မော်လ်အနီးက ကျောင်း ကြီး တစ်ကျောင်းတွင် စည်းဝေးပြီး မော်လ်ပေါ်တက်၍ စီတန်းလမ်းလျှောက် ဆန္ဒပြကြလေသည်။ ဆင်းမလားမောင်မယ်တို့ အလှပြရာ၊ ဟန်ထုတ်ရာ၊ ဖက်ရှင် ပြိုင်ရာ၊ မော်လ်ခေါ် လမ်းလျှောက်ကွင်းသည်ပင်လျှင် အမျိုးသားဆန္ဒပြရာ ဖြစ်လာခဲ့လေ၏။

ထိုကွန်ဂရက် ဆန္ဒပြပွဲကို ပုလိပ်က တားဆီးပိတ်ပင်လိုက်သည်။ လူစုခွဲပစ် လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ပဋိပက္ခကား မပြင်းထန်ချေ။ အေးအေးပင် လူစုကွဲသွား ၏။ ကွန်ဂရက် ဆန္ဒပြပွဲတွင် မနှင်းနွယ်နှင့် သူ့ဖခင်ကြီးတို့လည်း ပါကြ၏။ မနှင်းနွယ်၏ အလှကို မြတ်နိုးနေသော ကျွန်တော်သည် မနှင်းနွယ်၏ မျိုးချစ်စိတ် ကို ကြည့်ညိုပြန်ပါလေသည်။

တော်တို့ကား ကြည့်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

မနှင်းနွယ်သည် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် လှည့်ကြည့်၏။ လမ်းအကွေ့တစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ ရှေ့က တအိအိ တကုန်းကုန်း တက်နေကြသော သူ့အင်္ကျီများ မမြင်စေဘဲ ကျွန်တော်အား လက်ပြန်တံဆက်လိုက်လေရာ ကျွန်တော်လည်း ပြန်၍ လက်ပြလိုက်ပေသည်။ နောက်တစ်ခဏ၌ကား လမ်းအကွေ့တွင် မနှင်းနွယ် ကွယ် သွားပြီ။ တိမ်လွှာကြား လမင်းဝင်သွားပြီ။ ဤအခြင်းအရာများကို မြင်လိုက်သော ကိုတင်ရွှေက “လုပ်ဗျာ အတည်” ဟု အားပေးတိုက်တွန်းလေသည်။ ကျွန်တော် လည်း စာပေးရန် ဆုံးဖြတ်၏။ စာလည်း ရေးထား၏။ အတည်လား ဘာလား တော့ မသိ။ ပိုးတော့ ပိုးမိပြီ။ အဓိပ္ပာယ်လည်း မစဉ်းစား။ နောင်ရေးလည်း မတွေး၊ အားနေသည်။ ချစ်စရာတွေ့နေသည်။ ပိုးဖို့ အခြေအနေတွေ အသစ်အသစ် ပေးနေသည်။ ထို့ကြောင့် ပိုးလိုက်သည်။ စာကိုကိုင်၍ပင် ချက်ကောင်းစောင့်နေ မိဖို့တော့၏။

သို့စောင့်ဆဲ ဒေလီမှ စာတစ်စောင် ရောက်လာလေသည်။ မြန်မာပြည်သို့ ရေဒီယိုမှတစ်ဆင့် လည်းကောင်း၊ လေယာဉ်ပျံမှ ကြိုချ၍လည်းကောင်း ဝါဒဖြန့်ရန် ဒေလီမြို့ရှိ ဗြိတိသျှပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနခွဲကို ကူနိုင်ပါမည်လော။

ချက်ချင်းပင် ကူညီမည်၊ ချက်ချင်းလိုက်လာမည်ဟု အကြောင်းပြန်လိုက်လေ သည်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်အား မြန်မာပြည်မှ မောင်းထုတ်ရာတွင် ဝါဒဖြန့်သည့်နေရာမှ ပါဝင်ရန် တာဝန်က ကျွန်တော်တို့အား ဒေလီသို့ ခေါ်လိုက်လေပြီ။ တာဝန်ခံနေ သော ဆင်းမလားတွင် မနေလိုပါ။ တစ်မိနစ်မျှ ပိုမနေလိုပါ။ ဟိမဝန္တာ၏ ဆီးနှင်း ငွေတောင်များနှင့် မနှင်းနွယ်တို့သည်လည်း ကျွန်တော်အား ဆွဲထားနိုင်ကြပါ။

တစ်ခါက အသံလွှင့်ဘက်ဆိုင်ရာ ဦးခင်ဇော်၏ ဇနီး ဆရာမ ဂါးထရုအား မနှင်းနွယ်ကို ပြဖူးသည်။ ဆရာမက “မင်းထက် အရပ်မရှည်ပေဘူးလားကွယ်” ဟု ပြောသောအခါ ကျွန်တော်က “အရပ်ရှည်ပေမယ့် ပိုင်းပင်လို လှတယ်ဆရာမ ရဲ့။ ခွဲနှောင်းကြော့ရှင်းရုံ မကဘူး။ ခုံလည်း ခုံညားတယ်” ဟု ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဟိမဝန္တာရှိ ပိုင်းပင်များ (Pine Trees) မှာ ကိုယ်ရုံတော်ကို ဆွဲဖြန့်ချထားလျက် ကြော့ရှင်းစွာ ရပ်တည်နေသော ဘုရင်မကဲ့သို့ ကြော့ရှင်းခုံညားသော အလှကို ဆောင်နေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မနှင်းနွယ်ကို ပိုင်းပင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြစ်ပါ

လာပိုး ပိုးခြင်း

မနှင်းနွယ်ကို ကျွန်တော် ပိုးနေမိပြီ။

ပိုးသည်မှာလည်း ဗမာပိုး ပိုးခြင်းဖြစ်လေ၏။ ရဲဘော်ကိုတင်ရွှေကို ခေါ်၍ ဖြစ်စေ၊ မြန်မာမိတ်ဆွေ တစ်ယောက်နှစ်ယောက် ခေါ်၍ဖြစ်စေ၊ မနှင်းနွယ် အိမ်ပြန် လျှင် နောက်ယောင်ခံ၍ လိုက်ကြ၏။ ညတွင် မနှင်းနွယ် အိမ်ရှေ့လျှောက်၍ သီချင်းဟစ်ဆိုကြ၏။ ဟိမဝန္တာအလယ်ဝယ် ပဲ့တင်ခတ်သွားသော မြန်မာသီချင်း သံကို မည်သူကြားဖူးလိမ့်မည်နည်း။ မနှင်းနွယ်သည် သူ၏ အိပ်ခန်းဆောင်မှ အံ့ဩစွာ နားစွင့်ကောင်း စွင့်နေမိပေလိမ့်မည်။ ဘာသံတွေပါလိမ့်။

အတော်ကြာသော် မနှင်းနွယ်နှင့် ကျွန်တော်မှာ မျက်မှန်းတန်းမိကြတော့၏။ အမှတ်တမဲ့ ခပ်ပြုံးပြုံး ပြန်ကြည့်တော့၏။ တစ်နေ့တွင် ရုပ်ရှင်ရုံ၌ ဆုံမိကြ၏။ ကျွန်တော်သည် သူ့အနားကပ်၍ အသိဖွဲ့လိုသည်။ သို့ရာတွင် မနှင်းနွယ်ကား ဘယ်တော့မဆို အဖေအဖေ သို့မဟုတ် အဒေါ်များ ခြံရံလျက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အနားမကပ်ရဲပေ။ ရုံအထွက် ရုံဝမှ စောင့်ကြည့်ခြင်းဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရတော့၏။ ရုံမှာ မောလ်ဘေး ချောက်ထဲမှာတည်ရှိသဖြင့် မောလ်ပေါ်ရောက်အောင် အတော် ဘာလေး တက်ရသည်။ မနှင်းနွယ်တို့သည် တအိအိတက်သွားကြသည်။ ကျွန်

သည်။

ရုပ်ရှင်ရုံအတွက် ကုန်းပေါ်အတက် လမ်းအကွေ့ကွယ်ခါနီး လက်ပြသွားခြင်းကို မြင်ရခြင်းသည် မနှင်းနွယ်အား နောက်ဆုံးမြင်ရခြင်းဖြစ်ပါ၏။

မနှင်းနွယ်အား ပေးရန် ရေးထားသောစာကို ဆင်းမလားဘူတာ၌ပင် ဆုတ်ပစ်ထားခဲ့ရလေသည်။ အချို့မိတ်ဆွေများက မနှင်းနွယ်အကြောင်း သည်မျှအဘယ့်ကြောင့် ရေးရသနည်းဟု ကျွန်တော့်အား အဖြစ်တင်ကောင်း တင်ပေလိမ့်မည်။ မတင်သင့်ပါ။ ကျွန်တော်သည် အဖြစ်အပျက်များကို ရိုးသားစွာ ဖွင့်ထုတ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့် နှလုံးအိမ်မှာ မုန်းခြင်းချစ်ခြင်းစုံမှ သာယာပါသည်။ လူ့သဘာဝလည်း သည်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။ ဆင်းမလားမှာ မနှင်းနွယ်ကိုသာမတွေ့ပါက မုန်းစရာချည်းသာ တွေ့နေရပေလိမ့်မည်။ မစ္စတာပရက်စကော့၊ ဒေါ်မန်စမစ် စသူများ။

နိုဝင်ဘာလလယ်လောက်တွင် ဒေလီသို့ ပြန်ရောက်ကြလေသည်။

စွဲနတ်သား ထုတ်ဝေစဉ်

**မြ**န်မာပြည်မှ သြစတြေးလျသား မစ္စတာ ဒီဂျေ ကောမောရစ်ဆိုသူနှင့် အတူနေကြရသည်။ စားသောအခါ ပစ်ကာဒေလီဟိုတယ်တွင် စားကြရ၏။ မစ္စတာမောရစ်မှာ ဗြိတိသျှ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနခွဲ၌ အလုပ်လုပ်သည်။ မြန်မာပြည်အတွက် ဝါဒဖြန့်ရာတွင် ကြီးမှူးနေသူမှာ မစ္စတာဂလော့စ်၊ အိုင်စီအက် ဖြစ်လေ၏။ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့သည် ကျွန်တော်တို့အား အမြဲတမ်းလစား ခန့်ထား၍ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆက်ဆံလိုကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကား ထိုအဖြစ်ကို လုံးဝ လက်မခံနိုင်။ နိုင်ငံရေးသမားအဖြစ် လွတ်လပ်ခွင့်ရှိရမည်။ သူတို့က မြန်မာပြည်ရှိ ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေး အင်အားစုကို အသိအမှတ်မပြုလို။ ကျွန်တော့်အားလည်း ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက်အနေနှင့် အသိအမှတ် မပြုလို။ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ်စားလှယ်သဖွယ်သာ ဆက်ဆံနေထိုင်၏။

နောက်ဆုံး မြန်မာပြည်အတွက် ဝါဒဖြန့်ဆိုင်ရာ အရာရှိမဟုတ်သော အတိုင်ပင်ခံ အဖြစ်ထား၏။ ကျွန်တော် ရုံးတက်ချင်မှ တက်ရသည်။ တက်လိုသောအချိန်တွင် တက်နိုင်သည်။ တစ်နေ့တက်လျှင် ၂၅ ကျပ်ယူသည်။ ကိုတင်ရွှေနှင့် ကျွန်တော်တို့၏ အိမ်လခနှင့် ထမင်းစရိတ်ကို သူတို့က ခံရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်သောအခါ လေနတ်သား စထုတ်ကြသည်။ ကျွန်တော် လုပ်ချင်သလို လုပ်နိုင်သည်မဟုတ်။ အဓိကအားဖြင့် အကြံသာပေးနိုင်သည်။ သူတို့က စားကျက်လှသောသူအဖြစ်ဖြင့် ကြည့်၍ ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေးဝါဒ ဖြန့် လိုသည်။ ကျွန်တော်က မြန်မာပြည်လွတ်မြောက်ရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင် ရေး ပြည်သူ့ဂိုဏ်းကြီးဘက်မှ ကြည့်၍ ဝါဒဖြန့်လိုသည်။ ဓဏဓဏ အငြင်းပွားရ သည်။ သို့ရာတွင် အတူတွဲလုပ်စရာအချက်များ အတော်တွေ့ရပေသည်။ ကျွန် တော်ထည့်ချင်တာ စစ်စစ်လည်း ညှပ်၍ ညှပ်၍ ထည့်ခွင့်ရ၏။ ရေဒီယိုမှာလည်း ထိုအတူပင်။ အိန္ဒိယအစိုးရ၏ ရေဒီယိုဖြစ်သဖြင့် လေနတ်သားမှာ လုပ်ရတာထက် ခက်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ရေဒီယိုမှာကား အပြင်မှ တစ်ခါတစ်ရံ ဝင်ပြောသူအနေနှင့် သာလုပ်ရလေသည်။ ကျွန်တော်၏ ရေဒီယိုအမည်မှာ မောင်မောင်ညို ဖြစ်လေ သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဒေလီမြို့ရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ရင်းနှီးစွာ ဆက်သွယ်မိလေပြီ။ လူထုအစည်းအဝေးများတွင် ဖက်ဆစ်လက်အောက်က မြန်မာပြည်အကြောင်း များကို အကျယ်တဝင့် ဟောပြောခွင့်ရလေပြီ။

တစ်ခါက ဒေလီမြို့ လူထုအစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ဆူဆူပူပူထိုးကြ ကြိတ်ကြ ဖြစ်လေရာ ပုလိပ်က ကွန်မြူနစ်များလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲပြီး ကွန်မြူနစ် ခေါင်း ဆောင်အချို့ကို ရုံးတင်လေသည်။ ကျွန်တော်က ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်ဘက်မှ သက်သေလိုက်၏။

ဤသို့ အိန္ဒိယကွန်မြူနစ်များနှင့် ရောထွေးနေသည်ကို ဆာဒေါ်မန်စမစ်က အတော် မကြိုက်ဟု ကြားရသည်။ သိန်းဖေဟာ ကြမ်းပိုး(ဂျုပိုး) တွေနဲ့ ပေါင်းနေ တယ်ဟု ပြောသည်ဆို၏။ ဆာဒေါ်မန်စမစ် ကျွန်တော့်ကို မုန်းသောအချက်တစ်ခု မှာ သူ့အား သွားမတွေ့ခြင်းဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်အရာရှိအချို့က အိပ်ချ်အီး(ဘုရင်ခံ) နှင့် သွားတွေ့ဖို့ ကောင်းတယ်ဟု ဆွယ်စကားပြောလှာသောအခါ “ကျွန်တော်က တော့ တမင်တွေ့ဖို့မရှိဘူး။ သူကတွေ့ချင်ရင် ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ရဲ့ပဲရှိတယ်” ဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ဤအချက်များကြောင့် ဒေါ်မန်စမစ် ကျွန်တော့်အား မုန်းထားဟန်ရှိသည်။

သက်သေကား ၁၉၄၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဖဆပလနှင့် စေ့စပ်စဉ်က ပျက် ပြားရာတွင် ကျွန်တော်ပါလျှင် လက်မခံနိုင်ဆိုသော အကြောင်းတစ်ခု ပါလေ

သည်။ ဒေါ်မန်စမစ် မုန်းခြင်းအတွက် ကျွန်တော် ဂုဏ်ယူပါ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ရေဒီယိုမှ လည်းကောင်း၊ လေနတ်သားမှလည်းကောင်း၊ ဝါဒဖြန့်ရုံဖြင့် မကျေနပ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့သည်မှာ မြန်မာပြည်တွင်း ဖက်ဆစ် ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုနှင့် မဟာမိတ်တပ်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ လက် နက်အကူအညီရရေး စသည်တို့အတွက် လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင် တို့သည် ထိုကိစ္စအတွက် မအံ့မအော့ လုပ်နေကြသည်။

ဂျင်နရယ်ဝမ်း ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာလောင်းနှင့်လည်း ဆက်တွေ့နေကြ၏။ သူတို့လည်း ကျွန်တော်တို့အား သူတို့လက်သို့ အပ်အောင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် အတိုက်အခံ ပြောနေကြလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ကျွန်တော်တို့ကိစ္စမှာ ထိုစဉ်က လည်း ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ဖြစ်သော မစ္စတာအိဒ် လက်သို့ပင် ရောက်သွား သာ ဆို၏။

တစ်နေ့တွင် ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တို့က ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်သွားလို သလားဟု မေးလေသည်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်လိုသော လုပ်ငန်းမှာ တရုတ်ပြည် သွားလျှင် ပိုအောင်မြင်လိမ့်မည်လားဟု မျှော်လင့်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် သွား မည်ဟု မဆိုင်းမတွ ဖြေလိုက်ကြလေသည်။

ရောက်လျှင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီအား အိန္ဒိယအခြေအနေကို တိကျစွာ အစီရင်ခံပါဟုလည်း မှာလိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်သို့ သွားမည်ကို အကြောင်းပြု၍ တရုတ်ဆိုင်တစ်ခုတွင် ဒေါ်မြစိန်က မိတ်ဆွေတစ်စုကို ဖိတ်၍ ထမင်းကျွေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ တရုတ်ပြည်သို့ သွားမည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဒေါ်မြစိန်က ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်အချို့က တရုတ်ထမင်းဟင်းစားကြည့်ချင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့အား ကျွန်တော်တို့က တရုတ်ဆိုင်မှာ ဖိတ်ကျွေးကြသည်။ ရဲဘော်ဖာရကီဆိုသူ မွတ်ဆလင်မှာ ဝက်သားစားပြီး ကျန်းမာရွှင်လန်းလျက်ပင် နေရစ်ခဲ့သည်။ ရဲဘော်ရှားမားဆိုသော ဟိန္ဒူမြဟူသူမှာ ဝက်သားစားပြီး ဝမ်းတော်လားကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ဒေါ်မြမှ ကလကတ္တားသို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ကြ၏။ ကလကတ္တားမှ ချုံကင်းသို့ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ထွက်ကြရလေသည်။

အချိန်ကား ၁၉၄၃ ဇန်နဝါရီလတည်း။

စစ်အတွင်း ခရီးသည်ကား သွားရတုန်းပင်။ ကျောက်ဆည်မှ ဘောဘီ အော်စတင်နှင့် စ၍ထွက်ခဲ့ပြီး ဘတ်စ်ကားစီး၊ ထရော်လီစီး၊ မီးရထားစီး၊ လှေစီး၊ ဖောင်စီး၊ ခြေလျင်လျှောက် သွားနည်းစုံခဲ့လှပြီ။ ယခုလေယာဉ်ပျံနှင့် ထွက်ပြန်လေပြီ။

ရောက်ခဲ့သောနေရာတွေ၊ တွေ့ခဲ့သော လူမျိုးတွေ၊ မြင်ခဲ့ရသော ရှုခင်းတွေ၊ ကြုံခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်တွေကား အတော်ပင် စုံခဲ့လေပြီ။

ယခု ချုံကင်းရောက်ရဦးမည်။ တရုတ်လူမျိုး အမျိုးမျိုးတွေ ရဦးမည်။ ရှုခင်းသစ်တွေ မြင်ရဦးမည်။ အဖြစ်အပျက်သစ်တွေ ကြုံရဦးမည်။

စစ်အတွင်းခရီးသည်က မရပ်မနား ဆက်၍ သွားခဲ့သည်မှန်သော်လည်း မှတ်တမ်းတင်သူ သိန်းဖေမြင့်ကား (ပထမပိုင်းကို) ဤတွင် ရပ်နားရပါဦးမည်။ ချစ်စွာသော စာဖတ်သူအားလည်း ရပ်နားရန် တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

သိန်းဖေမြင့်

တရုတ်ပြည် ချုံကင်းပြန်သို့

ကို နောက် ကျွန်တော်သည် ဘုံဘေးရှိ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဌာနချုပ်သို့ တရုတ်ပြည် သွားမည့်အကြောင်း စာရေး၍ ဒေါ်မြစိန်မြူနစ်ပါတီမှ လူတစ်ယောက်ကို လွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုလူ ပြန်လာသောအခါ ထိုစဉ်က ပါတီခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ ရဲဘော်ဂျိုရှိက စာတစ်စောင်ရေးလိုက်၏။ ထိုစာတွင် ကျွန်တော့်အား ဆုံးမသွန်သင်သည့် အချက်များစွာတွင် နှစ်ချက်မှာ အထူးအရေးကြီး၏။ 'ပထမ မင်းနားလည်ဖို့က မင်းတို့ ပြည်တွင်းက အင်အားစုတွေ ကိုယ့်အားကိုယ် အဓိကထားလုပ်ဖို့က အရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ အပြင်က အင်အားစုတို့ ချန်ကေရှိတ်တို့ရဲ့ အကူအညီကို အဓိက မထားရဘူး။ ဒုတိယ ဂျပန်တွေကို မင်းတို့ ပြည်က မောင်းထုတ်နိုင်ဖို့အတွက် ဘယ်သူနှင့် မဆို ပေါင်းနိုင်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းကိုယ်မင်း ရောင်းမစားမိအောင် အထူး သတိထားပြီး ပေါင်းလေ 'စသည့်ဖြင့်ဖြစ်၏။

၎င်းပြင် ရဲဘော် ဂျိုရှိက ချုံကင်းပြန်သို့ရောက်လျှင် ရဲဘော်ချောင်အင်လေး (ယခု တရုတ်ပြည်သစ် ဝန်ကြီးချုပ်) နှင့် တွေ့နိုင်ရန် အဆက်လိပ်စာနှင့်တကွ ချောင်အင်လေးထံသို့ သဝဏ်လွှာတစ်စောင် ပါးလိုက်လေသည်။ တရုတ်ပြည်သို့



စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

သိန်းဖေမြင့်

- ၁၉၁၄ ဇူလိုင်လ ၁၀ရက် သောကြာနေ့တွင် အဖ မြေတိုင်း စာရေး ဦးဘ၊ အမိ ဒေါ်မြင့်တို့မှ ဖွားမြင်သည်။ ဘုတလင်ကျောင်းတွင်နေစဉ် ငယ်မည် မောင်မြ မောင်ဖြစ်ပြီး မုံရွာမြို့အင်္ဂလိပ်မြန်မာကျောင်းတွင် မောင်သိန်းဖေဟု နေ့သင့်နံသင့် အမည်ပြောင်းခဲ့ သည်။
- ၁၉၂၁ ဘုတလင်မြို့ ဆရာညဉ္ဇန်၏ မြန်မာအလယ်တန်း ကျောင်းတွင် ပညာသင်၊
- ၁၉၂၂ မုံရွာ ဗုဒ္ဓဘာသာအထက်တန်းကျောင်းမှ မြန်မာစာ နှင့် သင်္ချာဂုဏ်ထူးဖြင့် ၁၀တန်းအောင်မြင်၊ မန္တလေးဥပစာကောလိပ် (၁၉၃၂-၃၃) တက်၊
- ၁၉၃၃ ပထမပုံနှိပ်စာမူဖြစ်သည့် ဇန်နဝါရီလ၂၅ရက်နေ့ထုတ် သူရိယသတင်းစာပါ 'ရာဇဝင်ပညာ' ဆောင်းပါးနှင့် 'မန္တလေး အင်တာမီးဒီးယိတ်ကောလိပ် ခေါ် ဥပစာ ကျောင်း၌ အပိုမြန်မာစာသင်ပြပို့ချသင့်ခြင်း' ဆောင်း ပါးတို့ကို ဝနေ-ငဖေ၊ ဘုတလင် ဟူသည့်ကလောင် အမည်ဖြင့် ပထမဆုံးရေးသား၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက်ပညာသင်၊

- ၁၉၃၄-၃၅ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အလုပ် အမှုဆောင်၊
- ၁၉၃၅ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)၊
- ၁၉၃၅-၃၆ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တို့ဗမာအစည်းအရုံး ဝါဒဖြန့်ငှာန တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး၊ သခင်သိန်းဖေဟု အမည်တွင်၊
- ၁၉၃၆-၃၇ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အမှုဆောင်၊ ဘင်္ဂလားပြည်နယ် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂများ အဖွဲ့ချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်၊ နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး ဌာန အတွင်းရေးမှူး၊ 'တက်ဘုန်းကြီး' စာအုပ်ကို ရေး သားထုတ်ဝေ၊ တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေဟူ၍ စတင် ထင်ရှား၊
- ၁၉၃၆-၃၈ ကလကတ္တားတက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေပညာနှင့် မဟာဝိဇ္ဇာ (ပါဠိနှင့် ရှေးဟောင်းအိန္ဒိယသမိုင်း) ဆည်းပူး၊
- ၁၉၃၇ ဦးလွန်း၊ မျိုးချစ်အာဇာနည်နှင့် သူပုန်စာရေးဆရာကြီး၊ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း (ဦးလွန်း) အတ္ထုပ္ပတ္တိကို စတင်ရေး သား၊ နဂါးနီစာအုပ်သင်း၏ ပထမဆုံးသော စာအုပ် အဖြစ် ထုတ်ဝေ၊
- ၁၉၃၇-၃၈ နဂါးနီစာအုပ်သင်း ပညာရေးအဖွဲ့ဝင် အမှုဆောင်၊
- ၁၉၃၈ 'တက်ခေတ်နတ်ဆိုး' ဝတ္ထုကို ရေးသားထုတ်ဝေ၊
- ၁၉၃၉ 'သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား' ဝတ္ထုကို ရေးသားထုတ်ဝေ၊ ဇန်နဝါရီ (၁၃၀၀ပြည့်အရေးတော်ပုံ) တွင် ထောင်နှစ်ပတ် ကြာ ကျခဲ့၊
- ၁၉၃၉-၄၀ 'ယောကျာ်းဂုဏ်ရည်' ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ၊
- ၁၉၄၀-၄၁ 'ဦးစောဘိလပ်သွားပြဇာတ်' ရေး၊ ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ ပါတီ အထက်မြန်မာပြည် စည်းရုံးရေးတာဝန်၊
- ၁၉၄၁-၄၂ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများ၏ စည်းရုံးရေးမှူး နှင့် ၎င်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ များသို့ သွားခဲ့၊

- ၁၉၄၂ အိန္ဒိယတွင် မဟာမိတ်တပ်များနှင့် မြန်မာ့တော်လှန်ရေး အင်အားစုများအတွင်း ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံ၊
- ၁၉၄၃ အိန္ဒိယတွင် 'What happened in Myanmar' စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသား၊
- ၁၉၄၅ အောက်တိုဘာတွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၄၆ ဇွန်အထိ)၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊
- ၁၉၄၆ 'Over the Ashes' (ခေတ်သစ်ဆန်းပြီ)အင်္ဂလိပ်လိုရေးစက်တင်ဘာမှ အောက်တိုဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ပထမဆုံးအစိုးရအဖွဲ့၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောဌာနဝန်ကြီး၊ စင်္ကာပူ စားနပ်ရိက္ခာအစည်းအဝေးတက်ရောက်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၂ရက်နေ့တွင် ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည် (B.Sc.) နှင့် လက်ထပ်၊
- ၁၉၄၈ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီ (မတ်လအထိ)၊
- ၁၉၄၈-၄၉ ဘဲလားရေးသဘင်သစ်ရေးသား၊  
ဩဂုတ်လတွင် ထောင်ကျ (၁၉၄၉ ဇူလိုင်ထိ)၊  
ထောင်တွင်း၌ 'လမ်းစပေါ်ပြီ' ဝတ္ထု၊ 'ချစ်၍ခေါ်ရာ' ဇာတ်ညွှန်းနှင့် 'ဒီမိုကရေစီသစ် မော်စီတုံး၏ သင်ကြားချက်များ' ရေးသား၊ 'စိမ်းရောင်စိုညီညွတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးသဘင်' ရေးသားပြသ၊  
'လမ်းစပေါ်ပြီ' ဝတ္ထုမှစ၍ မိခင် ဒေါ်မြင့်၏ အမည်ကို တွဲဖက်၍ သိန်းဖေမြင့် အမည်ပြောင်း၊
- ၁၉၅၀ တရုတ်မြန်မာမိတ်ဆွေဖြစ်အသင်း ၃ ဥက္ကဋ္ဌ၊
- ၁၉၅၀-၅၁ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကွန်ဂရက် ၃ ဥက္ကဋ္ဌ၊
- ၁၉၅၂ ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေးပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (၁၉၅၉ ထိ)၊ ပီကင်း၊ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသများ ဆိုင်ရာ

- ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီအစည်းအဝေး တက်ရောက်၊ 'ဇာတ်ဆရာ ဦးဖိုးစိန်' စာအုပ် ရေးသား၊
- ၁၉၅၃ 'စစ်အတွင်းခရီးသည်' ရေးသားထုတ်ဝေ၊
- ၁၉၅၆ အောက်တိုဘာတွင် ပီကင်း၌ ကျင်းပသော လူ့စွန်း အနိစ္စရောက်ခြင်း ၂၀နှစ်မြောက်အထိမ်းအမှတ်ပွဲ တက်ရောက်၊ ဘုတလင်မဲဆန္ဒနယ်၏ ပြည်သူ့ညီညွတ်ရေး အမျိုးသားတပ်ပေါင်းစု (ပမညတ) အမတ် (၁၉၆၀ ထိ)၊ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ (၁၉၅၈ ထိ)၊ အာရှစာရေးဆရာများညီလာခံ အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီ သို့ သွားရောက်၊ 'တော်လှန်ရေးကာလနိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ' ရေးသား၊
- ၁၉၅၇ ပါလီမန်မစ်ရှင်အဖွဲ့နှင့် အင်္ဂလန်သို့သွားရောက် အိဂျစ်ပြည်ကိုရ်မြို့၊ အာရှအာဖရိကပြည်သူများ သွေးစည်းရေးညီလာခံ တက်ရောက်၊
- ၁၉၅၈ 'အရှေ့က နေဝန်းထွက်သည့်ပမာ' စာအုပ်ဖြင့် စာပေဗိမာန်ဝတ္ထုရှည်ဆုရရှိ၊
- ၁၉၅၈ ဩဂုတ် ၁ရက် မှစ၍ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ စတင်ထုတ်ဝေ၊ ပြည်သူပိုင်ဖြစ်သည့် (၁၁-၉-၆၄) ထိ ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာအယ်ဒီတာချုပ်နှင့် အုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာ၊ ဗိုလ်တထောင် 'ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောပါရခေ' ကဏ္ဍ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် (၁၉၇၅ ထိ)၊
- ၁၉၆၁ မေလတွင် မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဂျပန်နိုင်ငံ အာရှစာရေးဆရာများ ဗြူရိုအစည်းအဝေးတက်ရောက်၊ အပြန်တွင် တရုတ်နှင့် မြောက်ဗီယက်နမ်သို့ ဝင်ရောက်လေ့လာ၊ စက်တင်ဘာတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ သတင်းစာ

ဆရာအဖြစ် Leadership Grant ဖြင့်သွားရောက်၊  
 'ကျော်ငြိမ်း' စာအုပ်ရေးသားထုတ်ဝေ၊  
 ၁၉၆၂ မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊  
 သတင်းစာဆရာအဖြစ်ဆိုပီယက်၊ ဂျာမနီဒီမိုကရက်တစ်  
 သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ရူမေးနီးယားနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်၊  
 ၁၉၆၆ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှုကောင်စီအဖွဲ့ဝင်၊  
 တက္ကသိုလ်များဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊  
 'ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်' ထုတ်ဝေ၊  
 ၁၉၆၇ 'ဝိသေသတိုင်းသမိုင်းအစ' စာအုပ်ဖြင့် အမျိုးသားစာပေ  
 (စာပဒေသာ) ပထမဆုရရှိ၊  
 ၁၉၆၈ 'သီတာပြုံး' စာအုပ်ဖြင့် အမျိုးသားစာပေဝတ္ထုရှည်  
 စတုတ္ထဆုရရှိခဲ့၊  
 ၁၉၇၀ တော်လှန်ရေးကောင်စီ အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့ ဒု ဥက္ကဋ္ဌ၊  
 ၁၉၇၃ 'တစ်ခုသော ငွေရတုသဘင်' ရေးသား၊  
 ၁၉၇၈ '၆၀ကျော်မှ ရေးသောဝတ္ထုများ' ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊  
 ဇန်နဝါရီ ၁၅ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။  
 ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည် နှင့် သား  
 သမီး လေးဦးကျန်ရစ်သည်။

၁၉၃၃ခုနှစ်မှစ၍ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ဝတ္ထုတို/ ရှည်၊  
 ဆောင်းပါး၊ ခရီးသွားစာပေ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ နိုင်ငံရေး၊  
 စာပေရေးရာ စသည်များကို သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊  
 မဂ္ဂဇင်းများတွင် လည်းကောင်း၊ စာအုပ်အဖြစ် လည်း  
 ကောင်း အများအပြား ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။  
 သိန်းဖေမြင့်ကလောင်အမည်အပြင် ဝနေ ငဖေ၊ သိန်းနေ  
 နွယ်၊ တက္ကသိုလ် အကျော့၊ တစ်ကောင်ကြွက်၊ ဦး  
 ကျောက်လုံး၊ သိန်းဖေ၊ တက်ဘုန်းကြီး သိန်းဖေ၊ မောင်  
 တူ စသည်တို့ကို အသုံးပြုရေးသားခဲ့သည်။

● ဂျပင်ဂိုဏ်းအမည်အညွှန်း

က  
 ကိုကိုကြီး၊ သခင် ၄၅  
 ကင်းဘဲ၊ မစ္စတာ ၁၈၉  
 ကစ်ဒ်၊ မစ္စတာ ၁၇၇၊ ၁၇၉  
 ကျော်ငြိမ်း၊ သခင် (ကို) ၆၊ ၉၊ ၁၁၊ ၁၂၊  
 ၁၄၊ ၁၇  
 ကျော်စိန်၊ သခင် ၁၁-၁၈၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၅၊  
 ၂၇၊ ၂၈၊ ၃၀၊ ၃၂၊ ၃၃၊ ၃၆၊  
 ၃၈၊ ၄၀၊ ၄၆၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၆-  
 ၅၈၊ ၆၅၊ ၇၃၊ ၇၄  
 ကျော်မင်း၊ ဦး ၁၉၀  
 ကျော်မြင့်၊ ကို ၆၅  
 ကျော်ရင်၊ ဦး (ကို) ၆၊ ၁၀၈၊ ၁၀၉  
 ကျောက်လုံး၊ ဦး။ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
 ကျင်စိန် ၁၅၄  
 ကြာစိုး၊ ဦး ၄၁  
 ကြီးမောင်၊ မောင် (ကာနယ်) ၅၉

ကွန်းဇော်၊ ဦး (ကို) ၂၃-၂၅  
 ●  
 ခင်၊ ဦး ၁၉၀  
 ခင်ကြည်ကြည်၊ ဒေါ် ၂၀၈၊ ၂၁၀  
 ခင်ဇော်၊ ဦး ၁၇၆၊ ၁၉၉  
 ချာချီ၊ မစ္စတာ ၁၃၊ ၁၅၆  
 ချောင်အင်းလေး၊ ရဲဘော် ၂၀၅  
 ချန်ကော့ရှိုတ် ၁၂၊ ၂၈၊ ၁၆၆၊ ၂၁၅  
 ချန်ထွန်းအောင်၊ ဦး ၂၈  
 ဂ  
 ဂလော့စ်၊ မစ္စတာ ၂၀၁  
 ဂါးထရု ၁၉၉  
 ဝိုရယ်၊ အိပ်ချ်အင်၊ မစ္စတာ ၁၇၉၊ ၁၈၀  
 ဂန့်၊ မဟတ္တမ ၁၅၆၊ ၁၆၉၊ ၁၇၃၊ ၁၉၆  
 ဂျင်းနား၊ မစ္စတာ ၁၇၀  
 ဂျပ်၊ မစ္စတာ ၁၇၀၊ ၁၇၉၊ ၁၈၂၊ ၁၈၉

စ  
စကော၊ မစ္စတာပရက် ၁၃၊ ၁၈၃၊ ၁၈၈၊  
၁၉၁၊ ၂၀၀  
ခန်း၊ မစ္စတာအက်ဂါ ၁၇၆၊ ၁၇၉  
ခံထွန်းအောင် ၁၁၈  
ခံပ၊ မောင် ၄၁  
ခံဝင်း၊ သခင် ၂၁  
စော၊ ဦး၊ ဂဠုန် ၁၉၁၊ ၂၀၇  
စိုး၊ သခင် ၈၊ ၉၊ ၁၁-၁၄၊ ၁၆၊ ၁၈-၂၁၊  
၂၅၊ ၂၇၊ ၃၀၊ ၃၉၊ ၆၆၊ ၆၇၊  
၇၇-၇၉၊ ၈၂၊ ၈၃၊ ၈၇၊ ၈၈၊  
၉၁၊ ၉၉၊ ၁၀၂၊ ၁၀၃၊ ၁၁၄-  
၁၁၈၊ ၁၆၄  
စုဖြေယျ ၁၈၀

ဆ  
ဆုဘုတ်စံဘိုစံ၊ မစ္စတာ ၁၆၉၊ ၁၇၂  
ဆိုင်၊ ဂျင်နရယ် ၂၉၊ ၃၄၊ ၃၅

ဇ  
ဉာဏ်၊ ဆရာ

ဈ  
တု၊ မောင်၊ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
တော၊ ဗိုလ်၊ အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ် - ကြည့်  
တက္ကသိုလ်အကျော့၊ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
တက်ဘုန်းကြီးသိန်းဖေ၊ သိန်းဖေမြင့် -  
ကြည့်  
တင်စိန်၊ ကို ၂၈  
တင်ထွန်း၊ ဦး ၁၈၆၊ ၁၉၀၊ ၁၉၁  
တင်ဖေ၊ ကို (မင်းသား) ၆၀  
တင်မောင်၊ ကို ၅၉၊ ၆၀  
တင်မြ၊ သခင် ၈၂-၈၄၊ ၈၈၊ ၉၀-၉၂၊  
၉၅၊ ၉၈၊ ၁၀၀၊ ၁၀၂၊ ၁၀၈၊  
၁၁၄၊ ၁၁၇၊ ၁၁၈

တင်ရွှေ၊ ကို၊ တင်ရွှေ၊ သခင်(ရဲဘော်)  
- ကြည့်  
တင်ရွှေ၊ သခင် (ရဲဘော်) ၇၄-၇၈၊ ၈၂၊  
၈၃၊ ၈၈၊ ၁၁၄၊ ၁၂၂၊ ၁၃၉၊  
၁၄၁၊ ၁၄၅၊ ၁၅၁၊ ၁၅၅၊ ၁၇၀၊  
၁၇၈၊ ၁၇၉၊ ၁၈၂၊ ၁၉၈၊ ၂၀၀  
တင်ဦး၊ မောင် (ဗိုလ်မှူး) ၅၉  
တင်ဦး၊ သခင် ၈၃  
တင်အေး၊ မ ၉၀၊ ၉၁  
တစ်ကောင်ကြွက်၊ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
တုံငယ်သခင်မ ၄၃၊ ၄၉

ထ  
ထွေး၊ မောင် (ကို) ၄၁၊ ၄၃၊ ၄၆၊ ၄၈၊  
၅၁၊ ၅၂  
ထွန်းရှိန်၊ မောင်၊ ရန်နိုင်၊ ဗိုလ် - ကြည့်  
ထွန်းရွှေ၊ ကို ၁၅၉  
ထွန်းဝင်း၊ ကို (ဦး) ၁၁၇၊ ၁၁၉၊ ၁၂၂၊  
၁၂၄-၁၂၆၊ ၁၂၈၊ ၁၃၁  
ထွန်းအောင်၊ မောင် ၁၁၂  
ထွန်းအောင်ကျော်၊ ဆာ ၁၉၀

ဒ  
ဒါပတေး၊ ဆာ ၁၇၃  
ဒေါ်မန်စမစ်၊ ဆာ ၁၃၊ ၁၉၁၊ ၁၉၂၊ ၂၀၀၊  
၂၀၂  
ဒန်းနေး၊ မေဂျာ ၁၆၇

န  
နု၊ သခင် ၈-၁၂၊ ၁၄၊ ၁၇၆၊ ၁၇၈  
နေရူး၊ ပန်ဒစ် ၇၄၊ ၇၅၊ ၁၇၃၊ ၁၉၆  
နေဝင်း၊ ဗိုလ် ၆၇၊ ၆၈  
နင်းနွယ်၊ မ ၁၉၆၊ ၁၉၇၊ ၂၀၀

ပ  
ပညာသီဟ၊ ဦး ၁၁၉  
ပရက်စိကော့၊ မစ္စ ၁၃၊ ၁၈၃၊ ၁၈၈၊  
၁၉၁၊ ၂၀၀  
ပေါ်ထွန်း၊ ဆာ (နန်းရင်းဝန်) ၁၉၀  
ပေါက်ကြိုင်၊ ဦး ၁၃၅

ဖ  
ဖာရက်၊ ရဲဘော် ၂၀၅  
ဖူး၊ ဦး ၁၉၀  
ဖေမောင်တင်၊ ဦး ၁၀  
ဖိုးခဲ၊ ကို ၁၁၈၊ ၁၆၂  
ဖိုးလှ၊ ကို ၁၁၈  
ဖင်း၊ မစ္စတာ ၁၆၃

ဗ  
ဗတင်၊ သခင် ၆၊ ၆၉၊ ၁၀၇  
ဗဟိန်း၊ သခင် ၁၂၊ ၁၃၊ ၂၁၊ ၇၀

ဘ  
ဘ၊ မောင် (ဆာ) ၈၀  
ဘ၊ ဦး ၂၀၆  
ဘကလေး၊ မောင် ၅၉  
ဘနွဲ့၊ ဦး၊ ဒီးဒုတ် ၁၅၊ ၂၃၊ ၂၈၊ ၂၉၊  
၅၈၊ ၆၅  
ဘတင်၊ ဦး ၁၁၁  
ဘစော၊ ဦး ၆  
ဘမော်၊ ဒေါက်တာ ၁၂၊ ၅၆  
ဘမြိုင်၊ ကို ၄၁၊ ၄၄  
ဘရင်၊ ဦး ၆၇  
ဘရင်၊ ဦး ၂၃  
ဘသိန်း၊ ဗိုလ် (ကြီး) ၈၁၊ ၈၂၊ ၈၄၊ ၉၀  
ဘသိန်း၊ ဟင်္သာတ၊ ဘသိန်း၊ ဗိုလ် - ကြည့်  
ဘီလီ၊ ပရိဖက်ဆာ ၁၈၉  
ဘို၊ ဦး ၁၉၀

မ  
မာတင် ၂၉  
မုဆာဟအာမက် ၁၆၆  
မောရစ်၊ ဒီဂျေကော၊ မစ္စတာ ၂၀၁  
မိုးကြိုး၊ ဗိုလ် ၆၇  
မက္ကင်မီ၊ မစ္စတာ ၁၈၀  
မင်းကျောက်၊ သခင် ၈၃  
မင်းခေါင်၊ ဗိုလ် ၆၊ ၁၀၅  
မင်းလွင်၊ ဗိုလ် ၁၁၂  
မောင်မောင်ထွန်း၊ ဦး ၁၉၀  
မောင်လွင်၊ ဒေါက်တာ (ဗိုလ်မှူးကြီး) ၆၊  
၆၁  
မန်းဝင်းမောင် ၆  
မြစိန်၊ ဒေါ် ၁၉၀၊ ၂၀၅  
မြဖော်ဦး ၁၉၉  
မြမောင်၊ မောင်။ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
မြသာဦး ၁၅၅  
မြသွင်၊ သခင် ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၄၊ ၁၆၊ ၂၁၊ ၂၅၊  
၂၈၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၃၊ ၃၄၊ ၃၆၊  
၃၈၊ ၄၀၊ ၄၆၊ ၅၁၊ ၅၂၊ ၅၈၊  
၆၅၊ ၇၃၊ ၇၄  
မြင့်၊ ဒေါ် ၂၀၆၊ ၂၀၈  
မိုင်း၊ သခင်ကိုယ်တော် ၇၉၊ ၂၀၇

ရ  
ရာရစ်၊ ဦး ၆  
ရန်နိုင်၊ ဗိုလ် ၅၃၊ ၅၈၊ ၅၉၊ ၆၁-၆၅၊  
၉၁  
ရန်အောင်၊ ဗိုလ် ၇၈၊ ၈၃၊ ၁၀၉၊ ၁၁၁၊  
၁၁၃-၁၁၇၊ ၁၁၉၊ ၁၂၃  
ရှားမား၊ ရဲဘော် ၂၀၅  
ရှားလက်ချို ၂၃  
ရှင်ကြီး၊ ဦး၊ ဒေါက်တာ ၆၀

လ  
 လီနင် ၇၈  
 လူ့ချွန်း ၂၀၉  
 လူ့၊ မစ္စတာ ၁၇၈  
 လက်ျာ၊ ဗိုလ် ၆၁၊ ၆၉-၇၁၊ ၁၅၁  
 လက်ဝဲချွန်း၊ မင်း ၄၁  
 လောင်း၊ မစ္စတာ ၁၇၈၊ ၁၈၀၊ ၂၀၃  
 လွန်း၊ ဦး၊ မိုင်း၊ သခင်ကိုယ်တော် - ကြည့်  
 လွန်းဘော်၊ သခင် ၆၊ ၂၄  
 လှဖေ၊ သခင်။ လက်ျာ၊ ဗိုလ် - ကြည့်  
 လှဖေ၊ ဦး ၅၅  
 လှမောင်၊ သခင် ၂၄  
 လှမြိုင်၊ သခင်။ ရန်အောင်၊ ဗိုလ် - ကြည့်

၀  
 ဝနေ ဝေ၊ ဘုတလင်။ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
 ဝင်းရှိန်၊ ကို ၁၇  
 ဝမ်း၊ ပီအက်စ်၊ ဂျင်နရယ် ၁၂-၁၄၊ ၂၅၊  
 ၄၂၊ ၁၆၆၊ ၁၇၈၊ ၁၈၀  
 ဝမ်းပုံဆင်း၊ ဂျင်နရယ်။ ဝမ်း၊ ပီအက်စ်၊  
 ဂျင်နရယ် - ကြည့်

၁၁  
 သာကျော်၊ ကို ၁၁၃  
 သူရ၊ ဗိုလ် ၆၃  
 သက်တင်၊ ကို ၂၃-၂၅၊ ၂၈  
 သင်းလှိုင်၊ သခင် ၄၉  
 သန့်၊ သခင် ၄၉  
 သန်းထွန်း၊ သခင် ၂၁၊ ၆၆၊ ၇၄၊ ၇၅  
 သန်းမောင်၊ ကို (ဦး) ၂၄-၂၆၊ ၂၈  
 သန်းဖြိုင်၊ ဦး ၁၉၀  
 သန်းဝင်း၊ မောင် (ဗိုလ်မှူး) ၅၉

သိန်းတန်၊ မောင် (ရဲဘော်) ၆၈၊ ၇၀၊ ၇၂  
 သိန်းနေနွယ်။ သိန်းဖေမြင့် - ကြည့်  
 သိန်းဖေ၊ မောင် (သခင်)။ သိန်းဖေမြင့်  
 - ကြည့်

သိန်းဖေမြင့် ၁၅၅၊ ၁၆၄၊ ၁၈၀၊ ၂၀၂၊  
 ၂၀၆၊ ၂၀၇၊ ၂၀၈  
 သိန်းမောင်၊ ကို ၂၈  
 သိမ်းမောင်၊ ဒေါက်တာ ၁၆၈  
 သလ္လာဂုပ္ပတာ။ မစ္စ ၁၇၉

အ  
 အတာ။ ဘသိန်း၊ ဗိုလ် (ကြီး) - ကြည့်  
 အလက်စင်းဒါး၊ ဗိုလ်ချုပ် ၁၄  
 အိစ္စပ် ၁၅၅  
 အိဒင်၊ မစ္စတာ ၂၀၃  
 အေးချို၊ ဒေါ် ၂၃  
 အေးချို၊ ဦး ၂၃  
 အေးဖေ၊ မောင် ၅၉  
 အေးမောင်၊ ဦး (ဆည်မြောင်း) ၁၉၀  
 အေးမောင်၊ ဦး (မြို့အုပ်) ၁၉၀  
 အက်ပက်လ်တန်၊ မစ္စတာ ၁၈၉  
 ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦး ၈၄  
 အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်ချုပ် (သခင်) ၁၂၊ ၁၄၊  
 ၆၁၊ ၆၄၊ ၆၆၊ ၁၇၉၊ ၂၀၈

အညာရန့် သင်းသင်း  
 တမာရန့် ပြင်နြင်း  
 အညာပြေ နွေးနွေး  
 အညာလေ အေးအေးနွဲ့

အညာအစာတွေ စားကြည့်နို့  
 အညာစကားကို နားထောင်ကြည့်နို့  
 အညာသားတို့ကို တွေ့ဆုံကြည့်နို့



# အညာပြန်

(ခရီးသွားဆောင်းပါးများ)

သိန်းဖေမြင့်

၁၀၀၂/၂၀၀၁(၁၈)

ထွက်တေးမယ် . . .